

Brussell, 10 ta' Novembru 2023
(OR. en)

15213/23

Fajl Interistituzzjonali:
2022/0047(COD)

CODEC 2089
TELECOM 325
COMPET 1086
MI 952
DATAPROTECT 301
JAI 1446
PI 174
PE 139

NOTA TA' INFORMAZZJONI

minn:	Segretarjat Ġenerali tal-Kunsill
lil:	Kumitat tar-Rappreżentanti Permanenti/Kunsill
Suġġett:	Proposta għal REGOLAMENT TAL-PARLAMENT EWROPEW U TAL-KUNSILL dwar regoli armonizzati dwar l-aċċess ġust għad-data u l-użu tagħha (L-Att dwar id-Data) - Eżitu tal-ewwel qari tal-Parlament Ewropew (Brussell, 8-9 ta' Novembru 2023)

I. INTRODUZZJONI

F'konformità mad-dispożizzjonijiet tal-Artikolu 294 TFUE u tad-Dikjarazzjoni kongunta dwar arranġamenti prattici għall-proċedura ta' kodeċiżjoni¹, saru għadd ta' kuntatti informali bejn il-Kunsill, il-Parlament Ewropew u l-Kummissjoni bil-ħsieb li jintlaħaq ftehim dwar dan il-fajl fl-ewwel qari.

F'dan il-kuntest, il-President tal-Kumitat għall-Industrija, ir-Riċerka u l-Energija (ITRE), Cristian-Silviu BUȘOI (PPE, RO), ippreżenta, fisem ITRE, emenda ta' kompromess (l-emenda numru 27) għall-proposta għal Regolament imsemmija hawn fuq, li għaliha Pilar del CASTILLO VERA (PPE, ES) kien hejja abbozz ta' rapport. Din l-emenda kienet ġiet maqbula matul il-kuntatti informali msemmija hawn fuq. Ma tressqet ebda emenda oħra.

¹ ĠU L 145, 30.6.2007, p. 5.

II. VOT

Meta vvotat fid-9 ta' Novembru 2023, il-plenarja adottat l-emenda ta' kompromess (l-emenda numru 27) għall-proposta għal Regolament imsemmija hawn fuq. Il-proposta tal-Kummissjoni hekk emendata tikkostitwixxi l-pożizzjoni tal-Parlament fl-ewwel qari li tinsab fir-risoluzzjoni leġislattiva tiegħu kif tinsab fl-Anness għal dan id-dokument².

Il-pożizzjoni tal-Parlament tirrifletti dak li kien intlaħaq qbil dwaru preċedentement bejn l-istituzzjonijiet. Għaldaqstant il-Kunsill għandu jkun f'pożizzjoni li japprova l-pożizzjoni tal-Parlament*.

L-att imbagħad jiġi adottat bil-formulazzjoni li tikkorrispondi għall-pożizzjoni tal-Parlament.

² Il-verżjoni tal-pożizzjoni tal-Parlament fir-risoluzzjoni leġislattiva giet immarkata biex tindika l-bidliet li saru bl-emendi għall-proposta tal-Kummissjoni. Iz-żidiet għat-test tal-Kummissjoni huma enfasizzati b'*tipa grassa u bil-korsiv*. Is-simbolu "■" jindika test imħassar.

* L-ifformattjar tal-verżjoni MT li ntbagħtet mill-PE ma jikkorrispondix f'kollox mal-verżjoni EN.

P9_TA(2023)0385

L-Att dwar id-Data

Rizoluzzjoni leġislattiva tal-Parlament Ewropew tad-9 ta' Novembru 2023 dwar il-proposta għal regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar regoli armonizzati dwar l-aċċess għust għad-data u l-użu tagħha (L-Att dwar id-Data) (COM(2022)0068 – C9-0051/2022 – 2022/0047(COD))

(Proċedura leġislattiva ordinarja: l-ewwel qari)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra l-proposta tal-Kummissjoni lill-Parlament u lill-Kunsill (COM(2022)0068),
- wara li kkunsidra l-Artikolu 294(2) u l-Artikolu 114 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, skont liema artikoli l-Kummissjoni pprezentat il-proposta lill-Parlament (C9-0051/2022),
- wara li kkunsidra l-Artikolu 294(3) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea,
- Wara li kkunsidraw l-opinjoni tal-Bank Ċentrali Ewropew tal-5 ta' Settembru 2022¹,
- wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew tal-15 ta' Ġunju 2022²,
- wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Kumitat tar-Regjuni tat-30 ta' Ġunju 2022³,
- 1. – wara li kkunsidra l-ftehim proviżorju approvat mill-kumitat responsabbli fis-sens tal-Artikolu 74(4) tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu u l-impenn meħud mir-rappreżentant tal-Kunsill, permezz tal-ittra tal-14 ta' Lulju 2023, li japprova l-pożizzjoni tal-Parlament, skont l-Artikolu 294(4) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea,
- wara li kkunsidra l-Artikolu 59 tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
- wara li kkunsidra l-opinjonijiet tal-Kumitat għas-Suq Intern u l-Ħarsien tal-Konsumatur, tal-Kumitat għall-Affarijiet Legali u tal-Kumitat għal-Libertajiet Ċivili, il-Ġustizzja u l-Intern,
- wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat għall-Industrija, ir-Riċerka u l-Energija (A9-0031/2023),
- 1. Jadotta l-pożizzjoni fl-ewwel qari li tidher hawn taht⁴;

¹ ĠU C 402, 19.10.2022, p. 5.

² ĠU C 365, 23.9.2022, p. 18.

³ ĠU C 375, 30.9.2022, p. 112.

2. Jitlob lill-Kummissjoni terga' tirreferi l-kwistjoni lill-Parlament jekk tibdel il-proposta tagħha, temendaha b'mod sustanzjali jew ikollha l-ħsieb li temendaha b'mod sustanzjali;
3. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu biex tgħaddi l-pożizzjoni tal-Parlament lill-Kunsill u lill-Kummissjoni kif ukoll lill-parlamenti nazzjonali.

⁴ Din il-pożizzjoni tissostitwixxi l-emendi adottati fl-14 ta' Mejju 2023 (Testi adottati P9_TA(2023)0069).

Pożizzjoni tal-Parlament Ewropew adottata fl-ewwel qari tad-9 ta' Novembru 2023 bil-hsieb tal-adozzjoni tar-Regolament (UE) 2023/... tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar regoli armonizzati dwar l-aċċess ġust għad-data u l-użu tagħha u li jemenda r-Regolament (UE) 2017/2394 u d-Direttiva (UE) 2020/1828 (l-Att dwar id-Data)

(Test b'rilevanza għaż-ŻEE)

IL-PARLAMENT EWROPEW U L-KUNSILL TAL-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidraw it-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, u b'mod partikolari l-Artikolu 114 tiegħu,

Wara li kkunsidraw il-proposta tal-Kummissjoni Ewropea,

Wara li l-abbozz tal-att leġislattiv intbagħat lill-parlamenti nazzjonali,

Wara li kkunsidraw l-opinjoni tal-Bank Ċentrali Ewropew¹,

Wara li kkunsidraw l-opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew²,

Wara li kkunsidraw l-opinjoni tal-Kumitat tar-Regjuni³,

Filwaqt li jaġixxu skont il-proċedura leġislattiva ordinarja⁴,

¹ ĠU C 402, 19.10.2022, p. 5.

² ĠU C 365, 23.9.2022, p. 18.

³ ĠU C 375, 30.9.2022, p. 112.

⁴ Il-Pożizzjoni tal-Parlament Ewropew tad-9 ta' Novembru 2023.

Billi:

- (1) F'dawn l-aħħar snin, it-teknoloġiji xprunati mid-data kellhom effetti trasformattivi fuq is-setturi kollha tal-ekonomija. Il-proliferazzjoni ta' prodotti konnessi mal-Internet ■ b'mod partikolari ziedet il-volum u l-valur potenzjali tad-data għall-konsumaturi, għan-negozji u għas-soċjetà. Data ta' kwalità għolja u interoperabbli minn oqsma differenti żżid il-kompetittività u l-innovazzjoni u tiżgura tkabbir ekonomiku sostenibbli. L-istess data jista' jintuza u jintuza mill-ġdid għal varjetà ta' skopijiet u sa grad mhux limitat, mingħajr ebda telf ta' kwalità jew kwantità.
- (2) Ostakli għall-kondiviżjoni tad-data jipprevjenu allokkazzjoni ottimali tad-data għall-benefiċċju tas-soċjetà. Dawk l-ostakli jinkludu nuqqas ta' incentivi għad-detenturi tad-data biex jidhlu b'mod volontarju fi ftehimiet dwar il-kondiviżjoni tad-data, incertezza dwar id-drittijiet u l-obbligi fir-rigward tad-data, il-kostijiet tal-ikkuntrattar u tal-implimentazzjoni tal-interfaċċi tekniċi, il-livell għoli ta' frammentazzjoni tal-informazzjoni f'silos tad-data, ġestjoni dgħajfa tal-metadata, in-nuqqas ta' standards għall-interoperabbiltà semantika u teknika, kongestjonijiet li jimpedixxu l-aċċess għad-data, nuqqas ta' prattiki komuni ta' kondiviżjoni tad-data u l-abbuż ta' zbilanċi kuntrattwali fir-**rigward** tal-aċċess u l-użu tad-data.

- (3) F'setturi kkaratterizzati mill-preżenza ta' intrapriżi mikro, intrapriżi żgħar u intrapriżi ta' daqs medju kif definit fl-Artikolu 2 tal-Anness għar-Rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni 2003/361/KE (SMEs)⁵, ta' spiss ikun hemm nuqqas ta' kapacitajiet u ħiliet diġitali għall-għbir, għall-analiżi u għall-użu tad-data, u l-aċċess huwa spiss ristrett fejn attur wieħed iżommha fis-sistema jew minħabba nuqqas ta' interoperabbiltà bejn id-data, bejn is-servizzi tad-data jew bejn il-fruntieri.
- (4) Sabiex jiġu indirizzati l-ħtiġijiet tal-ekonomija diġitali u biex jitneħħew l-ostakli għal suq intern tad-data li jiffunzjona tajjeb, huwa neċessarju li jiġi stabbilit qafas armonizzat li jispeċifika min ■ huwa intitolat li **juża data ta' prodott** jew data ta' servizzi relatati, taħt liema kundizzjonijiet u fuq liema bażi. Għaldaqstant, jenħtieġ li l-Istati Membri ma jadottawx u lanqas iżommu rekwiżiti nazzjonali addizzjonali fir-rigward ta' kwistjonijiet li jaqgħu fil-kamp ta' applikazzjoni ta' dan ir-Regolament, sakemm dan ma jkunx previst esplicitament fih, peress li dan jaffettwa l-applikazzjoni diretta u uniformi tiegħu. **Barra minn hekk, l-azzjoni fil-livell tal-Unjoni jenħtieġ li tkun mingħajr preġudizzju għall-obbligi u l-impenji fil-ftehimiet kummerċjali internazzjonali konklużi mill-Unjoni.**

⁵ Ir-Rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni 2003/361/KE tas-6 ta' Mejju 2003 dwar id-definizzjoni ta' impriżi mikro, żgħar u medji (ĠU L 124, 20.5.2003, p. 36).

(5) Dan ir-Regolament jiżgura li l-utenti ta' prodott konness jew ta' servizz relatat fl-Unjoni jkunu jistgħu jaċċessaw, fil-ħin, id-data ġġenerata mill-użu ta' dak il-prodott konness jew ta' dak is-servizz relatat u li dawk l-utenti jkunu jistgħu jużaw id-data, inkluż billi jikkondividuha ma' partijiet terzi tal-ġhażla tagħhom. Huwa jimponi l-obbligu fuq **id-detenturi** tad-data li jagħmlu d-data disponibbli għall-utenti u għal partijiet terzi magħzula mill-utenti f'ċerti ċirkostanzi. Jiżgura wkoll li d-detenturi tad-data jagħmlu d-data disponibbli għar-riċevituri tad-data fl-Unjoni taħt termini u kundizzjonijiet ġusti, raġonevoli u nondiskriminatorji u b'mod trasparenti. Ir-regoli tal-liġi privata huma kruċjali fil-qafas ġenerali għall-kondiviżjoni tad-data. Għalhekk, dan ir-Regolament jadatta r-regoli tal-liġi kuntrattwali u jipprevjeni l-isfruttament ta' żbilanċi kuntrattwali li jxekklu l-aċċess ġust għad-data u l-użu tagħha . Dan ir-Regolament jiżgura wkoll li d-detenturi tad-data jagħmlu disponibbli lill-korpi tas-settur pubbliku, **il-Kummissjoni, il-Bank Ċentrali Ewropew jew** il-korpi tal-Unjoni, fejn ikun hemm hteġa eċċezzjonali, id-data li hija neċessarja għat-twettiq ta' kompitu speċifiku mwettaq fl-interess pubbliku. Barra minn hekk, dan ir-Regolament ifittex li jiffaċilita l-qlib bejn servizzi tal-ipproċessar tad-data u li jsaħħaħ l-interoperabbiltà tad-data u tal-mekkaniżmi u s-servizzi tal-kondiviżjoni tad-data fl-Unjoni. Dan ir-Regolament jenhtieg li ma jkunx interpretat bħala li jirrikonoxxi jew li jagħti xi dritt ġdid lid-**detenturi** tad-data biex jużaw data ġġenerata permezz tal-użu ta' prodott konness jew servizz relatat.

- (6) Il-ġenerazzjoni tad-data hija r-riżultat tal-azzjonijiet ta' mill-inqas żewġ atturi, b'mod partikolari d-disinjatur jew il-manifattur ta' prodott konness, ***li spiss jaf ikun anke l-fornitur ta' servizzi relatati***, u l-utent tal-prodott konness jew servizzi relatati. Dan iwassal għal kwistjonijiet ta' ekwità fl-ekonomija diġitali peress li d-data rreġistrata minn prodotti konnessi jew servizzi relatati hija input importanti għas-suq ta' wara l-bejgħ, servizzi anċillari u servizzi oħrajn. Sabiex jiġu realizzati l-benefiċċji ekonomiċi importanti tad-data, ***inkluż permezz tal-kondiviżjoni tad-data abbażi ta' ftehimiet volontarji u l-iżvilupp mill-intrapriżi tal-Unjoni ta' holqien ta' valur xprunat mid-data***, approċċ ġenerali għall-assenjazzjoni tad-drittijiet fir-rigward tal-aċċess għad-data u l-użu tagħha huwa preferibbli għall-għoti ta' drittijiet esklużivi ta' aċċess u ta' użu. ***Dan ir-Regolament jipprevedi regoli orizzontali li jistgħu jiġu segwiti mil-liġi tal-Unjoni jew dik nazzjonali li tindirizza s-sitwazzjonijiet speċifiċi tas-setturi rilevanti.***

- (7) Id-dritt fundamentali għall-protezzjoni tad-data personali huwa ssalvagwardjat, b'mod partikolari, permezz tar-Regolamenti (UE) 2016/679⁶ u (UE) 2018/1725⁷ tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill. Id-Direttiva 2002/58/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁸ tiproteġi wkoll il-ħajja privata u l-kunfidenzjalità tal-komunikazzjonijiet, inkluż permezz ta' kundizzjonijiet għal kwalunkwe ħażna ta' data personali u mhux personali fit-tagħmir terminali u l-aċċess għalih. Dawk l-atti legiżlattivi tal-Unjoni jipprovdu l-bażi għall-ipproċessar tad-data sostenibbli u responsabbli, inkluż fejn is-settijiet ta' data jinkludu taħlita ta' data personali u mhux personali. Dan ir-Regolament jikkomplementa u huwa mingħajr preġudizzju għal-liġi tal-Unjoni dwar il-protezzjoni tad-data personali u l-privatezza, b'mod partikolari r-Regolamenti (UE) 2016/679 u (UE) 2018/1725 u d-Direttiva 2002/58/KE. Jenħtieġ li l-ebda dispożizzjoni ta' dan ir-Regolament ma tiġi applikata jew interpretata b'tali mod li jitnaqqas jew jiġi limitat id-dritt għall-protezzjoni tad-data personali jew id-dritt għall-privatezza u l-kunfidenzjalità tal-komunikazzjonijiet.

⁶ Ir-Regolament (UE) 2016/679 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-27 ta' April 2016 dwar il-protezzjoni tal-persuni fiżiċi fir-rigward tal-ipproċessar ta' data personali u dwar il-moviment liberu ta' tali data, u li jħassar id-Direttiva 95/46/KE (Regolament Ġenerali dwar il-Protezzjoni tad-Data) (ĠU L 119, 4.5.2016, p. 1).

⁷ Ir-Regolament (UE) 2018/1725 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-23 ta' Ottubru 2018 dwar il-dwar il-protezzjoni ta' persuni fiżiċi fir-rigward tal-ipproċessar ta' data personali mill-istituzzjonijiet, korpi, uffiċċji u aġenziji tal-Unjoni u dwar il-moviment liberu ta' tali data, u li jħassar ir-Regolament (KE) Nru 45/2001 u d-Deċiżjoni Nru 1247/2002/KE (ĠU L 295, 21.11.2018, p. 39).

⁸ Id-Direttiva 2002/58/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-12 ta' Lulju 2002 dwar l-ipproċessar tad-data personali u l-protezzjoni tal-privatezza fis-settur tal-komunikazzjoni elettronika (Direttiva dwar il-privatezza u l-komunikazzjoni elettronika) (ĠU L 201, 31.7.2002, p. 37).

Kwalunkwe pproċessar ta' data personali skont dan ir-Regolament jenhtieg li jikkonforma mal-liġi tal-Unjoni dwar il-protezzjoni tad-data, inkluż ir-rekwiżit ta' bażi legali valida għall-iproċessar skont l-Artikolu 6 tar-Regolament (UE) 2016/679 u, fejn rilevanti, il-kundizzjonijiet tal-Artikolu 9 ta' dak ir-Regolament u tal-Artikolu 5(3) tad-Direttiva 2002/58/KE. Dan ir-Regolament ma jikkostitwix bażi legali għall-ġbir jew il-ġenerazzjoni ta' data personali mid-detentur tad-data. Dan ir-Regolament jimponi obbligu fuq id-detenturi tad-data li jagħmlu d-data personali disponibbli għall-utenti jew partijiet terzi ta' għażla tal-utent fuq talba ta' dak l-utent. Tali aċċess jenhtieg li jiġi pprovdut għal data personali li tiġi pproċessata mid-detentur tad-data abbażi ta' kwalunkwe bażi legali msemmija fl-Artikolu 6 tar-Regolament (UE) 2016/679. Fejn l-utent ma jkunx is-suġġett tad-data, dan ir-Regolament ma johloqx bażi legali biex jingħata aċċess għal data personali jew biex id-data personali ssir disponibbli għal parti terza u jenhtieg li ma jinftihemx li jikkonferixxi xi dritt ġdid fuq id-detentur tad-data biex juża data personali ġġenerata bl-użu ta' prodott konness jew servizz relatat. F'dawk il-każijiet, jista' jkun fl-interess tal-utent li jiffacilita l-issodisfar tar-rekwiżiti tal-Artikolu 6 tar-Regolament (UE) 2016/679. Peress li dan ir-Regolament jenhtieg li ma jaffettwax b'mod negattiv id-drittijiet tal-protezzjoni tad-data tas-suġġetti tad-data, id-detentur tad-data jista' jikkonforma mat-talbiet f'dawk il-każijiet, fost l-oħrajn, billi janonimizza d-data personali jew, meta d-data faċilment disponibbli tkun fiha data personali ta' diversi suġġetti tad-data, jittrasferixxi biss data personali relatata mal-utent.

- (8) Il-prinċipji tal-minimizzazzjoni tad-data u tal-protezzjoni tad-data skont id-disinn u b'mod awtomatiku huma essenzjali meta l-ipproċessar jinvolti riskji sinifikanti għad-drittijiet fundamentali tal-individwi. Filwaqt li jitqies l-oġġettiv li jgħall livell ta' żvilupp tekniku, il-partijiet kollha għall-kondiviżjoni tad-data, inkluż kondiviżjoni tad-data li taqa' fil-kamp ta' applikazzjoni ta' dan ir-Regolament, jenħtieġ li jimplimentaw miżuri tekniċi u organizzazzjonali biex jiproteġu dawk id-drittijiet. Tali miżuri jinkludu mhux biss il-pseudonimizzazzjoni u l-kriptagg, iżda wkoll l-użu ta' teknoloġija dejjem aktar disponibbli li tippermetti li l-algoritmi jingiebu fid-data u jippermettu li jinkiseb għarfien siewi mingħajr it-trażmissjoni bejn il-partijiet jew l-ikkopjar bla bżonn tad-data mhux ipproċessata jew strutturata.

- (9) ***Sakemm ma jkunx previst mod ieħor f'dan ir-Regolament, ma jaffettwax il-liġi kuntrattwali nazzjonali, inkluż regoli dwar il-formazzjoni, il-validità jew l-effett ta' kuntratti, jew il-konsegwenzi tat-terminazzjoni ta' kuntratt.*** Dan ir-Regolament jikkomplementa u huwa mingħajr preġudizzju għal-liġi tal-Unjoni li għandha l-għan li tippromwovi l-interessi tal-konsumaturi u li tiżgura livell għoli ta' protezzjoni tal-konsumatur, u li tiproteġi s-saħħa, is-sikurezza u l-interessi ekonomiċi tagħhom, b'mod partikolari d-Direttiva tal-Kunsill 93/13/KEE⁹ u d-Direttivi 2005/29/KE¹⁰ u 2011/83/UE¹¹ tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill.

⁹ Id-Direttiva tal-Kunsill 93/13/KEE tal-5 ta' April 1993 dwar klawżoli ingusti f'kuntratti mal-konsumatur (ĠU L 95, 21.4.1993, p. 29).

¹⁰ Id-Direttiva 2005/29/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-11 ta' Mejju 2005 dwar prattiċi kummerċjali żleali fin-negozju mal-konsumatur fis-suq intern li temenda d-Direttiva tal-Kunsill 84/450/KEE, id-Direttivi 97/7/KE, 98/27/KE u 2002/65/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, u r-Regolament (KE) Nru 2006/2004 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (Direttiva dwar Prattiċi Kummerċjali Żleali) (ĠU L 149, 11.6.2005, p. 22).

¹¹ Id-Direttiva 2011/83/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-25 ta' Ottubru 2011 dwar drittijiet tal-konsumatur, li temenda d-Direttiva tal-Kunsill 93/13/KEE u d-Direttiva 1999/44/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill u li tħassar id-Direttiva tal-Kunsill 85/577/KEE u d-Direttiva 97/7/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (ĠU L 304, 22.11.2011, p. 64).

(10) Dan ir-Regolament huwa mingħajr preġudizzju għall-atti ġuridiċi tal-Unjoni u dawk nazzjonali li jipprevedu l-kondiviżjoni ta', aċċess għal u l-użu ta' data għall-finijiet tal-prevenzjoni, investigazzjoni, detezzjoni jew prosekuzzjoni ta' reati kriminali jew għall-eżekuzzjoni ta' pjeni kriminali, jew għal finijiet doganali u ta' tassazzjoni, irrispettivament mill-bażi legali skont it-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea (TFUE) li fuqhom bażi ġew adottati tali atti legali tal-Unjoni, kif ukoll għall-kooperazzjoni internazzjonali f'dak il-qasam, b'mod partikolari abbażi tal-Konvenzjoni tal-Kunsill tal-Ewropa dwar iċ-Ċiberkriminalità (ETS Nru 185), magħmula f'Budapest fit-23 ta' Novembru 2001. Tali atti jinkludu r-Regolamenti (UE) 2021/784¹², (UE) 2022/2065¹³ u (UE) 2023/1543¹⁴ tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill u d-Direttiva (UE) 2023/1544 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill¹⁵ Dan ir-Regolament ma japplikax għall-ġbir jew il-kondiviżjoni ta', l-aċċess għal jew l-użu tad-data skont ir-Regolament (UE) 2015/847 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill¹⁶ u d-Direttiva (UE) 2015/849 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill¹⁷. Dan ir-Regolament **ma japplikax għal oqsma li jaqgħu barra mill-kamp ta' applikazzjoni tal-liġi tal-Unjoni u fi kwalunkwe każ** ma jaffettwax il-kompetenzi tal-Istati Membri ■ li jikkonċernaw is-sigurtà pubblika, id-difiża jew is-sigurtà nazzjonali, **l-amministrazzjoni doganali u tat-taxxa jew is-saħħa u s-sikurezza taċ-ċittadini**,

¹² Ir-Regolament (UE) 2021/784 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad-29 ta' April 2021 dwar l-indirizzar tad-disseminazzjoni ta' kontenut terroristiku online (ĠU L 172, 17.5.2021, p. 79).

¹³ Regolament (UE) 2022/2065 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-19 ta' Ottubru 2022 dwar Suq Uniku għas-Servizzi Diġitali u li jemenda d-Direttiva 2000/31/KE (l-Att dwar is-Servizzi Diġitali, ĠU L 277, 27.10.2022, p. 1).

¹⁴ Regolament (UE) 2023/1543 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-12 ta' Lulju 2023 dwar Ordnijiet ta' Produzzjoni u ta' Preservazzjoni Ewropej għall-evidenza elettronika fi proċedimenti kriminali u għall-eżekuzzjoni ta' sentenzi ta' kustodja wara proċedimenti kriminali (ĠU L 191, 28.7.2023, p. 118).

¹⁵ Direttiva (UE) 2023/1544 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-12 ta' Lulju 2023 li tistabbilixxi regoli armonizzati dwar id-deżinjazzjoni ta' stabbilimenti deżinjati u l-ħatra ta' rappreżentanti legali għall-fini ta' ġbir ta' evidenza elettronika fi proċedimenti kriminali (ĠU L 191, 28.7.2023, p. 181).

¹⁶ Ir-Regolament (UE) 2015/847 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-20 ta' Mejju 2015 dwar l-informazzjoni li takkumpanja t-trasferimenti ta' fondi u li jhassar ir-Regolament (KE) Nru 1781/2006 (ĠU L 141, 5.6.2015, p. 1).

¹⁷ Id-Direttiva (UE) 2015/849 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-20 ta' Mejju 2015 dwar il-prevenzjoni tal-użu tas-sistema finanzjarja għall-finijiet tal-ħasil tal-flus jew il-finanzjament tat-terroriżmu, li temenda r-Regolament (UE) Nru 648/2012 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, u li thassar id-Direttiva 2005/60/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill u d-Direttiva tal-Kummissjoni 2006/70/KE (ĠU L 141, 5.6.2015, p. 73).

irrispettivament mit-tip ta' entità fdata mill-Istati Membri biex twettaq kompiti fir-rigward ta' dawk il-kompetenzi.

- (11) Il-ligi tal-Unjoni li tistabbilixxi rekwiżiti ta' disinn fiżiku u ta' data għall-prodotti li għandhom jitqieghdu fis-suq tal-Unjoni jenhtieg li ma tigix affettwata sakemm ***ma jkunx speċifikament previst minn*** dan ir-Regolament.
- (12) Dan ir-Regolament jikkomplementa u huwa minghajr preġudizzju għal-ligi tal-Unjoni li tistabbilixxi rekwiżiti ta' aċċessibbiltà għal ċerti prodotti u servizzi, b'mod partikolari d-Direttiva (UE) 2019/882 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill¹⁸.
- (13) Dan ir-Regolament huwa minghajr preġudizzju ***għall-atti legali tal-Unjoni u dawk nazzjonali li jipprevedu l-protezzjoni tad-drittijiet ta' proprjetà intellettwali, inkluż id-Direttivi 2001/29/KE¹⁹, 2004/48/KE²⁰ u (UE) 2019/790²¹ tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill.***

¹⁸ Id-Direttiva (UE) 2019/882 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-17 ta' April 2019 dwar ir-rekwiżiti ta' aċċessibbiltà għall-prodotti u għas-servizzi (ĠU L 151, 7.6.2019, p. 70).

¹⁹ ***Id-Direttiva 2001/29/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-22 ta' Mejju 2001 dwar l-armonizzazzjoni ta' ċerti aspetti ta' drittijiet tal-awtur u drittijiet relatati fis-soċjetà tal-informazzjoni. (ĠU L 167, 22.6.2001, p. 10).***

²⁰ ***Id-Direttiva 2004/48/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad-29 ta' April 2004 fuq l-infurzar tad-drittijiet ta' proprjetà intellettwali. (ĠU L 157, 30.4.2004, p. 45).***

²¹ ***Id-Direttiva (UE) 2019/790 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-17 ta' April 2019 dwar id-drittijiet tal-awtur u drittijiet relatati fis-Suq Uniku Diġitali u li temenda d-Direttivi 96/9/KE u 2001/29/KE. (ĠU L 130, 17.5.2019, p. 92).***

- (14) Il-prodotti konnessi li jiksbu, li jiġġeneraw jew li jiġbru, permezz tal-komponenti ***jew is-sistemi operattivi tagħhom***, data li tikkonċerna l-prestazzjoni, l-użu jew l-ambjent tagħhom u li jistgħu jikkomunikaw dik id-data permezz ta' servizz ta' komunikazzjoni elettronika, ***konnessjoni fiżika, jew aċċess fuq l-apparat***, spiss imsejjaħ l-internet tal-oġġetti, jenħtieġ li jaqgħu fil-kamp ta' applikazzjoni ta' dan ir-Regolament, ***bl-eċċezzjoni tal-prototipi***. ***Eżempji ta' tali*** servizzi ta' komunikazzjoni elettronika jinkludu, ***b'mod partikolari***, networks tat-telefonija bbażati fuq l-art, networks tat-telewiżjoni bil-kejbil, networks bis-satellita u networks ta' komunikazzjoni fil-qrib. Prodotti ***konnessi jinstabu fl-aspetti kollha tal-ekonomija u tas-soċjetà, inkluż fl-infrastruttura privata, ċivili jew kummerċjali***, f'vetturi, ***apparat tas-saħħa u relatat mal-istil tal-ħajja, vapuri, inġenji tal-ajru, tagħmir tad-dar*** u oġġetti tal-konsumatur, apparat mediku u tas-saħħa, jew makkinarju agrikolu u industrijali. ***L-għażliet tad-disinn tal-manifatturi, u, fejn rilevanti, il-liġi tal-Unjoni jew dik nazzjonali li tindirizza l-htigijiet speċifiċi għas-settur u l-oġġetti jew id-deċiżjonijiet rilevanti tal-awtoritajiet kompetenti, jenħtieġ li jiddeterminaw liema data prodott konness huwa kapaċi jagħmel disponibbli***.

(15) *Tali data tirrappreżenta d-digitalizzazzjoni tal-azzjonijiet u l-avvenimenti tal-utenti u jenhtieg li tkun aċċessibbli kif xieraq għall-utent. Ir-regoli għall-aċċess għad-data u l-użu tagħha minn prodotti konnessi u servizzi relatati skont dan ir-Regolament jindirizzaw kemm id-data ta' prodotti kif ukoll id-data tas-servizzi relatati. Id-data ta' prodott tirreferi għal data ġġenerata mill-użu ta' prodott konness li l-manifattur iddiżinja biex tkun tista' tiġi rkuprata mill-prodott konness minn utent, detentur tad-data jew parti terza, inkluż, fejn rilevanti, il-manifattur. Id-data ta' servizz relatat tirreferi għad-data, li tirrappreżenta wkoll id-digitalizzazzjoni tal-azzjonijiet jew l-avvenimenti tal-utenti relatati mal-prodott konness li jiġu ġġenerati matul il-forniment ta' servizz relatat mill-fornitur. Id-data ġġenerata mill-użu ta' prodott konness jew servizz relatat jenhtieg li tinftiehem li tkopri data rreġistrata intenzjonalment jew data li tirriżulta indirettament mill-azzjoni tal-utent, bħal data dwar l-ambjent jew l-interazzjonijiet tal-prodott konness. Dan jenhtieg li jinkludi data dwar l-użu ta' prodott konness iġġenerat minn interfaċċa tal-utent jew permezz ta' servizz relatat, u jenhtieg li ma jkunx limitat għall-informazzjoni li jkun sar tali użu, iżda jenhtieg li jinkludi d-data kollha li l-prodott konness jiġġenera bħala riżultat ta' tali użu, bħal data ġġenerata awtomatikament minn sensuri u data rreġistrata minn applikazzjonijiet inkorporati, inkluż applikazzjonijiet li jindikaw l-istatus u l-malfunzjonijiet tal-hardware.*

Dan jenhtieg li jinkludi wkoll data gġenerata mill-prodott konness jew mis-servizz relatat matul hinijiet ta' nuqqas ta' azzjoni mill-utent, bhal meta l-utent jagħzel li ma jużax prodott konness għal perjodu ta' żmien partikolari u minflok iżommu f'modalità stand-by jew saħansitra mitfi, peress li l-istatus ta' prodott konness jew tal-komponenti tiegħu, pereżempju l-batteriji tiegħu, jista' jvarja meta l-prodott konness ikun f'modalità stand-by jew ikun mitfi. Id-data li ma tiġix modifikata sostanzjalment, jiġifieri data f'forma mhux ipproċessata, magħrufa wkoll bhala data tas-sors jew primarja li tirreferi għal punti ta' data li huma gġenerati awtomatikament mingħajr ebda forma ulterjuri ta' pproċessar, kif ukoll data li tkun giet ipproċessata minn qabel bl-għan li tinftiehem u tkun tista' tintuża qabel ipproċessar u analiżi ulterjuri jaqgħu fil-kamp ta' applikazzjoni ta' dan ir-Regolament. Tali data tinkludi data miġbura minn sensur wiehed jew minn grupp konness ta' sensuri bl-għan li d-data miġbura tkun tista' tinftiehem għal każijiet ta' użu usa' billi tiġi ddeterminata kwantità jew kwalità fiżika jew il-bidla fi kwantità fiżika, bhat-temperatura, il-pressjoni, ir-rata tal-fluss, l-udio, il-valur pH, il-livell tal-likwidu, il-pożizzjoni, l-aċċellerazzjoni jew il-veloċità. It-terminu "data pproċessata minn qabel" jenhtieg li ma jiġix interpretat b'tali mod li jimponi obbligu fuq id-detentur tad-data li jagħmel investimenti sostanzjali fit-tindif u t-trasformazzjoni tad-data. Id-data li għandha ssir disponibbli jenhtieg li tinkludi l-metadata rilevanti, inkluż il-kuntest bażiku u l-kronogramma tagħha, biex id-data tkun tista' tintuża, flimkien ma' data oħra, bhal data magħzula u kklassifikata ma' punti oħra tad-data relatati magħha, jew ifformattjata mill-ġdid f'format li jintuża b'mod komuni.

Tali data hija potenzjalment siewja għall-utent u tappoġġa l-innovazzjoni u l-iżvilupp ta' servizzi diġitali u ohrajn biex jiproteġu l-ambjent, is-saħħa u l-ekonomija ċirkolari, inkluż permezz tal-iffaċilitar tal-manutenzjoni u t-tiswija tal-prodotti konnessi inkwistjoni. B'kuntrast ma' dan, l-informazzjoni inferita jew derivata minn tali data, li hija l-eżitu ta' investimenti addizzjonali fl-assenjazzjoni ta' valuri jew għarfien mid-data, b'mod partikolari permezz ta' algoritmi proprjetarji u kumplessi, inkluż dawk li huma parti minn software proprjetarju, jenhtieg li ma titqiesx li taqa' fil-kamp ta' applikazzjoni ta' dan ir-Regolament u konsegwentement jenhtieg li ma tkunx soġġetta għall-obbligu ta' detentur tad-data li jagħmilha disponibbli għal utent jew riċevitur tad-data, dment li ma jkunx miftiehem mod ieħor bejn l-utent u d-detentur tad-data. Tali data tista' tinkludi b'mod partikolari informazzjoni derivata permezz ta' fużjoni tas-sensuri, li tinferixxi jew tiġbor data minn diversi sensuri, miġbura fil-prodott konness, bl-użu ta' algoritmi proprjetarji kumplessi u li tista' tkun soġġetta għad-drittijiet ta' proprjetà intellettwali.

- (16) *Dan ir-Regolament jippermetti lill-utenti ta' prodotti konnessi jibbenefikaw minn servizzi ta' wara l-bejgh, servizzi ancillari u servizzi ohra bbażati fuq data miġbura minn sensuri inkorporati f'tali prodotti, il-ġbir ta' dik id-data huwa ta' valur potenzjali fit-titjib tal-prestazzjoni tal-prodotti konnessi. Huwa importanti li minn naħa waħda ssir delineazzjoni bejn is-swieq għall-forniment ta' tali prodotti konnessi mġhamra b'sensuri u servizzi relatati u, min-naħa l-oħra, is-swieq għal software u kontenut mhux relatati bħal kontenut testwali, awdjo jew awdjoviżiv li spiss ikunu koperti mid-drittijiet ta' proprjetà intellettwali. B'riżultat ta' dan, id-data li tali prodotti mġhamra b'sensuri u servizzi relatati jiġġeneraw meta l-utent jirreġistra, jittrażmetti, juri jew jattiva l-kontenut, kif ukoll il-kontenut innifsu, li spiss ikun kopert mid-drittijiet ta' proprjetà intellettwali, fost l-oħrajn għall-użu minn servizz online, jenħtieġ li ma tkunx koperta minn dan ir-Regolament. Jenħtieġ li dan ir-Regolament lanqas ma jkopri data li tkun inkisbet, ġiet iġġenerata jew aċċessata mill-prodott konness, jew li tkun ġiet trażmessa lilu, għall-fini ta' hżin jew operazzjonijiet ohra ta' pproċessar f'isem partijiet ohra, li mhumiex l-utent, bħalma jista' jkun il-każ fir-rigward ta' servers jew infrastruttura tal-cloud imhaddma mis-sidien tagħhom kompletament f'isem partijiet terzi, fost l-oħrajn għall-użu minn servizz online.*

(17) Huwa neċessarju li jiġu stabbiliti regoli *dwar* prodotti *li fil-mument tax-xiri, kiri jew lokazzjoni jkunu konnessi* ma' servizz *relatat* b'tali mod li jekk dan ma jkunx il-każ **█** il-prodott konness ma jkunx jista' jwettaq funzjoni waħda jew aktar tiegħu, *jew li jkun konnessi aktar tard mal-prodott mill-manifattur jew minn parti terza biex tiżdied jew tiġi adattata l-funzjonalità tal-prodott konness. Tali servizzi relatati jinvolvu l-iskambju ta' data bejn il-prodott konness u l-fornitur tas-servizzi u jenhtieg li jinftiehm li huma marbuta b'mod espliċitu mat-thaddim tal-funzjonijiet tal-prodott konness, bhal servizzi li, fejn applikabli, jittrażmettu kmandi lill-prodott konness li jistgħu jkollhom impatt fuq l-azzjoni jew l-imġiba tiegħu. Is-servizzi li ma jkollhomx impatt fuq l-operat tal-prodott konness u li ma jinvolvux it-trażmissjoni ta' data jew kmandi lill-prodott konness mill-fornitur tas-servizzi jenhtieg li ma jitqisux bhala servizzi relatati. Tali servizzi jistgħu jinkludu, pereżempju, konsulenza awżiljarja, servizzi analitiċi jew finanzjarji, jew tiswija u manutenzjoni regolari.* Servizzi relatati jistgħu *jiġu offruti* bhala parti mill-kuntratt ta' xiri, kiri jew lokazzjoni. Servizzi *relatati jistgħu anke jiġu* previsti għal prodotti tal-istess tip u l-*utenti* jistgħu raġonevolment jistennew li dawn jiġu pprovduti b'kont meħud tan-natura tal-prodott konness u kwalunkwe dikjarazzjoni pubblika magħmula minn jew f'isem il-bejjiegh, il-kerrej, il-lokatur jew persuni oħrajn frabtiet preċedenti tal-katina tat-tranzazzjonijiet, inkluż il-manifattur. Dawk is-servizzi relatati jistgħu huma stess jiġġeneraw data ta' valur lill-utent indipendentement mill-kapaċitajiet ta' ġbir ta' data ta' prodott konness li miegħu jkunu interkonnessi. Dan ir-Regolament jenhtieg li japplika wkoll għal servizz relatat li mhux fornut mill-bejjiegh, mill-kerrej jew mill-lokatur innifsu, iżda li jiġi *pprovdut* minn parti terza. F'każ ta' dubju dwar jekk **█** is-servizz *hux ipprovdut bhala* parti mill-kuntratt ta' xiri, kiri jew lokazzjoni, jenhtieg li japplika dan ir-Regolament. *La l-provvista tal-enerġija, u lanqas il-provvista tal-konnettività ma ghandhom jiġu interpretati bhala servizzi relatati skont dan ir-Regolament.*

- (18) L-utent ta' prodott konness jenhtieg li jinftiehem li huwa persuna fizika jew ġuridika, bħal negozju, konsumatur jew *corp tas-settur pubbliku, li jkun jew is-sid ta' prodott konness, ikun irċieva ċerti drittijiet temporanji, pereżempju permezz ta' ftehim ta' kiri jew lokazzjoni, biex jaċċessa jew juża data miksuba mill-prodott konness, jew jirċievi servizzi relatati għall-prodott konness. Jenhtieg li daww id-drittijiet ta' aċċess bl-ebda mod ma jbiddu jew jinterferixxu mad-drittijiet tas-suġġetti tad-data li jistghu jkunu qed jinteraġixxu ma' prodott konness jew servizz relatat fir-rigward ta' data personali ġġenerata mill-prodott konness jew waqt il-forniment tas-servizz relatat. L-utent igorr ir-riskji u jgawdi l-benefiċċji tal-użu tal-prodott konness u jenhtieg li jgawdi wkoll aċċess għad-data li jiġġenera. Għalhekk, jenhtieg li l-utent ikun intitolat li jikseb benefiċċju mid-data ġġenerata minn dak il-prodott konness u minn kwalunkwe servizz relatat. Sid, kerrej jew lokatur jenhtieg li jitqiesu wkoll bħala utent, inkluż fejn bosta entitajiet jistghu jitqiesu bħala utenti. Fil-kuntest ta' utenti multipli, kull utent jista' jikkontribwixxi b'mod differenti għall-ġenerazzjoni tad-data u jkollu interess f'diversi forom ta' użu, bħall-ġestjoni tal-flotta għal intrapriża tal-kiri, jew soluzzjonijiet ta' mobbiltà għal individwi li jużaw servizz ta' car sharing.*

(19) *Il-litteriżmu fid-data jirreferi għall-hiliet, għarfien u fehim li jippermetti lill-utenti, lill-konsumaturi u lin-negozji, b'mod partikolari lill-SMSs li jaqghu fil-kamp ta' applikazzjoni ta' dan ir-Regolament, jiksbu sensibilizzazzjoni tal-valur potenzjali tad-data li jiġġeneraw, jipproduċu u jikkondividu u jkunu mmotivati biex joffru u jipprovdu aċċess f'konformità mar-regoli legali rilevanti. Il-litteriżmu fid-data jenhtieġ li jmur lil hinn mill-apprendiment dwar l-ghodod u t-teknoloġiji u jkollu l-ghan li jghammar u jaghti s-setgha liċ-ċittadini u lin-negozji bil-kapaċità li jibbenefikaw minn suq tad-data inklużiv u ġust. It-tixrid ta' miżuri ta' litteriżmu fid-data u l-introduzzjoni ta' azzjonijiet ta' segwitu adegwati jistghu jikkontribwixxu għat-titjib tal-kundizzjonijiet tax-xoghol u fl-aħhar mill-aħhar isostni l-konsolidazzjoni u perkors ta' innovazzjoni tal-ekonomija tad-data fl-Unjoni. L-awtoritajiet kompetenti jenhtieġ li jippromwovu għodod u jadottaw miżuri biex javvanzaw il-litteriżmu fid-data fost l-utenti u l-entitajiet li jaqghu fil-kamp ta' applikazzjoni ta' dan ir-Regolament u għarfien tad-drittijiet u l-obbligi tagħhom skontu.*

- (20) Fil-prattika, mhux id-data kollha ġġenerata minn prodotti konnessi jew servizzi relatati hija faċilment aċċessibbli għall-utenti tagħhom u spiss ikun hemm possibbiltajiet limitati fir-rigward tal-portabbiltà tad-data ġġenerata minn prodotti konnessi mal-internet [REDACTED]. L-utenti ma jkunux jistgħu jiksbu d-data neċessarja biex jagħmlu użu mill-fornituri ta' servizzi ta' tiswija u servizzi oħra u n-negozji ma jkunux jistgħu jniedu servizzi innovattivi, konvenjenti u aktar effiċjenti. F'hafna setturi, il-manifatturi [REDACTED] jistgħu jiddeterminaw, permezz tal-kontroll tagħhom tad-disinn tekniku tal-prodotti konnessi jew tas-servizzi relatati, liema data tiġi ġġenerata u kif tista' tiġi aċċessata, minkejja li ma jkollhom l-ebda dritt ġuridiku għal dik id-data. Għalhekk huwa neċessarju li jiġi żgurat li l-prodotti konnessi jkunu ddisinjati u manifatturati, u li s-servizzi relatati jkunu ddisinjati u pprovduti, b'tali mod li d-data ta' **prodott u ta' servizz relatat** [REDACTED], inkluż il-metadata relatata neċessarja għall-interpretazzjoni u l-użu ta' dik id-data, inkluż għall-fini tal-irkupru, l-użu jew il-kondiviżjoni tagħha, tkun dejjem aċċessibbli faċilment u b'mod sikur għal utent, **minghajr hlas, f'format komprensiv, strutturat, użat b'mod komuni u li jinqara minn magna. Id-data ta' prodott konness u d-data ta' servizzi relatati li detentur tad-data jikseb legalment jew jista' jikseb legalment mill-prodott konness jew servizz relatat, bħal permezz tad-disinn tal-prodott konness, il-kuntratt tad-detentur tad-data mal-utent għall-forniment ta' servizzi relatati, u l-mezzi tekniċi tiegħu ta' aċċess għad-data, minghajr sforz sproporzjonat, jissejhu "data faċilment disponibbli". Data faċilment disponibbli ma tinkludix data ġġenerata mill-użu ta' prodott konness fejn id-disinn tal-prodott konness ma jipprevedix li tali data tinhażen jew tiġi trażmessa barra mill-komponent li fih tiġi ġġenerata jew il-prodott konness kollu kemm hu.**

Ghaldaqstant jenhtieg li dan ir-Regolament jinftehem bhala li jimponi obbligu biex id-data tinhażen fl-unità ċentrali ta' pproċessar ta' prodott konness. In-nuqqas ta' tali obbligu jenhtieg li ma jipprevjenix lill-manifattur jew lid-detentur tad-data milli jaqbel volontarjament mal-utent dwar it-twettiq ta' tali adattamenti. L-obbligi tad-disinn f'dan ir-Regolament huma wkoll minghajr preġudizzju għall-prinċipju tal-minimizzazzjoni tad-data stabbilit fl-Artikolu 5(1), il-punt (c), tar-Regolament (UE) 2016/679 u jenhtieg li ma jinftemux bhala li jimponu obbligu li jiġu ddisinjati prodotti konnessi u servizzi relatati b'tali mod li jaħżnu jew inkella jipproċessaw xi data personali għajr id-data personali neċessarja fir-rigward tal-finijiet li għalihom tiġi pproċessata. Tista' tiġi introdotta liġi tal-Unjoni jew dik nazzjonali biex tiddeskrivi aktar speċifitàjiet, bħadata ta' prodott li jenhtieg li tkun aċċessibbli minn prodotti konnessi jew servizzi relatati, peress li tali data tista' tkun essenzjali għat-thaddim, it-tiswija jew il-manutenzjoni effiċjenti ta' dawk il-prodotti konnessi jew servizzi relatati. Fejn aġġornamenti jew tibdil sussegwenti ta' prodott konness jew servizz relatat, mill-manifattur jew minn parti oħra, iwasslu għal data aċċessibbli addizzjonali jew restrizzjoni ta' data inizjalment aċċessibbli, jenhtieg li tali bidliet jiġu kkomunikati lill-utent fil-kuntest tal-aġġornament jew tat-tibdil.

- (21) Fejn diversi persuni jew entitajiet ***jitqiesu bhala utenti, pereżempju fil-każ ta' sjieda kongunta jew meta sid, kerrej jew lokatarju jikkondividi d-drittijiet tal-aċċess jew l-użu tad-data***, id-disinn tal-prodott ***konness*** jew tas-servizz relatat, jew l-interfaċċa rilevanti, ***jenhtieg li jippermetti lil*** kull utent ikollu aċċess għad-data li jiġġenera. L-użu ta' prodott ***konnessi*** li jiġġeneraw id-data tipikament jehtieg li jiġi stabbilit kont tal-utent. Kont bħal dan jippermetti li l-utent jiġi identifikat mid-detentur tad-data, li jista' jkun il-manifattur. Jista' jintuża wkoll bħala mezz ta' komunikazzjoni u biex jiġu sottomessi u pproċessati t-talbiet għall-aċċess għad-data. ***Fejn diversi manifatturi jew fornituri ta' servizzi relatati miegħu jkunu bieghu, krew jew ghamlu lokazzjoni ta' prodott konnessi jew ipprovdew servizzi relatati, integrati flimkien, lill-istess utent, l-utent jenhtieg li jikkuntattja kull parti li jkollu ftehim kuntratt magħha.*** Il-manifatturi jew id-disinjaturi ta' prodott konness li tipikament jintuża minn diversi persuni jenhtieg li jistabbilixxu l-mekkanizmi neċessarji biex jippermettu kontijiet tal-utenti separati għal persuni individwali, fejn rilevanti, jew għall-possibbiltà li diversi persuni jużaw l-istess kont tal-utent. ***Jenhtieg li s-soluzzjonijiet ta' kont jippermettu lill-utenti jhassru l-kontijiet tagħhom u jhassru d-data relatata magħhom u jistgħu jippermettu lill-utenti jtemmu l-aċċess, l-użu jew il-kondiviżjoni tad-data, jew jissottomettu talbiet biex dawn jintemmu, b'mod partikolari filwaqt li jitqiesu s-sitwazzjonijiet li fihom tinbidel is-sjieda jew l-użu tal-prodott konness.*** L-utent jenhtieg li jingħata aċċess abbażi ta' mekkanizmu sempliċi ta' talba li jagħti eżekuzzjoni awtomatika u li ma jehtiegx eżami jew approvazzjoni mill-manifattur jew mid-detentur tad-data. Dan ifisser li d-data jenhtieg li ssir disponibbli biss meta l-utent fil-fatt ikun irid aċċess. Meta l-eżekuzzjoni awtomatizzata tat-talba għal aċċess għad-data ma tkunx possibbli, pereżempju permezz ta' kont tal-utent jew permezz ta' applikazzjoni mobbli li takkumpanja fornuta mal-prodott konness jew mas-servizz relatat, il-manifattur jenhtieg li jinforma lill-utent dwar kif tista' tiġi aċċessata d-data.

- (22) Il-prodotti konnessi jistgħu jkunu ddisinjati biex jagħmlu ċerta data ***aċċessibbli*** direttament minn hażna ta' data fuq l-apparat jew minn server remot li lilu tiġi kkomunikata d-data. L-aċċess għal hażna ta' data fuq l-apparat jista' jiġi ffaċilitat permezz ta' networks taż-żona lokali bbażati fuq il-kejbil jew bla fili konnessi ma' servizz ta' komunikazzjoni elettronika disponibbli għall-pubbliku jew ma' network mobbli. Is-server jista' jkun il-kapaċità ta' server lokali tal-manifattur stess jew dik ta' parti terza jew ta' fornitur ta' servizzi ta' cloud. ***Il-proċessuri kif definiti fl-Artikolu 4, il-punt(8), tar-Regolament (UE) 2016/679 ma jitqisux li jaġixxu bhala detenturi tad-data. Madankollu, jistgħu jkunu inkarigati speċifikament li jagħmlu d-data disponibbli mill-kontrollur kif definit fl-Artikolu 4, il-punt (7), tar-Regolament (UE) 2016/679. Il-prodotti konnessi jistgħu jkunu ddisinjati biex jippermettu lill-utent jew lil parti terza jipproċessaw id-data fuq il-prodott konness, fuq istanza tal-informatika tal-manifattur jew f'ambjent tat-teknoloġija tal-informazzjoni u l-komunikazzjoni (ICT) magħżul mill-utent jew il-parti terza.***

(23) L-assistenti virtwali għandhom rwol dejjem akbar fid-digitalizzazzjoni tal-ambjenti tal-konsumatur **u professjonali** u jservu bhala interfaċċa faċli għall-użu biex jintwera l-kontenut, tinkiseb l-informazzjoni, jew jiġu attivati **prodotti** konnessi mal-internet **■**. L-assistenti virtwali jistgħu jaġixxu bhala portal uniku, pereżempju, f'ambjent domestiku intelligenti u jirreġistraw ammonti sinifikanti ta' data rilevanti dwar kif l-utenti jinteraġixxu ma' prodotti konnessi mal-internet **■**, inkluż dawk manifatturati minn partijiet oħra u jistgħu jissostitwixxu l-użu ta' interfaċċi pprovduti mill-manifattur bhal skrin tattili jew applikazzjonijiet għall-ismartphone. L-utent jista' jkun jixtieq jagħmel disponibbli tali data lill-manifatturi terzi u jippermetti servizzi **■** intelligenti godda. L-assistenti virtwali jenħtieġ li jkunu koperti mid-drittijiet ta' aċċess għad-data previsti f'dan ir-Regolament. **Jenħtieġ li tkun koperta wkoll** id-data ġġenerata meta utent jinteraġixxi ma' prodott konness permezz ta' assistent virtwali pprovdut minn entità oħra għajr il-manifattur tal-prodott **konness**. Madankollu, hija biss id-data li tirriżulta mill-interazzjoni bejn l-utent u prodott **konness jew servizz relatat** permezz tal-assistent virtwali li **jenħtieġ li jkun kopert**. Data prodotta mill-assistent virtwali li mhijiex relatata mal-użu ta' prodott **konness jew servizz relatat** ma hijiex koperta minn dan ir-Regolament.

- (24) Qabel ma jiġi konkluz kuntratt għax-xiri, għall-kiri, jew għal-lokazzjoni ta' prodott *konness, il-bejgiegħ, il-kerrej jew il-lokatur, li jista' jkun il-manifattur*, jenhtieg li jipprovdi lill-utent informazzjoni *rigward id-data ta' prodott li l-prodott konness ikun kapaċi jiġġenera, inkluż it-tip, il-format u l-volum stmat ta' tali data, b'mod ċar u li jinftiehem. Dan jista' jinkludi informazzjoni dwar l-istrutturi tad-data, il-formati tad-data, il-vokabularji, l-iskemi ta' klassifikazzjoni, it-tassonomiji u l-listi ta' kodiċijiet, fejn disponibbli, kif ukoll informazzjoni ċara u suffiċjenti rilevanti għall-eżerċizzju tad-drittijiet tal-utent* dwar kif id-data ■ tista' *tinħażen, tiġi rkuprata jew aċċessata, inkluż it-termini tal-użu u l-kwalità tas-servizz tal-interfaċċi għall-ipprogrammar tal-applikazzjonijiet jew, fejn applikabbli, il-forniment ta' għodod għall-iżvilupp tas-software*. Dak l-obbligu jipprovdi trasparenza fuq id-data *ta' prodott* iġġenerata u jsaħħah l-aċċess faċli għall-utent. *L-obbligu ta' informazzjoni jista' jiġi ssodisfat, pereżempju billi jinżamm lokalizzatur uniformi tar-riżorsi (URL) stabbli fuq il-web, li jista' jitqassam bhala link tal-web jew kodiċi QR, li jindika lill-utent l-informazzjoni rilevanti, li tista' tiġi pprovduta mill-bejgiegħ, mill-kerrej jew mil-lokatur, li jista' jkun il-manifattur, qabel ma jiġi konkluz il-kuntratt għax-xiri, għall-kiri jew għal-lokazzjoni ta' prodott konness. Fi kwalunkwe każ, huwa neċessarju li l-utent ikun jista' jahżen l-informazzjoni b'mod li jkun aċċessibbli għal referenza futura u li jippermetti r-riproduzzjoni mhux mibdula tal-informazzjoni maħżuna.*

Id-detentur tad-data ma jistax ikun mistenni li jahżen id-data b'mod indefinit fid-dawl tal-htigijiet tal-utent tal-prodott konness, iżda jenhtieg li jimplimenta politika ta' zamma ta' data raġonevoli, fejn applikabbli, f'konformità mal-prinċipju tal-limitazzjoni tal-ħażna skont l-Artikolu 5(1), il-punt e, tar-Regolament (UE) 2016/679, li jippermetti l-applikazzjoni effettiva tad-drittijiet ta' aċċess għad-data previsti f'dan ir-Regolament. L-obbligu li tiġi pprovduta informazzjoni ma jaffettwax l-obbligu tal-kontrollur li jipprovdi informazzjoni lis-suġġett tad-data skont l-Artikoli 12, 13 u 14 tar-Regolament (UE) 2016/679. Jenhtieg li l-obbligu li tiġi pprovduta informazzjoni qabel ma jiġi konkluz kuntratt għall-forniment ta' servizz relatat ikun fuq id-detentur tad-data prospettiv, indipendentement minn jekk id-detentur tad-data jikkonkludix kuntratt għax-xiri, għall-kiri jew għal-lokazzjoni ta' prodott konness. Meta l-informazzjoni tinbidel matul il-ħajja tal-prodott konness jew matul il-perjodu tal-kuntratt għas-servizz relatat, inkluż meta l-iskop li għalih għandha tintuża dik id-data jinbidel mill-iskop speċifikat oriġinarjament, jenhtieg li din tiġi pprovduta wkoll lill-utent.

(25) Dan ir-Regolament *jenhtieg li ma jinftihemx li jaghti xi dritt ġdid lid-detenturi tad-data biex jużaw data ta' prodotti jew ta' servizzi relatati. Meta l-manifattur ta' prodott konness ikun detentur tad-data, il-bażi għall-manifattur biex juża data mhux personali jenhntieg li tkun kuntratt bejn il-manifattur u l-utent. Kuntratt bħal dan jista' jkun parti minn ftehim għall-forniment tas-servizz relatat, li jista' jiġi pprovdut flimkien mal-ftehim ta' xiri, kiri jew lokazzjoni relatat mal-prodott konness. Kwalunkwe terminu kuntrattwali li jistipula li d-detentur tad-data jista' juża d-data ta' prodott jew ta' servizz relatat jenhntieg li jkun trasparenti għall-utent, inkluż fir-rigward tal-għanijiet li għalih id-detentur tad-data jkun bihsiebu juża d-data. Tali għanijiet jistgħu jinkludu t-titjib tal-funzjonament tal-prodott konness jew tas-servizzi relatati, l-iżvilupp ta' prodotti jew servizzi ġodda, jew l-aggregazzjoni ta' data bl-għan li d-data derivata li tirriżulta ssir disponibbli għal partijiet terzi, dment li tali data derivata ma tippermettix l-identifikazzjoni ta' data speċifika trażmessa lid-detentur tad-data mill-prodott konness, jew ma tippermettix lil parti terza tikseb dik id-data mis-sett ta' data. Kwalunkwe bidla fil-kuntratt għandha tiddependi fuq il-ftehim infurmat tal-utent. Dan ir-Regolament ma jipprevjenix lil partijiet milli jiftiehm dwar it-termini kuntrattwali li l-effett tagħhom huwa li jeskludu jew li jillimitaw l-użu tad-data mhux personali, jew ċerti kategoriji ta' data mhux personali, minn detentur tad-data. Lanqas ma jipprevjeni lil partijiet milli jiftiehm li jagħmlu data ta' prodotti jew data ta' servizzi relatati disponibbli lil partijiet terzi, direttament jew indirettament, inkluż, fejn applikabbli, permezz ta' detentur tad-data ieħor.*

Madankollu, dan ir-Regolament ma jipprevjenix rekwiżiti regolatorji speċifiċi għas-settur f'konformità mal-liġi tal-Unjoni jew il-liġi nazzjonali kompatibbli mal-liġi tal-Unjoni li jeskludu jew jillimitaw l-użu ta' ċerta data mid-detentur tad-data għal raġunijiet ta' politika pubblika definiti sew. ***Dan ir-Regolament ma jipprevjenix lill-utenti, fil-każ ta' relazzjonijiet bejn in-negozji, milli jagħmlu d-data disponibbli għal partijiet terzi jew għad-detenturi tad-data taht kwalunkwe terminu kuntrattwali legali, inkluż billi jaqblu li jillimitaw jew jirrestringu l-kondiviżjoni ulterjuri ta' tali data, jew milli jiġu kkompensati b'mod proporzjonat, pereżempju bi skambju għar-rifjut tad-dritt tagħhom li jużaw jew jikkondividu tali data. Filwaqt li l-kunċett ta' "detentur tad-data" ġeneralment ma jinkludix korpi tas-settur pubbliku, dan jista' jinkludi impriżi pubbliċi.***

(26) *Biex jitrawwem il-holqien ta' swieq likwidi, ġusti u effiċjenti għal data mhux personali, l-utenti ta' prodotti konnessi jenhtieg li jkunu jistgħu jikkondividu d-data ma' oħrajn, inkluż għal finijiet kummerċjali, bi sforz legali u tekniku minimu. Bhalissa huwa spiss diffiċli għan-negozji li jiġġustifikaw il-kostijiet tal-persunal jew tal-informatika li huma neċessarji għat-thejjija ta' settijiet ta' data mhux personali jew ta' prodotti ta' data u li joffruhom lil kontropartijiet potenzjali permezz ta' servizzi ta' intermedjazzjoni tad-data, inklużi swieq tad-data. Għalhekk, ostaklu sostanzjali għall-kondiviżjoni tad-data mhux personali min-negozji jirriżulta min-nuqqas ta' prevedibbiltà tar-redditi ekonomiċi mill-investment fil-manutenzjoni u t-tqeghid għad-dispożizzjoni ta' settijiet ta' data jew prodotti ta' data. Sabiex ikun permess il-holqien ta' swieq likwidi, ġusti u effiċjenti għad-data mhux personali fl-Unjoni, irid jiġi ċċarat liema parti għandha d-dritt li toffri tali data f'suq. Għalhekk, jenhtieg li l-utenti jkollhom id-dritt li jikkondividu data mhux personali mar-riċevituri tad-data għal finijiet kummerċjali u mhux kummerċjali. Tali kondiviżjoni tad-data tista' titwettaq b'mod dirett mill-utent, fuq it-talba tal-utent permezz ta' detentur tad-data, jew permezz ta' servizzi ta' intermedjazzjoni tad-data. Is-servizzi ta' intermedjazzjoni tad-data, kif irregolati mir-Regolament (UE) 2022/868 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill²² jistgħu jiffaċilitaw ekonomija tad-data billi jistabbilixxu relazzjonijiet kummerċjali bejn l-utenti, ir-riċevituri tad-data u l-partijiet terzi u jistgħu jappoġġaw lill-utenti fl-eżerċizzju tad-dritt tagħhom li jużaw id-data, bħall-iżgurar tal-anonimizzazzjoni tad-data personali jew l-aggregazzjoni tal-aċċess għad-data minn bosta utenti individwali.*

²² *Ir-Regolament (UE) 2022/868 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-30 ta' Mejju 2022 dwar il-governanza Ewropea tad-data u li jemenda r-Regolament (UE) 2018/1724 (Att dwar il-Governanza tad-Data) (ĠU L 152, 3.6.2022, p. 1).*

Fejn id-data tiġi eskluża mill-obbligu ta' detentur tad-data li jagħmilha disponibbli għall-utenti jew partijiet terzi, l-ambitu ta' tali data jista' jiġi speċifikat fil-kuntratt bejn l-utent u d-detentur tad-data għall-forniment ta' servizz relatat sabiex l-utenti jkunu jistgħu faċilment jiddeterminaw liema data hija disponibbli għalihom għall-kondiviżjoni ma' riċevituri tad-data jew partijiet terzi. Jenhtieg li d-detenturi tad-data ma jagħmlux disponibbli data mhux personali ta' prodotti lil partijiet terzi għal finijiet kummerċjali jew mhux kummerċjali għajr l-issodisfar tal-kuntratt tagħhom mal-utent, mingħajr preġudizzju għar-rekwiżiti legali skont il-liġi tal-Unjoni jew dik nazzjonali għal detentur tad-data li jagħmel id-data disponibbli. Fejn rilevanti, jenhtieg li d-detenturi tad-data jorbtu kuntrattwalment lil partijiet terzi biex ma jikkondividux aktar id-data li jirċievu mingħandhom.

(27) F'setturi kkaratterizzati mill-konċentrazzjoni ta' għadd żgħir ta' manifatturi li jfornu **prodotti konnessi lill-**utenti finali, jista' **jkun hemm biss** għażliet limitati disponibbli għall-utenti għall-**aċċess għal u l-użu u** l-kondiviżjoni tad-data [REDACTED]. F'ċirkostanzi bħal dawn, il-kuntratti jistgħu ma jkunux biżżejjed biex jintlaħaq l-oġġettiv tal-għoti tas-setgħa lill-utenti [REDACTED], li jagħmilha diffiċli għall-utenti biex jiksbu valur mid-data gġenerata mill-prodott konness li jixtru, jikru jew jidhlu f'lokazzjoni għalih. Konsegwentement, hemm potenzjal limitat għal negozji iżgħar innovattivi biex joffru soluzzjonijiet ibbażati fuq id-data b'mod kompetittiv u għal ekonomija tad-data diversa fl-Unjoni. Għalhekk, jenhtieg li dan ir-Regolament jibni fuq l-iżviluppi reċenti f'setturi speċifiċi, bħall-Kodiċi ta' Kondotta dwar il-kondiviżjoni tad-data agrikola permezz ta' kuntratt. Il-liġi tal-Unjoni jew dik nazzjonali tista' tiġi adottata biex jiġu indirizzati l-htigijiet u l-oġġettivi speċifiċi għas-settur. Barra minn hekk, jenhtieg li d-**detenturi** tad-data ma jużaw l-ebda [REDACTED] data faċilment disponibbli li mhijiex data personali sabiex jiksbu għarfien dwar is-sitwazzjoni ekonomika tal-utent jew l-assi jew il-metodi ta' produzzjoni tiegħu jew dwar tali użu mill-utent bi kwalunkwe mod ieħor li jista' jimmina l-pożizzjoni kummerċjali ta' dak l-utent fis-swieq li huwa attiv fihom. Dan jista' jinkludi l-użu ta' għarfien dwar il-prestazzjoni ġenerali ta' negozju jew ta' azjenda agrikola f'negozjati kuntrattwali mal-utent fuq l-akkwist potenzjali tal-prodotti tal-utent jew tal-prodotti agrikoli għad-detriment tal-utent, jew, l-użu ta' tali informazzjoni biex titma' f'bażijiet tad-data akbar dwar ċerti swieq fl-aggregat, pereżempju bażijiet tad-data dwar ir-rendiment tal-għelejjel għall-istaġun tal-ħsad li jmiss, peress li tali użu jista' jaffettwa lill-utent negattivament b'mod indirett. L-utent jenhtieg li jingħata l-interfaċċa teknika neċessarja għall-ġestjoni tal-permessi, preferibbilment b'għażliet ta' permess granulari bħal "permess ta' darba" **jew** "permess waqt l-użu ta' din l-applikazzjoni jew dan is-servizz", inkluż l-għażla li jiġu rtirati tali permessi.

- (28) F'kuntratti bejn detentur tad-data u konsumatur bhala utent ta' prodott *konness* jew servizz relatat li jiggenera data, *il-liġi tal-konsumatur tal-Unjoni, b'mod partikolari* d-Direttivi 93/13/KEE u *2005/29/KE*, tapplika biex jiġi żgurat li konsumatur ma jkunx soġġett għal klawżoli kuntrattwali ingusti. Għall-finijiet ta' dan ir-Regolament, termini kuntrattwali ingusti imposti unilateralmment fuq intrapriża, jenħtieġ li ma jkunux vinkolanti fuq dik l-intrapriża.
- (29) Id-*detenturi* tad-data jistgħu jitolbu identifikazzjoni xierqa tal-utent biex jivverifikaw l-intitolament ta' utent li jaċċessa d-data. Fil-każ ta' data personali pprocessata minn proċessur fisem il-kontrollur, id-*detenturi* tad-data jenħtieġ li jiżguraw li t-talba għal aċċess tiġi riċevuta u ttrattata mill-proċessur.

(30) L-utent jenħtiegħ li jkun liberu li juża d-data għal kwalunkwe skop legali. Dan jinkludi l-forniment tad-data li l-utent ikun irċieva huwa u jeżerċita d-drittijiet tiegħu skont dan ir-Regolament lil parti terza li toffri servizz ta' wara l-bejgħ li jista' jkun f'kompetizzjoni ma' servizz ipprovdut minn detentur tad-data, jew li jagħti struzzjonijiet lid-detentur tad-data biex jagħmel dan. **It-talba jenħtiegħ li tiġi ppreżentata mill-utent jew minn parti terza awtorizzata li taġixxi f'isem utent, inkluż fornitur ta' servizz ta' intermedjazzjoni tad-data.** Id-**detenturi** tad-data jenħtiegħ li jiżguraw li d-data magħmula disponibbli ■ għall-parti terza tkun preċiża, kompluta, affidabbli, rilevanti u aġġornata daqs id-data li d-detentur tad-data nnifsu jista' jkun jew jista' jkun intitolat li jaċċessa mill-użu tal-prodott **konness** jew tas-servizz relatat. Kwalunkwe ■ dritt ta' proprjetà intellettuali jenħtiegħ li jiġi rrispettat fit-trattament tad-data. Huwa importanti li jiġu ppreservati l-inċentivi għall-investiment fi prodotti b'funzjonalitajiet ibbażati fuq l-użu ta' data minn sensuri mibnija f'dawk il-prodotti.

(31) *Id-Direttiva (UE) 2016/943 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill²³ tippredvi li l-akkwist, l-użu jew l-iżvelar ta' sigriet kummerċjali jenhtieg li jitqiesu legali, fost l-ohrajn, fejn tali akkwist, użu jew iżvelar ikun mehtieg jew permess mil-liġi tal-Unjoni jew dik nazzjonali. Filwaqt li dan ir-Regolament jirrikjedi li d-detenturi tad-data jiżvelaw ċerta data lill-utenti, jew lil partijiet terzi tal-ghażla ta' utent, anki meta tali data tikkwalifika għall-protezzjoni bhala sigrieti kummerċjali, jenhtieg li tiġi interpretata b'tali mod li tippreserva l-protezzjoni mogħtija lis-sigrieti kummerċjali skont id-Direttiva (UE) 2016/943. F'dan il-kuntest, id-detenturi tad-data jenhtieg li jkun jistgħu jirrikjedu li l-utenti, jew partijiet terzi tal-ghażla ta' utent, jippreservaw il-kunfidenzjalità tad-data meqjusa bhala sigrieti kummerċjali. Għal dak l-għan, jenhtieg li d-detenturi tad-data jidentifikaw is-sigrieti kummerċjali qabel l-iżvelar, u jenhtieg li jkollhom il-possibbiltà li jaqblu mal-utenti, jew ma' partijiet terzi tal-ghażla tal-utent, dwar miżuri neċessarji biex tiġi ppreservata l-kunfidenzjalità tagħhom, inkluż bl-użu ta' mudelli ta' termini kuntrattwali, ftehimiet ta' kunfidenzjalità, protokoll ta' aċċess stretti, standards tekniċi u l-applikazzjoni ta' kodiċijiet ta' kondotta. Minbarra l-użu ta' mudelli ta' termini kuntrattwali li jiġu żviluppati u rakkomandati mill-Kummissjoni, l-istabbiliment ta' kodiċijiet ta' kondotta u standards tekniċi relatati mal-protezzjoni tas-sigrieti kummerċjali fit-trattament tad-data jista' jgħin biex jintlahaq l-għan ta' dan ir-Regolament u jenhtieg li jiġi mħegġeg. Fejn ma jkun hemm l-ebda ftehim dwar il-miżuri neċessarji jew fejn utent, jew partijiet terzi tal-ghażla tal-utent, jonqsu milli jimplementaw miżuri miftiehma jew jimminaw il-kunfidenzjalità tas-sigrieti kummerċjali, jenhtieg li d-detentur tad-data jkun jista' jżomm jew jissospendi l-kondiviżjoni tad-data identifikata bhala sigrieti kummerċjali.*

²³ *Id-Direttiva (UE) 2016/943 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-8 ta' Ġunju 2016 dwar il-protezzjoni ta' konnoxxenza u ta' informazzjoni kummerċjali kunfidenzjali (sigrieti kummerċjali) kontra l-ksib, l-użu u l-iżvelar illegali tagħhom (GU L 157, 15.6.2016, p. 1).*

F'kazijiet bhal dawn, id-detentur tad-data jenhtieg li jipprovdi d-decizjoni bil-miktub lill-utent jew lill-parti terza minghajr dewmien zejjed u jinnotifika lill-awtorità kompetenti tal-Istat Membru li fih ikun stabbilit id-detentur tad-data li jkun żamm jew issospenda l-kondiviżjoni tad-data u jidentifika liema miżuri ma ġewx miftiehma jew implimentati u, fejn rilevanti, liema kunfidenzjalità ta' sigriet kummerċjali ġiet imminata. Fil-prinċipju, id-detenturi tad-data ma jistgħux jirrifjutaw talba għal aċċess għad-data skont dan ir-Regolament unikament fuq il-bażi li ċerta data titqies bhala sigriet kummerċjali, peress li dan iwaqqa' l-effetti maħsuba ta' dan ir-Regolament. Madankollu, f'ċirkostanzi eċċezzjonali, detentur tad-data li jkun detentur ta' sigriet kummerċjali, jenhtieg li jkun jista', fuq bażi ta' każ b'każ, jirrifjuta talba għad-data speċifika in kwistjoni jekk ikun jista' juri lill-utent jew lill-parti terza li, minkejja l-miżuri tekniċi u organizzattivi meħuda mill-utent jew minn parti terza, huwa probabbli hafna li jirriżulta dannu ekonomiku serju mill-iżvelar ta' dak is-sigriet kummerċjali. Dannu ekonomiku serju jimplika telf ekonomiku serju u irreparabbli. Id-detentur tad-data jenhtieg li jissostanzja kif xieraq ir-rifjut tiegħu bil-miktub minghajr dewmien zejjed lill-utent jew lill-parti terza u jinnotifika lill-awtorità kompetenti. Sostanzjazzjoni bhal din jenhtieg li tkun ibbażata fuq elementi oġġettivi, li juru r-riskju konkret ta' dannu ekonomiku serju li mistenni jirriżulta minn divulgazzjoni speċifika tad-data u r-raġunijiet għaliex il-miżuri meħuda għas-salvagwardja tad-data mitluba mhumiex ikkunsidrati suffiċjenti. F'dan il-kuntest jista' jitqies impatt negattiv possibbli fuq iċ-ċibersigurtà. Minghajr preġudizzju għad-dritt li jifittex rimedju quddiem qorti jew tribunal ta' Stat Membru, meta l-utent jew parti terza jkunu jixtiequ jikkontestaw id-decizjoni tad-detentur tad-data li jirrifjuta jew li jżomm jew jissospendi l-kondiviżjoni tad-data, l-utent jew il-parti terza jistgħu jressqu lment quddiem l-awtorità kompetenti, li jenhtieg, minghajr dewmien zejjed, li tiddeċiedi jekk u taht liema kundizzjonijiet il-kondiviżjoni tad-data jenhtieg li tibda jew tkompli, jew tista' taqbel mad-detentur tad-data li tirreferi l-kwistjoni lil korp għas-soluzzjoni tat-tilwim. L-eċċezzjonijiet għad-drittijiet ta' aċċess għad-data f'dan ir-Regolament jenhtieg li fl-ebda każ ma jillimitaw id-drittijiet ta' aċċess u d-dritt għall-portabbiltà tad-data tas-sugġetti tad-data skont ir-Regolament (UE) 2016/679.

(32) *L-għan ta' dan ir-Regolament mhuwiex biss li jrawwem l-iżvilupp ta' prodotti konnessi godda u innovattivi jew ta' servizzi relatati, jstimula l-innovazzjoni wara l-bejgħ, iżda wkoll li jstimula l-iżvilupp ta' servizzi kompletament godda li jagħmlu użu mid-data ikkonċernata, inkluż abbażi ta' data minn varjetà ta' prodotti jew servizzi relatati. Fl-istess hin, dan ir-Regolament għandu l-għan li jevita li jdghajjef l-inċentivi ta' investiment għat-tip ta' prodott konness li minnu tinkiseb id-data, pereżempju, bl-użu ta' data għall-iżvilupp ta' prodott konness li jikkompeti miegħu li huwa meqjus bhala interkambjabbli jew sostitwibbli mill-utenti, b'mod partikolari abbażi tal-karatteristiċi tal-prodott konness, il-prezz tiegħu u l-użu maħsub tiegħu. Dan ir-Regolament ma jipprevedi l-ebda projbizzjoni fuq l-iżvilupp ta' servizz relatat bl-użu ta' data miksuba skont dan ir-Regolament peress li dan ikollu effett skoraġġanti mhux mixtieq fuq l-innovazzjoni. Il-projbizzjoni tal-użu tad-data aċċessata skont dan ir-Regolament għall-iżvilupp ta' prodott konness li jikkompeti miegħu tiproteġi l-isforzi ta' innovazzjoni tad-detenturi tad-data. Jekk prodott konness jikkompetix mal-prodott konness li minnu toriġina d-data jiddependi fuq jekk iż-żewġ prodotti konnessi humiex f'kompetizzjoni fl-istess suq tal-prodott. Dan jiġi ddeterminat abbażi tal-prinċipji stabbiliti tal-liġi tal-kompetizzjoni tal-Unjoni għad-definizzjoni tas-suq tal-prodott rilevanti. Madankollu, finijiet legali ohra għall-użu tad-data jistgħu jinkludu inġinerija inversa, dment li tikkonforma mar-rekwiżiti stabbiliti f'dan ir-Regolament u fil-liġi tal-Unjoni jew dik nazzjonali. Dan jista' jkun il-każ għall-finijiet ta' tiswija jew estensjoni tal-hajja ta' prodott konness jew għall-forniment ta' servizzi ta' wara l-bejgħ għal prodotti konnessi.*

- (33) Parti terza li għaliha ssir disponibbli d-data tista' tkun ***persuna fiżika jew ġuridika, bhal*** konsumatur, intrapriża, organizzazzjoni ta' riċerka, organizzazzjoni mingħajr skop ta' qligħ ***jew entità li taġixxi f'kapacità professjonali***. Meta jagħmel id-data disponibbli għall-parti terza, ***detentur*** tad-data jenhtieg li ma jabbużax mill-pożizzjoni tiegħu biex ifittex vantaġġ kompetittiv fis-swieq fejn id-detentur tad-data u l-parti terza jistgħu jkunu f'kompetizzjoni diretta. Għalhekk, id-detentur tad-data jenhtieg li ma juża l-ebda **■** data faċilment disponibbli sabiex jikseb għarfien dwar is-sitwazzjoni ekonomika, l-assi jew metodi ta' produzzjoni tal-parti terza jew l-użu minnha bi kwalunkwe mod ieħor li jista' jimmina l-pożizzjoni kummerċjali tal-parti terza fis-swieq li fihom hija attiva il-parti terza. ***L-utent jenhtieg li jkun jista' jikkondividi data mhux personali ma' partijiet terzi għal finijiet kummerċjali. Malli jintlahaq ftehim mal-utent, u soġġett għad-dispożizzjonijiet ta' dan ir-Regolament, jenhtieg li l-partijiet terzi jkunu jistgħu jittrasferixxu d-drittijiet ta' aċċess għad-data mogħtija mill-utent lil partijiet terzi oħra, inkluż bi skambju għal kumpens. L-intermedjarji tad-data bejn in-negozji u s-sistemi ta' ġestjoni tal-informazzjoni personali (PIMS), imsejha servizzi ta' intermedjazzjoni tad-data fir-Regolament (UE) 2022/868, jistgħu jappoġġaw lill-utenti jew lil partijiet terzi fl-istabbiliment ta' relazzjonijiet kummerċjali ma' għadd mhux determinat ta' kontropartijiet potenzjali għal kwalunkwe skop legali li jaqa' fil-kamp ta' applikazzjoni ta' dan ir-Regolament. Jistgħu jkollhom rwol strumentali fl-aggregazzjoni tal-aċċess għad-data biex ikunu jistgħu jiġu ffaċilitati l-analiżi tal-big data jew it-tagħlim awtomatiku, dment li l-utenti jibqa' jkollhom kontroll sħiħ ta' jekk jipprovdu d-data tagħhom għal tali aggregazzjoni u t-termini kummerċjali li taħthom għandha tintuża d-data tagħhom.***

(34) L-użu ta' prodott konness jew ta' servizz relatat jista', b'mod partikolari meta l-utent ikun persuna fizika, jiġġenera data relatata mas-suġġett tad-data. L-ipproċessar ta' tali data huwa suġġett għar-regoli stabbiliti skont ir-Regolament (UE) 2016/679, inkluż fejn data personali u mhux personali f'sett ta' data tkun marbuta b'mod inseparabbli. Is-suġġett tad-data jista' jkun l-utent jew persuna fizika oħra. Id-data personali tista' tintalab biss minn kontrollur jew minn suġġett tad-data. Taht ċerti ċirkostanzi, utent li huwa s-suġġett tad-data huwa intitolat skont ir-Regolament (UE) 2016/679 li jaċċessa data personali li tikkonċerna dak l-utent, u tali drittijiet ma humiex affettwati minn dan ir-Regolament. Skont dan ir-Regolament, l-utent li jkun persuna fizika huwa intitolat ukoll li jaċċessa d-data kollha ġġenerata mill-użu ta' prodott konness, kemm jekk personali jew mhux personali. Meta l-utent ma jkunx is-suġġett tad-data iżda intrapriża, inkluż negozjant uniku, u mhux f'każijiet ta' użu kondiviz minn unità domestika tal-prodott konness, l-utent irid ikun ikkunsidrat bħala kontrollur. Għaldaqstant, tali utent li bħala kontrollur ikollu l-intenzjoni li jitlob data personali ġġenerata bl-użu ta' prodott konness jew servizz relatat huwa meħtieġ li jkollu bażi legali għall-ipproċessar tad-data kif meħtieġ mill-Artikolu 6(1) tar-Regolament (UE) 2016/679, bħall-kunsens tas-suġġett tad-data jew ***it-twettiq ta' kuntratt li s-suġġett tad-data jkun parti għalih***. Jenħtieġ li tali utent jiżgura li s-suġġett tad-data jkun infurmat kif xieraq bl-għanijiet speċifiċi, espliciti u leġittimi għall-ipproċessar ta' dik id-data, u dwar kif is-suġġett tad-data jista' jeżerċita d-drittijiet tiegħu b'mod effettiv. Meta d-detentur tad-data u l-utent ikunu kontrolluri kongunti skont it-tifsira tal-Artikolu 26 tar-Regolament (UE) 2016/679, dawn ikunu meħtieġa jiddeterminaw, b'mod trasparenti permezz ta' arrangament bejniethom, ir-responsabbiltajiet rilevanti tagħhom għall-konformità ma' dak ir-Regolament. Jenħtieġ li jkun mifhum li tali utent, ladarba d-data tkun saret disponibbli, jista' min-naħa tiegħu jsir detentur tad-data, jekk dak l-utent jissodisfa l-kriterji skont dan ir-Regolament u b'hekk isir soġġett għall-obbligi li jagħmel id-data disponibbli skont dan ir-Regolament.

(35) ■ Id-*data* ta' prodott jew id-data ta' servizz relatat jenħtieg li tkun disponibbli biss għal parti terza fuq talba tal-utent. Dan ir-Regolament jikkomplementa kif xieraq id-dritt, previst fl-Artikolu 20 tar-Regolament (UE) 2016/679, tas-suġġetti tad-data li jirċievu data personali dwarhom f'format strutturat, użat b'mod komuni u li jinqara minn magna, kif ukoll li dik id-data tiġi ttrasferita lil kontrollur ieħor, meta dik id-data tiġi pproċessata *b'mezzi awtomatizzati* abbażi tal-Artikolu 6(1), il-punt (a), jew l-Artikolu 9(2), il-punt (a), jew ta' kuntratt skont l-Artikolu 6(1), il-punt (b), ta' dak ir-Regolament. Is-suġġetti tad-data għandhom ukoll id-dritt li jkollhom id-data personali trażmessa direttament minn kontrollur għal kontrollur ieħor, iżda biss fejn dan ikun teknikament fattibbli. L-Artikolu 20 tar-Regolament (UE) 2016/679 jispeċifika li jappartjeni għad-data pprovduta mis-suġġett tad-data iżda ma jispeċifikax jekk din teħtiegħx imġiba attiva min-naħa tas-suġġett tad-data jew jekk tapplikax ukoll għal sitwazzjonijiet fejn prodott konness jew servizz relatat, bid-disinn tiegħu, josserva l-imġiba ta' suġġett tad-data jew informazzjoni oħra fir-rigward ta' suġġett tad-data b'mod passiv. Id-drittijiet previsti b'dan ir-Regolament jikkomplementa d-dritt li d-data personali tiġi rċevuta u portata skont l-Artikolu 20 tar-Regolament (UE) 2016/679 b'diversi modi. Dan ir-Regolament jagħti lill-utenti d-dritt li jaċċessaw u li jagħmlu disponibbli għal parti terza ■ kwalunkwe ■ *data* ta' prodott jew data ta' servizz relatat, irrispettivament min-natura tagħha bhala data personali, mid-distinzjoni bejn data pprovduta b'mod attiv jew osservata b'mod passiv, u irrispettivament mill-bażi legali tal-ipproċessar.

Għall-kuntrarju ■ tal-Artikolu 20 tar-Regolament (UE) 2016/679, dan ir-Regolament jagħti mandat u jiżgura l-fattibbiltà teknika tal-aċċess ta' partijiet terzi għat-tipi kollha ta' data li jaqgħu fil-kamp ta' applikazzjoni tiegħu, kemm jekk personali kif ukoll jekk mhux personali, ***u b'hekk jiżgura li l-ostakli tekniċi ma jibqgħux ifixklu jew jipprevjenu l-aċċess għal tali data.*** Dan jippermetti wkoll lid-***detenturi tad-data*** jistabbilixxu kumpens raġonevoli li jiġu ssodisfati minn partijiet terzi, iżda mhux mill-utent, għall-■ kostijiet imġarrba fl-għoti ta' aċċess dirett għad-data ġġenerata mill-prodott konness tal-utent. Jekk detentur tad-data u parti terza ma jkunux jistgħu jaqblu dwar termini għal tali aċċess dirett, is-sugġett tad-data jenħtieġ li bl-ebda mod ma jinżamm milli jeżerċita d-drittijiet stabbiliti fir-Regolament (UE) 2016/679, inkluż id-dritt għall-portabbiltà tad-data, billi jfittex rimedji f'konformità ma' dak ir-Regolament. Għandu jinftiehem f'dan il-kuntest li, f'konformità mar-Regolament (UE) 2016/679, kuntratt ma jippermettix l-ipproċessar ta' kategoriji speċjali ta' data personali mid-detentur tad-data jew mill-parti terza.

- (36) L-aċċess għal kwalunkwe data maħżuna fit-tagħmir terminali u aċċessata minnu huwa soġġett għad-Direttiva 2002/58/KE u jeħtieġ il-kunsens tal-abbonat jew tal-utent skont it-tifsira ta' dik id-Direttiva sakemm ma jkunx strettament meħtieġ għall-forniment ta' servizz tas-soċjetà tal-informazzjoni esplicitament mitlub mill-utent jew mill-abbonat jew għall-iskop uniku tat-trażmissjoni ta' komunikazzjoni. Id-Direttiva 2002/58/KE ■ tipproteġi l-integrità tat-tagħmir terminali ta' utent fir-rigward tal-użu tal-kapaċitajiet ta' pproċessar u ħżin u l-ġbir tal-informazzjoni. It-tagħmir tal-internet tal-oġġetti jittqies bħala tagħmir terminali jekk ikun direttament jew indirettament konness ma' network pubbliku ta' komunikazzjoni.
- (37) Sabiex jiġi evitat l-isfruttament tal-utenti, il-partijiet terzi li lilhom tkun saret disponibbli d-data fuq talba tal-utent jenħtieġ li jipproċessaw dik id-data biss għall-finijiet miftiehma mal-utent u jikkondividuha ma' parti terza oħra biss ***bil-qbil tal-utent għal tali kondivizjoni tad-data***.

(38) F'konformità mal-prinċipju tal-minimizzazzjoni tad-data, **il-partijiet** terzi jenħtieġ li jkollhom aċċess biss għal informazzjoni li tkun neċessarja għall-forniment tas-servizz mitlub mill-utent. Wara li tkun irċeviet aċċess għad-data, il-parti terza jenħtieġ li tipproċessa din id-data **għall-finijiet** miftiehma mal-utent mingħajr interferenza mid-detentur tad-data. Jenħtieġ li jkun faċli għall-utent li jirrifjuta jew li jwaqqaf l-aċċess mill-parti terza għad-data kif inhu għall-utent li jawtorizza l-aċċess. **Jenħtieġ li la partijiet *terzi u lanqas detenturi tad-data* ma *jagħmlu l-eżerċizzju tal-għażla tad-drittijiet mill-utenti diffiċli bla bżonn, inkluż billi joffru għażliet lill-utent b'mod mhux newtrali, jew* billi jisfurzaw jew jimmanipulaw lill-utent, jew billi jimminaw jew ixekklu l-awtonomija, it-teħid ta' deċiżjonijiet jew l-għażliet tal-utent, inkluż permezz ta' interfaċċa diġitali tal-utent jew parti minnha. F'dak il-kuntest, partijiet terzi *jew detenturi tad-data* jenħtieġ li ma jibbażawx fuq l-hekk imsejha "dark patterns" fit-tfassil tal-interfaċċi diġitali tagħhom. Dark patterns huma t-tekniki tad-disinn li jixprunaw jew iqarrqu lill-konsumaturi f'deċiżjonijiet li għandhom konsegwenzi negattivi għalihom. Dawk it-tekniki manipulattivi jistgħu jintużaw biex jipperswadu lill-utenti, b'mod partikolari lill-konsumaturi vulnerabbli, biex jinvolvu ruħhom f'imġiba mhux mixtieqa, biex iqarrqu bl-utenti billi jħajruhom jiehdu deċiżjonijiet dwar tranzazzjonijiet ta' divulgazzjoni tad-data jew biex jippreġudikaw b'mod mhux raġonevoli t-teħid ta' deċiżjonijiet tal-utenti tas-servizz b'tali mod li jimminaw jew jfixklu l-awtonomija, it-teħid ta' deċiżjonijiet u l-għażla tagħhom.**

Prattiki kummerċjali komuni u leġittimi li jikkonformaw mal-liġi tal-Unjoni jenħtieġ li minnhom infushom ma jitqisux li jikkostitwixxu dark patterns. Il-partijiet terzi ***u d-detenturi tad-data*** jenħtieġ li jikkonformaw mal-obbligi tagħhom f'konformità mal-liġi rilevanti tal-Unjoni, b'mod partikolari r-rekwiziti stabbiliti fid-Direttivi 98/6/KE²⁴ u 2000/31/KE²⁵ tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill u fid-Direttivi 2005/29/KE u 2011/83/UE.

²⁴ ***Id-Direttiva 98/6/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-16 ta' Frar 1998 dwar il-protezzjoni tal-konsumatur fl-indikazzjoni tal-prezzijiet ta' prodotti offruti lill-konsumaturi (ĠU L 80, 18.3.1998, p. 27).***

²⁵ ***Id-Direttiva 2000/31/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-8 ta' Ġunju 2000 dwar ċerti aspetti legali tas-servizzi minn soċjetà tal-informazzjoni, partikolarment il-kummerċ elettroniku, fis-Suq Intern ('Direttiva dwar il-kummerċ elettroniku') (ĠU L 178, 17.7.2000, p. 1).***

(39) ■ Jenhtieg li **partijiet** terzi joqogħdu lura wkoll milli jużaw data li taqa' fil-kamp ta' applikazzjoni ta' dan ir-Regolament għal profil tal-individwi sakemm tali attivitajiet ta' pproċessar ma jkunux strettament neċessarji biex jiġi pprovdut is-servizz mitlub mill-utent, **inkluż fil-kuntest ta' teħid awtomatizzat ta' deċiżjonijiet**. Ir-rekwiżit li tithassar id-data meta ma tibqax meħtieġa għall-iskop miftiehem mal-utent, **sakemm ma jkunx miftiehem mod iehor fir-rigward ta' data mhux personali**, jikkomplementa d-dritt tas-sugġett tad-data għal tħassir skont l-Artikolu 17 tar-Regolament (UE) 2016/679. Meta parti terza tkun fornitur ta' servizz ta' intermedjazzjoni tad-data, japplikaw is-salvagwardji għas-sugġett tad-data previsti mir-Regolament (UE) 2022/868. Il-parti terza tista' tuża d-data biex tiżviluppa prodott konness ġdid u innovattiv jew servizz relatat iżda mhux biex tiżviluppa prodott konness li jikkompeti miegħu.

(40) Negozji godda, intraprizi żgħar u intraprizi li jikkwalifikaw bhala intraprizi ta' daqs medju skont l-Artikolu 2 tal-Anness għar-Rakkomandazzjoni 2003/361/KE u intraprizi minn setturi tradizzjonali b'kapacitajiet diġitali inqas żviluppati jsibu diffikultà biex jiksibu aċċess għad-data rilevanti. Dan ir-Regolament għandu l-għan li jiffaċilita l-aċċess għad-data għal dawk l-entitajiet, filwaqt li jiżgura li l-obbligi korrispondenti jiġu koperti b'mod kemm jista' jkun proporzjonat biex jiġi evitat li jintlaħqu żżejjed. Fl-istess hin, tfaċċaw għadd żgħir ta' intraprizi kbar hafna b'saħħa ekonomika konsiderevoli fl-ekonomija diġitali permezz tal-akkumulazzjoni u l-aggregazzjoni ta' volumi kbar ta' data u l-infrastruttura teknoloġika għall-monetizzazzjoni tagħhom. Dawk l-intraprizi kbar hafna jinkludu imprizi li jipprovdu servizzi ta' pjattaforma ewlenija li jikkontrollaw ekosistemi ta' pjattaformi sħaħ fl-ekonomija diġitali u li l-operaturi tas-suq eżistenti jew godda ma jistgħux jikkontestaw. ***Ir-Regolament (UE) 2022/1925 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill***²⁶ għandu l-għan li jirrimedja dawk l-inefficijenzi u l-iżbilanċi billi jippermetti lill-Kummissjoni taħtar impriża bhala "gwardjan", u timponi għadd ta' obbligi fuq tali gwardjani, inkluża projbizzjoni li ċerta data tiġi kkombinata mingħajr kunsens u obbligu li jiġu żgurati drittijiet effettivi għall-portabbiltà tad-data skont l-Artikolu 20 tar-Regolament (UE) 2016/679. B'konformità ■ mar-Regolament (UE) 2022/1925, u minhabba l-kapaċità li ma hemmx bhalha ta' dawk l-imprizi li jiksibu d-data, mhuwiex neċessarju li jintlaħaq l-objettiv ta' dan ir-Regolament, u għalhekk ikun sproporzjonat għad-detenturi tad-data li jsiru soġġetti għal tali obbligi, biex jinkludu l-gwardjani bhala benefiċjarji tad-dritt għall-aċċess għad-data.

²⁶ ***Ir-Regolament (UE) 2022/1925 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-14 ta' Settembru 2022 dwar swieq kontestabbli u ġusti fis-settur diġitali u li jemenda d-Direttivi (UE) 2019/1937 u (UE) 2020/1828 (l-Att dwar is-Swieq Diġitali) (ĠU L 265, 12.10.2022, p. 1).***

*Tali inklużjoni x'aktarx li tillimita wkoll il-benefiċċji ta' dan ir-Regolament għall-SMEs, marbuta mal-ekwità tad-distribuzzjoni tal-valur tad-data fost l-atturi tas-suq. Dan ifisser li impriża li tipprovdi servizzi ta' pjattaforma ewlenija li tkun giet maħtura bhala gwardjan ma tistax titlob jew tinghata aċċess għad-data tal-utenti ġġenerata bl-użu ta' prodott konness jew servizz relatat jew minn assistent virtwali skont dan ir-Regolament. ■ Barra minn hekk, partijiet terzi li għalihom id-data tkun disponibbli fuq talba tal-utent ma jistgħux jagħmlu d-data disponibbli għal gwardjan. Pereżempju, il-parti terza ma tistax tissottokuntratta l-forniment ta' servizz lil gwardjan. Madankollu, dan ma jzommx lil partijiet terzi milli jużaw servizzi tal-ipproċessar tad-data offruti minn gwardjan. **Lanqas ma jipprevjeni lil dawk l-impriži milli jiksbu u jużaw l-istess data permezz ta' mezzi legali oħra.** Id-drittijiet ta' aċċess previsti f' skont **dan ir-Regolament jikkontribwixxu għal għażla usa' ta' servizzi għall-konsumaturi. Peress li l-ftehimiet volontarji bejn il-gwardjani u d-detenturi tad-data jibqghu mhux affettwati, il-limitazzjoni fuq l-ghoti ta' aċċess lill-gwardjani ma teskludihomx mis-suq jew ma żżommhomx milli joffru s-servizzi tagħhom.***

- (41) Minhabba l-istat attwali tat-teknoloġija, ikun ta' piż kbir wisq fuq intraprizi mikro u intraprizi żgħira li jiġu imposti fuqhom aktar obbligi ta' disinn fir-rigward ta' prodotti konnessi manifatturati jew iddisinjati, jew is-servizzi relatati pprovduti, minnhom. Madankollu, dan ma huwiex il-każ fejn mikrointrapriża jew intrapriża żgħira għandha intrapriża msieħba jew intrapriża relatata skont it-tifsira tal-Artikolu 3 tal-Anness għar-Rakkomandazzjoni 2003/261/KE li ma tikkwalifikax bħala mikrointrapriża jew intrapriża żgħira u fejn tiġi sottokuntrattata għall-manifattura jew għad-disinn ta' prodott konness jew biex tipprovdi servizz relatat. F'sitwazzjonijiet bħal dawn, l-intrapriża li tkun issottokuntrattat il-manifattura jew id-disinn lil mikrointrapriża jew lil intrapriża żgħira tkun tista' tikkumpensa b'mod xieraq lis-sottokuntrattur. Madankollu, intrapriża mikro jew intrapriża żgħira tista' tkun soġġetta għar-rekwiżiti stabbiliti minn dan ir-Regolament bħala detentur tad-data meta ma tkunx il-manifattur tal-prodott konness jew fornitur ta' servizzi relatati. ***Jenhtieg li perjodu tranżitorju japplika għal intrapriża li tkun ikkwalifikat bħala intrapriża ta' daqs medju għal anqas minn sena u għal prodotti konnessi għal sena wara d-data meta tqieghdu fis-suq minn intrapriża ta' daqs medju. Tali perjodu ta' sena jippermetti lil tali intrapriża ta' daqs medju taġġusta u thejji qabel ma tiffaċċja kompetizzjoni fis-suq għas-servizzi għall-prodotti konnessi li timmanifattura abbażi tad-drittijiet ta' aċċess previsti minn dan ir-Regolament. Tali perjodu tranżitorju ma japplikax meta tali intrapriża ta' daqs medju jkollha intrapriża msieħba jew intrapriża relatata li ma tikkwalifikax bħala mikrointrapriża jew intrapriża żgħira jew meta tali intrapriża ta' daqs medju giet sottokuntrattata biex timmanifattura jew tiddisinja l-prodott konness jew biex tipprovdi s-servizz relatat.***

(42) B'kont meħud tal-*varjetà ta' prodotti konnessi, li jipproduċu data ta' natura, volum u frekwenza differenti, li jippreżentaw livelli differenti ta' riskji tad-data u taċ-ċibersigurtà u li jipprovdu opportunitajiet ekonomiċi ta' valur differenti, u għall-fini li tiġi żgurata l-konsistenza tal-prattiki tal-kondiviżjoni tad-data fis-suq intern, inkluż bejn is-setturi, u biex jiġi promossi Prattiki ġusti ta' kondiviżjoni tad-data anke f'oqsma fejn ma jiġi pprovdut l-ebda dritt bħal dan għall-aċċess għad-data*, dan ir-Regolament *jipprevedi regoli orizzontali dwar l-arranġamenti għall-aċċess għad-data* kull meta detentur tad-data jkun obligat bil-liġi tal-Unjoni jew legiżlazzjoni nazzjonali adottata f'konformità mal-liġi tal-Unjoni li jagħmel id-data disponibbli għal riċevitur tad-data. Tali aċċess jenħtieġ li jkun ibbażat fuq termini u kundizzjonijiet ġusti, raġonevoli, nondiskriminatorji u trasparenti. Dawk ir-regoli ġenerali dwar l-aċċess ma japplikawx għall-obbligi li d-data ssir disponibbli skont ir-Regolament (UE) 2016/679. Il-kondiviżjoni volontarja tad-data tibqa' mhux affettwata minn dawk ir-regoli. ***Il-mudelli ta' termini kuntrattwali mhux vinkolanti għall-kondiviżjoni tad-data bejn in-negozji li jiġu żviluppati u rakkomandati mill-Kummissjoni jistgħu jgħinu partijiet jikkonkludu kuntratti li jinkludu termini u kundizzjonijiet ġusti, raġonevoli u nondiskriminatorji u li għandhom jiġu implimentati b'mod trasparenti. Madankollu, jenħtieġ li l-konkluzjoni ta' kuntratti, li jistgħu jinkludu mudelli ta' termini kuntrattwali mhux vinkolanti, ma tfissirx li d-dritt li d-data tiġi kondiviża ma' partijiet terzi huwa b'xi mod kondizzjonali fuq l-eżistenza ta' tali kuntratt. Jekk il-partijiet ma jkunux jistgħu jikkonkludu kuntratt dwar il-kondiviżjoni tad-data, inkluż bl-appoġġ tal-korpi għas-soluzzjoni tat-tilwim, id-dritt għall-kondiviżjoni tad-data ma' partijiet terzi huwa infurzabbli fil-qrati jew tribunali nazzjonali.***

- (43) Abbażi tal-prinċipju tal-libertà kuntrattwali, jenħtiegħ li l-partijiet jibqgħu liberi li jinnegozjaw il-kundizzjonijiet preċiżi biex id-data ssir disponibbli fil-kuntratti tagħhom fil-qafas għar-regoli ġenerali ta' aċċess biex id-data ssir disponibbli. ***It-termini ta' tali kuntratti jistgħu jinkludu miżuri tekniċi u organizzattivi, inkluż fir-rigward tas-sigurtà tad-data.***
- (44) Sabiex jiġi żgurat li l-kundizzjonijiet għall-aċċess obligatorju għad-data jkunu ġusti għaż-żewġ partijiet għal kuntratt, jenħtiegħ li r-regoli ġenerali dwar id-drittijiet ta' aċċess għad-data jirreferu għar-regola dwar l-evitar ta' termini kuntrattwali ingusti.
- (45) ***Jenħtiegħ li kwalunkwe ftehim konkluż fir-relazzjonijiet bejn in-negozji biex id-data ssir disponibbli ma jiddiskriminax bejn kategoriji komparabbli ta' riċevituri tad-data, irrISPETTIVAMENT minn jekk il-partijiet ikunux intrapriżi kbar jew SMEs.*** Sabiex jikkompensaw għan-nuqqas ta' informazzjoni dwar il-kundizzjonijiet f'kuntratti differenti, li jaġmilha diffiċli għar-riċevitur tad-data li jivvaluta jekk it-termini biex id-data ssir disponibbli humiex nondiskriminatorji, jenħtiegħ li d-***detenturi*** tad-data ***jkunu responsabbli biex*** juru li terminu kuntrattwali mhux diskriminatorju. Ma tkunx diskriminazzjoni illegali jekk detentur tad-data juża termini kuntrattwali differenti biex jaġmel id-data disponibbli jekk dawk id-differenzi jkunu ġġustifikati minn raġunijiet oġġettivi. Dawk l-obbligi huma mingħajr preġudizzju għar-Regolament (UE) 2016/679.

- (46) Sabiex jiġi ppromoss l-investiment kontinwu fil-ġenerazzjoni ***u t-tqeghid għad-dispożizzjoni*** ta' data siewja, inkluż investimenti f'għodod tekniċi rilevanti, ***filwaqt li fl-istess hin jiġu evitati piżżijiet eċċessivi fuq aċċess għad-data u l-użu tagħha li jagħmlu l-kondiviżjoni tad-data mhux aktar kummerċjalment vijabbli***, dan ir-Regolament fih il-prinċipju li ***fir-relazzjonijiet bejn in-negozji d-detenturi tad-data*** jistgħu jitolbu kumpens raġonevoli meta jkunu obbligati skont il-liġi tal-Unjoni jew legiżlazzjoni nazzjonali adottata f'konformità mal-liġi tal-Unjoni li jagħmlu d-data disponibbli għal riċevitur tad-data. Jenhtieg li tali kumpens ma jinftehemx bħala li jikkostitwixxi hlas għad-data nnifisha. ***Jenhtieg li l-Kummissjoni tadotta linji gwida dwar il-kalkolu ta' kumpens raġonevoli fl-ekonomija*** tad-data.

(47) L-ewwel nett, *kumpens raġonevoli biex jiġi ssodisfat l-obbligu skont il-liġi tal-Unjoni jew il-leġiżlazzjoni nazzjonali adottata f'konformità mal-liġi tal-Unjoni ta' konformità ma' talba biex id-data ssir disponibbli jista' jinkludi kumpens għall-kostijiet imġarrba biex id-data ssir disponibbli. Dawk il-kostijiet jistgħu jkunu kostijiet tekniċi, bħall-kostijiet meħtieġa għar-riproduzzjoni, id-disseminazzjoni b'mezzi elettronici u l-ħżin tad-data, iżda mhux għall-ġbir jew il-produzzjoni tad-data. Tali kostijiet tekniċi jistgħu jinkludu wkoll il-kostijiet għall-ipproċessar, neċessarja biex id-data ssir disponibbli, inkluż il-kostijiet assoċjati mal-iformattjar tad-data. Il-kostijiet relatati mat-tqeghid għad-dispożizzjoni tad-data jistgħu jinkludu wkoll il-kostijiet tal-faċilitazzjoni ta' talbiet konkreti għall-kondiviżjoni tad-data. Dawn jistgħu jvarjaw ukoll skont il-volum tad-data kif ukoll l-arranġamenti mehuda biex id-data ssir disponibbli. Arranġamenti fit-tul bejn id-detenturi tad-data u r-riċevituri tad-data, pereżempju permezz ta' mudell ta' abbonament jew l-użu ta' kuntratti intelliġenti, jistgħu jnaqqsu l-kostijiet fi tranżazzjonijiet regolari jew ripetittivi f'relazzjoni kummerċjali. Il-kostijiet relatati mat-tqeghid għad-dispożizzjoni tad-data jew huma speċifiċi għal talba partikolari jew huma kondiviżi ma' talbiet oħra. Fil-każ ta' dan tal-aħħar, jenhtieg li riċevitur wiehed tad-data ma jhallasx il-kostijiet kollha biex id-data ssir disponibbli. It-tieni nett, kumpens raġonevoli jista' jinkludi wkoll margni, hlief fir-rigward ta' SMEs u ta' organizzazzjonijiet ta' riċerka minghajr skop ta' qligħ. Margni jista' jvarja skont il-fatturi relatati mad-data nnifisha, bħall-volum, il-format jew in-natura tad-data. Jista' jkoll il-kostijiet għall-ġbir tad-data. Għalhekk, margni jista' jonqos meta d-detentur tad-data jkun għabar id-data għan-negozju tiegħu minghajr investimenti sinifikanti jew jista' jiżdied meta l-investimenti fil-ġbir tad-data għall-finijiet tan-negozju tad-detentur tad-data jkunu għoljin. Jista' jkun limitat jew saħansitra eskluż f'sitwazzjonijiet fejn l-użu tad-data mir-riċevitur tad-data ma jaffettwax l-attivitajiet tad-detentur tad-data. Il-fatt li d-data tkun iġġenerata b'mod kongunt minn prodott konness ta' proprjetà tal-utent jew mikri jew mogħti b'lokazzjoni lill-minnu jista' jnaqqas ukoll l-ammont tal-kumpens meta mqabbel ma' sitwazzjonijiet oħra fejn id-data tkun iġġenerata mid-detentur tad-data pereżempju matul il-forniment ta' servizz relatat.*

- (48) *Ma huwiex neċessarju li jsir intervent fil-każ ta' kondivizzjoni tad-data bejn intrapriži kbar, jew meta d-detentur tad-data jkun intrapriża żgħira jew intrapriża ta' daqs medju u r-riċevitur tad-data jkun intrapriża kbira. F'każijiet bhal dawn, l-intrapriži jitqiesu li huma kapaċi jinnegozjaw il-kumpens fil-limiti ta' dak li huwa raġonevoli u mhux diskriminatorju.*
- (49) Biex jiproteġi lill-SMEs kontra piżijiet ekonomiċi eċċessivi li jagħmluha kummerċjalment diffiċli wisq biex jiġu żviluppati u mmexxija mudelli kummerċjali innovattivi, il-kumpens **raġonevoli** biex id-data tkun disponibbli li jrid jithallas minnhom jenħtieġ li ma jkunx jaqbez il-kostijiet **marbut direttament** mat-tqeghid għad-dispożizzjoni tad-data ■ . **Jenħtieġ li l-istess reġim japplika għal dawk l-organizzazzjonijiet ta' riċerka mingħajr skop ta' qligh. ■**

(50) *F'kazijiet debitament ġustifikati, inkluż fejn hemm hteġa li jiġu ssalvagwardjati l-partekċipazzjoni tal-konsumatur u l-kompetizzjoni jew li tiġi promossa l-innovazzjoni f'ċerti swieq, kumpens regolat biex isiru disponibbli tipi speċifiċi ta' data jista' jkun ipprovdut fil-liġi tal-Unjoni jew fil-leġiżlazzjoni nazzjonali adottata f'konformità mal-liġi tal-Unjoni.*

█

(51) It-trasparenza hija prinċipju importanti biex jiġi żgurat li l-kumpens mitlub **minn** detentur tad-data jkun raġonevoli, jew, **jekk** ir-riċevitur tad-data jkun SME jew organizzazzjonijiet ta' riċerka mingħajr skop ta' qligħ, li l-kumpens ma jaqbiżx il-kostijiet direttament relatati mat-tqegħid għad-dispożizzjoni tad-data lir-riċevitur tad-data u huwa attribwibbli għat-talba individwali kkonċernata. Sabiex ir-**riċevituri** tad-data █ jitqiegħdu f'pożizzjoni li jivvalutaw u li jivverifikaw li l-kumpens ikun konformi mar-rekwiziti skont dan ir-Regolament, jenħtieġ li d-detentur tad-data jipprovdi lir-riċevitur tad-data informazzjoni dettaljata biżżejjed għall-kalkolu tal-kumpens.

- (52) L-iżgurar tal-aċċess għal modi alternattivi ta' soluzzjoni ta' tilwim domestiku u transfruntier li jinholoq b'rabta mat-tqeghid tad-data disponibbli jenhtieg li jkun ta' benefiċċju għad-detenturi tad-data u għar-riċevituri tad-data u għalhekk tissaħħaħ il-fiduċja fil-kondiviżjoni tad-data. Fejn il-partijiet ma jkunux jistgħu jaqblu dwar termini u kundizzjonijiet ġusti, raġonevoli u nondiskriminatorji biex jagħmlu d-data disponibbli, il-korpi għas-soluzzjoni tat-tilwim jenhtieg li joffru soluzzjoni sempliċi, rapida u bi prezz baxx lill-partijiet. *Filwaqt li dan ir-Regolament jistabbilixxi biss il-kundizzjonijiet li jehtieg li l-korpi għas-soluzzjoni tat-tilwim jissodisfaw biex jiġu ċċertifikati, l-Istati Membri huma liberi li jadottaw kwalunkwe regola speċifika għall-proċedura ta' ċċertifikazzjoni, inkluż l-iskadenza jew ir-revoka ta' ċċertifikazzjoni. Jenhtieg li d-dispożizzjonijiet ta' dan ir-Regolament dwar is-soluzzjoni tat-tilwim ma jirrikjedux li l-Istati Membri jistabbilixxu korpi għas-soluzzjoni tat-tilwim.*
- (53) *Il-proċedura għas-soluzzjoni tat-tilwim skont dan ir-Regolament hija proċedura volontarja li tippermetti lill-utenti, lid-detenturi tad-data u lir-riċevituri tad-data jaqblu li jressqu t-tilwim tagħhom quddiem il-korpi għas-soluzzjoni tat-tilwim. Għalhekk, jenhtieg li l-partijiet ikunu liberi li jindirizzaw korp għas-soluzzjoni tat-tilwim tal-għażla tagħhom, kemm ġewwa kif ukoll barra l-Istati Membri li fihom ikunu stabbiliti dawk il-partijiet.*

- (54) Biex jiġu evitati każijiet fejn żewġ korpi għas-soluzzjoni tat-tilwim jew aktar jitqabdu għall-istess tilwima, b'mod partikolari f'sitwazzjoni transfruntiera, jenħtieġ li korpi għas-soluzzjoni tat-tilwim ikun jista' jirrifjuta li jitratta talba għal soluzzjoni ta' tilwima li tkun diġà tressqet quddiem korpi ieħor għas-soluzzjoni tat-tilwim jew quddiem qorti jew tribunal ta' Stat Membru.
- (55) ***Sabiex tiġi żgurata l-applikazzjoni uniformi ta' dan ir-Regolament, jenħtieġ li l-korpi għas-soluzzjoni tat-tilwim iqisu mudelli ta' termini kuntrattwali mhux vinkolanti li jiġu żviluppati u rakkomandati mill-Kummissjoni kif ukoll mil-liġi tal-Unjoni jew dik nazzjonali li jispeċifikaw l-obbligi tal-kondiviżjoni tad-data jew il-linji gwida mahruġa mill-awtoritajiet settorjali għall-applikazzjoni ta' tali liġi.***
- (56) Il-partijiet għall-proċedimenti ta' soluzzjoni tat-tilwim jenħtieġ li ma jitwaqqfux milli jeżerċitaw id-drittijiet fundamentali tagħhom għal rimedju effettiv u proċess ġust. Għalhekk, jenħtieġ li d-deċiżjoni li tiġi ppreżentata tilwima quddiem korpi għas-soluzzjoni tat-tilwim ma ċaħħadx lil dawki il-partijiet mid-dritt tagħhom li jfittxu rimedju quddiem qorti jew tribunal ta' Stat Membru. ***Jenħtieġ li l-korpi għas-soluzzjoni tat-tilwim jagħmlu r-rapporti annwali tal-attività disponibbli għall-pubbliku.***

(57) *Id-detenturi tad-data jistghu japplikaw miżuri tekniċi adatti ta' protezzjoni biex jipprevjenu l-iżvelar illegali tad-data jew l-aċċess għaliha. Madankollu, jenhtieg li dawk il-miżuri la jiddiskriminaw bejn ir-riċevituri tad-data, u lanqas ifixklu l-aċċess għad-data jew l-użu tagħha għall-utenti jew għar-riċevituri tad-data. Fil-każ ta' prattiki abbużivi min-naha ta' riċevitur tad-data, bħat-tqarriq bid-detentur tad-data billi jipprovdi informazzjoni falza bl-intenzjoni li d-data tintuża għal finijiet illegali, inkluż l-iżvilupp ta' prodott konness kompetitur abbażi tad-data, id-detentur tad-data u, fejn applikabbli u fejn ma jkunx l-istess persuna, id-detentur tas-sigriet kummerċjali jew l-utent jista' jitlob lill-parti terza jew lir-riċevitur tad-data jimplimenta miżuri korrettivi jew ta' rimedju minghajr dewmien żejjed. Jenhtieg li kwalunkwe talba bħal din, u b'mod partikolari talbiet biex tintemm il-produzzjoni, l-offerta jew it-tqeghid fis-suq ta' oġġetti, data derivattiva jew servizzi, kif ukoll dawk biex jintemmu l-importazzjoni, l-esportazzjoni, il-ħżin ta' oġġetti kontraventorji jew il-qerda tagħhom, tiġi vvalutata fid-dawl tal-proporzjonalità tagħha fir-rigward tal-interessi tad-detentur tad-data, tad-detentur tas-sigriet kummerċjali jew tal-utent.*

- (58) Meta parti waħda tkun f'pożizzjoni ta' negozjar aktar b'saħħitha, hemm riskju li dik il-parti tkun tista' tingrana tali pożizzjoni għad-detriment tal-parti kontraenti l-oħra meta tinnegozja l-aċċess għad-data bir-riżultat li l-aċċess għad-data jkun kummerċjalment inqas vijabbli u xi drabi ekonomikament projbittiv. Tali żbilanċi kuntrattwali jagħmlu ħsara lill-intrapriżi ■ **kollha** mingħajr kapaċità sinifikanti li jinnegozjaw il-kundizzjonijiet għall-aċċess għad-data u li jista' ma jkollhom l-ebda għażla għajr li jaċċettaw termini kuntrattwali tat-tip "dawn jew xejn". Għalhekk, jenħtieg li t-termini kuntrattwali ingusti li jirregolaw l-aċċess għad-data u l-użu tagħha, jew ir-responsabbiltà u r-rimedji għall-ksur jew għat-terminazzjoni ta' obbligi relatati mad-data, ma jkunux vinkolanti fuq intrapriżi ■ meta dawk it-termini jkunu ġew imposti unilateralment fuq dawk l-intrapriżi.
- (59) Jenħtieg li r-regoli dwar it-termini kuntrattwali jqisu l-prinċipju tal-libertà kuntrattwali bħala kunċett essenzjali fir-relazzjonijiet bejn in-negozji. Għalhekk, jenħtieg li mhux it-termini kuntrattwali kollha jkunu soġġetti għal test ta' ingustizzja, iżda biss dawk it-termini li huma imposti unilateralment ■ . Dan jikkonċerna sitwazzjonijiet ta' "dawn jew xejn" fejn parti waħda tforni ċertu terminu kuntrattwali u l-intrapriża **l-oħra** ma tistax tinfluwenza l-kontenut ta' dak it-terminu minkejja tentattiv biex tinnegozjah. Jenħtieg li terminu kuntrattwali li huwa sempliċiment ipprovdut minn parti waħda u aċċettat mill-intrapriża **l-oħra** jew terminu li jiġi negozjat u sussegwentement miftiehem b'mod emendat bejn il-partijiet kontraenti ma jitqiesx bħala impost unilateralment.

- (60) Barra minn hekk, jenħtieg li r-regoli dwar termini kuntrattwali ingusti japplikaw biss għal dawk l-elementi ta' kuntratt li huma marbuta mat-tqegħid għad-dispożizzjoni tad-data, jiġifieri termini kuntrattwali dwar l-aċċess għad-data u l-użu tagħha kif ukoll responsabbiltà jew rimedji għall-ksur u t-terminazzjoni ta' obbligi relatati mad-data. Jenħtieg li partijiet oħra tal-istess kuntratt, mhux relatati mat-tqegħid għad-dispożizzjoni tad-data, ma jkunux soġġetti għat-test tal-ingustizzja stabbilit f'dan ir-Regolament.
- (61) Jenħtieg li l-kriterji biex jiġu identifikati termini kuntrattwali ingusti jiġu applikati biss għal termini kuntrattwali eċċessivi, fejn tkun għet abbużata pożizzjoni ta' negozjar aktar b'saħħitha. Il-maġġoranza l-kbira tat-termini kuntrattwali li huma kummerċjalment aktar favorevoli għal parti waħda milli għal oħra, inklużi dawk li huma normali f'kuntratti minn negozju għal negozju, huma espressjoni normali tal-prinċipju tal-libertà kuntrattwali u jibqgħu japplikaw. ***Għall-finijiet ta' dan ir-Regolament, devjazzjoni kbira mill-prattika kummerċjali tajba tinkludi, fost l-oħrajn, tfixkil oġġettiv tal-kapaċità tal-parti li fuqha jkun għe impost unilateralment t-terminu biex jiġi protett l-interess kummerċjali legittimu tagħha fid-data inkwistjoni.***

- (62) ***Sabiex tiġi żgurata ċ-ċertezza legali, dan ir-Regolament jistabbilixxi lista ta' klawżoli li dejjem jitqiesu ingusti u lista bi klawżoli li huwa preżunt li huma ingusti. Fil-każ tal-aħhar, jenħtieġ li l-intrapriża li timponi t-terminu kuntrattwali tkun tista' tirribatti l-preżunzjoni ta' ingustizzja billi turi li t-terminu kuntrattwali elenkat f'dan ir-Regolament mhuwiex ingust fil-każ speċifiku inkwistjoni.*** Jekk terminu kuntrattwali ma jkunx inkluż fil-lista ta' termini li dejjem jitqiesu ingusti jew li huma preżunti ingusti, tapplika d-dispożizzjoni ġenerali dwar in-nuqqas ta' ġustizzja. F'dak ir-rigward, jenħtieġ li t-termini elenkati bhala termini kuntrattwali ingusti f'dan ir-Regolament iservu bhala kejl biex tiġi interpretata d-dispożizzjoni ġenerali ta' nuqqas ta' ġustizzja. Fl-aħhar nett, il-mudelli mhux vinkolanti tat-termini kuntrattwali għall-kuntratti ta' kondivizjoni tad-data minn negozju għal negozju li jridu jiġu żviluppati u rakkomandati mill-Kummissjoni jistgħu jkunu utli wkoll għall-partijiet kummerċjali meta jinneogzjaw il-kuntratti. ***Jekk terminu kuntrattwali jiġi ddikjarat ingust, jenħtieġ li l-kuntratt ikkonċernat ikompli japplika minghajr dak it-terminu, għajr jekk it-terminu kuntrattwali ingust ma jkunx separabbli mit-termini l-oħra tal-kuntratt.***

(63) F'sitwazzjonijiet ta' ħtieġa eċċezzjonali, jista' jkun neċessarju li l-korpi tas-settur pubbliku, **il-Kummissjoni, il-Bank Ċentrali Ewropew jew il-korpi tal-Unjoni jużaw fit-twettiq tad-dmirijiet statutorji tagħhom fl-interess pubbliku data eżistenti, inkluż, fejn rilevanti, metadata li takkumpanjaha**, biex jirrispondu għal emerġenzi pubbliċi jew f'każijiet eċċezzjonali oħra. **Ħtiġijiet eċċezzjonali huma ċirkostanzi li huma imprevedibbli u limitati fiż-żmien, b'kuntrast ma' ċirkostanzi oħra li jistgħu jkunu ppjanati, skedati, perjodiċi jew frekwenti. Filwaqt li l-kunċett ta' "detentur tad-data" ma jinkludix, generalment, korpi tas-settur pubbliku, jista' jinkludi impriżi pubbliċi.**

Organizzazzjonijiet li jwettqu r-riċerka u organizzazzjonijiet li jiffinanzjaw ir-riċerka jistgħu jkunu organizzati wkoll bħala korpi tas-settur pubbliku jew korpi regolati mid-dritt pubbliku. Sabiex jiġi limitat il-piż fuq in-negozji, jenħtieġ li l-intrapriżi mikro u l-intrapriżi żgħir **jkunu biss taħt** l-obbligu li jipprovdu **data lill-korpi tas-settur pubbliku, lill-Kummissjoni, lill-Bank Ċentrali Ewropew jew lill-korpi** tal-Unjoni **f'sitwazzjonijiet ta' ħtieġa eċċezzjonali fejn tali data hija meħtieġa bħala rispons għal emerġenza pubblika u l-korp tas-settur pubbliku, il-Kummissjoni, il-Bank Ċentrali Ewropew jew il-korp tal-Unjoni ma jkunux jistgħu jiksbu dik id-data b'mezz alternattiv fil-hin u b'mod effettiv b'kundizzjonijiet ekwivalenti.**

(64) F'każ ta' emergenzi pubbliċi, bħal emergenzi tas-saħħa pubblika, emergenzi li jirriżultaw minn **█** diżastri naturali inkluż dawk aggravati mit-tibdil fil-klima **u degradazzjoni ambjentali**, kif ukoll diżastri kbar ikkawżati mill-bniedem, bħal inċidenti kbar ta' ċibersigurtà, l-interess pubbliku li jirriżulta mill-użu tad-data ser jisboq l-interessi tad-detenturi tad-data li jiddisponu liberament mid-data li jkollhom. F'każ bħal dan, jenħtieġ li d-detenturi tad-data jiġu obbligati jagħmlu d-data disponibbli għall-korpi tas-settur pubbliku, **għall-Kummissjoni, għall-Bank Ċentrali Ewropew** jew **█** għall-korpi **█** tal-Unjoni fuq talba tagħhom. **Jenħtieġ li** l-eżistenza ta' emergenza pubblika tiġi determinata **jew iddikjarata** f'konformità mal-liġi tal-Unjoni jew dik nazzjonali u abbażi tal-proċeduri rilevanti, inkluż dawk tal-organizzazzjonijiet internazzjonali rilevanti. **F'każijiet bħal dawn, jenħtieġ li l-korp tas-settur pubbliku juri li d-data fl-ambitu tat-talba ma setgħetx tinkiseb b'mod ieħor fil-hin u b'mod effettiv u b'kundizzjonijiet ekwivalenti, pereżempju permezz tal-forniment volontarju ta' data minn intrapriża oħra jew il-konsultazzjoni ta' bażi tad-data pubblika.**

- (65) Htieġa eċċezzjonali tista' *tirriżulta wkoll minn sitwazzjonijiet mhux ta' emerġenza. F'każijiet bħal dawn, jenħtieġ li* korp tas-settur pubbliku, *il-Kummissjoni, il-Bank Ċentrali Ewropew jew korp tal-Unjoni jithallew jitolbu biss data mhux personali. Jenħtieġ li l-korp tas-settur* pubbliku *juri li d-data hija neċessarja biex jitwettaq kompitu speċifiku mwettaq fl-interess pubbliku li jkun ġie previst esplicitament mil-liġi, bħall-produzzjoni ta' statistika uffiċjali jew il- mitigazzjoni ta' jew* irkupru minn emerġenza pubblika. *Barra minn hekk, tali talba tista' ssir biss meta* l-korp tas-settur pubbliku, *il-Kummissjoni, il-Bank Ċentrali Ewropew jew korp tal-Unjoni jkunu identifikaw data speċifika li ma setgħetx tinkiseb b'mod iehor fil-hin u b'mod effettiv u b'kundizzjonijiet ekwivalenti u biss jekk ikunu eżawrew il-mezzi l-oħra kollha għad-dispożizzjoni tagħhom biex jiksbu tali data, bħall-kisba tad-data permezz ta' ftehimiet volontarji, inkluż ix-xiri ta' data mhux personali fis-suq billi jiġu offruti r-rati fis-suq, jew billi jiddependu fuq obbligi eżistenti biex id-data* ssir disponibbli *jew l-adozzjoni ta' miżuri leġiżlattivi godda li jstgħu jggarantixxu d-disponibbiltà f'waqtha tad-data. Jenħtieġ li japplikaw ukoll l-kundizzjonijiet u l-prinċipji li jirregolaw it-talbiet, bħal dawk relatati mal-limitazzjoni tal-fini, il-proporzjonalità, it-trasparenza, u l-limitazzjoni taż-żmien. F'każijiet ta' talbiet għad-data neċessarji għall-produzzjoni ta' statistika uffiċjali, jenħtieġ li l-korp tas-settur pubbliku rikjedenti juri wkoll jekk il-liġi nazzjonali tippermettilux jixtri data mhux personali fis-suq.*

- (66) Jenħtieg li dan ir-Regolament ma japplikax għal, jew ma jantiċipax, arrangamenti volontarji għall-iskambju ta' data bejn entitajiet privati u pubbliċi, ***inkluż il-forniment ta' data mill-SMEs, u huwa mingħajr preġudizzju għall-atti legali tal-Unjoni li jipprevedu talbiet obbligatorji għal informazzjoni minn entitajiet pubbliċi lil entitajiet privati.***
- Jenħtieg li l-obbligi mqieghda fuq id-detenturi tad-data biex jipprovdu data li tkun motivata mill-ħtiġijiet ta' natura mhux eċċezzjonali, b'mod partikolari fejn il-firxa ta' data u tad-detenturi tad-data tkun magħrufa ***jew*** fejn l-użu tad-data jista' jsir fuq bażi regolari, bħal fil-każ tal-obbligi ta' rapportar u l-obbligi tas-suq intern, ma jiġux affettwati minn dan ir-Regolament. Jenħtieg ukoll li r-rekwiżiti għall-aċċess tad-data biex tiġi vverifikata l-konformità mar-regoli applikabbli, inkluż fejn il-korpi tas-settur pubbliku jassenjaw il-kompitu tal-verifika tal-konformità lil entitajiet għajr il-korpi tas-settur pubbliku, ma jiġux affettwati minn dan ir-Regolament.
- (67) ***Dan ir-Regolament jikkomplementa u huwa mingħajr preġudizzju għal-liġijiet tal-Unjoni u dawk nazzjonali li jipprevedu għall-aċċess għad-data u l-użu tagħha għal finijiet statistiċi, b'mod partikolari r-Regolament 223/2009 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill²⁷ kif ukoll l-atti legali nazzjonali relatati mal-istatistika uffiċjali.***

²⁷ ***Ir-Regolament (KE) Nru 223/2009 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-11 ta' Marzu 2009 dwar l-Istatistika Ewropea u li jhassar ir-Regolament (Euratom, KE) Nru 1101/2008 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar it-trażmissjoni ta' data suġġetta għall-kunfidenzjalità statistika lill-Uffiċċju tal-Istatistika tal-Komunitajiet Ewropej, ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 322/97 u d-Deċiżjoni tal-Kunsill 89/382/KEE, Euratom li tistabbilixxi Kumitat dwar il-Programmi tal-Istatistika tal-Komunitajiet Ewropej (ĠU L 87, 31.3.2009, p. 164).***

- (68) Għall-eżerċitar tal-kompiti tagħhom fl-oqsma tal-prevenzjoni, tal-investigazzjoni, tad-detezzjoni jew tal-prosekuzzjoni ta' reati kriminali jew amministrattivi jew l-eżekuzzjoni ta' pjeni kriminali u amministrattivi, kif ukoll il-ġbir ta' data għal finijiet ta' tassazzjoni jew għal finijiet doganali, jenħtieġ li korpi tas-settur pubbliku, **il-Kummissjoni, il-Bank Ċentrali Ewropew jew** ■ korpi tal-Unjoni, iserrġu fuq is-setgħat tagħhom skont il-liġi tal-Unjoni jew dik nazzjonali. Għaldaqstant, dan ir-Regolament ma jaffettwax l-atti legiżlattivi għall-kondiviżjoni, l-aċċess għad-data u l-użu tagħha f'dawk l-oqsma.

(69) *F'konformità mal-Artikolu 6(1) u (3) tar-Regolament (UE) 2016/679, huwa neċessarju qafas proporzjonat, limitat u prevedibbli fil-livell tal-Unjoni meta tiġi pprovduta l-bażi legali għat-tqegħid għad-dispożizzjoni tad-data mid-detenturi tad-data, f'każijiet ta' htigijiet eċċezzjonali, lill-korpi tas-settur pubbliku, il-Kummissjoni, il-Bank Ċentrali Ewropew jew il-korpi tal-Unjoni, kemm biex tiġi żgurata ċ-ċertezza legali kif ukoll biex jiġu mminimizzati l-piżijiet amministrattivi mqiegħda fuq in-negozji. Għal dak il-għan, jenħtieg li t-talbiet għad-data minn korpi tas-settur pubbliku, il-Kummissjoni, il-Bank Ċentrali Ewropew jew korpi tal-Unjoni lid-detenturi tad-data jkunu **specifiċi**, trasparenti u proporzjonati fl-ambitu tal-kontenut tagħhom u tal-granularità tagħhom. L-għan tat-talba u l-użu maħsub tad-data mitluba jenħtieg li jkunu specifiċi u spjegati b'mod ċar, filwaqt li jippermettu flessibilità xierqa għall-entità rikjedenti biex twettaq il-kompiti specifiċi tagħha fl-interess pubbliku. Jenħtieg li t-talba tirrispetta wkoll l-interessi legittimi tad-detentur tad-data li lilu ssir it-talba. Jenħtieg li jiġi minimizzat il-piż fuq id-detenturi tad-data billi l-entitajiet rikjedenti jiġu obbligati jirrispettaw il-prinċipju ta' darba biss, li jipprevjeni li tintalab aktar minn darba l-istess data minn aktar minn korp wiehed tas-settur pubbliku jew il-Kummissjoni, lill-Bank Ċentrali Ewropew jew korpi tal-Unjoni. Sabiex tiġi żgurata t-trasparenza, jenħtieg li t-talbiet għad-data magħmula **mill-Kummissjoni, mill-Bank Ċentrali Ewropew jew** mill-korpi tal-Unjoni jsiru pubbliċi mingħajr dewmien żejjed mill-entità li titlob id-data. Il-Bank Ċentrali Ewropew u l-korpi tal-Unjoni jenħtieg li jinfurmaw lill-Kummissjoni bit-talbiet tagħhom. Jekk it-talba għad-data tkun saret minn korp tas-settur pubbliku, dak il-korp **jenħtieg li jinnotifika wkoll lill-koordinatur tad-data tal-Istat Membru fejn huwa stabbilit il-korp tas-settur pubbliku**. Jenħtieg li tiġi żgurata d-disponibilità pubblika online tat-talbiet kollha. **Hekk kif tirċievi notifika ta' talba għad-data, l-awtorità kompetenti tista' tiddeċiedi li tivvaluta l-legalità tat-talba u teżerċita l-funzjonijiet tagħha fir-rigward tal-infurzar u l-applikazzjoni ta' dan ir-Regolament. Jenħtieg li d-disponibilità pubblika online tat-talbiet kollha magħmula mill-korpi tas-settur pubbliku tiġi żgurata mill-koordinatur tad-data.***

(70) L-objettiv tal-obbligu li tiġi pprovduta d-data huwa li jiġi żgurat li l-korpi tas-settur pubbliku, **il-Kummissjoni, il-Bank Ċentrali Ewropew jew** korpi tal-Unjoni jkollhom l-għarfien meħtieġ biex jirrispondu għal, jipprevjenu jew jirkupraw minn emergenzi pubbliċi jew biex iżommu l-kapaċità li jwettqu kompiti speċifiċi pprovduti b'mod espliċitu mil-liġi. Id-data miksuba minn dawk l-entitajiet tista' tkun kummerċjalment sensittiva. Għalhekk, **jenħtieġ li la r-Regolament (UE) 2022/868 u lanqas** id-Direttiva (UE) 2019/1024 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill²⁸ ma japplikaw għad-data magħmula disponibbli skont dan ir-Regolament u jenħtieġ li ma titqiesx bhala data miftuħa disponibbli għall-użu mill-ġdid minn partijiet terzi. Madankollu, jenħtieġ li dan ma jaffettwax l-applikabbiltà tad-Direttiva (UE) 2019/1024 għall-użu mill-ġdid ta' statistika uffiċjali, li għall-produzzjoni tagħha, ntuzat id-data miksuba skont dan ir-Regolament, dment li l-użu mill-ġdid ma jinkludix id-data sottostanti. Barra minn hekk, **dment li jiġu ssodisfati l-kundizzjonijiet stabbiliti f'dan ir-Regolament**, jenħtieġ li l-possibbiltà ta' kondivizzjoni tad-data għat-twettiq tar-riċerka jew għall-**iżvilupp, il-produzzjoni u d-disseminazzjoni** ta' statistika uffiċjali ma tiġix affettwata. Jenħtieġ li l-korpi tas-settur pubbliku jithallew ukoll jiskambjaw data miksuba skont dan ir-Regolament ma' korpi oħra tas-settur pubbliku, **il-Kummissjoni, il-Bank Ċentrali Ewropew jew korpi tal-Unjoni** biex jindirizzaw il-htigijiet eċċezzjonali li għalihom tkun intalbet id-data.

²⁸ Id-Direttiva (UE) 2019/1024 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-20 ta' Ġunju 2019 dwar id-data miftuħa u l-użu mill-ġdid tal-informazzjoni tas-settur pubbliku (ĠU L 172, 26.6.2019, p. 56).

(71) Jenħtieg li d-detenturi tad-data jkollhom il-possibilità li jew jirrifjutaw it-talba magħmula minn korp tas-settur pubbliku, **il-Kummissjoni, il-Bank Ċentrali Ewropew** jew **█** korp tal-Unjoni jew li jitolbu modifika mingħajr dewmien żejjed u, fi kwalunkwe każ, mhux aktar tard minn fi żmien ħamest ijiem tax-xogħol jew 30 jum tax-xogħol, skont in-natura tal-ħtiega eċċezzjonali invokata fit-talba. Fejn rilevanti, **jenħtieg li d-detentur tad-data jkollu din il-possibilità meta ma jkollux kontroll fuq id-data mitluba, jiġifieri meta ma jkollux aċċess immedjat għad-data u ma jkunx jista' jiddetermina d-disponibbiltà tagħha.** Jenħtieg li jkun hemm raġuni valida biex id-data ma titqiegħedx għad-dispożizzjoni jekk ikun jista' jintwera li t-talba hija simili għal talba pprezentata qabel għall-istess għan minn korp ieħor tas-settur pubbliku jew il-Kummissjoni, il-Bank Ċentrali Ewropew jew korp ieħor tal-Unjoni u d-detentur tad-data ma giex innotifikat bit-tassir tad-data skont dan ir-Regolament. Jenħtieg li detentur tad-data li jirrifjuta t-talba jew li jfittex il-modifika tagħha jikkomunika l-gustifikazzjoni sottostanti lill-korp tas-settur pubbliku, il-Kummissjoni, il-Bank Ċentrali Ewropew jew korp tal-Unjoni li jitlob id-data. Meta d-drittijiet tal-baži tad-data *sui generis* skont id-Direttiva 96/9/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill²⁹ japplikaw fir-rigward tas-settijiet tad-data mitluba, jenħtieg li d-detenturi tad-data jeżerċitaw id-drittijiet tagħhom b'tali mod li ma jipprevjenix lill-korp tas-settur pubbliku, **lill-Kummissjoni, lill-Bank Ċentrali Ewropew jew █** lill-korp tal-Unjoni milli jiksbu d-data, jew milli jikkondividuha, f'konformità ma' dan ir-Regolament.

²⁹ Id-Direttiva 96/9/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-11 ta' Marzu 1996 dwar il-protezzjoni legali ta' databases (ĠU L 77, 27.3.1996, p. 20).

(72) *Fil-każ ta' htieġa eċċezzjonali relatata ma' rispons għal emerġenza pubblika, jenħtieġ li l-korpi tas-settur pubbliku jużaw data mhux personali kull fejn ikun possibbli. Fil-każ ta' talbiet abbażi ta' htieġa eċċezzjonali mhux relatata ma' emerġenza pubblika, id-data personali ma tistax tintalab. Fejn data personali taqa' fl-ambitu tat-talba, jenħtieġ li d-detentur tad-data janonimizza d-data.* Meta jkun strettament neċessarju li tiġi inkluża data personali fid-data li għandha ssir disponibbli għal korp tas-settur pubbliku, il-Kummissjoni, il-Bank Ċentrali Ewropew jew korp tal-Unjoni *jew fejn l-anonimizzazzjoni tirriżulta impossibbli*, jenħtieġ li l-entità li titlob id-data turi n-neċessità stretta u l-finijiet speċifiċi u limitati għall-ipproċessar. *Jenħtieġ li jkun hemm konformità mar-regoli applikabbli dwar il-protezzjoni tad-data personali.* Jenħtieġ li *t-tqegħid għad-dispożizzjoni tad-data u l-użu sussegwenti tagħha jkunu akkumpanjati minn salvagwardji għad-drittijiet u l-interessi tal-individwi kkonċernati minn dik id-data.*

(73) Jenhtieg li d-data magħmula disponibbli għall-korpi tas-settur pubbliku, ***il-Kummissjoni, il-Bank Ċentrali Ewropew jew*** █ korpi tal-Unjoni abbażi ta' htieġa eċċezzjonali tintuża biss għall-finijiet li għalih tkun intalbet, sakemm id-detentur tad-data li jkun għamel id-data disponibbli ma jkunx qabel b'mod esplicitu biex id-data tintuża għal finijiet oħra. Jenhtieg li d-data ***tithassar*** ladarba ma tibqax neċessarja għall-finijiet iddikjarati fit-talba, sakemm ma jkunx miftiehem mod ieħor, u jenhtieg li d-detentur tad-data jigi infurmat b'dan. ***Dan ir-Regolament jibni fuq ir-regimi ta' aċċess eżistenti fl-Unjoni u fl-Istati Membri u ma jbidilx il-ligijiet nazzjonali dwar l-aċċess pubbliku għal dokumenti fil-kuntest tal-obbligi ta' trasparenza. Jenhtieg li d-data tithassar ladarba ma tibqax mehtieġa għall-konformità ma' tali obbligi ta' trasparenza.***

(74) Meta d-data pprovdata mid-detenturi tad-data terġa' tintuża, jenhtieg li l-korpi tas-settur pubbliku, **il-Kummissjoni, il-Bank Ċentrali Ewropew jew** ■ korpi tal-Unjoni jirrispettaw kemm il-liġi tal-Unjoni jew dik nazzjonali applikabbli ezistenti kif ukoll l-obbligi kuntrattwali li għalihom huwa soġġett id-detentur tad-data. **Jenhtieg li jzommu lura milli jiżviluppaw jew itejbu prodott konness jew servizz relatat li jikkompeti mal-prodott konness jew mas-servizz relatat tad-detentur tad-data kif ukoll milli jikkondividu d-data ma' parti terza għal dawk il-finijiet. Bl-istess mod, jenhtieg li jipprovdu rikonoxximent pubbliku lid-detenturi tad-data fuq talba tagħhom u jenhtieg li jkunu responsabbli għaż-żamma tas-sigurtà tad-data riċevuta.** Meta d-divulgazzjoni tas-sigrieti kummerċjali tad-detentur tad-data lil korpi tas-settur pubbliku, **lill-Kummissjoni, lill-Bank Ċentrali Ewropew jew** ■ lil korpi tal-Unjoni tkun strettament neċessarja biex jiġi ssodisfat l-għan li għalih tkun intalbet id-data, jenhtieg li tiġi **ggarantita** l-kunfidenzjalità ta' tali divulgazzjoni **qabel id-divulgazzjoni** tad-data ■ .

(75) Meta s-salvagwardja ta' ben pubbliku sinifikanti tkun f'riskju, bħal rispons għal emergenzi pubbliċi, il-korp tas-settur pubbliku, il-Kummissjoni, il-Bank Ċentrali Ewropew jew il-korp tal-Unjoni kkonċernat jenħtieġ li ma jkunux mistennija jikkumpensaw lill-intrapriži għad-data miksuba. L-emergenzi pubbliċi huma avvenimenti rari u mhux l-emergenzi kollha bħal dawn jeħtieġu l-użu ta' data miżmuma minn intrapriži. ***Fl-istess hin, l-obbligu li tiġi pprovduta data jista' jikkostitwixxi piż konsiderevoli fuq intrapriži mikro u intrapriži żghar. Għalhekk jenħtieġ li jithallew jitolbu kumpens anke fil-kuntest ta' rispons għal emergenza pubblika.*** Għalhekk, l-attivitajiet kummerċjali tad-detenturi tad-data x'aktarx li ma jiġux affettwati b'mod negattiv bħala konsegwenza tal-fatt li l-korpi tas-settur pubbliku, ***il-Kummissjoni, il-Bank Ċentrali Ewropew*** jew il-korpi tal-Unjoni jirrikorru għal dan ir-Regolament. Madankollu, peress li każijiet ta' ħtieġa eċċezzjonali, għajr każijiet ta' rispons għal emergenzi pubbliċi, jistgħu jkunu aktar frekwenti, jenħtieġ li d-detenturi tad-data f'każijiet bħal dawn ikunu intitolati għal kumpens raġonevoli li jenħtieġ li ma jaqbix il-kostijiet tekniċi u organizzazzjonali mgarrba biex ikun hemm konformità mat-talba u l-margni raġonevoli meħtieġ biex id-data tkun magħmula disponibbli għall-korp tas-settur pubbliku, il-Kummissjoni, il-Bank Ċentrali Ewropew jew il-korp tal-Unjoni. Jenħtieġ li ***l-kumpens*** ma jinftehimx bħala li jikkostitwixxi pagament għad-data nnifisha u bħala li hija obligatorja. ***Jenħtieġ li d-detenturi tad-data ma jkunux jistgħu jitolbu kumpens meta l-liġi nazzjonali tipprevjeni lill-istituti nazzjonali tal-istatistika jew lil awtoritajiet nazzjonali ohra responsabbli għall-produzzjoni tal-istatistika milli jikkumpensaw lid-detenturi tad-data talli jagħmlu d-data disponibbli.*** ***Jenħtieġ li l-korp tas-settur pubbliku, il-Kummissjoni, il-Bank Ċentrali Ewropew jew il-korp tal-Unjoni kkonċernat ikunu jistgħu jikkontestaw il-livell ta' kumpens mitlub mid-detentur tad-data billi jressqu l-kwistjoni quddiem l-awtorità kompetenti tal-Istat Membru fejn ikun stabbilit id-detentur tad-data.***

(76) Korp tas-settur pubbliku, *il-Kummissjoni, il-Bank Ċentrali Ewropew jew* korp tal-Unjoni jenħtieg li jkunu intitolati jikkondividu d-data li jkunu kisbu skont it-talba ma' entitajiet jew ma' persuni oħrajn meta dan ikun neċessarju biex jitwettqu attivitajiet ta' riċerka xjentifika jew attivitajiet analitiċi li ma jkunux jistgħu jwettqu huma stess, ***dment li dawk l-attivitajiet ikunu jikkorrispondu mal-għan li għalih intalbet id-data. Jenħtieg li jinfurmaw lid-detentur tad-data b'tali kondivizjoni fil-hin.*** Tali data tista' wkoll tiġi kondiviza taħt l-istess ċirkostanzi mal-istituti nazzjonali tal-istatistika u mal-Eurostat għall-***iżvilupp, il-produzzjoni u d-disseminazzjoni*** tal-istatistika uffiċjali. Madankollu, jenħtieg li tali attivitajiet ta' riċerka jkunu kompatibbli mal-għan li għalih tkun intalbet id-data u jenħtieg li d-detentur tad-data jiġi infurmat bil-kondivizjoni ulterjuri tad-data li jkun ipprova. Jenħtieg li individwi li jwettqu riċerka jew organizzazzjonijiet ta' riċerka li magħhom tista' tiġi kondiviza dik id-data jaġixxu jew fuq bażi mingħajr skop ta' qligħ jew fil-kuntest ta' missjoni ta' interess pubbliku rikonoxxuta mill-Istat. Jenħtieg li organizzazzjonijiet li l-imprizi kummerċjali jkollhom influwenza ***sinifikanti*** fuqhom, li tippermetti lil dawn l-imprizi jeżerċitaw kontroll minhabba sitwazzjonijiet strutturali li jistgħu jirriżultaw f'aċċess preferenzjali għar-riżultati tar-riċerka, ma jitqisux bħala organizzazzjonijiet ta' riċerka għall-finijiet ta' dan ir-Regolament.

(77) *Sabiex tiġi trattata emerġenza pubblika transfruntiera jew htieġa eċċezzjonali oħra, it-talbiet għad-data jistgħu jiġu indirizzati lid-detenturi tad-data fi Stati Membri għajr dak tal-korp tas-settur pubbliku rikjedenti. F'każ bħal dan, jenhtieġ li l-korp tas-settur pubbliku rikjedenti jinnotifika lill-awtorità kompetenti tal-Istat Membru fejn ikun stabbilit id-detentur tad-data sabiex tkun tista' teżamina t-talba skont il-kriterji stabbiliti f'dan ir-Regolament. L-istess jenhtieġ li japplika għal talbiet magħmula mill-Kummissjoni, mill-Bank Ċentrali Ewropew jew minn korp tal-Unjoni. Fejn tiġi rikjesta data personali, il-korp tas-settur pubbliku jenhtieġ li jinnotifika lill-awtorità superviżorja responsabbli għall-monitoraġġ tal-applikazzjoni tar-Regolament (UE) 2016/679 fl-Istat Membru fejn il-korp tas-settur pubbliku huwa stabbilit. L-awtorità kompetenti kkonċernata jenhtieġ li tkun intitolata taġhti pariri lill-korp tas-settur pubbliku, lill-Kummissjoni, lill-Bank Ċentrali Ewropew jew lill-korp tal-Unjoni biex jikkooperaw mal-korpi tas-settur pubbliku tal-Istat Membru li fih id-detentur tad-data jkun stabbilit dwar il-htieġa li jiġi żgurat piż amministrattiv minimizzat fuq id-detentur tad-data. Meta l-awtorità kompetenti jkollha riżervi ġustifikati fit-rigward tal-konformità tat-talba ma' dan ir-Regolament, jenhtieġ li tirrifjuta t-talba tal-korp tas-settur pubbliku, tal-Kummissjoni, tal-Bank Ċentrali Ewropew jew tal-korp tal-Unjoni, li jenhtieġ li jqisu dawk l-oġġezzjonijiet qabel ma jiehdu kwalunkwe azzjoni ulterjuri, inkluż il-preżentazzjoni mill-ġdid tat-talba.*

- (78) Il-kapaċità tal-klijenti ta' servizzi tal-ipproċessar tad-data, inkluż is-servizzi tal-cloud u tal-edge, li jaqilbu minn servizz tal-ipproċessar tad-data għal ieħor filwaqt li jzommu funzjonalità minima tas-servizz ***u mingħajr perjodu ta' qtugħ tas-servizzi, jew li jużaw is-servizzi ta' diversi fornituri fl-istess hin mingħajr ostakli u kostijiet bla bżonn għat-trasferiment tad-data***, hija kundizzjoni ewlenija għal suq aktar kompetittiv b'inqas ostakli għad-dhul ta' fornituri godda ***ta' servizzi tal-ipproċessar tad-data, u biex tiġi żgurata aktar reżiljenza għall-utenti ta' dawk is-servizzi. Jenhtieġ li l-klijenti li jibbenefikaw minn offerti bla hlas jibbenefikaw ukoll mid-dispożizzjonijiet għall-qlib li huma stabbiliti f'dan ir-Regolament, sabiex dawk l-offerti ma jirriżultawx f'sitwazzjoni ta' intrappolament għall-klijenti.***

(79) Ir-Regolament (UE) 2018/1807 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill³⁰ jinkoraġġixxi lill-fornituri **ta' servizzi tal-ipproċessar tad-data** jiżviluppaw u jimplimentaw b'mod effettiv kodiċijiet ta' kondotta awtoregulatorji li jkopru l-aħjar prattiki għal, fost l-oħrajn, l-iffaċilitar tal-qlib ta' **fornituri ta' servizzi tal-ipproċessar tad-data** u l-portabbiltà tad-data. Minhabba l-**użu** limitat tal-oqfsa awtoregulatorji żviluppati b'rispons għal dan, u n-nuqqas ta' disponibbiltà ġenerali ta' standards u ta' interfaċċi miftuħa, huwa neċessarju li jiġi adottat sett ta' obbligi regulatorji minimi għall-fornituri ta' servizzi tal-ipproċessar tad-data biex jiġu eliminati ostakli **prekummerċjali, kummerċjali, tekniċi, kuntrattwali u organizzattivi, li mhumiex limitati għal veloċità mnaqqsa tat-trasferiment tad-data mal-hruġ tal-klijent, li jfixklu** l-qlib effettiv bejn is-servizzi tal-ipproċessar tad-data.

³⁰ Ir-Regolament (UE) 2018/1807 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-14 ta' Novembru 2018 dwar qafas għall-moviment liberu ta' data mhux personali fl-Unjoni Ewropa. (ĠU L 303, 28.11.2018, p. 59).

(80) Jenħtieg li s-servizzi tal-ipproċessar tad-data jkopru s-servizzi li jippermettu aċċess tan-**network minn kullimkien u fuq talba** għal grupp **kondiviż konfigurabbli**, skalabbli u elastiku ta' **riżorsi tal-informatika** distribwiti. Dawk ir-riżorsi tal-informatika jinkludu riżorsi bħal networks, servers jew infrastruttura virtwali jew fiżika oħra **software**, inkluż għodod għall-iżvilupp tas-software, il-ħżin, l-applikazzjonijiet u s-servizzi. Il-kapaċità tal-klijent tas-servizz tal-ipproċessar tad-data biex unilaterament jipprovdi awtoforiment tal-kapaċitajiet tal-informatika, bħall-ħin tas-server jew il-ħżin tan-network, mingħajr ebda interazzjoni umana **mill-fornitur ta' servizzi tal-ipproċessar tad-data** tista' tiġi deskritta bħala **li tirrikjedi sforz minimu ta' ġestjoni u li tinvolvi interazzjoni minima bejn il-fornitur u klijent**. It-terminu "**minn kullimkien**" jintuża biex jiddeskrivi l-kapaċitajiet tal-informatika pprovdu fuq in-network u aċċessati permezz ta' mekkaniżmi li jippromwovu l-użu ta' pjattaformi ta' terminals ħfief jew tqal eteroġeni (minn web browsers għal apparat portabbli u stazzjonijiet tax-xogħol). It-terminu "skalabbli" jirreferi għal riżorsi tal-informatika li jiġu allokatati b'mod flessibbli mill-**fornitur ta' servizzi** tal-ipproċessar tad-data, irrispettivament mill-post ġeografiku fejn ikunu jinsabu r-riżorsi, sabiex jiġu ġestiti l-fluttwazzjonijiet li jkun hemm domanda kbira għalihom. It-terminu "**elastiku**" jintuża biex jiddeskrivi dawk ir-riżorsi tal-informatika li jiġu pprovdu u li jiġu rilaxxati skont id-domanda sabiex iżidu u jnaqqsu malajr ir-riżorsi disponibbli skont l-ammont ta' xogħol.

It-terminu "grupp **kondiviż**" jintuża biex jiddeskrivi dawk ir-riżorsi tal-informatika li jiġu pprovduti lil għadd ta' utenti li jikkondividu aċċess komuni għas-servizz, izda fejn l-iproċessar isir b'mod separat għal kull utent, għalkemm is-servizz jiġi pprovdut mill-istess tagħmir elettroniku. It-terminu "distribwit" jintuża biex jiddeskrivi dawk ir-riżorsi tal-informatika li jinsabu fuq kompjuters jew apparati differenti mqabbda ma' network u li jikkomunikaw u li jikkoordinaw bejniethom billi jgħaddu l-messaġġi. It-terminu "distribwit hafna" jintuża biex jiddeskrivi s-servizzi tal-iproċessar tad-data li jinvolvu l-iproċessar tad-data eqreb ta' fejn tkun qed tiġi ġġenerata jew miġbura d-data, pereżempju f'apparat tal-iproċessar tad-data konness. Edge computing, li huwa forma ta' proċessar ta' data distribwit hafna, huwa mistenni li jiġġenera mudelli kummerċjali godda u mudelli ta' kunsinna ta' servizzi tal-cloud, li jenhtieg li jkunu miftuħin u interoperabbli sa mill-bidu nett.

(81) *Il-kuncett generiku "servizzi tal-ipproċessar tad-data" jkopri għadd sostanzjali ta' servizzi b'firxa wiesgħa hafna ta' skopijiet, funzjonalitajiet u strutturi tekniċi differenti. Kif mifhum b'mod komuni mill-fornituri u l-utenti u f'konformità ma' standards użati b'mod wiesa', is-servizzi tal-ipproċessar tad-data jaqghu f'wiehed jew aktar mit-tliet mudelli ta' kunsinna ta' servizzi tal-ipproċessar tad-data li ġejjin, jiġifieri Infrastruttura bhala Servizz (IaaS), Pjattaforma bhala servizz (PaaS) u Software bhala Servizz (SaaS). Dawk il-mudelli tal-kunsinna ta' servizzi jirrappreżentaw tahlita speċifika u ppakkjata minn qabel ta' riżorsi tal-ICT offruti minn fornitur ta' servizz tal-ipproċessar tad-data. Dawk it-tliet mudelli bażiċi ta' kunsinna ta' servizzi tal-ipproċessar tad-data huma ulterjorment ikkomplementati minn varjazzjonijiet emergenti, kull waħda magħmula minn tahlita distinta ta' riżorsi tal-ICT, bhal Hżin bhala Servizz u Bażi ta' Data bhala Servizz. Is-servizzi tal-ipproċessar tad-data jistgħu jiġu kkatégorizzati b'mod aktar granulari u diviżi f'lista mhux eżawrjenti ta' settijiet ta' servizzi tal-ipproċessar tad-data li jikkondividu l-istess objettiv primarju u funzjonalitajiet ewlenin kif ukoll l-istess tip ta' mudelli tal-ipproċessar tad-data, li mhumiex relatati mal-karatteristiċi operazzjonali tas-servizz (l-istess tipi ta' servizzi). Is-servizzi li jaqghu taht l-istess tip ta' servizz jistgħu jikkondividu l-istess mudell ta' servizz tal-ipproċessar tad-data, iżda, għalkemm żewġ bażijiet ta' data jistgħu jidhru li jikkondividu l-istess objettiv primarju, wara li jiġu kkunsidrati l-mudell tal-ipproċessar tad-data u l-mudell ta' distribuzzjoni tagħhom u l-każijiet ta' użu li huma mmirati għalihom, tali bażijiet ta' data jistgħu jaqghu f'subkategorija aktar granulari ta' servizzi simili. Servizzi tal-istess tip ta' servizz jista' jkollhom karatteristiċi differenti u konkorrenti bhall-prestazzjoni, is-sigurtà, ir-reżiljenza, u l-kwalità tas-servizz.*

(82) *L-imminar tal-estrazzjoni tad-data li tista' tiġi esportata li tappartjeni għall-klijent mill-fornitur sors ta' servizzi tal-ipproċessar tad-data jista' jimpedixxi r-restawr tal-funzjonalitajiet tas-servizz fl-infrastruttura tal-fornitur ta' destinazzjoni tas-servizzi tal-ipproċessar tad-data. Sabiex tiġi ffaċilitata l-istrategija ta' hruġ tal-klijent, jiġu evitati kompiti bla bżonn u ta' piż u jiġi żgurat li l-klijent ma jitlef l-ebda data tiegħu bħala konsegwenza tal-proċess tal-qlib, jenhtieg li l-fornitur sors ta' servizzi tal-ipproċessar tad-data jinforma lill-klijent minn qabel dwar l-ambitu tad-data li tista' tiġi esportata ladarba dak il-klijent jiddeċiedi li jaqleb għal servizz differenti pprovdut minn fornitur differenti ta' servizzi tal-ipproċessar tad-data jew imur għal infrastruttura tal-ICT fuq il-post. Jenhtieg li l-ambitu tad-data li tista' tiġi esportata jinkludi, bħala minimu, data tal-input u tal-output, inkluż metadata, iġġenerata direttament jew indirettament, jew koġenerata, mill-użu tal-klijent tas-servizz tal-ipproċessar tad-data, bl-esklużjoni ta' kwalunkwe assi jew data tal-fornituri tas-servizzi tal-ipproċessar tad-data jew ta' parti terza. Jenhtieg li d-data li tista' tiġi esportata teskludi kwalunkwe assi jew data tal-fornitur tas-servizzi tal-ipproċessar tad-data jew tal-parti terza li jkunu protetti mid-drittijiet ta' proprjetà intellettwali jew li jikkostitwixxu sigrieti kummerċjali ta' dak il-fornitur jew ta' dik il-parti terza, jew data relatata mal-integrità u s-sigurtà tas-servizz, li l-esportazzjoni tagħha tesponi lill-fornituri tas-servizz tal-ipproċessar tad-data għal vulnerabbiltajiet taċ-ċibersigurtà. Jenhtieg li daww l-eżenzjonijiet ma jfixklux jew idewmu l-proċess tal-qlib.*

- (83) *L-assi digitali jirreferu għal elementi f'forma digitali li l-klijent għandu d-dritt li juża, inkluż applikazzjonijiet u metadata relatati mal-konfigurazzjoni tal-konfigurazzjonijiet, is-sigurtà, u l-ġestjoni tad-drittijiet tal-aċċess u l-kontroll, u elementi oħra bħal manifestazzjonijiet ta' teknoloġiji ta' virtwalizzazzjoni, inkluż magni u kontenituri virtwali. L-assi digitali jistgħu jiġu ttrasferiti fejn il-klijent għandu d-dritt tal-użu, indipendentement mir-relazzjoni kuntrattwali mas-servizz tal-ipproċessar tad-data li bihsiebu jaqleb minnu. Dawn l-elementi l-oħra huma essenzjali għall-użu effettiv tad-data u l-applikazzjonijiet tal-klijent fl-ambjent tal-fornitur ta' destinazzjoni tas-servizzi tal-ipproċessar tad-data.*
- (84) Dan ir-Regolament għandu l-għan li jiffaċilita l-qlib bejn is-servizzi tal-ipproċessar tad-data, li jinkludi l-kundizzjonijiet u l-azzjonijiet ■ li huma neċessarja biex klijent jitermina kuntratt għal servizz tal-ipproċessar tad-data, biex jikkonkludi aktar kuntratti godda ma' fornituri differenti ta' servizzi tal-ipproċessar tad-data, biex *id-data li tista' tiġi esportata u* l-assi digitali *tiegħu* jiġu ttrasferiti, *u fejn applikabbli, biex jibbenefika minn* ekwivalenza funzjonali. ■

(85) *Il-qlib huwa operazzjoni mmexxija mill-klijent li tikkonsisti minn diversi passi, inkluż l-estrazzjoni tad-data, li tirreferi ghat-tniżżil tad-data mill-ekosistema tal-fornitur sors tas-servizzi tal-ipproċessar tad-data; it-trasformazzjoni, meta d-data tkun strutturata b'tali mod li ma tkunx taqbel mal-iskema tal-post fil-mira; u l-uploading tad-data f'post ta' destinazzjoni ġdid. F'sitwazzjoni speċifika deskritta f'dan ir-Regolament, jenhtieg li s-separazzjoni ta' servizz partikolari mill-kuntratt u t-trasferiment tiegħu għal furnitur differenti jitqiesu wkoll li huma qlib. Il-proċess tal-qlib kultant jiġi ġestit f'isem il-klijent minn entità terza. Għaldaqstant, jenhtieg li d-drittijiet u l-obbligi kollha tal-klijent stabbiliti b'dan ir-Regolament, inkluż l-obbligu ta' kooperazzjoni in bona fide, jinftiehmu li japplikaw għal tali entità terza f'dawk iċ-ċirkostanzi. Il-fornituri ta' servizzi tal-ipproċessar tad-data u l-klijenti għandhom livelli differenti ta' responsabbiltajiet, skont il-passi tal-proċess inkwistjoni. Pereżempju, il-fornitur sors ta' servizzi tal-ipproċessar tad-data huwa responsabbli għall-estrazzjoni tad-data f'format li jinqara minn magna, iżda huma l-klijent u l-fornitur ta' destinazzjoni tas-servizzi tal-ipproċessar tad-data li jridu jtellgħu d-data fl-ambjent il-ġdid, sakemm ma jkunx inkiseb servizz ta' tranżizzjoni professjonali speċifiku. Klijent li bihsiebu jeżerċita drittijiet relatati mal-qlib, li huma previsti f'dan ir-Regolament, jenhtieg li jinforma lill-fornitur sors ta' servizzi tal-ipproċessar tad-data bid-deċiżjoni li jaqleb għal furnitur differenti ta' servizzi tal-ipproċessar tad-data, jaqleb għal infrastruttura ICT fuq il-post jew ihassar l-assi u d-data li tista' tiġi esportata ta' dak il-klijent.*

(86) Ekwivalenza funzjonali tfisser l-istabiliment mill-ġdid, abbażi tad-data li tista' tiġi esportata u l-assi diġitali tal-klijent, ta' livell minimu ta' funzjonalità fl-ambjent tas-servizz tal-ipproċessar tad-data ġdid tal-istess tip ta' servizz wara l-qlib, wara l-qlib, fejn is-servizz tal-ipproċessar tad-data tad-destinazzjoni jagħti eżitu materjalment komparabbli b'rispons għall-istess input għal karatteristiċi kondiviżi pprovduti lill-klijent skont il-kuntratt. Il-fornituri ta' servizzi tal-ipproċessar tad-data jistgħu jkunu mistennija biss li jiffaċilitaw ekwivalenza funzjonali għall-karatteristiċi li kemm is-servizzi tal-ipproċessar tad-data sors kif ukoll dawk tad-destinazzjoni joffru b'mod indipendenti. Dan ir-Regolament ma jikkostitwixxix obbligu li tiġi ffaċilitata ekwivalenza funzjonali għall-fornituri ta' servizzi tal-ipproċessar tad-data għajr dawk li joffru servizzi tal-mudell ta' kunsinna IaaS.

(87) *Is-servizzi tal-ipproċessar tad-data jintużaw fost is-setturi u jvarjaw fil-kumplessità u fit-tip ta' servizz. Din hija kunsiderazzjoni importanti fir-rigward tal-proċess tat-trasferiment u l-perjodi ta' żmien. Madankollu, estensjoni tal-perjodu tranżitorju għal raġunijiet ta' nuqqas ta' fattibbiltà teknika biex tippermetti l-finalizzazzjoni tal-proċess tal-qlib fil-perjodu ta' żmien partikolari jenhtieg li tiġi invokata biss f'każijiet debitament ġustifikati. Jenhtieg li l-oneru tal-prova f'dan ir-rigward jaqa' kompletament fuq il-fornitur tas-servizz tal-ipproċessar tad-data kkonċernat. Dan huwa minghajr preġudizzju għad-dritt esklużiv tal-klijent li jestendi l-perjodu tranżitorju darba għal perjodu li l-klijent iqis aktar xieraq għall-ghanijiet tiegħu stess. Il-klijent jista' jinvoka dak id-dritt għal estensjoni qabel jew matul il-perjodu tranżitorju, filwaqt li jitqies li l-kuntratt jibqa' applikabbli matul il-perjodu tranżitorju.*

(88) *L-imposti tal-qlib huma imposti mill-fornituri ta' servizzi tal-ipproċessar tad-data fuq il-klijenti għall-proċess tal-qlib. Tipikament, dawk l-imposti huma maħsuba biex il-kostijiet li l-fornitur tas-servizzi tal-ipproċessar tad-deaa sors jaf iġarrab minhabba l-proċess tal-qlib għall-klijent li jkun jixtieq jaqleb. Eżempji komuni ta' imposti tal-qlib huma l-kostijiet relatati mat-trasferiment tad-data minn fornitur wiehed tas-servizzi tal-ipproċessar tad-data lil iehor jew għal infrastruttura tal-ICT fuq il-post (imposti tal-hruġ ta' data) jew il-kostijiet imġarrba għal azzjonijiet ta' appoġġ speċifiċi matul il-proċess tal-qlib. Imposti tal-hruġ ta' data għoljin wisq u imposti mhux iġġustifikati ohra mhux relatati mal-kostijiet tal-qlib attwalijżommu lill-klijenti milli jaqilbu, jirrestringu l-flussi hielsa tad-data, għandhom il-potenzjal li jillimitaw il-kompetizzjoni u jikkawżaw effetti ta' intrappolament għall-klijenti billi jnaqqsu l-inċentivi għall-klijenti biex jagħzlu fornitur differenti jew addizzjonali tas-servizzi. L-imposti tal-qlib għalhekk jenhtieg li jitnehhew wara tliet snin mid-data tad-dhul fis-seħh ta' dan ir-Regolament. Il-fornituri tas-servizzi tal-ipproċessar tad-data jenhtieg li jkunu jistgħu jimponu imposti tal-qlib imnaqqa sa dik id-data.*

(89) *Fornitur sors ta' servizzi tal-ipproċessar tad-data jenhtieg li jkun jista' jesternalizza ċerti kompiti u jikkumpensa lil entitajiet terzi sabiex jikkonforma mal-obbligi previsti f'dan ir-Regolament. Jenhtieg li l-klijent ma jgarrabx il-kostijiet li jirriżultaw mill-esternalizzazzjoni tas-servizzi konklużi mill-fornitur sors ta' servizzi tal-ipproċessar tad-data matul il-proċess tal-qlib u jenhtieg li tali kostijiet jitqiesu li huma mhux ġustifikati sakemm dawn ma jkopru xogħol imwettaq mill-fornitur ta' servizzi tal-ipproċessar tad-data fuq talba tal-klijent għal appoġġ addizzjonali fil-proċess tal-qlib li jmur lil hinn mill-obbligi tal-qlib tal-fornitur kif previst b'mod esplicitu f'dan ir-Regolament. Xejn f'dan ir-Regolament ma jipprevjeni lil klijent milli jikkumpensa lil entitajiet terzi għal appoġġ fil-proċess tal-migrazzjoni jew lill-partijiet milli jaqblu dwar kuntratti għal servizzi tal-ipproċessar tad-data fuq tul ta' żmien fiss, inkluż penali proporzjonati ta' terminazzjoni bikrija biex ikopru t-terminazzjoni bikrija ta' tali kuntratti, f'konformità mal-liġi tal-Unjoni jew dik nazzjonali. Sabiex titrawwem il-kompetizzjoni, jenhtieg li l-irtirar gradwali tal-imposti assoċjati mal-qlib bejn fornituri differenti ta' servizzi tal-ipproċessar tad-data jinkludi b'mod speċifiku l-imposti tal-hruġ ta' data li jintalbu minn fornitur ta' servizzi tal-ipproċessar tad-data lil klijent. L-imposti ta' servizz standard għall-forniment ta' servizzi tal-ipproċessar tad-data nfushom mhumiex imposti tal-qlib. Dawk l-imposti ta' servizz standard mhumiex soġġetti għall-irtirar u jibqgħu applikabbli sakemm il-kuntratt għall-forniment tas-servizzi rilevanti ma jibqax japplika. Dan ir-Regolament jippermetti li l-klijent jitlob il-forniment ta' servizzi addizzjonali li jmorru lil hinn mill-obbligi tal-qlib tal-fornitur skont dan ir-Regolament. Dawk is-servizzi addizzjonali, jistgħu jitwettqu u jista' jintalab hlas għalihom għall-fornitur meta jitwettqu fuq talba tal-klijent u l-klijent jaqbel minn qabel mal-prezz ta' dawk is-servizzi.*

- (90) *Huwa mehtieg approċċ regolatorju ambizzjuż u li jispira l-innovazzjoni fir-rigward tal-interoperabbiltà biex jingheleb l-intrappolament tal-bejjiegha, li jimmina l-kompetizzjoni u l-iżvilupp ta' servizzi godda. L-interoperabbiltà bejn servizzi tal-ipproċessar tad-data tinvolvi interfaċċi u saffi multipli ta' infrastruttura u software u rament tkun limitata ghal test binarju li jevalwa jekk l-interoperabbiltà hijiex fattibbli. Minflok, il-bini ta' tali interoperabbiltà huwa soġġett ghal analiżi tal-kostijiet imqabbla mal-benefiċċji, li hija neċessarja biex jiġi stabbilit jekk huwiex utli li jsir tentattiv biex jinkisbu riżultati raġonevolment prevedibbli. L-ISO/IEC 19941:2017 huwa standard internazzjonali importanti li jikkostitwixxi referenza biex jintlahqu l-oġġettivi ta' dan ir-Regolament, billi fih kunsiderazzjonijiet tekniċi li jiċċaraw il-kumplessità ta' proċess bhal dan.*
- (91) Meta l-fornituri ta' servizzi tal-ipproċessar tad-data min-naħa tagħhom ikunu klijenti ta' servizzi tal-ipproċessar tad-data pprovduti minn fornitur terz, huma stess jibbenefikaw minn qlib aktar effettiv filwaqt li fl-istess ħin jibqgħu marbuta bl-obbligi ta' dan ir-Regolament fir-rigward tal-offerti ta' servizz tagħhom stess.

(92) Jenħtieg li l-*fornituri ta' servizzi* tal-ipproċessar tad-data jkunu meħtiega joffru l-assistenza u l-appoġġ kollu *fil-kapaċità tagħhom, fi proporzjon mal-obbligi rispettivi tagħhom*, li huma meħtiega biex il-proċess tal-qlib *għal servizz ta' fornitur differenti* ta' servizzi tal-ipproċessar tad-data *jsir b'suċċess u jkun effettiv u sigur. Dan ir-Regolament ma jirrikjedix* li l-fornituri *ta' servizzi tal-ipproċessar tad-data* jiżviluppaw kategoriji godda ta' servizzi *tal-ipproċessar tad-data, inkluż* fi hdan jew abbażi tal-infrastruttura tal-ICT ta' fornituri differenti ta' servizzi tal-ipproċessar tad-data sabiex jiggarrantixxu ekwivalenza funzjonali f'ambjent għajr is-sistemi tagħhom stess. *Fornitur sors ta' servizzi tal-ipproċessar tad-data ma ghandux aċċess għall-ambjent tal-fornitur ta' destinazzjoni tas-servizzi tal-ipproċessar tad-data jew għarfien dwaru. Jenħtieg li l-ekwivalenza funzjonali ma tinftehimx li tobbliga lill-fornitur sors ta' servizzi tal-ipproċessar tad-data jibni mill-ġdid is-servizz inkwistjoni fl-infrastruttura tal-fornitur ta' destinazzjoni ta' servizzi tal-ipproċessar tad-data. Minflok, il-fornitur sors ta' servizzi tal-ipproċessar tad-data jenħtieg li jiehu l-miżuri raġonevoli kollha fil-kapaċità tiegħu biex jiffaċilita l-proċess għall-kisba ta' ekwivalenza funzjonali billi jipprovdi kapaċitajiet, informazzjoni adegwata, dokumentazzjoni, appoġġ tekniku u, fejn xieraq, l-ghodod neċessarja.*

- (93) *Jenhtieg li l-fornituri ta' servizzi tal-ipproċessar tad-data jkunu mehtieġa wkoll inehhu ostakli eżistenti u ma jimponux ohrajn godda, inkluż għall-klijenti li jixtiequ jaqilbu għal sistema tal-infrastruttura tal-ICT fuq il-post. L-ostakli jistgħu, fost ohrajn, ikunu ta' natura prekkummerċjali, kummerċjali, teknika, kuntrattwali jew organizzattiva. Jenhtieg li l-fornituri ta' servizzi tal-ipproċessar tad-data jkun mehtieġ ukoll inehhi l-ostakli għas-separazzjoni ta' servizz individwali speċifiku minn servizzi ohra tal-ipproċessar tad-data pprovduti taht kuntratt u jagħmel is-servizz rilevanti disponibbli għall-qlib, fin-nuqqas ta' ostakli tekniċi kbar u evidenti li jipprevjenu tali separazzjoni.*
- (94) *Jenhtieg li matul il-proċess tal-qlib, jinżamm livell għoli ta' sigurtà. Dan ifisser li l-fornitur sors ta' servizzi tal-ipproċessar tad-data jestendi l-livell ta' sigurtà li impenja ruħu għalih għas-servizz għall-arranġamenti tekniċi kollha li għalihom tali fornitur huwa responsabbli matul il-proċess tal-qlib, bħal konnessjonijiet tan-network jew apparati fiżiċi. Jenhtieg li d-drittijiet eżistenti relatati mat-terminazzjoni ta' kuntratti, inkluż dawk introdotti bir-Regolament (UE) 2016/679 u d-Direttiva (UE) 2019/770 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill³¹ ma jkunux affettwati. Jenhtieg li dan ir-Regolament ma jinftehimx bħala li jipprevjeni fornitur ta' servizzi tal-ipproċessar tad-data milli jipprovdli lill-klijenti tiegħu servizzi, karatteristiċi u funzjonalitajiet godda u mtejba jew milli jikkompeti ma' fornituri ohra ta' servizzi tal-ipproċessar tad-data fuq dik il-bażi.*

³¹ Id-Direttiva (UE) 2019/770 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-20 ta' Mejju 2019 dwar ċerti aspetti li jikkoncernaw il-kuntratti għall-provvista ta' kontenut digitali u ta' servizzi digitali (ĠU L 136, 22.5.2019, p. 1).

- (95) *L-informazzjoni li trid tiġi pprovduta mill-fornituri ta' servizzi tal-ipproċessar tad-data lill-klijent tista' tappoġġa l-istrategġija tal-hruġ tal-klijent. Jenhtieg li dik l-informazzjoni tinkludi proċeduri biex jiġi inizjat il-qlib mis-servizz tal-ipproċessar tad-data; il-formati tad-data li jinqraw minn magna li għalihom id-data tal-utent tista' tiġi esportata; l-ghodod maħsuba għall-esportazzjoni tad-data, inklużi interfaċċi miftuha kif ukoll informazzjoni dwar kompatibilità mal-istandards armonizzati jew speċifikazzjonijiet komuni bbażati fuq speċifikazzjonijiet miftuha tal-interoperabbiltà; informazzjoni dwar restrizzjonijiet u limitazzjonijiet tekniċi magħrufa li jista' jkollhom impatt fuq il-proċess tal-qlib; u l-hin stmat mehtieg biex jitlestha l-proċess tal-qlib.*
- (96) Sabiex tiġi ffaċilitata l-**interoperabbiltà** u l-qlib bejn is-servizzi tal-ipproċessar tad-data, jenhtieg li l-utenti u l-fornituri ta' servizzi tal-ipproċessar tad-data jikkunsidraw l-użu ta' għodod ta' implimentazzjoni u ta' konformità, b'mod partikolari dawk ippublikati mill-Kummissjoni fil-forma ta' ktieb tar-regoli dwar il-Cloud tal-UE u Gwida dwar l-akkwist pubbliku tas-servizzi tal-ipproċessar tad-data. B'mod partikolari, il-klawżoli kuntrattwali standard huma ta' benefiċċju billi jżidu l-fiduċja fis-servizzi tal-ipproċessar tad-data, joħolqu relazzjoni aktar bilanċjata bejn l-utenti u **l-fornituri ta' servizzi tal-ipproċessar tad-data** u jtejbju ċ-ċertezza legali fir-rigward tal-kundizzjonijiet li japplikaw għall-qlib għal servizzi oħra tal-ipproċessar tad-data. F'dan il-kuntest, jenhtieg li l-utenti u **l-fornituri ta' servizzi tal-ipproċessar tad-data** jikkunsidraw l-użu ta' klawżoli kuntrattwali standard **jew għodod ta' konformità awtoregulatorji sakemm jikkonformaw bis-shih ma' dan ir-Regolament**, żviluppjati minn korpi jew gruppi ta' esperti rilevanti stabbiliti f'konformità mal-liġi tal-Unjoni.

- (97) *Sabiex jiġi ffacilitat il-qlib bejn is-servizzi tal-ipproċessar tad-data, jenhtieg li l-partijiet kollha involuti, inkluż il-fornituri sors u tad-destinazzjoni ta' servizzi tal-ipproċessar tad-data, jikkooperaw in bona fide biex jaghmlu l-proċess ta' qlib effettiv, jippermettu t-trasferiment sigur u f'waqtu tad-data neċessarja f'format li jintuża komunement u li jinqara minn magna, u permezz ta' interfaċċi miftuħa, filwaqt li jiġi evitat tfixkil fis-servizz u tinzamm il-kontinwità tas-servizz.*
- (98) *Jenhtieg li s-servizzi tal-ipproċessar tad-data li jikkonċernaw servizzi li l-maġġoranza tal-karatteristiċi ewlenin tagħhom inbnew apposta biex jirrispondu għad-domandi speċifiċi ta' klijent individwali jew fejn il-komponenti kollha jkunu ġew żviluppati għall-finijiet ta' klijent individwali jiġu eżentati minn xi wħud mill-obbligi applikabbli għall-qlib tas-servizz tal-ipproċessar tad-data. Jenhtieg li dan ma jinkludix servizzi li l-fornitur tas-servizzi tal-ipproċessar tad-data joffri fuq skala kummerċjali wiesgħa permezz tal-katalgu tas-servizz tiegħu. Huwa fost l-obbligi tal-fornitur tas-servizzi tal-ipproċessar tad-data li jinforma kif xieraq lill-klijenti prospettivi ta' tali servizzi, qabel il-konklużjoni ta' kuntratt, bl-obbligi stabbiliti f'dan ir-Regolament li ma japplikawx għas-servizzi rilevanti. Xejn ma jipprevjeni lill-fornitur tas-servizzi tal-ipproċessar tad-data milli eventwalment juża tali servizzi fuq skala, f'liema każ dak il-fornitur ikollu jikkonforma mal-obbligi kollha għall-qlib stabbiliti f'dan ir-Regolament.*

(99) *F'konformità mar-rekwiżit minimu li jiġi permess il-qlib bejn il-fornituri tas-servizzi tal-ipproċessar tad-data, dan ir-Regolament għandu wkoll l-għan li jtejjeb l-interoperabbiltà għall-użu parallel ta' diversi servizzi tal-ipproċessar tad-data b'funzjonalitajiet komplementari. Dan huwa relatat ma' sitwazzjonijiet li fihom il-klijenti ma jidherx kuntratt biex jaqilbu għal fornitur differenti ta' servizzi tal-ipproċessar tad-data, iżda fejn servizzi multipli ta' fornituri differenti jintużaw b'mod parallel u interoperabbli, biex jibbenefikaw mill-funzjonalitajiet komplementari tas-servizzi differenti fl-istruttura tas-sistema tal-klijent. Madankollu, huwa rikonoxxut li l-hruġ ta' data minn fornitur ta' servizzi tal-ipproċessar tad-data għal iehor sabiex jiġi ffaċilitat l-użu parallel tas-servizzi jista' jkun attività kontinwa, b'kuntrast mal-hruġ ta' darba meħtieġ bhala parti mill-proċess tal-qlib. Għalhekk, il-fornituri ta' servizzi tal-ipproċessar tad-data jenħtieġ li jkomplu bil-possibbiltà li jimponu imposti għall-hruġ ta' data, li ma jaqbiżx il-kostijiet imġarrba, għall-finijiet ta' użu parallel wara tliet snin mid-data tad-dhul fis-seħh ta' dan ir-Regolament. Dan huwa importanti, fost l-oħrajn, għall-użu b'suċċess ta' strateġiji multicloud, li jippermettu lill-klijenti jimplementaw strateġiji tal-IT li jibqgħu validi fil-futur u li jnaqqsu d-dipendenza fuq fornituri individwali ta' servizzi tal-ipproċessar tad-data. L-iffaċilitar ta' approċċ multicloud għall-klijenti ta' servizzi tal-ipproċessar tad-data jista' jikkontribwixxi wkoll biex tiżdied ir-reżiljenza operazzjonali diġitali tagħhom, kif ġie rikonoxxut għall-istituzzjonijiet ta' servizzi finanzjarji fir-Regolament (UE) 2022/2554 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill³².*

³² *Ir-Regolament (UE) 2022/2554 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-14 ta' Diċembru 2022 dwar ir-reżiljenza operazzjonali diġitali għas-settur finanzjarju u li jemenda r-Regolamenti (KE) Nru 1060/2009, (UE) Nru 648/2012, (UE) Nru 600/2014, (UE) Nru 909/2014 u (UE) 2016/1011 (ĠU L 333, 27.12.2022, p. 1).*

(100) L-ispeċifikazzjonijiet u l-istandards miftuħa tal-interoperabbiltà żviluppata f'konformità mal-Anness II *ghar-Regolament (UE) 1025/2012 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill*³³ fil-qasam tal-interoperabbiltà u l-portabbiltà *huma mistennija* jippermettu ambjent tal-cloud b'bosta bejjiegħa, li huwa rekwiżit ewlieni għall-innovazzjoni miftuħa fl-ekonomija Ewropea tad-data. *Billi l-adozzjoni mis-suq ta' standards identifikati taht l-inizjattiva tal-koordinazzjoni tal-istandardizzazzjoni tal-cloud (CSC) konkluzja fl-2016 kienet limitata, huwa neċessarju wkoll li l-Kummissjoni tiddependi minn partijiet fis-suq biex tiżviluppa speċifikazzjonijiet miftuħa tal-interoperabbiltà rilevanti biex tlahhaq mal-pass mgħaġġel tal-iżvilupp teknologiku f'din l-industrija. Tali speċifikazzjonijiet miftuħa tal-interoperabbiltà jistgħu mbagħad jiġu adottati mill-Kummissjoni fil-forma ta' speċifikazzjonijiet komuni. Barra minn hekk, fejn il-proċessi xprunati mis-suq ma wrewx il-kapaċità li jistabbilixxu speċifikazzjonijiet jew standards komuni li jiffaċilitaw l-interoperabbiltà effettiva tal-cloud fil-livelli ta' PaaS u SaaS, jenhtieg li l-Kummissjoni tkun tista', abbażi ta' dan ir-Regolament u f'konformità mar-Regolament (UE) Nru 1025/2012, titlob lill-korpi Ewropej tal-istandardizzazzjoni jiżviluppaw tali standards *għal tipi ta' servizzi* speċifiċi fejn tali standards ikun għadhom ma jeżistux. Barra minn hekk, il-Kummissjoni ser thegġegħ lill-partijiet fis-suq jiżviluppaw speċifikazzjonijiet miftuħa rilevanti tal-interoperabbiltà.*

³³ *Ir-Regolament (UE) Nru 1025/2012 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-25 ta' Ottubru 2012 dwar l-istandardizzazzjoni Ewropea, li jemenda d-Direttivi tal-Kunsill 89/686/KEE u 93/15/KEE u d-Direttivi 94/9/KE, 94/25/KE, 95/16/KE, 97/23/KE, 98/34/KE, 2004/22/KE, 2007/23/KE, 2009/23/KE u 2009/105/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill u li jhassar id-Deciżjoni tal-Kunsill 87/95/KEE u d-Deciżjoni Nru 1673/2006/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (ĠU L 316, 14.11.2012, p. 12).*

Wara konsultazzjoni mal-partijiet ikkonċernati, il-Kummissjoni, 'permezz ta' atti ta' implimentazzjoni, jenhtieg li tkun tista' tordna l-użu ta' standards armonizzati għall-interoperabbiltà jew speċifikazzjonijiet komuni għal tipi speċifiċi ta' servizzi permezz ta' referenza f' repożitorju ċentrali tal-istandards tal-Unjoni għall-interoperabbiltà tas-servizzi tal-ipproċessar tad-data. Jenhtieg li l-fornituri ta' servizzi tal-ipproċessar tad-data jiżguraw il-kompatibbiltà ma' dawk l-istandards armonizzati u l-ispeċifikazzjonijiet komuni bbażati fuq speċifikazzjonijiet miftuħa tal-interoperabbiltà, u jenhtieg li dawn ma jkollhomx impatt negattiv fuq is-sigurtà jew l-integrità tad-data. L-istandards armonizzati għall-interoperabbiltà tas-servizzi tal-ipproċessar tad-data u l-ispeċifikazzjonijiet komuni bbażati fuq speċifikazzjonijiet miftuħa tal-interoperabbiltà jiġu referenzjati biss jekk ikunu konformi mal-kriterji speċifikati f'dan ir-Regolament, li jkollhom l-istess tifsira bħar-rekwiziti fl-Anness II għar-Regolament (UE) Nru 1025/2012 u l-aspetti tal-interoperabbiltà definiti skont l-istandard internazzjonali ISO/IEC 19941:2017. Barra minn hekk, jenhtieg li l-istandardizzazzjoni tqis il-htigijiet tal-SMEs.

(101) Pajjiżi terzi jistgħu jadottaw liġijiet, regolamenti u atti legali oħra li jkollhom l-għan li jittrasferixxu jew li jipprovdu direttament l-aċċess minn gvern għal data mhux personali li tkun tinsab barra mill-fruntieri tagħhom, inkluż fl-Unjoni. Jenhtieg li s-sentenzi ta' qradi jew tribunali jew id-deċiżjonijiet ta' awtoritajiet ġudizzjarji jew amministrattivi, inkluż awtoritajiet tal-infurzar tal-liġi f'pajjiżi terzi li jehtiegu tali trasferiment jew aċċess għal data mhux personali, ikunu infurzabbli meta jkunu bbażati fuq ftehim internazzjonali, bħal trattat ta' assistenza legali reċiproka, fis-seħh bejn il-pajjiżi terzi rikjedenti u l-Unjoni jew Stat Membru. F'każijiet oħra, jistgħu jinqalgħu sitwazzjonijiet fejn talba għat-trasferiment jew għall-għoti ta' aċċess għal data mhux personali li tirriżulta minn liġi ta' pajjiżi terzi tkun f'kunflitt mal-obbligu li tigi protetta tali data 'skont il-liġi tal-Unjoni jew skont il-liġi nazzjonali tal-Istat Membru rilevanti, b'mod partikolari fir-rigward tal-protezzjoni tad-drittijiet fundamentali tal-individwu, bħad-dritt għas-sigurtà u d-dritt għal rimedju effettiv, jew l-interessi fundamentali ta' Stat Membru relatati mas-sigurtà nazzjonali jew mad-difiża, kif ukoll il-protezzjoni ta' data kummerċjalment sensittiva, inkluż il-protezzjoni ta' sigrieti kummerċjali, u l-protezzjoni tad-drittijiet ta' proprjetà intellettwali, inkluż l-impenji kuntrattwali tagħha rigward il-kunfidenzjalità f'konformità ma' tali liġi.

Fin-nuqqas ta' ftehimiet internazzjonali li jirregolaw kwistjonijiet bhal dawn, jenhtieg li t-trasferiment ta' data mhux personali jew l-aċċess għaliha jkun permess biss jekk jiġi verifikat li s-sistema legali tal-pajjiż terz tirrikjedi li r-ragunijiet u l-proporzjonalità tad-deċiżjoni jkunu stabbiliti, li l-ordni tal-qorti jew id-deċiżjoni tkun speċifika fin-natura tagħha, u li l-oġġezzjoni motivata tad-destinatarju tkun soġġetta għal rieżami minn qorti jew tribunal kompetenti ta' pajjiż terz, li jkollhom is-setgħa li jqisu debitament l-interessi ġuridiċi rilevanti tal-fornitur ta' tali data. Kull fejn possibbli skont it-termini tat-talba għal aċċess għad-data tal-awtorità tal-pajjiż terz, jenhtieg li l-fornitur ta' servizzi tal-ipproċessar tad-data jkun jista' jinforma lill-klijent li d-data tiegħu tkun meħtieġa ***qabel ma jingħata aċċess għal dik id-data*** sabiex jivverifika l-preżenza ta' kunflitt potenzjali ta' tali aċċess mal-liġijiet tal-Unjoni jew dawk nazzjonali, bhal dawk dwar il-protezzjoni ta' data kummerċjalment sensittiva, inkluż il-protezzjoni tas-sigrieti kummerċjali u tad-drittijiet ta' proprjetà intellettuali u tal-impreżi kuntrattwali fir-rigward tal-kunfidenzjalità.

(102) Sabiex titrawwem aktar fiduċja fid-data, huwa importanti li s-salvagwardji biex jiġi żgurat il-kontroll tad-data tagħhom miċ-ċittadini tal-Unjoni, il-korpi tas-settur pubbliku u n-negozji jiġu implimentati sa fejn ikun possibbli. Barra minn hekk, id-dritt, il-valuri u l-istandards tal-Unjoni jiġu 'rigward, inter alia,' tas-sigurtà, il-protezzjoni tad-data u l-privatezza, u l-protezzjoni tal-konsumatur jenħtieġ li jiġu sostnuti. Sabiex jiġi evitat l-aċċess illegali *minn gvern* għal data mhux personali *mill-awtoritajiet ta' pajjiż terz*, jenħtieġ li l-fornituri ta' servizzi tal-ipproċessar tad-data soġġetti għal dan ir-Regolament, bħal servizzi cloud u tal-edge, jieħdu l-miżuri raġonevoli kollha biex jipprevjenu l-aċċess għas-sistemi fejn jinħażnu data mhux personali, inkluż, fejn rilevanti, permezz ta' kriptaġġ tad-data, sottomissjoni frekwenti għall-awditi, aderenza vverifikata mal-iskemi ta' ċertifikazzjoni rilevanti ta' riassigurazzjoni tas-sigurtà, u l-modifika tal-politiki korporattivi.

(103) Jenħtieg li l-istandardizzazzjoni u l-interoperabbiltà semantika jkollhom rwol ewlieni biex jiġu pprovdu soluzzjonijiet tekniċi biex tiġi żgurata l-interoperabbiltà *fi hdan u fost l-ispazji komuni Ewropej tad-data li huma oqfsa interoperabbli speċifiċi għall-iskop jew għas-settur jew transsettorjali 'għal standards u prattiki komuni biex tiġi kondiviża jew ipproċessata b'mod kongunt data, fost ohrajn, għall-iżvilupp ta' prodotti u servizzi godda, inizjattivi ta' riċerka xjentifika jew tas-soċjetà ċivili. Dan ir-Regolament jistabbilixxi ċerti rekwiżiti essenzjali għall-interoperabbiltà. Jenħtieg li l-partiċipanti fl-ispazji tad-data li joffru data jew servizzi tad-data lil partiċipanti ohra, li huma entitajiet li jiffaċilitaw jew jinvolvu ruħhom fil-kondiviżjoni tad-data fi spazji komuni Ewropej tad-data, inkluż id-detenturi tad-data, jikkonformaw ma' daww ir-rekwiżiti sa fejn huma kkonċernati l-elementi taħt il-kontroll tagħhom. Il-konformità ma' daww ir-regoli tista' tiġi żgurata billi jiġu osservati r-rekwiżiti essenzjali stabbiliti f'dan ir-Regolament, jew preżunti permezz ta' konformità ma' standards armonizzati jew speċifikazzjonijiet komuni permezz ta' preżunzjoni ta' konformità. Sabiex tiġi ffaċilitata l-konformità mar-rekwiżiti għall-interoperabbiltà, huwa neċessarju li tiġi prevista preżunzjoni ta' konformità tas-soluzzjonijiet ta' interoperabbiltà li jissodisfaw standards armonizzati jew partijiet minnhom f'konformità mar-Regolament (UE) Nru 1025/2012, li jirrappreżenta l-qafas prestabbilit għall-elaborazzjoni ta' standards li jipprevedu tali preżunzjonijiet. ■ Jenħtieg li l-Kummissjoni tivvaluta l-ostakli għall-interoperabbiltà u tipprijoritizza l-ħtiġijiet tal-istandardizzazzjoni, li abbażi tagħhom tista' titlob lil organizzazzjoni Ewropea tal-istandardizzazzjoni waħda jew aktar, skont ir-Regolament (UE) Nru 1025/2012, tabbozza standards armonizzati li jissodisfaw ir-rekwiżiti essenzjali stabbiliti f'dan ir-Regolament.*

Meta tali talbiet ma jirrizultawx fi standards armonizzati jew tali standards armonizzati ma jkunux biżżejjed biex tiġi żgurata l-konformità mar-rekwiżiti essenzjali ta' dan ir-Regolament, jenħtieġ li l-Kummissjoni tkun tista' tadotta speċifikazzjonijiet komuni f'dawk l-oqsma dment li meta tagħmel dan tirrispetta kif xieraq ir-rwol u l-funzjonijiet tal-organizzazzjonijiet tal-istandardizzazzjoni. Speċifikazzjoni komuni jenħtieġ li jiġi adottat biss bhala soluzzjoni eċċezzjonali ta' riżerva biex tiġi ffaċilitata l-konformità mar-rekwiżiti essenzjali ta' dan ir-Regolament, jew meta l-proċess tal-istandardizzazzjoni jiġi mblukkat, jew meta jkun hemm dewmien fl-istabbiliment ta' standards armonizzati xierqa. Meta dewmien ikun dovut għall-kumplessità teknika tal-istandard inkwistjoni, jenħtieġ li dan jiġi kkunsidrat mill-Kummissjoni qabel ma tikkontempla l-istabbiliment ta' speċifikazzjonijiet komuni. Jenħtieġ li l-ispeċifikazzjonijiet komuni jiġu żviluppati b'mod miftuħ u inklużiv u jqisu, fejn rilevanti, il-pariri tal-Bord Ewropew għall-Innovazzjoni fil-qasam tad-Data (EDIB) sstabbilit bir-Regolament (UE) 2022/868. Barra minn hekk, jistgħu j iġu adottati speċifikazzjonijiet komuni f'setturi differenti, f'konformità mal-liġi tal-Unjoni jew dik nazzjonali, abbażi tal-htigijiet speċifiċi ta' dawk is-setturi. Barra minn hekk, jenħtieġ li l-Kummissjoni tkun tista' tordna l-iżvilupp ta' standards armonizzati għall-interoperabbiltà ta' servizzi tal-ipproċessar tad-data.

(104) Sabiex tiġi promossa l-interoperabbiltà tal-**ghodod għall-eżekuzzjoni awtomatizzata tal-ftehimiet** dwar il-kondiviżjoni tad-data, huwa neċessarju li jiġu stabbiliti rekwiżiti essenzjali għal kuntratti intelligenti **li** l-professjonisti **li** jgħallqu **li** għal oħrajn jew jintegraw **li** f'applikazzjonijiet li jappoġġaw l-implimentazzjoni ta' ftehimiet għall-kondiviżjoni tad-data. Sabiex tiġi ffaċilitata l-konformità ta' tali kuntratti intelligenti ma' daww ir-rekwiżiti essenzjali, huwa neċessarju li tiġi prevista preżunzjoni ta' konformità ta' kuntratti intelligenti li jissodisfaw standards armonizzati jew partijiet minnhom f'konformità mar-Regolament (UE) Nru 1025/2012. **Il-kunċett ta' "kuntratt intelligenti" f'dan ir-Regolament huwa teknoloġikament newtrali. Il-kuntratti intelligenti jistgħu, pereżempju, ikunu konnessi ma' registru elettroniku. Jenhtieg li r-rekwiżiti essenzjali japplikaw biss għall-bejgiegħa ta' kuntratti intelligenti, għalkemm mhux fejn jiżviluppaw kuntratti intelligenti internament esklużivament għall-użu intern. Ir-rekwiżit essenzjali li jiġi żgurat li l-kuntratti intelligenti jkunu jistgħu jiġu interrotti u terminati jimplika kunsens reċiproku mill-partijiet għall-ftehim dwar il-kondiviżjoni tad-data. L-applikabbiltà tar-regoli rilevanti tal-liġi ċivili, kuntrattwali u tal-protezzjoni tal-konsumatur għall-ftehimiet dwar il-kondiviżjoni tad-data tibqa' jew jenhtieg li tibqa' mhux affettwata mill-użu ta' kuntratti intelligenti għall-eżekuzzjoni awtomatizzata ta' tali ftehim.**

- (105) *Sabiex juri l-issodisfar tar-rekwiżiti essenzjali ta' dan ir-Regolament, il-bejgieh ta' kuntratt intelliġenti, jew fin-nuqqas ta' dan, il-persuna li l-kummerċ, in-negozju jew il-professjoni tagħha tinvolvi l-introduzzjoni ta' kuntratti intelliġenti għal oħrajn fil-kuntest tal-eżekuzzjoni ta' ftehim jew parti minnu, biex id-data ssir disponibbli fil-kuntest ta' dan ir-Regolament, jenhtieg li twettaq valutazzjoni tal-konformità u tohrog dikjarazzjoni ta' konformità tal-UE. Jenhtieg li tali valutazzjoni tal-konformità tkun soġġetta għall-prinċipji ġenerali stipulati fir-Regolament (KE) Nru 765/2008 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill³⁴ u d-Deciżjoni (KE) Nru 768/2008 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill³⁵.*
- (106) *Minbarra l-obbligu fuq l-iżviluppaturi professjonali ta' kuntratti intelliġenti li jikkonformaw mar-rekwiżiti essenzjali, huwa importanti wkoll li daww il-parteciġanti fl-ispazji tad-data li joffru data jew servizzi bbażati fuq id-data lil parteciġanti oħra fi spazji komuni Ewropei tad-data u bejniethom jiġu mheġġa jappoġġaw l-interoperabbiltà tal-ghodod għall-kondiviżjoni tad-data inkluż kuntratti intelliġenti.*

³⁴ *Ir-Regolament (KE) 765/2008 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad-9 ta' Lulju 2008 li jistabbilixxi r-rekwiżiti għall-akkreditament u għas-sorveljanza tas-suq relatati mal-kummerċjalizzazzjoni ta' prodotti, u li jhassar ir-Regolament tal-Kunsill (KEE) Nru 339/93 (ĠU L 218, 13.8.2008, p. 30).*

³⁵ *Id-Deciżjoni Nru 768/2008/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad-9 ta' Lulju 2008 dwar qafas komuni għall-kummerċjalizzazzjoni ta' prodotti u li thassar id-Deciżjoni 93/465/KEE (ĠU L 218, 13.8.2008, p. 82).*

- (107) Sabiex tiġi żgurata l-applikazzjoni u l-infurzar ta' dan ir-Regolament, l-Istati Membri jenhtieg li jaħtru awtorità kompetenti waħda jew aktar. Jekk Stat Membru jaħtar aktar minn awtorità kompetenti waħda, jenhtieg li jaħtar ukoll *minn fosthom koordinatur tad-data*. Jenhtieg li l-awtoritajiet kompetenti jikkooperaw ma' xulxin. *Permezz tal-eżerċizzju tas-setgħat ta' investigazzjoni tagħhom f'konformità mal-proċeduri nazzjonali applikabbli, jenhtieg li l-awtoritajiet kompetenti jkunu jistgħu jfittxu u jiksbu informazzjoni, b'mod partikolari fir-rigward tal-attivitajiet ta' entitajiet taħt il-kompetenza tagħhom u, inkluż fil-kuntest ta' investigazzjonijiet kongunti, b'kunsiderazzjoni xierqa għall-fatt li l-miżuri ta' sorveljanza u infurzar li jikkonċernaw entità taħt il-kompetenza ta' Stat Membru ieħor jenhtieg li jiġu adottati mill-awtorità kompetenti ta' dak l-Istat Membru l-ieħor, fejn rilevanti, f'konformità mal-proċeduri relatati mal-kooperazzjoni transfruntiera. Jenhtieg li l-awtoritajiet kompetenti jassistu lil xulxin f'waqtu, b'mod partikolari meta awtorità kompetenti fi Stat Membru jkollha informazzjoni rilevanti għal investigazzjoni mwettqa mill-awtoritajiet kompetenti fi Stati Membri oħra, jew tkun tista' tiġbor tali informazzjoni li ma jkollhomx aċċess għaliha l-awtoritajiet kompetenti fl-Istat Membru fejn tkun stabbilita l-entità. Jenhtieg li l-awtoritajiet kompetenti u l-koordinaturi tad-data mahtura jiġu identifikati fir-reġistru pubbliku miżmum mill-Kummissjoni.*

Il-koordinatur tad-data jista' jkun mezz addizzjonali biex tiġi ffaċilitata l-kooperazzjoni f'sitwazzjonijiet transfruntieri, bhal meta awtorità kompetenti minn Stat Membru partikolari ma tkunx taf liema awtorità jenħtieġ li tavvicina fl-Istat Membru tal-koordinatur tad-data, pereżempju meta l-każ ikun relatat ma' aktar minn awtorità jew settur kompetenti wiehed. Jenħtieġ li l-koordinatur tad-data jaġixxi, fost l-oħrajn, bhala punt uniku ta' kuntatt għall-kwistjonijiet kollha relatati mal-applikazzjoni ta' dan ir-Regolament. Meta ma jinhatar l-ebda koordinatur tad-data, jenħtieġ li l-awtorità kompetenti tassumi l-kompiti assenjati lill-koordinatur tad-data skont dan ir-Regolament. L-awtoritajiet responsabbli għas-superviżjoni tal-konformità mal-liġi tal-protezzjoni tad-data u l-awtoritajiet kompetenti maħtura skont il-liġi tal-Unjoni jew dik nazzjonali jenħtieġ li jkunu responsabbli għall-applikazzjoni ta' dan ir-Regolament fl-oqsma ta' kompetenza tagħhom. Sabiex jiġu evitati kunflitti ta' interess, jenħtieġ li l-awtoritajiet kompetenti responsabbli għall-applikazzjoni u l-infurzar ta' dan ir-Regolament fil-qasam tat-tqeghid għad-dispożizzjoni tad-data wara talba bbażata fuq hteġa eċċezzjonali ma jibbenefikawx mid-dritt li jissottomettu talba bhal din.

(108) Sabiex jinfurzar id-drittijiet tagħhom skont dan ir-Regolament, il-persuni fiżiċi u ġuridiċi jenħtieġ li jkunu intitolati jfittxu rimedju għall-ksur tad-drittijiet tagħhom skont dan ir-Regolament billi jressqu lment. **Jenħtieġ li l-koordinatur tad-data, fuq talba, jipprovi l-informazzjoni kollha neċessarja lill-persuni fiżiċi u ġuridiċi għat-tressiq tal-ilmenti tagħhom lill-awtorità kompetenti xierqa.** Jenħtieġ li dawk l-awtoritajiet ikunu obbligati jikkooperaw biex jiżguraw li lment jiġi ttrattat u solvut kif xieraq **b'mod effettiv u f'waqtu.** Sabiex isir użu mill-mekkanizmu tan-network ta' kooperazzjoni għall-protezzjoni tal-konsumatur u sabiex ikunu jistgħu jsiru azzjonijiet rappreżentattivi, dan ir-Regolament jemenda l-Annessi għar-Regolament (UE) 2017/2394 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill³⁶ u d-Direttiva (UE) 2020/1828 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill³⁷.

³⁶ Ir-Regolament (UE) 2017/2394 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-12 ta' Diċembru 2017 dwar il-kooperazzjoni bejn l-awtoritajiet nazzjonali responsabbli għall-infurzar tal-liġijiet tal-protezzjoni tal-konsumaturi u li jhassar ir-Regolament (KE) Nru 2006/2004 (ĠU L 345, 27.12.2017, p. 1).

³⁷ Id-Direttiva (UE) 2020/1828 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-25 ta' Novembru 2020 dwar azzjonijiet rappreżentattivi għall-protezzjoni tal-interessi kollettivi tal-konsumaturi, u li tħassar id-Direttiva 2009/22/KE (ĠU L 409, 4.12.2020, p. 1).

(109) Jenhtieg li l-awtoritajiet kompetenti jizguraw li l-ksur tal-obbligi stabbiliti f'dan ir-Regolament ikun soġġett għal penali. Tali penali ***jistghu jinkludu penali finanzjarji, twissijiet, twiddib jew ordnijiet biex il-prattiki tan-negozju jingiebu f'konformità mal-obbligi imposti minn dan ir-Regolament. Jenhtieg li l-penali stabbiliti mill-Istati Membri jkunu effettivi, proporzjonati u dissważivi, u jenhtieg li jqisu r-rakkomandazzjonijiet tal-EDIB, u b'hekk jikkontribwixxu għall-kisba tal-akbar livell possibbli ta' konsistenza fl-istabbiliment u l-applikazzjoni tal-penali. Fejn xieraq, jenhtieg li l-awtoritajiet kompetenti jagħmlu użu minn miżuri interim biex jillimitaw l-effetti ta' ksur allegat waqt li tkun għaddeja l-investigazzjoni ta' dak il-ksur.*** Meta jagħmlu dan, jenhtieg li jqisu, fost l-oħrajn, in-natura, il-gravità, l-iskala u t-tul ta' zmien tal-ksur fid-dawl tal-interess pubbliku inkwistjoni, l-ambitu u t-tip ta' attivitajiet imwettqa, u l-kapaċità ekonomika tal-parti li tkun wettqet il-ksur. Jenhtieg ukoll li jqisu jekk il-parti li tkun wettqet il-ksur tonqos b'mod sistematiku jew rikorrenti milli tikkonforma mal-obbligi tagħhaskont dan ir-Regolament. ***Sabiex jiġi żgurat li jiġi rispettata il-prinċipju ta' ne bis in idem, u b'mod partikolari biex jiġi evitat li l-istess ksur tal-obbligi stabbiliti f'dan ir-Regolament jiġi ppenalizzat aktar minn darba, jenhtieg li Stat Membru li bihsiebu jeżerċita l-kompetenza tiegħu fir-rigward ta' parti li tkun wettqet il-ksur li mhijiex stabbilita fl-Unjoni, minghajr dewmien żejjed, jinforma lill-koordinatur tad-data kollhal-oħra, kif ukoll lill-Kummissjoni.***

(110) *L-EDIB jenhtieg li jaghti pariri u jassisti lill-Kummissjoni fil-koordinazzjoni tal-prattiki u l-politiki nazzjonali dwar is-suggetti koperti minn dan ir-Regolament kif ukoll fit-tweqqi tal-objettivi tieghu fir-rigward tal-istandardizzazzjoni teknika biex tissaħħah l-interoperabbiltà. Jenhtieg li jkollu wkoll rwol ewlieni fl-iffacilitar ta' diskussjonijiet komprensivi bejn l-awtoritajiet kompetenti dwar l-applikazzjoni u l-infurzar ta' dan ir-Regolament. Dak l-iskambju ta' informazzjoni huwa mfassal biex iżid l-aċċess effettiv għall-gustizzja kif ukoll l-infurzar u l-kooperazzjoni għudizzjarja madwar l-Unjoni. Fost funzjonijiet oħra, jenhtieg li l-awtoritajiet kompetenti jagħmlu użu mill-EDIB bhala pjattaforma biex jevalwaw, jikkoordinaw u jadottaw rakkomandazzjonijiet dwar l-istabbiliment ta' penali għall-ksur ta' dan ir-Regolament. Dan għandu jippermetti li l-awtoritajiet kompetenti, bl-għajjnuna tal-Kummissjoni, jikkoordinaw l-aħjar approċċ għad-determinazzjoni u l-impożizzjoni ta' tali penali. Dak l-approċċ jipprevjeni l-frammentazzjoni filwaqt li jippermetti l-flessibbiltà tal-Istati Membri, u jenhtieg li jwassal għal rakkomandazzjonijiet effettivi li jappoġġaw l-applikazzjoni konsistenti ta' dan ir-Regolament. Jenhtieg li l-EDIB jkollu wkoll rwol konsultattiv fil-proċessi ta' standardizzazzjoni u fl-adozzjoni ta' speċifikazzjonijiet komuni permezz ta' atti ta' implimentazzjoni, fl-adozzjoni ta' atti delegati biex jiġi stabbilit mekkanizmu ta' monitoraġġ għall-imposti tal-qlib, imposti mill-fornituri tas-servizzi tal-ipproċessar tad-data u biex jiġu speċifikati aktar ir-rekwiżiti essenzjali għall-interoperabbiltà tad-data, ta' mekkanizmi u servizzi tal-kondiviżjoni tad-data, kif ukoll tal-ispazji komuni Ewropej tad-data. Jenhtieg ukoll li jaghti pariri u jassisti lill-Kummissjoni fl-adozzjoni tal-linji gwida li jistabbilixxu l-ispeċifikazzjonijiet tal-interoperabbiltà għall-funzjonament tal-ispazji komuni Ewropej tad-data.*

- (111) Sabiex tgħin lill-intrapriži jfasslu u jinnegozjaw kuntratti, il-Kummissjoni jenħtieg li tiżviluppa u tirrakkomanda mudelli ta' termini kuntrattwali mhux vinkolanti għal kuntratti ta' kondivizjoni tad-data bejn in-negozji, fejn neċessarju filwaqt li jitqiesu l-kundizzjonijiet f'setturi speċifiċi u l-prattiki eżistenti b'mekkaniżmi volontarji ta' kondivizjoni tad-data. Dawk il-mudelli ta' termini kuntrattwali jenħtieg li jkunu primarjament għodda Prattika biex jgħinu b'mod partikolari lill-SMEs jikkonkludu kuntratt. Meta jintużaw b'mod wiesa' u b'mod integrali, dawk il-mudelli ta' termini kuntrattwali jenħtieg li jkollhom ukoll l-effett ta' benefiċċju li jinfluwenzaw it-tfassil ta' kuntratti rigward l-aċċess għal u l-użu ta' data u għalhekk iwasslu b'mod usa' lejn relazzjonijiet kuntrattwali aktar ġusti meta jaċċessaw u jikkondividu d-data.
- (112) Sabiex jiġi eliminat ir-riskju li d-detenturi tad-data f'bażijiet tad-data miksuba jew iġġenerati permezz ta' komponenti fiżiċi, bħal sensuri, ta' prodott konness u servizz relatat ***jew data oħra ġġenerata mill-magni***, jaffer maw id-dritt *sui generis* skont l-Artikolu 7 tad-Direttiva 96/9/KE **■**, u huma u jagħmlu dan, ***b'mod partikolari***, ifixxlu l-eżerċitar effettiv tad-dritt tal-utenti li jaċċessaw u li jużaw id-data u d-dritt li jikkondividu d-data ma' partijiet terzi skont dan ir-Regolament, ***jenħtieg li jiġi ċċarat*** li d-dritt *sui generis* ma japplikax għal tali bażijiet tad-data. ***Dak ma jaffettwax l-applikazzjoni possibbli tad-dritt sui generis skont l-Artikolu 7 tad-Direttiva 96/9/KE għal bażijiet tad-data li fihom data li taqa' barra mill-kamp ta' applikazzjoni ta' dan ir-Regolament, dment li jiġu ssodisfati r-rekwiżiti għall-protezzjoni skont il-paragrafu 1 ta' dak l-Artikolu.***

(113) Sabiex jitqiesu l-aspetti tekniċi tas-servizzi tal-ipproċessar tad-data, is-setgħa li jiġu adottati atti f'konformità mal-Artikolu 290 TFUE jenħtiegħ li tiġi ddelegata lill-Kummissjoni fir-rigward tas-supplimentazzjoni ta' dan ir-Regolament biex jiġi stabbilit mekkanizmu ta' monitoraġġ dwar l-imposti tal-qlib imposti mill-fornituri tas-servizzi tal-ipproċessar tad-data fis-suq, u biex jiġu speċifikati ulterjorment ir-rekwiżiti essenzjali fir-rigward tal-interoperabbiltà għall-*partecipanti* fl-ispazji tad-data *li joffru data jew servizzi tad-data lil partecipanti oħra*. Huwa partikolarment importanti li l-Kummissjoni twettaq konsultazzjonijiet xierqa matul ix-xogħol tagħha ta' thejġija, inkluż fil-livell ta' esperti, u li dawk il-konsultazzjonijiet jiġu mwettqa f'konformità mal-prinċipji stipulati fil-Ftehim Interistituzzjonali ■ tat-13 ta' April 2016 *dwar it-Tfassil Ahjar tal-Liġijiet*³⁸. B'mod partikolari, biex tiġi żgurata partecipazzjoni ugwali fit-thejġija ta' atti delegati, il-Parlament Ewropew u l-Kunsill jirċievu d-dokumenti kollha fl-istess hin li jirċevuhom l-esperti tal-Istati Membri, u l-esperti tagħhom ikollhom aċċess sistematiku għal-laqgħat tal-gruppi tal-esperti tal-Kummissjoni li jittrattaw it-thejġija ta' atti delegati.

³⁸ ĠU L 123, 12.5.2016, p. 1.

(114) Sabiex jiġu żgurati kundizzjonijiet uniformi għall-implimentazzjoni ta' dan ir-Regolament, jenħtieġ li l-Kummissjoni tingħata setgħat ta' implimentazzjoni fir-rigward tal-adozzjoni ta' speċifikazzjonijiet komuni biex jiġu żgurati l-interoperabbiltà tad-data, tal-mekkanizmi u s-servizzi tal-kondiviżjoni tad-data, kif ukoll tal-ispazji komuni Ewropej tad-data, speċifikazzjonijiet komuni dwar interoperabbiltà tas-servizzi tal-ipproċessar tad-data, u speċifikazzjonijiet komuni dwar l-interoperabbiltà ta' kuntratti intelligenti. Is-setgħat ta' implimentazzjoni jenħtieġ li jiġu kkonferiti wkoll lill-Kummissjoni għall-fini ta' pubblikazzjoni tar-referenzi ta' standards armonizzati u speċifikazzjonijiet komuni għall-interoperabbiltà tas-servizzi tal-ipproċessar tad-data f'repożitorju ċentrali tal-istandards tal-Unjoni għall-interoperabbiltà tas-servizzi tal-ipproċessar tad-data. Jenħtieġ li dawk is-setgħat ikunu eżerċitati f'konformità mar-Regolament (UE) Nru 182/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill³⁹.

³⁹ Ir-Regolament (UE) Nru 182/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-16 ta' Frar 2011 li jistabbilixxi r-regoli u l-prinċipji ġenerali dwar il-modalitajiet ta' kontroll mill-Istati Membri tal-eżerċizzju mill-Kummissjoni tas-setgħat ta' implimentazzjoni (ĠU L 55, 28.2.2011, p. 13).

(115) ■ Jenħtieg li dan ir-Regolament ikun mingħajr preġudizzju għar-regoli li jindirizzaw il-ħtiġijiet speċifiċi għal setturi jew oqsma individwali ta' interess pubbliku. Tali regoli jistgħu jinkludu rekwiżiti addizzjonali dwar l-aspetti tekniċi tal-aċċess għad-data, bħall-interfaċċi għall-aċċess għad-data, jew kif jista' jiġi pprovdut aċċess għad-data, pereżempju direttament mill-prodott jew permezz ta' servizzi ta' intermedjazzjoni tad-data. Tali regoli jistgħu jinkludu wkoll limiti fuq id-drittijiet tad-detenturi tad-data biex jaċċessaw jew jużaw id-data tal-utenti, jew aspetti oħra lil hinn mill-aċċess u l-użu tad-data, bħall-aspetti ta' governanza ***jew rekwiżiti tas-sigurtà, inkluż ir-rekwiżiti taċ-ċibersigurtà***. Jenħtieg li dan ir-Regolament ikun ukoll mingħajr preġudizzju għal regoli aktar speċifiċi fil-kuntest tal-iżvilupp ta' spazji komuni Ewropej tad-data ***jew, soġġett għall-eċċezzjoni previsti f'dan ir-Regolament , għal-liġi tal-Unjoni u dik nazzjonali li tipprevedi l-aċċess għad-data u tawtorizza l-użu tagħha għal finijiet ta' riċerka xjentifika***.

- (116) Jenħtieg li dan ir-Regolament ma jaffettwax l-applikazzjoni tar-regoli tal-kompetizzjoni, b'mod partikolari l-Artikoli 101 u 102 TFUE. Jenħtieg li l-mizuri previsti f'dan ir-Regolament ma jintuzawx biex jirrestringu l-kompetizzjoni b'mod li jmur kontra t-TFUE.
- (117) Sabiex l-atturi jkunu jistgħu, fl-ambitu ta' dan ir-Regolament, jadattaw għar-regoli l-godda previsti fih, ***u biex jagħmlu l-arranġamenti tekniċi neċessarji***, jenħtieg li daww ir-regoli japplikaw minn ... [***20 xahar*** mid-data tad-dhul fis-seħħ ta' dan ir-Regolament].
- (118) Il-Kontrollur Ewropew għall-Protezzjoni tad-Data u l-Bord Ewropew għall-Protezzjoni tad-Data ġew ikkonsultati skont l-Artikolu 42(1) u (2) tar-Regolament (UE) 2018/1725 u taw l-opinjoni tagħhom fl-4 ta' ***Mejju 2022***.
- (119) Minħabba li l-objettivi ta' dan ir-Regolament, jiġifieri l-iżgurar ta' sens ta' ġustizzja fl-allokazzjoni ta' valur mid-data fost l-atturi fl-ekonomija tad-data u t-trawwim ta' aċċess ġust għad-data u l-użu tagħha bħala kontribut għall-istabbiliment ta' suq intern ġenwin għad-data, ma jistgħux jinkisbu b'mod suffiċjenti mill-Istati Membri ... iżda jistgħu pjuttost, minħabba l-iskala jew l-effetti tal-azzjoni u l-użu transfruntier tad-data, jinkisbu aħjar fil-livell tal-Unjoni, l-Unjoni tista' tadotta mizuri, f'konformità mal-prinċipju tas-sussidjarjetà kif stabbilit fl-Artikolu 5 tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea. F'konformità mal-prinċipju tal-proporzjonalità kif stabbilit f'dak l-Artikolu, dan ir-Regolament ma jmurx lil hinn minn dak li huwa meħtieg sabiex jinkisbu daww l-objettivi,

ADOTTAW DAN IR-REGOLAMENT:

KAPITOLU I
DISPOŻIZZJONIJIET ĠENERALI

Artikolu 1

Suġġett u kamp ta' applikazzjoni

1. Dan ir-Regolament jistabbilixxi regoli armonizzati, fost-l-oħrajn, dwar:
 - (a) it-tqegħid għad-dispożizzjoni tad-**data** ta' prodotti u ta' servizzi relatati għall-utent tal-prodott ***konness jew servizz relatat***;
 - (b) it-tqegħid għad-dispożizzjoni tad-data mid-detenturi tad-data għar-riċevituri tad-data;
 - (c) it-tqegħid għad-dispożizzjoni tad-data mid-detenturi tad-data għall-korpi tas-settur pubbliku, ***il-Kummissjoni, il-Bank Ċentrali Ewropew*** u l-korpi tal-Unjoni, fejn ikun hemm hteġa eċċezzjonali għal dik id-data għat-twettiq ta' komputu speċifiku mwettaq fl-interess pubbliku;
 - (d) ***l-iffaċilitar tal-qlib bejn is-servizzi tal-ipproċessar tad-data***;
 - (e) ***l-introduzzjoni ta' salvagwardji kontra l-aċċess illegali ta' partijiet terzi għal data mhux personali, u***
 - (f) ***l-iżvilupp ta' standards ta' interoperabbiltà għad-data li trid tiġi aċċessata, trasferita u użata.***
2. ***Dan ir-Regolament ikopri data personali u mhux personali, inkluż it-tipi ta' data li ġejjin, fil-kuntesti li ġejjin:***
 - (a) ***il-Kapitolu II japplika għad-data, bl-eċċezzjoni tal-kontenut, li tikkonċerna l-prestazzjoni, l-użu u l-ambjent ta' prodotti konnessi u servizzi relatati;***

- (b) *il-Kapitolu III japplika għal kwalunkwe data tas-settur privat li hija soġġetta għal obbligi statutorji ta' kondiviżjoni tad-data;*
- (c) *il-Kapitolu IV japplika għal kwalunkwe data tas-settur privat aċċessata u użata abbażi ta' kuntratti bejn intrapriżi;*
- (d) *il-Kapitolu V japplika għal kwalunkwe data tas-settur privat b'enfasi fuq data mhux personali;*
- (e) *il-Kapitolu VI japplika għal kwalunkwe data u servizzi pproċessati mill-fornituri tais-servizzi tal-ipproċessar tad-data;*
- (f) *il-Kapitolu VII japplika għal kwalunkwe data mhux personali miżmuma fl-Unjoni mill-fornituri ta' servizzi tal-ipproċessar tad-data.*

3. Dan ir-Regolament japplika għal:

- (a) manifatturi ta' prodotti *konnessi* mqiegħda fis-suq fl-Unjoni u l-*fornituri* ta' servizzi relatati, *irrispettivament mill-post ta' stabbiliment ta' dawk il-manifatturi u l-fornituri;*
- (b) utenti fl-Unjoni ta' prodotti *konnessi* jew servizzi *relatati kif imsemmija fil-punt (a);*
- (c) detenturi tad-data, *irrispettivament mill-post ta' stabbiliment tagħhom*, li jagħmlu d-data disponibbli għar-riċevituri tad-data fl-Unjoni;

- (d) riċevituri tad-data fl-Unjoni li għalihom tkun disponibbli d-data;
- (e) korpi tas-settur pubbliku, ***il-Kummissjoni, il-Bank Ċentrali Ewropew u korpi tal-Unjoni*** li jitolbu lid-detenturi tad-data jagħmlu d-data disponibbli meta jkun hemm ħtieġa eċċezzjonali għal dik id-data għat-twettiq ta' kompitu ***speċifiku*** mwettaq fl-interess pubbliku u d-detenturi tad-data li jipprovdu dik id-data bi twegiba għal talba bħal din;
- (f) fornituri ta' servizzi tal-ipproċessar tad-data, ***irrispettivament mill-post ta' stabbiliment tagħhom, li jipprovdu*** tali servizzi lill-klijenti fl-Unjoni;
- (g) ***parteċipanti fi spazji tad-data u bejjiegha ta' applikazzjonijiet li jużaw kuntratti intelligenti u persuni li l-kummerċ, in-negozju jew il-professjoni tagħhom tinvolvi l-użu ta' kuntratti intelligenti għal oħrajn fil-kuntest tal-eżekuzzjoni ta' ftehim.***

4. ***Meta dan ir-Regolament jirreferi għal prodotti konnessi jew għal servizzi relatati, tali referenzi għandhom jinftiehem wkoll li jinkludu assistenti virtwali sa fejn li dawn jinteragixxu ma' prodott konness jew servizz relatat.***

5. Dan ir-Regolament huwa mingħajr preġudizzju għal-liġi tal-Unjoni ***u dik nazzjonali*** dwar il-protezzjoni tad-data personali, il-privatezza u l-kunfidenzjalità tal-komunikazzjonijiet u l-integrità tat-tagħmir terminali, li għandu japplika għad-data personali pproċessata b'rabta mad-drittijiet u mal-obbligi stabbiliti fih, ***b'mod partikolari*** r-Regolamenti (UE) 2016/679 u ***(UE) 2018/1725*** u d-Direttiva 2002/58/KE, ***inklużi s***-setgħat u l-kompetenzi tal-awtoritajiet supervizorji ***u d-drittijiet tas-suġġetti tad-data***. Sa fejn l-***utenti jkunu suġġetti tad-data***, id-drittijiet stabbiliti fil-Kapitolu II ta' dan ir-Regolament ***għandhom jikkomplementaw id-drittijiet ta' aċċess mis-suġġetti tad-data u d-drittijiet tal-portabbiltà tad-data skont l-Artikoli 15 u 20 tar-Regolament (UE) 2016/679. Fil-każ ta' kunflitt bejn dan ir-Regolament u l-liġi tal-Unjoni dwar il-protezzjoni ta' data personali jew tal-privatezza, jew il-leġiżlazzjoni nazzjonali adottata f'konformità ma' tali liġi tal-Unjoni, għandha tipprevali l-liġi tal-Unjoni jew dik nazzjonali dwar il-protezzjoni ta' data personali.***

6. ***Dan ir-Regolament ma japplikax għal, jew ma jhegġiġx bil-quddiem, arrangamenti volontarji għall-iskambju ta' data bejn entitajiet privati u pubbliċi, b'mod partikolari arrangamenti volontarji għall-kondiviżjoni tad-data. .***

Dan ir-Regolament ma jaffettwax l-atti legali tal-Unjoni jew dawk nazzjonali li jipprevedu l-kondiviżjoni ta', l-aċċess għal u l-użu ta' data għall-finijiet tal-prevenzjoni, l-investigazzjoni, is-sejbien jew il-prosekuzzjoni ta' reati kriminali jew għall-eżekuzzjoni ta' pieni kriminali, jew għal skopijiet doganali u ta' tassazzjoni, b'mod partikolari r-Regolamenti (UE) 2021/784, (UE) 2022/2065 u (UE) 2023/1543 u d-Direttiva (UE) 2023/1544 jew il-kooperazzjoni internazzjonali f'dak il-qasam. Dan ir-Regolament ma japplikax għall-ġbir jew il-kondiviżjoni ta', l-aċċess għal jew l-użu ta' data skont ir-Regolament (UE) 2021/847 u d-Direttiva (UE) 2015/849. Dan ir-Regolament ***ma japplikax għal oqsma li jaqgħu barra mill-kamp ta' applikazzjoni tal-liġi tal-Unjoni u fi kwalunkwe każ*** ma jaffettwax il-kompetenzi tal-Istati Membri ■ li jikkonċernaw is-sigurtà pubblika, id-difiża ***jew*** is-sigurtà nazzjonali, ***irrispettivament mit-tip ta' entità fdata mill-Istati Membri biex twettaq kompiti fir-rigward ta' dawk il-kompetenzi, jew is-setgħa tagħhom li jissalvagwardjaw funzjonijiet Statali essenzjali ohra, inkluż l-iżgurar tal-integrità territorjali tal-Istat u ż-żamma tal-ordni pubbliku. Dan ir-Regolament ma jaffettwax il-kompetenzi tal-Istati Membri fir-rigward*** tal-amministrazzjoni doganali u tat-taxxa jew is-saħħa u s-sikurezza taċ-ċittadini ■ .

7. *Dan ir-Regolament jikkumplimenta l-approċċ awtoregulatorju tar-Regolament (UE) 2018/1807 billi jżid obbligi applikabbli b'mod ġenerali dwar il-qlib tal-cloud.*
8. *Dan ir-Regolament huwa minghajr preġudizzju għall-atti legali tal-Unjoni u dawk nazzjonali li jipprevedu l-protezzjoni tad-drittijiet ta' proprjetà intellettuali, b'mod partikolari d-Direttivi 2001/29/KE, 2004/48/KE u (UE) 2019/790.*
9. *Dan ir-Regolament jikkomplementa u huwa minghajr preġudizzju għal-liġi tal-Unjoni li għandha l-għan li tippromwovi l-interessi tal-konsumaturi u tiżgura livell għoli ta' protezzjoni tal-konsumatur, u li tipproteġi s-saħħa, is-sikurezza u l-interessi ekonomiċi tagħhom, b'mod partikolari d-Direttivi 93/13/KE, 2005/29/KE u 2011/83/UE.*
10. *Dan ir-Regolament ma jipprekludix il-konklużjoni ta' kuntratti volontarji legali għall-kondiviżjoni tad-data, inkluż kuntratti konklużi fuq bażi reċiproka, li jikkonformaw mar-rekwiżiti stabbiliti f'dan ir-Regolament.*

Artikolu 2
Definizzjonijiet

Għall-finijiet ta' dan ir-Regolament, japplikaw id-definizzjonijiet li ġejjin:

- (1) "data" tfisser kwalunkwe rappreżentazzjoni diġitali ta' atti, fatti jew informazzjoni u kwalunkwe kompilazzjoni ta' dawn l-atti, fatti jew informazzjoni, inkluż fil-forma ta' reġistrazzjoni awdjo, viżiva jew awdjoviziva;
- (2) **"metadata" tfisser deskrizzjoni strutturata tal-kontenut jew tal-użu tad-data li tiffaċilita s-sejbien jew l-użu ta' dik id-data;**
- (3) **"data personali" tfisser data personali kif definit fl-Artikolu 4, il-punt (1), tar-Regolament (UE) 2016/679;**
- (4) **"data mhux personali" tfisser data li mhijiex data personali;**
- (5) "prodott **konness**" tfisser oġġett li jikseb, jiġġenera jew jiġbor data dwar l-użu jew l-ambjent tiegħu u li jkun jista' jikkomunika data **ta' prodott** permezz ta' servizz ta' komunikazzjoni elettronika, **konnessjoni fiżika jew aċċess fuq l-apparat**, u li l-funzjoni primarja tiegħu ma tkunx il-ħżin, **l-ipproċessar jew it-trażmissjoni tad-data f'isem kwalunkwe parti ghajr l-utent**;
- (6) "servizz relatat" tfisser servizz diġitali, **ghajr servizz tal-komunikazzjoni elettronika**, inkluż software, li jkun **konness mal-prodott fil-mument tax-xiri, kiri jew lokazzjoni** b'tali mod li n-nuqqas tiegħu jipprevjeni lill-prodott konness milli jwettaq waħda **jew aktar** mill-funzjonijiet tiegħu, **jew li sussegwentement ikun konness mal-prodott mill-manifattur jew parti terza biex iżid, jaġġorna jew jadatta l-funzjonijiet tal-prodott konness**;
- (7) "ipproċessar" tfisser kwalunkwe operazzjoni jew sett ta' operazzjonijiet li jitwettqu fuq data jew fuq settijiet ta' data ■ , sew jekk b'mezzi awtomatizzati, bħalma huma l-ġbir, ir-reġistrazzjoni, l-organizzazzjoni, l-istrutturar, il-ħżin, l-adattament jew it-tibdil, l-irkupru, il-konsultazzjoni, l-użu, id-divulgazzjoni permezz ta' trażmissjoni, id-disseminazzjoni, jew mezzi oħra biex isiru disponibbli, l-allinjament jew il-kombinament, ir-restrizzjoni, it-tħassir jew il-qerda;

- (8) "servizz tal-ipproċessar tad-data" tfisser servizz diġitali li jkun ipprovdut lil klijent u *li jippermetti aċċess minn kullimkien u fuq talba għan-network għal grupp kondiviż ta' riżorsi tal-informatika konfigurabbli, skalabbli u elastiki ta' natura ċentralizzata, distribwita jew distribwita hafna li jista' jiġi fornut malajr u rilaxxat bi sforz minimu ta' ġestjoni jew interazzjoni mal-fornitur tas-servizz;*
- (9) "*l-istess* tip ta' servizz" tfisser sett ta' servizzi tal-ipproċessar tad-data li jaqsmu l-istess objettiv primarju, mudell ta' servizz tal-ipproċessar tad-data *u funzjonalitajiet prinċipali;*
- (10) "*servizz ta' intermedjazzjoni tad-data*" tfisser servizz ta' intermedjazzjoni tad-data kif definit fl-Artikolu 2, il-punt (11), tar-Regolament (UE) 2022/868;
- (11) "*suġġett tad-data*" tfisser suġġett tad-data kif imsemmi fl-Artikolu 4, il-punt (1), tar-Regolament (UE) 2016/679;
- (12) "utent" tfisser persuna fiżika jew ġuridika li tkun is-sid ta' *prodott konness jew li lilha jkun għew ittrasferiti kuntrattwalment drittijiet temporanji għall-użu ta' dak il-prodott konness, jew li tirċievi servizzi relatati;*
- (13) "detentur tad-data" tfisser persuna fiżika jew ġuridika li jkollha d-dritt jew l-obbligu, f'konformità ma' dan ir-Regolament, il-liġi tal-Unjoni applikabbli jew il-legiżlazzjoni nazzjonali adottata f'konformità mal-liġi tal-Unjoni, *li tuża u tagħmel disponibbli data, inkluż, fejn miftiehem kuntrattwalment, data ta' prodott jew data ta' servizz relatat li tkun irkuprat jew iġġenerat matul il-forniment ta' servizz relatat;*
- (14) "riċevitur tad-data" tfisser persuna fiżika jew ġuridika, li taġixxi għal finijiet li huma relatati mal-kummerċ, man-negozju, mas-sengħa jew mal-professjoni ta' dik il-persuna, minbarra l-utent ta' prodott konness jew servizz relatat, li d-detentur tad-data jagħmel id-data disponibbli lilha, inkluż parti terza wara talba mill-utent lid-detentur tad-data jew f'konformità ma' obbligu legali skont il-liġi tal-Unjoni jew il-legiżlazzjoni nazzjonali adottata f'konformità mal-liġi tal-Unjoni;
- (15) "*data ta' prodott*" tfisser data *ġġenerata mill-użu ta' prodott konness li l-manifattur iddiżinja biex ikun tista' tiġi rkuprata, permezz ta' servizz ta' komunikazzjoni elettronika, konnessjoni fiżika jew aċċess fuq l-apparat, minn utent, detentur tad-data jew parti terza, inkluż, fejn rilevanti, il-manifattur;*

- (16) *"data ta' servizz relatat" tfisser data li tirrappreżenta d-digitalizzazzjoni tal-azzjonijiet tal-utent jew tal-avvenimenti relatati mal-prodott konness, irreġistrata intenzjonalment mill-utent jew iġġenerata bħala prodott sekondarju tal-azzjoni tal-utent matul il-forniment ta' servizz relatat mill-fornitur;*
- (17) *"data faċilment disponibbli" tfisser data ta' prodott u data ta' servizz relatat li detentur tad-data jikseb legalment jew jista' jikseb legalment mill-prodott konness jew servizz relatat, mingħajr sforz sproporzjonat li jmur lil hinn minn operazzjoni sempliċi;*
- (18) *"sigriet kummerċjali" tfisser sigriet kummerċjali kif definit fl-Artikolu 2, il-punt (1), tad-Direttiva (UE) 2016/943;*
- (19) *"detentur ta' sigriet kummerċjali" tfisser detentur ta' sigriet kummerċjali kif definit fl-Artikolu 2, il-punt (2), tad-Direttiva (UE) 2016/943;*
- (20) *"tfassil tal-profil" tfisser tfassil tal-profil kif definit fl-Artikolu 4, il-punt (4), tar-Regolament (UE) 2016/679;*
- (21) *"tqeghid għad-dispożizzjoni fis-suq" tfisser kwalunkwe provvista ta' prodott konness għad-distribuzzjoni, għall-konsum jew għall-użu fis-suq tal-Unjoni waqt attività kummerċjali, sew bi hlas u anki mingħajru;*
- (22) *"tqeghid fis-suq" tfisser li prodott konness jitqiegħed għall-ewwel darba għad-dispożizzjoni fis-suq tal-Unjoni;*
- (23) *"konsumatur" tfisser kwalunkwe persuna fiżika li taġixxi għal finijiet li ma jkunux fl-ambitu tal-kummerċ, negozju, sengħa jew professjoni ta' dik il-persuna;*
- (24) *"intrapriża" tfisser persuna fiżika jew ġuridika li, fir-rigward ta' kuntratti u prattiki koperti minn dan ir-Regolament, tkun qed taġixxi għal finijiet li huma relatati mal-kummerċ, man-negozju, mas-sengħa jew mal-professjoni ta' dik il-persuna;*
- (25) *"intrapriża żghira" tfisser intrapriża żghira kif definit fl-Artikolu 2(1) tal-Anness għar-Rakkomandazzjoni 2003/361/KE;*
- (26) *"mikrointrapriża" tfisser mikrointrapriża kif definit fl-Artikolu 2(3) tal-Anness għar-Rakkomandazzjoni 2003/361/KE;*

- (27) *"korpi tal-Unjoni" tfisser il-korpi, l-uffiċċji u l-aġenziji tal-Unjoni stabbiliti skont atti adottati abbażi tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea, it-TFUE jew it-Trattat li jstabbilixxi l-Komunità Ewropea tal-Energija Atomika;*
- (28) "korp tas-settur pubbliku" tfisser awtoritajiet nazzjonali, reġjonali jew lokali tal-Istati Membri u korpi regolati mil-liġi pubblika tal-Istati Membri, jew assoċjazzjonijiet iffurmati minn tali awtorità waħda jew aktar jew minn tali korp wiehed jew aktar;
- (29) "emergenza pubblika" tfisser sitwazzjoni eċċezzjonali, *limitata fiż-żmien, bhal emergenza tas-saħħa pubblika, emergenza li tirriżulta minn diżastri naturali, diżastru kbir hafna kkaġunat mill-bniedem, inkluż incident maġġuri ta' ċibersigurtà*, li taffettwa b'mod negattiv il-popolazzjoni tal-Unjoni jew Stat Membru sħiħ jew parti minnu, b'riskju ta' riperkussjonijiet serji u dejjiema għall-kundizzjonijiet tal-għajxien jew l-istabbiltà ekonomika, *l-istabbiltà finanzjarja*, jew id-degradazzjoni sostanzjali *u immedjata* tal-assi ekonomiċi fl-Unjoni jew fl-Istat Membru rilevanti *u li hija determinata jew iddikjarata ufficialment f'konformità mal-proċeduri rilevanti skont il-liġi tal-Unjoni jew dik nazzjonali*;
- (30) *"klijent" tfisser persuna fiżika jew ġuridika li tkun dahlet f'relazzjoni kuntrattwali ma' fornitur ta' servizzi tal-ipproċessar tad-data bl-oġettiv li tuża servizz wiehed jew aktar tal-ipproċessar tad-data;*
- (31) "assistenti virtwali" tfisser software li jista' jipproċessa d-domandi, il-kompiti jew il-mistoqsijiet, inkluż *dawk* abbażi ta' awdjo, input bil-miktub, ġesti jew movimenti, u *li*, abbażi ta' dawk id-domandi, il-kompiti jew il-mistoqsijiet, jipprovdi aċċess għal servizzi *oħra* jew jikkontrolla *l-funzjonijiet tal-prodotti konnessi*;
- (32) *"assi diġitali" tfisser elementi f'forma diġitali, inkluż applikazzjonijiet, li għalihom il-klijent għandu d-dritt tal-użu, indipendentement mir-relazzjoni kuntrattwali mas-servizz tal-ipproċessar tad-data li bihsiebu jaqleb minnu;*
- (33) *"infrastruttura tal-ICT fuq il-post" tfisser infrastruttura tal-ICT u riżorsi tal-informatika li jkunu proprjetà tal-klijent jew mikrija jew mogħtija b'lokazzjoni mill-klijent, li tinsab fiċ-ċentru tad-data tal-klijent innifsu u operata mill-klijent jew minn parti terza;*

- (34) *"qlib" tfisser il-proċess li jinvolvi fornitur sors ta' servizzi tal-ipproċessar tad-data, klijent ta' servizz tal-ipproċessar tad-data u fornitur ta' destinazzjoni ta' servizzi tal-ipproċessar tad-data, fejn il-klijent ta' servizz tal-ipproċessar tad-data jibdel mill-użu ta' servizz tal-ipproċessar tad-data wiehed għall-użu ta' servizz ieħor tal-ipproċessar tad-data tal-istess tip ta' servizz, jew servizz ieħor, offrut minn fornitur differenti ta' servizzi tal-ipproċessar tad-data, inkluż permezz tal-estrazzjoni, it-trasformazzjoni u l-uploading tad-data;*
- (35) *"imposti tal-hruġ ta' data" tfisser tariffi tat-trasferiment tad-data imposti fuq il-klijenti għall-estrazzjoni tad-data tagħhom permezz tan-network mill-infrastruttura tal-ICT ta' fornitur ta' servizzi tal-ipproċessar tad-data għas-sistema ta' fornitur differenti jew għal infrastruttura ICT fuq il-post;*
- (36) *"imposti tal-qlib" tfisser imposti, għajr it-tariffi tas-servizz standard jew penali għal terminazzjoni bikrija, imposti minn fornitur ta' servizzi tal-ipproċessar tad-data fuq klijent għall-azzjonijiet meħtieġa minn dan ir-Regolament għall-qlib għas-sistema ta' fornitur differenti jew għal infrastruttura tal-ICT fuq il-post, inkluż imposti tal-hruġ tad-data;*
- (37) *"ekwivalenza funzjonali" tfisser l-istabbiliment mill-ġdid, abbażi tad-data li tista' tiġi esportata u l-assi diġitali tal-klijent, ta' livell minimu ta' funzjonalità fl-ambjent ta' servizz tal-ipproċessar tad-data ġdid tal-istess tip ta' servizz wara l-proċess ta' qlib, fejn is-servizz ta' pproċessar ta' data tad-destinazzjoni jagħti eżitu materjalment komparabbli b'rispons għall-istess input għal karatteristiċi kondiviżi pprovduti lill-klijent skont il-kuntratt;*
- (38) *"data li tista' tiġi esportata", għall-fini tal-Artikoli 23 sa 31 u l-Artikolu 35, tfisser id-data tal-input u l-output, inkluż il-metadata, iġġenerata direttament jew indirettament, jew koġenerata, mill-użu mill-klijent tas-servizz tal-ipproċessar tad-data, minbarra kwalunkwe assi jew data protetta mid-drittijiet tal-proprjetà intellettwali, li tikkostitwixxi sigriet kummerċjali, tal-fornituri tas-servizz tal-ipproċessar tad-data jew ta' partijiet terzi;*
- (39) *"kuntratt intelligenti" tfisser programm tal-kompjuter użat għall-eżekuzzjoni awtomatizzata ta' ftehim jew parti minnu, bl-użu ta' sekwenza ta' rekords elettroniki tad-data u l-iżgurar tal-integrità tagħhom u l-preċiżjoni tal-ordni kronoloġika tagħhom;*

- (40) "interoperabbiltà" tfisser il-kapaċità ta' żewġ spazji jew aktar tad-data jew networks ta' komunikazzjoni, sistemi, prodotti konnessi, applikazzjonijiet, servizzi tal-ipproċessar tad-data jew komponenti għall-iskambju u għall-użu tad-data sabiex iwettqu l-funzjonijiet tagħhom;
- (41) "speċifikazzjoni miftuħa tal-interoperabbiltà" tfisser speċifikazzjoni teknika, fil-qasam tat-teknoloġiji tal-informazzjoni u tal-komunikazzjoni, li hija orjentata lejn il-prestazzjoni biex jiksbu l-interoperabbiltà bejn is-servizzi tal-ipproċessar tad-data;
- (42) "speċifikazzjonijiet komuni" tfisser dokument, għajr standard, li jkun fih soluzzjonijiet tekniċi li jipprovdu mezz għall-konformità ma' ċerti rekwiżiti u obbligi stabbiliti skont dan ir-Regolament;
- (43) "standard armonizzat" tfisser standard armonizzat kif definit fl-Artikolu 2, il-punt (1)(c), tar-Regolament (UE) Nru 1025/2012.

■

KAPITOLU II

KONDIVIŻJONI TAD-DATA BEJN NEGOZJU U KONSUMATUR U BEJN IN-NEGOZJI

Artikolu 3

Obbligu li *d-data ta' prodott u ta' servizz relatat issir aċċessibbli għall-utent*

1. Prodotti ***konnessi*** għandhom ikunu ddisinjati u mmanifatturati, u s-servizzi relatati għandhom ikunu ***ddisinjati u*** pprovdu, b'tali mod li ***d-data ta' prodott u ta' servizz relatat, inkluż il-metadata rilevanti neċessarja biex tiġi interpretata u użata dik id-data, huma, awtomatikament, faċilment, b'mod sigur, minghajr hlas, f'format komprensiv, strutturat, użat b'mod komuni u li jinqara minn magna, u, fejn rilevanti u teknikament fattibbli, direttament aċċessibbli għall-utent.***
2. Qabel ma jiġi konkluż kuntratt għax-xiri, il-kiri jew il-lokazzjoni ta' prodott ***konness, il-bejjieġh, il-kerrej jew il-lokatur, li jista' jkun il-manifattur, għandu jipprovdi*** mill-inqas l-informazzjoni ■ li ġejja lill-utent, b'mod ċar u li jinftiehem:
 - (a) ***it-tip, il-format u l-volum stmat tad-data ta' prodott li l-prodott konness huwa kapaci jiġġenera;***

- (b) jekk il-*prodott konness huwiex kapaċi jiġġenera data* ■ kontinwament u f'fin reali;
 - (c) *jekk il-prodott konness huwiex kapaċi jahżen data fuq l-apparat jew fuq server remot, inkluż, fejn applikabbli, it-tul ta' żmien taż-żamma maħsub;*
 - (d) kif l-utent jista' jaċċessa, *jirkupra jew, fejn rilevanti, iħassar dik id-data, inkluż il-mezzi tekniċi biex jagħmel dan, kif ukoll it-termini tal-użu u l-kwalità tas-servizz tiegħu.*
3. *Qabel ma jiġi konkluż kuntratt għall-forniment ta' servizz relatat, il-fornitur ta' tali servizz relatat għandu jipprovi mill-inqas l-informazzjoni li ġejja lill-utent, b'mod ċar u li jinftiehem:*
- (a) *in-natura, il-volum stmat u l-frekwenza tal-ġbir tad-data ta' prodott li d-detentur tad-data prospettiv huwa mistenni li jikseb u, fejn rilevanti, l-arranġamenti għall-utent biex jaċċessa jew jirkupra tali data, inkluż l-arranġamenti dwar il-ħżin tad-data tad-detentur tad-data prospettiv u d-durata taż-żamma;*

- (b) *in-natura u l-volum stmat tad-data tas-servizz relatat li trid tiġi ġġenerata, kif ukoll l-arranġamenti għall-utent biex jaċċessa jew jirkupra tali data, inkluż l-arranġamenti dwar il-ħżin tad-data tad-detentur tad-data prospettiv u d-durata taż-żamma;*
- (c) *jekk id-detentur tad-data prospettiv jistenniex li juża d-data faċilment disponibbli huwa stess u l-iskopijiet li għalihom għandha tintuża dik id-data, u jekk għandux l-intenzjoni li jippermetti lil parti terza wahda jew aktar tuża d-data għal skopijiet miftiehma mal-utent;*
- (d) **■** *l-identità tad-detentur tad-data **prospettiv**, bħall-isem kummerċjali tiegħu u l-indirizz ġeografiku li fih huwa stabbilit **u, fejn applikabbli, partijiet oħra għall-ipproċessar tad-data;***
- (e) *il-mezzi ta' komunikazzjoni li **jagħmluha possibbli li** jiġi kkuntattjat id-detentur tad-data **prospettiv** malajr u jikkomunika ma' dak id-detentur tad-data b'mod effiċjenti;*

- (f) kif l-utent jista' jitlob li d-data tiġi kondiviza ma' *parti terza u, fejn applikabbli, iwaqqaf il-kondiviżjoni tad-data*;
- (g) id-dritt tal-utent li jressaq ilment li jallega ksur ta' kwalunkwe dispożizzjoni ta' dan il-Kapitolu mal-awtorità kompetenti mahtura skont l-Artikolu 37;
- (h) *jekk detentur tad-data prospettiv huwiex id-detentur ta' sigrieti kummerċjali li jinsabu fid-data li tkun aċċessibbli mill-prodott konness jew iġġenerata matul il-forniment ta' servizz relatat, u, fejn id-detentur tad-data prospettiv ma jkunx id-detentur tas-sigriet kummerċjali, l-identità tad-detentur tas-sigriet kummerċjali*;
- (i) *it-tul tal-perjodu tal-kuntratt bejn l-utent u d-detentur tad-data prospettiv, kif ukoll l-arrangamenti għat-terminazzjoni ta' tali kuntratt.*

Artikolu 4

Id-drittijiet u l-obbligi tal-utenti u tad-detenturi tad-data fir-rigward tal-aċċess, l-użu u t-tqeghid għad-dispożizzjoni ta' data tal-prodott u data tas-servizz relatat

1. Fejn id-data ma tistax tiġi aċċessata direttament mill-utent mill-prodott **konness jew mis-servizz relatat, id-detenturi tad-data** għandhom jagħmlu **data faċilment** disponibbli, **kif ukoll il-metadata rilevanti neċessarja biex tiġi interpretata u użata dik id-data, aċċessibbli għall-utent** mingħajr dewmien żejjed, tal-istess kwalità kif inhi disponibbli għad-detentur tad-data, **b'mod faċli, b'mod sigur, mingħajr hlas, f'format komprensiv, strutturat, użat b'mod komuni u li jinqara minn magna**, u, **fejn rilevanti u teknikament fattibbli**, kontinwament u f'hin reali. Dan għandu jsir abbażi ta' talba sempliċi permezz ta' mezzi elettronici fejn dan ikun teknikament fattibbli.
2. **L-utenti u d-detenturi tad-data jistgħu kuntrattwalment jirrestringu jew jipprojbixxu l-aċċess, l-użu jew il-kondiviżjoni ulterjuri tad-data, jekk tali pproċessar jista' jimmina r-rekwiżiti tas-sigurtà tal-prodott konness, kif stabbilit mil-liġi tal-Unjoni jew dik nazzjonali, li jirriżulta f'effett negattiv serju fuq is-saħħa, is-sikurezza jew is-sigurtà ta' persuni fiżiċi. L-awtoritajiet settorjali jistgħu jipprovdu lill-utenti u lid-detenturi b'għarfien espert tekniku f'dak il-kuntest. Meta d-detentur tad-data jirrifjuta li jikkondividi d-data skont dan l-Artikolu, huwa għandu jinnotifika lill-awtorità kompetenti mahtura skont l-Artikolu 37.**

3. *Minghajr preġudizzju għad-dritt tal-utent li jfittex rimedju fi kwalunkwe stadju quddiem qorti jew tribunal ta' Stat Membru, l-utent jista', fir-rigward ta' kwalunkwe tilwima mad-detentur tad-data dwar ir-restrizzjonijiet jew il-projbizzjonijiet kuntrattwali msemmija fil-paragrafu 2:*
- (a) *iressaq, f'konformità mal-Artikolu 37(3), il-punt (b), ilment mal-awtorità kompetenti; jew*
 - (b) *jaqbel mad-detentur tad-data li jirreferi l-kwistjoni lil korp għas-soluzzjoni tat-tilwim f'konformità mal-Artikolu 10(1).*
4. *Id-detenturi tad-data ma għandhomx irendu indebitament diffiċli l-eżerċizzju tal-għażliet jew id-drittijiet tal-utenti skont dan l-Artikolu, inkluż billi joffru għażliet lill-utenti b'mod mhux newtrali jew billi jimminaw jew jippreġudikaw l-awtonomija, it-tehid tad-deċiżjonijiet jew l-għażliet tal-utent permezz tal-istruttura, id-disinn, il-funzjoni jew il-funzjonament ta' interfaċċa diġitali tal-utent jew parti minnha.*

5. **Sabiex tiġi vverifikata jekk persuna fiżika jew ġuridika tikkwalifikax bħala utent skont il-paragrafu 1**, detentur tad-data ma għandux jirrikjedi li dik il-persuna tipprovdi kwalunkwe informazzjoni lil hinn minn dak neċessarju **■**. Detentur tad-data ma għandu jżomm l-ebda informazzjoni, **b'mod partikolari data tar-reġistru**, dwar l-aċċess tal-utent għad-data mitluba lil hinn minn dak neċessarju għall-eżekuzzjoni tajba tat-talba għall-aċċess tal-utent u għas-sigurtà u għall-manutenzjoni tal-infrastruttura tad-data.
6. Is-sigrieti kummerċjali għandhom **jiġu ppreservati u għandhom** jiġu ddivulgati biss meta **d-detentur tad-data u l-utent jiehdu** l-miżuri **■** kollha neċessarji **qabel id-divulgazzjoni** biex jippreservaw il-kunfidenzjalità **tagħhom** b'mod partikolari **■** fir-rigward ta' partijiet terzi. Id-detentur tad-data, **jew fejn dawn ma jkunux l-istess persuna, id-detentur ta' sigriet kummerċjali, għandu jidentifika d-data li hija protetta bħala sigrieti kummerċjali, inkluż fil-metadata rilevanti, u għandu jaqbel** mal-utent dwar **miżuri tekniċi u organizzattivi proporzjonati neċessarji** biex tiġi ppreservata l-kunfidenzjalità tad-data kondiviża, b'mod partikolari fir-rigward ta' partijiet terzi, **bhal mudelli ta' termini kuntrattwali, ftehimiet ta' kunfidenzjalità, protokollu stretti ta' aċċess, standards tekniċi u l-applikazzjoni ta' kodiċijiet ta' kondotta.**

7. *Meta ma jkun hemm l-ebda ftehim dwar il-miżuri neċessarji msemmija fil-paragrafu 6, jew jekk l-utent jonqos milli jimplimenta l-miżuri miftiehma skont il-paragrafu 6 jew jimmina l-kunfidenzjalità tas-sigrieti kummerċjali, id-detentur tad-data jista' jżomm jew, skont il-każ, jissospendi l-kondiviżjoni tad-data identifikata bhala sigrieti kummerċjali. Id-deċiżjoni tad-detentur tad-data għandha tiġi debitament sostanzjata u pprovduta bil-miktub lill-utent minghajr dewmien żejjed. F'każijiet bhal dawn, id-detentur tad-data jinnotifika lill-awtorità kompetenti mahtura skont l-Artikolu 31 li jkun żamm jew issospenda l-kondiviżjoni tad-data u jidentifika liema miżuri ma ġewx miftiehma jew implimentati jew, fejn rilevanti, liema sigrieti kummerċjali kellhom il-kunfidenzjalità tagħhom imminata..*

8. *F'ċirkostanzi eċċezzjonali, meta d-detentur tad-data li jkun detentur ta' sigriet kummerċjali kapaċi juri li huwa probabbli hafna li jgarrab dannu ekonomiku serju mid-divulgazzjoni ta' sigrieti kummerċjali, minkejja l-miżuri tekniċi u organizzattivi meħuda mill-utent skont il-paragrafu 6 ta' dan l-Artikolu, dak id-detentur tad-data jista' jirrifjuta fuq il-bażi ta' każ b'każ talba għal aċċess għad-data speċifika inkwistjoni. Dik id-dimostrazzjoni għandha tkun debitament sostanzjata abbażi ta' elementi oġġettivi, b'mod partikolari l-infurzabbiltà tal-protezzjoni tas-sigrieti kummerċjali f'pajjiżi terzi, in-natura u l-livell ta' kunfidenzjalità tad-data mitluba, u l-uniċità u n-novità tal-prodott konness, u għandha tiġi pprovdata bil-miktub lill-utent mingħajr dewmien żejjed. Meta d-detentur tad-data jirrifjuta li jikkondividi d-data skont dan il-paragrafu, huwa għandu jinnotifika lill-awtorità kompetenti mahtura skont l-Artikolu 37.*

9. *Minghajr preġudizzju għad-dritt ta' utent li jfittex rimedju fi kwalunkwe stadju quddiem qorti jew tribunal ta' Stat Membru, utent li jixtieq jikkontesta deċiżjoni ta' detentur tad-data li jirrifjuta jew li jżomm jew jissospendi l-kondiviżjoni tad-data skont il-paragrafi 7 u 8 jista':*

(a) iressaq, f'konformità mal-Artikolu 37(5), il-punt (b), ilment mal-awtorità kompetenti, li għandha, minghajr dewmien żejjed, tiddeċiedi jekk u taht liema kundizzjonijiet il-kondiviżjoni tad-data tibda jew tkompli; jew

(b) jaqbel mad-detentur tad-data li jirreferi l-kwistjoni lil korp għas-soluzzjoni tat-tilwim f'konformità mal-Artikolu 10(1).

10. L-utent ma għandux juża data miksuba skont talba msemmija fil-paragrafu 1 biex jiżviluppa prodott konness li jikkompeti mal-prodott konness, li minnu toriġina d-data, u *lanqas ma għandu jikkondividi d-data ma' parti terza b'dik l-intenzjoni u ma għandux juża tali data biex jikseb għarfien dwar is-sitwazzjoni ekonomika, l-assi u l-metodi ta' produzzjoni tal-manifattur jew, fejn applikabbli d-detentur tad-data.*

(1)

- 11. L-utent ma għandux juża mezzi koerċittivi jew jabbuża minn lakuni fl-infrastruttura teknika tad-detentur tad-data li hija mfassla għall-protezzjoni tad-data sabiex jikseb aċċess għad-data.**
12. Meta l-utent ma jkunx *is*-suġġett tad-data **li tkun għet mitluba d-data personali tiegħu**, kwalunkwe data personali ġġenerata bl-użu ta' prodott konness jew servizz relatat għandha ssir disponibbli mid-detentur tad-data għall-utent biss fejn ikun hemm bażi legali valida għall-ipproċessar skont l-Artikolu 6 tar-Regolament (UE) 2016/679 u, fejn rilevanti, huma ssodisfati l-kundizzjonijiet tal-Artikolu 9 ta' dak ir-Regolament **u tal-Artikolu 5(3) tad-Direttiva (UE) 2002/58.**
13. Detentur tad-data għandu juża biss kwalunkwe **data faċilment disponibbli li mhijiex data personali** abbażi ta' kuntratt mal-utent. Id-detentur tad-data ma għandux juża tali data **li** biex jikseb għarfien dwar is-sitwazzjoni ekonomika, assi u metodi ta' produzzjoni ta', jew l-użu minn, l-utent bi kwalunkwe mod ieħor li jista' jimmina l-pożizzjoni kummerċjali ta' dak l-utent fis-swieq li fihom huwa attiv l-utent.

14. *Id-detenturi tad-data ma għandhomx jagħmlu disponibbli data ta' prodott mhux personali lil partijiet terzi għal skopijiet kummerċjali jew mhux kummerċjali għajr l-issodisfar tal-kuntratt tagħhom mal-utent. Fejn rilevanti, id-detenturi tad-data għandhom jorbtu kuntrattwalment lill-partijiet terzi biex ma jikkondividux aktar id-data li jirċievu mingħandhom.*

Artikolu 5

Dritt *tal-utent* li jikkondividi data ma' partijiet terzi

- (2) 1. Fuq talba minn utent, jew minn parti li taġixxi f'isem utent, id-detentur tad-data għandu jagħmel disponibbli data *faċilment disponibbli, kif ukoll il-metadata rilevanti neċessarja biex tiġi interpretata u użata dik id-data*, lil parti terza mingħajr dewmien żejjed, bl-istess kwalità kif disponibbli għad-detentur tad-data *faċilment, b'mod sigur, mingħajr hlas għall-utent, f'format komprensiv, strutturat, użat b'mod komuni u li jinqara minn magna* u, fejn *rilevanti u teknikament fattibbli*, kontinwament u f'hin reali. *Id-data għandha ssir disponibbli mid-detentur tad-data għall-parti terza f'konformità mal-Artikoli 8 u 9.*

2. *Il-paragrafu 1 ma għandux japplika għal data faċilment disponibbli fil-kuntest tal-ittestjar ta' prodotti konnessi, sustanzi jew proċessi ġodda li għadhom ma tqiegħdux fis-suq sakemm l-użu tagħhom minn parti terza ma jkunx permess kuntrattwalment.*
3. Kwalunkwe impriza ■ maħtura bħala gwardjan, skont l-Artikolu 3 tar-■ Regolament (UE) 2022/1925, ma għandhiex tkun parti terza eliġibbli skont dan l-Artikolu u għalhekk ma għandhiex:
- (a) tħajjar jew tinċentiva kummerċjalment utent bi kwalunkwe mod, inkluż billi ttipprovdi kumpens monetarju jew kwalunkwe kumpens ieħor, biex tagħmel id-data disponibbli għal wieħed mis-servizzi tiegħu li l-utent ikun kiseb wara talba skont l-Artikolu 4(1);
 - (b) tfittex jew tinċentiva kummerċjalment utent biex jitlob lid-detentur tad-data jagħmel id-data disponibbli għal wieħed mis-servizzi tiegħu skont il-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu;
 - (c) tirċievi data minn utent li l-utent ikun kiseb wara talba skont l-Artikolu 4(1).

4. ***Ghall-fini ta' verifika ta' jekk persuna fiżika jew ġuridika tikkwalifikax bhala utent jew bhala parti terza għall-finijiet tal-paragrafu 1***, l-utent jew il-parti terza ma għandhiex tirrikjedi li l-utent jipprovdi kwalunkwe informazzjoni lil hinn minn dak neċessarju .
■ ***Id-detenturi*** tad-data ma għandhom iżommu l-ebda informazzjoni dwar l-aċċess tal-parti terza għad-data mitluba lil hinn minn dak li huwa neċessarju għall-eżekuzzjoni tajba tat-talba għal aċċess tal-parti terza u għas-sigurtà u l-manutenzjoni tal-infrastruttura tad-data.
5. Il-parti terza ma għandhiex tuża mezzi koerċittivi jew ta' abbuż ■ li juru lakuni evidenti fl-infrastruttura teknika ta' detentur tad-data li hija mfassla għall-protezzjoni tad-data sabiex tikseb aċċess għad-data.
6. Id-detentur tad-data ma għandu juża l-ebda ***data faċilment disponibbli*** biex jikseb għarfien dwar is-sitwazzjoni ekonomika, l-assi u l-metodi ta' produzzjoni tal-parti terza jew l-użu minnha b'xi mod ieħor li jistgħu jimminaw il-pożizzjoni kummerċjali tal-parti terza fis-swieq li fihom hija attiva l-parti terza, sakemm il-parti terza ma tkunx ***tat permess*** għal tali użu u jkollha l-possibbiltà teknika li tirtira ***faċilment*** dak il-***permess*** fi kwalunkwe hin.

7. Meta l-utent ma jkunx *is-sugġett* tad-data ***li tkun intalbet id-data personali tiegħu***, kwalunkwe data personali ġġenerata bl-użu ta' prodott konness jew servizz relatat għandha ssir disponibbli mid-detentur tad-data lill-parti terza biss meta jkun hemm bażi legali valida għall-ipproċessar skont l-Artikolu 6 tar-Regolament (UE) 2016/679 u, fejn rilevanti, huma ssodisfati l-kundizzjonijiet tal-Artikolu 9 ta' dak ir-Regolament ***u tal-Artikolu 5(3) tad-Direttiva (UE) 2002/58***.
8. Kwalunkwe nuqqas min-naħa tad-detentur tad-data u tal-parti terza milli jaqbel fuq arrangamenti għat-trażmissjoni tad-data ma għandux ifixkel, jipprevjeni jew jinterferixxi mal-eżerċitar tad-drittijiet tas-sugġett tad-data skont ir-Regolament (UE) 2016/679 u, b'mod partikolari, mad-dritt għall-portabbiltà tad-data skont l-Artikolu 20 ta' dak ir-Regolament.
9. Is-sigrieti kummerċjali għandhom ***jiġu ppreservati u għandhom*** jiġu divulgati lil partijiet terzi biss safejn tali divulgazzjoni jkun strettament neċessarju biex jintlaħaq l-għan miftiehem bejn l-utent u l-parti terza. Id-detentur tad-data ***jew, fejn dawn ma jkunux l-istess persuna, id-detentur ta' sigriet kummerċjali għandu jidentifika d-data li hija protetta*** bħala sigrieti kummerċjali, ***inkluż fil-metadata rilevanti, u għandu jaqbel mal-parti terza dwar miżuri tekniċi u organizzattivi proporzjonati neċessarji biex tiġi ppreservata l-kunfidenzjalità*** tad-data kondiviża, ***bhal mudelli ta' termini kuntrattwali, ftehimiet ta' kunfidenzjalità, protokolli stretti ta' aċċess, standards tekniċi u l-applikazzjoni ta' kodiċijiet ta' kondotta***.

10. *Meta ma jkun hemm l-ebda ftehim dwar il-miżuri neċessarji msemmija fil-paragrafu 9 jew jekk il-parti terza tonqos milli timplimenta l-miżuri miftiehma skont il-paragrafu 9 jew timmina l-kunfidenzjalità tas-sigrieti kummerċjali, id-detentur tad-data jista' jżomm jew, skont il-każ, jissospendi l-kondiviżjoni tad-data identifikata bhala sigrieti kummerċjali. Id-deċiżjoni tad-detentur tad-data ghandha tiġi debitament issostanzjata u pprovduta bil-miktub lill-parti terza minghajr dewmien żejjed. F'każijiet bhal dawn, id-detentur tad-data ghandu jinnotifika lill-awtorità kompetenti mahtura skont l-Artikolu l-Artikolu 37 li jkun żamm jew issospenda l-kondiviżjoni tad-data u jidentifika liema miżuri ma ġewx miftiehma jew implimentati jew, fejn rilevanti, liema kunfidenzjalità ta' sigrieti kummerċjali giet imminata.*

11. *F'ċirkostanzi eċċezzjonali, meta d-detentur tad-data li jkun detentur ta' sigriet kummerċjali jista' juri li huwa probabbli hafna li jgarrab dannu ekonomiku serju mid-divulgazzjoni ta' sigrieti kummerċjali, minkejja l-miżuri tekniċi u organizzattivi meħuda mill-parti terza skont il-paragrafu 9 ta' dan l-Artikolu, dak id-detentur tad-data jista' jirrifjuta fuq bażi ta' każ b'każ talba għal aċċess għad-data speċifika inkwistjoni. Dik id-dimostrazzjoni għandha tkun debitament sostanzjata abbażi ta' elementi oġġettivi, b'mod partikolari l-infurzabbiltà tal-protezzjoni tas-sigrieti kummerċjali f'pajjiżi terzi, in-natura u l-livell ta' kunfidenzjalità tad-data mitluba, u l-uniċità u n-novià tal-prodott konness, u għandha tiġi pprovdata bil-miktub lill-parti terza mingħajr dewmien żejjed. Meta d-detentur tad-data jirrifjuta li jikkondividi d-data skont dan il-paragrafu, huwa għandu jinnotifika lill-awtorità kompetenti mahtura skont l-Artikolu 37.*

12. *Minghajr preġudizzju għad-dritt tal-parti terza li tfittex rimedju fi kwalunkwe stadju quddiem qorti jew tribunal ta' Stat Membru, parti terza li tixtieq tikkontesta d-deċiżjoni ta' detentur tad-data li jirrifjuta jew li jżomm jew jissospendi l-kondiviżjoni tad-data skont il-paragrafi 10 u 11 tista':*
- (a) *tressaq, f'konformità mal-Artikolu 37(5), il-punt (b), ilment mal-awtorità kompetenti, li għandha, minghajr dewmien żejjed, tiddeċiedi jekk u taht liema kundizzjonijiet il-kondiviżjoni tad-data trid tibda jew tkompli; jew*
- (b) *taqbel mad-detentur tad-data li tirreferi l-kwistjoni lil korp għas-soluzzjoni tat-tilwim f'konformità mal-Artikolu 10(1).*
13. *Id-dritt imsemmi fil-paragrafu 1 ma għandux jaffettwa b'mod ħażin id-drittijiet ta' suġġetti tad-data ohra skont il-liġi tal-Unjoni u dik nazzjonali applikabbli dwar il-protezzjoni tad-data personali.*

Artikolu 6

Obbligi ta' partijiet terzi li jirċievu data fuq talba tal-utent

1. Parti terza għandha tipproċessa d-data li tkun saret disponibbli għaliha skont l-Artikolu 5 biss għall-finijiet u skont il-kundizzjonijiet miftiehma mal-utent u soġġett għal-liġi tal-Unjoni u dik nazzjonali dwar il-protezzjoni tad-data personali inkluż id-drittijiet tas-suġġett tad-data sa fejn hija kkonċernata d-data personali. ***Il-parti terza*** għandha tħassar id-data meta din ma tibqax neċessarja għall-iskop miftiehem, ***sakemm ma jkunx gie miftiehem mod iehor mal-utent fir-rigward tad-data mhux personali.***
2. Il-parti terza ma għandhiex:
 - (a) ***tagħmel indebitament diffiċli l-eżerċizzju tal-għażliet jew tad-drittijiet skont l-Artikolu 5 u dan l-Artikolu mill-utent, inkluż billi toffri għażliet lill-utent b'mod mhux newtrali, jew billi iġġieghel lill-utent, tqarraq bih jew timmanipulah, jew billi timmina jew tippregudika l-awtonomija, it-teħid ta' deċiżjonijiet jew l-għażliet tal-utent, inkluż permezz ta' interfaċċa diġitali tal-utent jew parti minnha;***

- (b) minkejja l-Artikolu 22(2), il-punti (a) u (c), tar-Regolament (UE) 2016/679, tuża d-data li tirċievi għat-tfassil tal-profil, sakemm ma jkunx neċessarju li jiġi pprovdut is-servizz mitlub mill-utent;
- (c) tagħmel id-data ■ li tirċievi *disponibbli* għal parti terza oħra, *sakemm id-data ssir disponibbli abbażi ta' kuntratt mal-utent, u dment li l-parti terza l-oħra tiegħu l-miżuri kollha neċessarji miftiehma bejn id-detentur tad-data u l-parti terza biex tippreserva l-kunfidenzjalità tas-sigrieti kummerċjali*;
- (d) tagħmel id-data ■ li tirċievi *disponibbli* għal impriza ■ mahtura bħala gwardjan skont l-Artikolu 3 ■ tar-Regolament (UE) 2022/1925;
- (e) tuża d-data li tirċievi biex tiżviluppa prodott li jikkompeti mal-prodott konness li minnu toriġina d-data aċċessata jew tikkondividi d-data ma' parti terza oħra għal dak il-għan; *il-partijiet terzi ma għandhom ukoll jużaw l-ebda data mhux personali ta' prodott jew ta' servizz relatat magħmula disponibbli għalihom biex jiksbu għarfien dwar is-sitwazzjoni ekonomika, l-assi u l-metodi ta' produzzjoni tad-detentur tad-data jew l-użu minnu*;

- (f) *tuża d-data li tirċievi b'mod li jhalli impatt negattiv fuq is-sigurtà tal-prodott konness jew tas-servizz relatat;*
- (g) *tinjora l-miżuri speċifiċi miftiehma ma' detentur tad-data jew mad-detentur ta' sigriet kummerċjali skont l-Artikolu 5(9) u tikser il-kunfidenzjalità tas-sigrieti kummerċjali;*
- (h) tipprevjeni lill-utent **li huwa konsumatur**, inkluż abbażi ta' kuntratt, milli jagħmel id-data li jirċievi disponibbli għal partijiet oħrajn.

Artikolu 7

Kamp ta' applikazzjoni tal-obbligi ta' kondivizjoni tad-data bejn in-negozji u l-konsumaturi u bejn in-negozji

1. L-obbligi ta' dan il-Kapitolu ma ghandhomx japplikaw ghal data ġġenerata bl-użu ta' prodotti konnessi manifatturati jew ddisinjati jew servizzi relatati pprovduti minn intrapriża mikro jew intrapriża żgħira, dment li dik l-intrapriża ma jkollhiex intrapriża msieħba jew intrapriża relatata fi-sens tal-Artikolu 3 tal-Anness għar-Rakkomandazzjoni 2003/361/KE li ma tikkwalifikax bħala intrapriża mikro jew intrapriża żgħira ***u fejn il- mikrointrapriża u l-intrapriża żgħira ma tkunx sottokuntrattata biex timmanifattura jew tiddisinja prodott konness jew biex tipprovdi servizz relatat.***

L-istess ghandu japplika ghad-data ġġenerata permezz tal-użu ta' prodotti konnessi mmanifatturati minn jew servizzi relatati pprovduti minn intrapriża li tkun ikkwalifikat bħala intrapriża ta' daqs medju skont l-Artikolu 2 tal-Anness għar-Rakkomandazzjoni 2003/361/KE ghal inqas minn sena u ghal prodotti konnessi ghal sena wara d-data li fiha jkun qieghdu fuq is-suq minn intrapriża ta' daqs medju.

2. ***Kwalunkwe terminu kuntrattwali li, ghad-detriment tal-utent, jeskludi l-applikazzjoni ta', jidderoga minn jew ivarja l-effett tad-drittijiet tal-utent skont dan il-Kapitolu ma ghandux ikun vinkolanti fuq l-utent.***

KAPITOLU III
OBBLIGI GHAD-DETENTURI TAD-DATA OBBLIGATI LI JAGHMLU D-DATA
DISPONIBBLI SKONT IL-LIĠI TAL-UNJONI

Artikolu 8

Il-kundizzjonijiet li skonthom id-detenturi tad-data jagħmlu d-data disponibbli għar-riċevituri tad-data

1. Meta, ***fir-relazzjonijiet bejn in-negozi***, detentur tad-data jkun obligat li jagħmel id-data disponibbli għal riċevitur tad-data skont l-Artikolu 5 jew skont liġi tal-Unjoni jew leġiżlazzjoni nazzjonali oħra applikabbli ***adottata f'konformità mal-liġi*** tal-Unjoni, huwa għandu ***jiftiehem ma' riċevitur tad-data dwar l-arranġamenti li bihom jagħmel id-data disponibbli u għandu*** jagħmel dan skont termini u kundizzjonijiet ġusti, raġonevoli u nondiskriminatorji u b'mod trasparenti f'konformità ma' dan il-Kapitolu u l-Kapitolu IV.
2. ■ Terminu kuntrattwali li jikkonċerna l-aċċess għad-data u l-użu tagħha, jew ir-responsabbiltà u r-rimedji għall-ksur jew terminazzjoni ta' obbligi relatati mad-data, ma għandux ikun vinkolanti jekk jikkostitwixxi terminu kuntrattwali ingust skont it-tifsira tal-Artikolu 13 jew jekk, ***għad-detriment tal-utent***, jeskludi l-applikazzjoni ta', jidderoga minn jew jew ivarja l-effett tad-drittijiet tal-utent skont il-Kapitolu II.

3. Detentur tad-data ma għandux jiddiskrimina *fir-rigward tal-arranġamenti biex issir disponibbli data* bejn kategoriji komparabbli ta' riċevituri tad-data, inkluż intrapriži sħab jew intrapriži relatati tad-detentur tad-data meta jagħmel id-data disponibbli. Fejn riċevitur tad-data jqis li l-kundizzjonijiet li bihom id-data tkun saret disponibbli għalih huma diskriminatorji, *id-detentur tad-data* għandu *mingħajr dewmien żejjed jipprovdi lir-riċevitur* tad-data, *wara talba motivata tiegħu, informazzjoni li turi* li ma kien hemm ebda diskriminazzjoni.
4. Detentur tad-data ma għandux jagħmel id-data disponibbli lil riċevitur tad-data, *inkluż* fuq bażi esklużiva, għajr jekk jintalab jagħmel hekk mill-utent skont il-Kapitolu II.
5. Id-detenturi tad-data u r-riċevituri tad-data ma għandhomx ikunu meħtieġa jipprovdu kwalunkwe informazzjoni lil hinn minn dak li huwa neċessarju biex tiġi vverifikata l-konformità mat-termini kuntrattwali miftiehma biex id-data tkun magħmula disponibbli jew mal-obbligi tagħhom skont dan ir-Regolament jew liġi tal-Unjoni jew leġiżlazzjoni nazzjonali oħra applikabbli *adottata f'konformità mal-liġi* tal-Unjoni.
6. Sakemm ma jkunx previst mod ieħor fil-liġi tal-Unjoni, inkluż fl-*Artikolu 4(6) u l-Artikolu 5(9)* ta' dan ir-Regolament, jew fil-leġiżlazzjoni nazzjonali *adottata f'konformità mal-liġi* tal-Unjoni, obbligu li d-data tkun magħmula disponibbli għal riċevitur tad-data ma għandux jobligha d-divulgazzjoni ta' sigrieti kummerċjali.

Artikolu 9

Kumpens biex id-data tkun magħmula disponibbli

1. Kwalunkwe kumpens miftiehem bejn detentur tad-data u riċevitur tad-data biex id-data ssir disponibbli *f'relazżjonijiet bejn in-negozji* għandu jkun *nondiskriminatorju u raġonevoli u jista' jinkludi margini*.
2. Meta jkunu qed jiftiehem dwar kwalunkwe kumpens *id-detentur tad-data u r-riċevitur tad-data għandhom iqisu b'mod partikolari*:
 - (a) *il-kostijiet imġarrba biex id-data ssir disponibbli, inkluż, b'mod partikolari, il-kostijiet neċessarji għall-iġformattjar tad-data, id-disseminazzjoni b'mezzi elettronici u l-ħżin;*
 - (b) *investimenti fil-ġbir u l-produzzjoni ta' data, fejn ikun japplika, filwaqt li jitqies jekk partijiet oħra kkontribwixxewx għall-kisba, il-ġenerazzjoni jew il-ġbir tad-data inkwistjoni.*
3. *Il-kumpens imsemmi fil-paragrafu 1 jista' jiddependi wkoll mill-volum, il-format u n-natura tad-data.*

4. Meta r-riċevitur tad-data jkun SME jew *organizzazzjoni tar-riċerka mingħajr skop ta' qligħ u meta tali riċevitur tad-data ma jkollux intrapriżi shab jew intrapriżi relatati li ma jikkwalifikawx bhala SMEs, kwalunkwe kumpens miftiehem ma għandux jaqbeż il-kostijiet imsemmija fil-paragrafu 2, il-punt (a).*
5. *Il-Kummissjoni għandha tadotta linji gwida dwar il-kalkolu tal-kumpens raġonevoli, filwaqt li tqis il-parir tal-Bord Ewropew għall-Innovazzjoni fil-Qasam tad-Data (EDIB) imsemmi fl-Artikolu 42.*
6. Dan l-Artikolu ma għandux jipprekludi liġi tal-Unjoni jew leġislazzjoni nazzjonali oħra *adottata f'konformità mal-liġi tal-Unjoni* milli teskludi l-kumpens biex issir disponibbli d-data jew għall-provvediment għal kumpens aktar baxx.
7. Id-detentur tad-data għandu jipprovdi lir-riċevitur tad-data b'informazzjoni li tistabilixxi l-bażi għall-kalkolu tal-kumpens f'dettall suffiċjenti sabiex ir-riċevitur tad-data jkun jista' *jivvaluta jekk* humiex issodisfati r-rekwiziti tal-paragrafi 1 sa 4.

Artikolu 10
Soluzzjoni tat-tilwim

- (3) 1. ***L-utenti***, id-detenturi tad-data u r-riċevituri tad-data għandu jkollhom aċċess għal korp għas-soluzzjoni tat-tilwim, iċċertifikat f'konformità mal-paragrafu 5 ta' dan l-Artikolu, biex isolvi tilwim skont l-Artikolu 4(3) u (9) tal-Artikolu 5(12) kif ukoll tilwim relatati mat-termini u kundizzjonijiet ġusti, raġonevoli u nondiskriminatorji, u l-mod trasparenti, kif id-data ssir disponibbli f'konformità ma' ***dan il-Kapitolu u l-Kapitolu IV***.
2. ***Il-korpi għas-soluzzjoni tat-tilwim għandhom jagħmlu t-tariffi, jew il-mekkaniżmi użati biex jiġu ddeterminati t-tariffi, maghrufa lill-partijiet ikkonċernati qabel ma dawk il-partijiet jitolbu deċiżjoni.***

3. *Għat-tilwim riferut lil korp għas-soluzzjoni tat-tilwim skont l-Artikolu 4(3) u (9) u l-Artikolu 5(12), meta l-korp għas-soluzzjoni tat-tilwim jiddeċiedi tilwima favur l-utent jew ir-riċevitur tad-data, id-detentur tad-data għandu jhallas it-tariffi kollha imposti mill-korp għas-soluzzjoni tat-tilwim u għandu jirrimborża lil dak l-utent jew lil dak ir-riċevitur tad-data kwalunkwe spiża raġonevoli oħra li jkun garrab b'rabta mas-soluzzjoni tat-tilwima. Jekk il-korp għas-soluzzjoni tat-tilwim jiddeċiedi tilwima favur id-detentur tad-data, l-utent jew ir-riċevitur tad-data ma għandux ikun mehtieġ jirrimborża kwalunkwe tariffa jew spiża oħra li d-detentur tad-data jkun hallas jew irid ihallas b'rabta mas-soluzzjoni tat-tilwima, sakemm il-korp għas-soluzzjoni tat-tilwim ma jsibx li l-utent jew ir-riċevitur tad-data aġixxa b'mala fide ċara.*
4. *Il-klijenti u l-fornituri ta' servizzi tal-ipproċessar tad-data għandu jkollhom aċċess għal korp għas-soluzzjoni tat-tilwim, iċċertifikat f'konformità mal-paragrafu 5 ta' dan l-Artikolu, biex isolvu t-tilwim relatat mal-ksur tad-drittijiet tal-klijenti u l-obbligi tal-fornituri ta' servizzi tal-ipproċessar tad-data, f'konformità mal-Artikoli 23 u 31.*
5. L-Istat Membru fejn ikun stabbilit il-korp għas-soluzzjoni tat-tilwim għandu, fuq talba ta' dak il-korp, jiċċertifika lil dak il-korp meta jkun wera li jissodisfa l-kundizzjonijiet kollha li ġejjin:
- (a) ikun imparzjali u indipendenti, u joħroġ id-deċiżjonijiet tiegħu f'konformità ma' regoli ta' proċedura ċari, *nondiskriminatorji* u ġusti;

- (b) ikollu l-għarfien espert neċessarju, *b'mod partikolari* fir-rigward tad-determinazzjoni ta' termini u kundizzjonijiet ġusti, raġonevoli u nondiskriminatorji, *inkluż il-kumpens*, u dwar id-data tkun magħmula disponibbli b'mod trasparenti, li jippermetti lill-korp jiddetermina b'mod effettiv dawk it-termini u l-kundizzjonijiet;
- (c) ikun faċilment aċċessibbli permezz tat-teknoloġija tal-komunikazzjoni elettronika;
- (d) ikun kapaċi jadotta d-deċiżjonijiet tiegħu b'mod rapidu, effiċjenti u kosteffettiv b'mill-inqas lingwa waħda uffiċjali tal-Unjoni.

6. L-Istati Membri għandhom jinnotifikaw lill-Kummissjoni bil-korpi għas-soluzzjoni tat-tilwim iċċertifikati f'konformità mal-paragrafu 5. Il-Kummissjoni għandha tippubblika lista ta' dawk il-korpi fuq sit web iddedikat u żżommha aġġornata.

7. Korp għas-soluzzjoni tat-tilwim għandu jirrifjuta li jittratta talba biex isolvi tilwima li tkun diġà tressqet quddiem korp ieħor għas-soluzzjoni tat-tilwim jew quddiem qorti jew tribunal ta' Stat Membru.

8. Korp għas-soluzzjoni tat-tilwim għandu jagħti lill-partijiet il-possibbiltà, f'perjodu ta' zmien raġonevoli, li jesprimi l-opinjoni tagħu dwar il-kwistjonijiet li dawk il-partijiet ikunu ressu quddiem dak il-korp. F'dak il-kuntest, kull parti f'tilwima għandha tingħata s-sottomissjonijiet tal-parti l-oħra involuta fit-tilwima tagħhom u kwalunkwe dikjarazzjoni magħmula mill-esperti. Il-partijiet għandhom jingħataw il-possibbiltà jikkummentaw dwar dawk is-sottomissjonijiet u d-dikjarazzjonijiet.
9. Korp għas-soluzzjoni tat-tilwim għandu jadotta d-deċiżjoni tagħha dwar kwistjoni riferuta lilu fi zmien 90 jum minn meta jkun irċieva talba skont il-paragrafi 1 u 4. Dik id-deċiżjoni għandhatkunu bil-miktub jew fuq mezz durabbli u għandha tkun appoġġata minn dikjarazzjoni tar-raġunijiet.
- 10. *Il-korpi għas-soluzzjoni tat-tilwim għandhom ifaslu u jagħmlu disponibbli għall-pubbliku rapporti annwali tal-attività. Talirapporti annwali għandhom jinkludu, b'mod partikolari, l-informazzjoni ġenerali li ġejja:***
- (a) aggregazzjoni tal-eżiti tat-tilwim;***
 - (b) iż-żmien medju mehud biex tiġi solvuta tilwima;***
 - (c) l-aktar raġunijiet komuni għat-tilwim.***

11. *Sabiex jiffacilita l-iskambju ta' informazzjoni u l-ahjar Prattiki, korp għas-soluzzjoni tat-tilwim jista' jiddeċiedi li jinkludi rakkomandazzjonijiet fir-rapport imsemmi fil-paragrafu 10 dwar kif il-problemi jistgħu jiġu evitati jew solvuti.*
12. Id-deċiżjoni ta' korp għas-soluzzjoni tat-tilwim għandha tkun vinkolanti fuq il-partijiet biss jekk il-partijiet ikunu taw kunsens esplicitu għan-natura vinkolanti tagħha qabel il-bidu tal-proċedimenti għas-soluzzjoni tat-tilwim.
13. Dan l-Artikolu ma jaffettwax id-dritt tal-partijiet li jfittxu rimedju effettiv quddiem qorti jew tribunal ta' Stat Membru.

Artikolu 11

Miżuri tekniċi ta' protezzjoni dwar l-użu jew id-divulgazzjoni mhux awtorizzati tad-data

1. **Detentur tad-data** jista' japplika miżuri tekniċi ta' protezzjoni adatti, inkluż kuntratti intelligenti **u kriptagġ**, biex jipprevjeni aċċess mhux awtorizzat għad-data, **inkluż metadata**, u biex jiżgura l-konformità mal-Artikoli 4, 5, 6, **8 u 9** , kif ukoll mat-termini kuntrattwali miftiehma biex id-data tkun magħmula disponibbli. Tali miżuri tekniċi ta' protezzjoni ma għandhomx **jiddiskriminaw bejn ir-riċevituri tad-data jew** ifixklu d-dritt ta' utent li **jikseb kopja tad-data, jirkupraha, jużaha jew ikollu aċċess għaliha, biex** jipprovdi data lil partijiet terzi skont l-Artikolu 5 jew kwalunkwe dritt ta' parti terza f'konformità mal-liġi tal-Unjoni jew il-legiżlazzjoni nazzjonali adottata f'konformità mal-liġi tal-Unjoni. **L-utenti, il-partijiet terzi u r-riċevituri tad-data ma għandhomx ibiddu jew inehhu tali miżuri tekniċi ta' protezzjoni sakemm ma jkunx hemm qbil mid-detentur tad-data.**

2. Fiċ-ċirkostanzi msemmija fil-paragrafu 3, **il-parti terza jew** riċevitur tad-data █ għandhom **jikkonformaw**, mingħajr dewmien żejjed, **mat-talbiet tad-detentur tad-data u, fejn ikun japplika, u fejn dawn ma jkunux l-istess persuna, id-detentur ta' sigriet kummerċjali jew l-utent:**
- (a) **ihassru d-data magħmula disponibbli mid-detentur tad-data u kwalunkwe kopja tagħha;**
 - (b) **itemmu l-produzzjoni, l-offerta, jew it-tqeghid fis-suq jew l-użu ta' oġġetti, data derivattiva jew servizzi prodotti abbażi tal-għarfien miksub permezz ta' dik id-data, jew l-importazzjoni, l-esportazzjoni jew il-ħżin ta' oġġetti kontraventorji għal dawk il-finijiet, u jeqirdu kwalunkwe oġġett kontraventorju, fejn ikun hemm riskju serju li l-użu illegali ta' dik id-data jikkawża ħsara sinifikanti lid-detentur tad-data, lid-detentur tas-sigriet kummerċjali jew lill-utent jew fejn tali miżura ma tkunx sproporzjonata fid-dawl tal-interessi tad-detentur tad-data, id-detentur tas-sigriet kummerċjali jew tal-utent;**
 - (c) **jgharrfu lill-utent bl-użu jew id-divulgazzjoni mhux awtorizzati tad-data u bil-miżuri meħuda biex jitwaqqfu l-użu jew id-divulgazzjoni mhux awtorizzati tad-data;**
 - (d) **jikkumpensaw lill-parti li ġarrbet dannu mill-użu ħażin jew mid-divulgazzjoni ta' dik id-data li sar aċċess għaliha jew intużat illegalment.**
3. **Il-paragrafu 2 għandu japplika wkoll meta parti terza jew riċevitur tad-data jkunu:**
- (a) **għall-finijiet li tinkiseb data, █ ipprovdew █ informazzjoni falza lil detentur tad-data, użaw mezzi qarrieqa jew koerċittivi jew abbużaw █ minn lakuni fl-infrastruttura teknika tad-detentur tad-data mfassla biex tiproteġi d-data;**
 - (b) **użaw id-data magħmula disponibbli għal finijiet mhux awtorizzati, inkluż l-iżvilupp ta' prodott konness li jikkompeti skont it-tifsira tal-Artikolu 6(2), il-punt (e);**
 - (c) **iddivulgaw data illegalment lil parti oħra;**
 - (d) **ma żammewx il-miżuri tekniċi u organizzattivi miftiehma skont l-Artikolu 5(9); jew**

(e) biddlu jew neħħew miżuri tekniċi ta' protezzjoni applikati mid-detentur tad-data skont il-paragrafu 1 mingħajr il-qbil tad-detentur tad-data.

4. Il-paragrafu 2 għandu japplika ***fejn utent ibiddel jew ineħħi miżuri tekniċi ta' protezzjoni applikati mid-detentur tad-data jew ma jżommx il-miżuri tekniċi u organizzattivi meħuda mill-utent bi ftehim mad-detentur tad-data jew, fejn dawn mhumiex l-istess persuna, mad-detentur ta' sigrieti kummerċjali sabiex jippreserva sigrieti kummerċjali, kwalunkwe parti oħra li tkun irċeviet id-data mingħand l-utent permezz ta' ksur ta' dan ir-Regolament.***

5. *Meta r-riċevitur tad-data jkun kiser l-Artikolu 6(2), il-punti (a) jew (b), l-utenti għandu jkollhom l-istess drittijiet bħad-detenturi tad-data skont il-paragrafu 2 ta' dan l-Artikolu.*

Artikolu 12

Kamp ta' applikazzjoni tal-obbligi għad-detenturi tad-data obligati skont il-liġi tal-Unjonili jagħmlu d-data disponibbli

1. Dan il-Kapitolu għandu japplika meta, *fir-relazzjonijiet bejn in-negozji*, detentur tad-data jkun obligat skont l-Artikolu 5 jew skont il-liġi tal-Unjoni jew il-legiżlazzjoni nazzjonali applikabbli *adottata f'konformità mal*-liġi tal-Unjoni, li jagħmel id-data disponibbli għal riċevitur tad-data.
2. Terminu kuntrattwali fi ftehim dwar il-kondiviżjoni tad-data li, għad-detriment ta' parti waħda, jew, fejn applikabbli, għad-detriment tal-utent, jeskludi l-applikazzjoni ta' dan il-Kapitolu, jidderoga minnu, jew ivarja l-effett tiegħu, ma għandux ikun vinkolanti fuq dik il-parti.

KAPITOLU IV
TERMINI **KUNTRATTWALI** INGUSTI RELATATI MAL-AĊĊESS GHAD-DATA U L-UŻU
BEJN L-INTRAPRIŻI

Artikolu 13

Termini kuntrattwali ingusti imposti unilateralment fuq intrapriża **ohra**

1. Terminu kuntrattwali li jikkonċerna l-aċċess għad-data u l-użu tagħha jew ir-responsabbiltà u r-rimedji għall-ksur jew it-terminazzjoni ta' obbligi relatati mad-data, li jkun ġie impost unilateralment minn intrapriża **fuq** intrapriża **ohra**, ma għandux ikun vinkolanti fuq l-intrapriża tal-aħħar jekk ikun ingust.
2. ***Terminu kuntrattwali li jirrifletti dispożizzjonijiet mandatorji tal-liġi tal-Unjoni, jew dispożizzjonijiet tal-liġi tal-Unjoni li japplikaw jekk it-termini kuntrattwali ma jirregolawx il-kwistjoni, ma għandhomx jitqiesu bhala ingusti.***
3. Terminu kuntrattwali huwa ingust jekk ikun ta' natura tali li l-użu tiegħu jiddevja bil-kbir mill-prattika kummerċjali tajba fl-aċċess u fl-użu tad-data, ikun kuntrarju għan-negozjar bona fide u ġust.

4. B'mod partikolari, terminu kuntrattwali għandu jkun ingust għall-finijiet tal-**paragrafu 3** jekk l-għan jew l-effett tiegħu jkunu li:
- (a) jeskludi jew jillimita r-responsabbiltà tal-parti li imponiet unilaterament it-terminu għal atti intenzjonali jew għal negligenza serja;
 - (b) jeskludi r-rimedji disponibbli għall-parti li fuqha gie impost it-terminu unilaterament **fil-każ ta' nuqqas ta' eżekuzzjoni ta' obbligi kuntrattwali**, jew ir-responsabbiltà tal-parti li imponiet it-terminu unilaterament **fil-każ ta' ksur ta' dawk l-obbligi**;
 - (c) jagħti lill-parti li imponiet it-terminu unilaterament id-dritt esklużiv li tiddetermina jekk id-data pprovduta hijiex konformi mal-kuntratt jew li tintjerpreta kwalunkwe terminu kuntrattwali.
5. Terminu kuntrattwali għandu jkun prezunt ingust għall-finijiet tal-**paragrafu 3** jekk l-għan jew l-effett tiegħu jkunu li:
- (a) jillimita b'mod mhux xieraq ir-rimedji **fil-każ ta' nuqqas ta' twettiq ta' obbligi kuntrattwali** jew responsabbiltà **fil-każ ta' ksur ta' dawk l-obbligi**, **jew jestendi r-responsabbiltà tal-intrapriża li fuqha jkun gie impost unilaterament it-terminu**;

- (b) jippermetti lill-parti li imponiet unilaterament it-terminu għall-aċċess u għall-użu tad-data tal-parti kontraenti l-oħra b'mod li jkun ta' detriment sinifikanti għall-interessi legittimi tal-parti kontraenti l-oħra, ***b'mod partikolari meta dik id-data jkun fiha data kummerċjalment sensittiva jew tkun protetta minn sigrieti kummerċjali jew minn drittijiet ta' proprjetà intellettuali;***
- (c) jipprevjeni lill-parti li t-terminu jkun gie impost fuqha unilaterament milli tuża d-data ipprovduta jew iġġenerata minn dik il-parti matul il-perjodu tal-kuntratt, jew li tillimita l-użu ta' tali data sal-punt li dik il-parti ma tkunx intitolata li tuża, tiġbor, taċċessa jew tikkontrolla tali data jew tisfrutta l-valur ta' tali data b'mod ***adegwat;***
- (d) ***jipprevjeni lill-parti li t-terminu jkun gie impost fuqha unilaterament milli ttemm il-ftehim f'perjodu raġonevoli;***
- (e) jipprevjeni lill-parti li t-terminu jkun gie impost fuqha unilaterament milli tikseb kopja tad-data pprovduta jew iġġenerata minn dik il-parti matul il-perjodu tal-kuntratt jew f'perjodu raġonevoli wara t-terminazzjoni tiegħu;

(f) jippermetti lill-parti li tkun imponiet it-terminu unilaterament biex ittemm il-kuntratt b'avviż qasir mhux raġonevoli, filwaqt li titqies kwalunkwe possibbiltà raġonevoli tal-parti kontraenti l-oħra li taqleb għal servizz alternattiv u komparabbli u d-detriment finanzjarju kkawżat minn tali terminazzjoni, għajr fejn ikun hemm raġunijiet serji biex isir dan;

(g) jippermetti lill-parti li tkun imponiet it-terminu unilaterament li tiddel sostanzjalment il-prezz speċifikat fil-kuntratt jew kwalunkwe kundizzjoni sostantiva oħra relatata man-natura, il-format, il-kwalità jew il-kwantità tad-data li ser tiġi kondiviża, fejn ma tkun giet speċifikata fil-kuntratt ebda raġuni valida u ebda dritt tal-parti l-oħra li tittermina l-kuntratt fil-każ ta' bidla ta' din ix-xorta.

Il-punt (g) tal-ewwel subparagrafu m'għandux m'għandux jaffettwa t-termini li bihom il-parti li imponiet it-terminu unilaterament tirriżerva d-dritt li tiddel unilaterament it-termini ta' kuntratt ta' żmien indeterminat, dment li l-kuntratt ikun speċifika raġuni valida għal tali tibdil unilaterali, li l-parti li imponiet it-terminu unilaterament tkun meħtieġa tipprovdi lill-parti kontraenti l-oħra b'avviż raġonevoli bi kwalunkwe bidla maħsuba, u li l-parti kontraenti l-oħra tkun libera li tittermina l-kuntratt mingħajr hlas fil-każ ta' bidla.

6. Termini kuntrattwali għandu jitqies bħala impost unilateralment skont it-tifsira ta' dan l-Artikolu jekk ikun gie fornut minn parti kontraenti waħda u l-parti kontraenti l-oħra ma setgħetx tinfluwenza l-kontenut tiegħu minkejja tentattiv biex dan jiġi nnegożjat. Il-parti kontraenti li pprovdiet **it**-terminu kuntrattwali għandha l-oneru li tagħti provi li dak it-terminu ma ġiex impost unilateralment. ***Il-parti kontraenti li pprovdiet it-terminu kuntrattwali kkontestat ma tistax targumenta li t-terminu huwa terminu kuntrattwali ingust.***
7. Meta t-terminu kuntrattwali ingust ikun jista' jkun magħmul indipendenti mit-termini li jifdal tal-kuntratt, dawk it-termini li jifdal għandhom ikunu vinkolanti.
8. Dan l-Artikolu ma japplikax għal termini kuntrattwali li jiddefinixxu s-sugġett ewlieni tal-kuntratt ***jew għall-adeqwatezza tal-prezz, meta titqies id-data pprovduta bħala kambju.***
9. Il-partijiet għal kuntratt kopert mill-paragrafu 1 ma ***għandhomx*** jeskludu l-applikazzjoni ta' dan l-Artikolu, jidderogaw minnu, jew ivarjaw l-effetti tiegħu.

KAPITOLU V

IT-TQEGHID TAD-DATA GHAD-DISPOŻIZZJONI TAL-KORPI TAS-SETTUR PUBBLIKU, **TAL-KUMMISSJONI, TAL-BANK ĊENTRALI EWROPEW U TAL-KORPI** TAL-UNJONI ABBAŽI TA' HTIEĠA EĊĊEZZJONALI

Artikolu 14

Obbligu li d-data ssir disponibbli abbaži ta' htieġa eċċezzjonali

*Fejn korp tas-settur pubbliku, **il-Kummissjoni, il-Bank Ċentrali Ewropew** jew korp tal-Unjoni **juru** htieġa eċċezzjonali, kif stabbilit fl-Artikolu 15, li jużaw ċerta data, inkluż il-metadata rilevanti neċessarja għall-interpretazzjoni u l-użu ta' dik id-data, biex iwettqu d-dmirijiet statutorji tagħhom fl-interess pubbliku, id-detenturi tad-data li huma persuni ġuridiċi, għajr korpi tas-settur pubbliku, li jkollhom dik id-data għandhom jagħmluha disponibbli fuq talba debitament ġustifikata.*

|

Artikolu 15

Htieġa eċċezzjonali li tintuża data

1. Htieġa eċċezzjonali li tintuża ċerta data skont it-tifsira ta' dan il-Kapitolu għandha tkun **limitata fiż-żmien u l-kamp ta' applikazzjoni u għandha** titqies li teżisti **biss** fi kwalunkwe waħda miċ-ċirkostanzi li ġejjin:
 - (a) fejn id-data mitluba tkun neċessarja għar-rispons għal emerġenza pubblika **u l-korptas-settur pubbliku, il-Kummissjoni, il-Bank Ċentrali Ewropew jew il-korp tal-Unjoni ma jkunux jistgħu jiksbu dik id-data b'mezz alternattiv fil-hin u b'mod effettiv b'kundizzjonijiet ekwivalenti**;

(b) *f'ċirkostanzi mhux koperti mill-punt (a) u sa fejn hija kkonċernata biss data mhux personali, fejn:*

(i) *korp tas-settur pubbliku, il-Kummissjoni, il-Bank Ċentrali Ewropew jew korp tal-Unjoni jkunu qed jaġixxu abbażi tal-liġit tal-Unjoni jew dik nazzjonali u jkunu identifikaw data speċifika, li minghajrha ma jkunux jistghu jwettqu kompitu speċifiku mwettaq fl-interess pubbliku, li jkun previst esplicitament mil-liġi, bhalma huma l-produzzjoni ta' statistika uffiċjali jew il-mitigazzjoni ta' emergenza pubblika jew l-irkupru minnha; u*

(ii) *il-korp tas-settur pubbliku, il-Kummissjoni, il-Bank Ċentrali Ewropew jew il-korp tal-Unjoni jkunu eżawrew il-mezzi l-oħra kollha ghad-dispożizzjoni tagħhom biex jiksbu dik id-data, inkluż, ix-xiri tad-data fis-suq billi joffru rati tas-suq, jew billi jiddependu fuq l-obbligi eżistenti biex id-data ssir disponibbli jew l-adozzjoni ta' miżuri leġiżlattivi godda li jistghu jggarantixxu d-disponibbiltà tad-data fil-hin.*

■

2. *Il-paragrafu 1, il-punt (b), ma ghandux japplika għall-mikrointrapriżi u l-intrapriżi żgħar.*

3. *L-obbligu li jintwera li l-korp tas-settur pubbliku ma setghax jikseb data mhux personali billi jixtriha fis-suq ma ghandux japplika fejn il-kompitu speċifiku mwettaq fl-interess pubbliku jkun il-produzzjoni ta' statistika uffiċjali u fejn ix-xiri ta' din id-data ma jkunx permess mil-liġi nazzjonali.*

Artikolu 16

Ir-relazzjoni ma' obbligi oħra biex id-data ssir disponibbli għall-korpi tas-settur pubbliku, **għall-Kummissjoni, għall-Bank Ċentrali Ewropew** u għall-korpi **tal-Unjoni**

1. Dan il-Kapitolu ma ghandux jaffettwa l-obbligi stabbiliti fil-liġi tal-Unjoni jew dik nazzjonali għall-finijiet tar-rapportar, il-konformità mat-talbiet għal **aċċess għal** informazzjoni jew il-wiri jew il-verifika tal-konformità ma' obbligi legali.
2. **tal-Unjoni** Dan il-Kapitolu ma ghandux **japplika għall-korpi tas-settur pubbliku, għall-Kummissjoni, għall-Bank Ċentrali Ewropew jew għall-korpi tal-Unjoni** li **jwettqu** attivitajiet għall-prevenzjoni, għall-investigazzjoni, għall-individwazzjoni jew għall-prosekuzzjoni ta' reati kriminali jew amministrattivi jew għall-eżekuzzjoni ta' pieni kriminali, jew **għall-amministrazzjoni doganali jew tat-tassazzjoni**. Dan il-Kapitolu ma jaffettwax il-liġi applikabbli tal-Unjoni u dik nazzjonali dwar il-prevenzjoni, l-investigazzjoni, is-sejba jew il-prosekuzzjoni ta' reati kriminali jew amministrattivi jew l-eżekuzzjoni ta' pieni kriminali jew amministrattivi, jew għall-amministrazzjoni doganali jew tat-tassazzjoni.

Artikolu 17

Talbiet biex data ssir disponibbli

1. Meta jitolbu data skont l-Artikolu 14, korp tas-settur pubbliku jew *il-Kummissjoni, il-Bank Ċentrali Ewropew jew korp* tal-Unjoni għandhom:
 - (a) jispeċifikaw id-data meħtieġa, *inkluż il-metadata rilevanti neċessarja għall-interpretazzjoni u l-użu ta' dik id-data;*
 - (b) juru *li l-kundizzjonijiet neċessarji għall-eżistenza tal-ħtieġa eċċezzjonali kif imsemmija fl-Artikolu 15 li għall-fini tagħha* qed tintalab id-data *huma ssodisfati;*
 - (c) jispjegaw l-iskop tat-talba, l-użu maħsub tad-data mitluba, *inkluż, fejn applikabbli, minn parti terza f'konformità mal-paragrafu 4 ta' dan l-Artikolu,* it-tul ta' zmien ta' dak l-użu, *u, fejn ikun rilevanti, kif l-ipproċessar ta' data personali ser jindirizza l-ħtieġa eċċezzjonali;*
 - (d) *jispeċifikaw, jekk ikun possibbli, meta d-data tkun mistennija li tithassar mill-partijiet kollha li jkollhom aċċess għaliha;*
 - (e) *jigġustifikaw l-għażla tad-detentur tad-data li lilu tkun indirizzata t-talba;*

- (f) *jispeċifikaw kwalunkwe korp ieħor tas-settur pubbliku jew il-Kummissjoni, il-Bank Ċentrali Ewropew jew il-korpi tal-Unjoni u l-partijiet terzi li magħhom tkun mistennija tiġi kondiviża d-data mitluba;*
- (g) *meta tintalab data personali, jispeċifikaw kwalunkwe miżura teknika u organizzattiva neċessarja u proporzjonata għall-implimentazzjoni tal-prinċipji tal-protezzjoni tad-data u s-salvagwardji neċessarji, bħall-psewdonimizzazzjoni, u jekk tistax tiġi applikata anonimizzazzjoni mid-detentur tad-data qabel ma jagħmel id-data disponibbli;*
- (h) *jispeċifikaw id-dispożizzjoni legali li talloka lill-korp tas-settur pubbliku li jagħmel it-talba, lill-Kummissjoni, lill-Bank Ċentrali Ewropew jew lill-korp tal-Unjoni l-kompitu speċifiku mwettaq fl-interess pubbliku rilevanti għat-talba tad-data;*
- (i) *jispeċifikaw l-iskadenza sa meta d-data trid issir disponibbli u l-iskadenza msemmija fl-Artikolu 18(2) sa meta d-detentur tad-data jista' jirrifjuta jew ifittex il-modifika tat-talba;*
- (j) *jagħmlu l-aħjar almu tagħhom biex jevitaw il-konformità mat-talba għad-data li tirriżulta fir-responsabbiltà tad-detenturi tad-data għall-ksur tal-liġi tal-Unjoni jew dik nazzjonali.*

2. Talba għad-data magħmula skont il-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu għandha:
- (a) ***issir bil-kitba u*** tkun ifformulata b'lingwaġġ ċar, konċiż u sempliċi li jista' jinftiehem mid-detentur tad-data;
 - (b) ***tkun speċifika fir-rigward tat-tip ta' data mitluba u tikkorrispondi għal data li d-detentur tad-data jkollu kontroll fuqha fil-mument tat-talba;***
 - (c) tkun proporzjonata għall-htieġa eċċezzjonali u debitament ġustifikata, fir-rigward tal-granularità u l-volum tad-data mitluba u l-frekwenza tal-aċċess għad-data mitluba;
 - (d) tirrispetta l-għanijiet legittimi tad-detentur tad-data, ***filwaqt li tintrabat li tiżgura*** l-protezzjoni tas-sigrieti kummerċjali ***f'konformità mal-Artikolu 19(3)***, u b'kont meħud tal-kost u l-isforz meħtieġa biex id-data ssir disponibbli;
 - (e) tikkonċerna ***data mhux personali, u fil-każ biss li jintwera li dan mhux biżżejjed għar-rispons għall-htieġa eċċezzjonali li tintuża d-data, f'konformità mal-Artikolu 15(1), il-punt (a), tintalab data personali f'forma psewdonimizzata u tistabilixxi l-miżuri tekniċi u organizzattivi li jridu jittiehdu biex tiġi protetta d-data;***

- (f) tinforma lid-detentur tad-data dwar il-penali li jiġu imposti skont l-Artikolu 40 *mill-awtorità kompetenti maħtura skont l-Artikolu 37 fil-każ ta' nuqqas ta' konformità mat-talba;*
- (g) meta t-talba ssir minn korp tas-settur pubbliku, tiġi *trażmessa lill-koordinatur tad-data msemmi fl-Artikolu 37 tal-Istat Membrufejn il-korp tas-settur pubbliku rikjedenti jkun stabbilit, li għandu jagħmel it-talba disponibbli għall-pubbliku online mingħajr dewmien żejjed sakemm il-koordinatur tad-data ma jqisx li tali pubblikazzjoni tohloq riskju għas-sigurtà pubblika.*
- (h) *meta t-talba ssir mill-Kummissjoni, il-Bank Ċentrali Ewropew jew korp tal-Unjoni, issir disponibbli online mingħajr dewmien żejjed;*
- (i) *meta tintalab data personali, tiġi nnotifikata mingħajr dewmien żejjed lill-awtorità superviżorja iresponsabbli għall-monitoraġġ tal-applikazzjoni tar-Regolament (UE) 2016/679 fl-Istat Membru fejn ikun stabbilit il-korp tas-settur pubbliku.*

Il-Bank Ċentrali Ewropew u l-korpi tal-Unjoni għandhom jinfurmaw lill-Kummissjoni bit-talbiet tagħhom.

3. Korp tas-settur pubbliku *il-Kummissjoni, il-Bank Ċentrali Ewropew jew korp* tal-Unjoni ma għandhomx jagħmlu d-data miksuba skont dan il-Kapitolu disponibbli għall-użu mill-ġdid kif definit fl-Artikolu 2, il-punt 2, tar-*Regolament (UE) 2022/868* jew l-Artikolu 2, il-punt 11, tad-Direttiva (UE) 2019/1024. *Ir-Regolament (UE) 2022/868* u d-Direttiva (UE) 2019/1024 ma għandhomx japplikaw għad-data miżmuma mill-korpi tas-settur pubbliku miksuba skont dan il-Kapitolu.

4. Il-paragrafu 3 ta' dan l-Artikolu ma jipprekludix lil korp tas-settur pubbliku, ***lill-Kummissjoni, lill-Bank Ċentrali Ewropew jew*** lil korp tal-Unjoni ■ milli jiskambjaw data miksuba skont dan il-Kapitolu ma' korp ieħor tas-settur pubbliku jew mal-***Kummissjoni, mal-Bank Ċentrali Ewropew jew*** ma' korp ■ tal-Unjoni bil-ħsieb li jikkompletaw il-kompiti msemmija fl-Artikolu 15, ***kif speċifikat fit-talba f'konformità mal-paragrafu 1, il-punt (f), ta' dan l-Artikolu*** jew li jagħmlu d-data disponibbli għal parti terza meta dan ikun iddelega, permezz ta' ftehim disponibbli għall-pubbliku, spezzjonijiet tekniċi jew funzjonijiet oħra lil dik il-parti terza. L-obbligi fuq il-korpi tas-settur pubbliku ***skont l-Artikolu 19, b'mod partikolari s-salvagwardji biex tiġi ppreservata l-kunfidenzjalità tas-sigrieti kummerċjali, għandhom japplikaw ukoll għal dawn il-partijiet terzi.*** Meta korp tas-settur pubbliku, ***il-Kummissjoni, il-Bank Ċentrali Ewropew jew korp*** ■ tal-Unjoni jittrażmetti jew jagħmel id-data disponibbli skont dan il-paragrafu, huma għandhom jinnotifikaw lid-detentur tad-data li mingħandu tkun waslet id-data ***mingħajr dewmien żejjed.***
5. ***Meta d-detentur tad-data jqis li d-drittijiet tiegħu skont dan il-Kapitolu jkunu nkisru bit-trażmissjoni jew bit-tqeghid għad-dispożizzjoni tad-data, huwa jista' jressaq ilment mal-awtorità kompetenti maħtura skont l-Artikolu 37 tal-Istat Membru fejn ikun stabbilit id-detentur tad-data.***

6. *Il-Kummissjoni għandha tiżviluppa mudell għat-talbiet skont dan l-Artikolu.*

Artikolu 18

Konformità mat-talbiet għad-data

1. Detentur tad-data li jirċievi talba biex id-data ssir disponibbli skont dan il-Kapitolu għandu jagħmel id-data disponibbli għall-korp tas-settur pubbliku rikjedenti, ***għall-Kummissjoni, għall-Bank Ċentrali Ewropew jew għal korp*** tal-Unjoni mingħajr dewmien żejjed, ***filwaqt li jqis il-miżuri tekniċi, organizzattivi u legali neċessarji.***
2. Mingħajr preġudizzju għall-htigijiet speċifiċi fir-rigward tad-disponibbiltà tad-data definiti fil-liġi tal-Unjoni jew dik nazzjonali, detentur tad-data jista' jirrifjuta jew ifittex il-modifika ta' talba biex id-data ssir disponibbli skont dan il-Kapitolu ***mingħajr dewmien żejjed u, fi kwalunkwe każ, mhux aktar tard minn*** hamest ijiem tax-xogħol wara li jirċievi talba għad-data neċessarja bħala twegiba għal emerġenza pubblika u ***mingħajr dewmien żejjed u, fi kwalunkwe każ, mhux aktar tard minn 30*** jum tax-xogħol wara li tkun waslet tali talba f'każijiet oħra ta' htieġa eċċezzjonali, għal xi waħda mir-raġunijiet li ġejjin:
 - (a) ***id-detentur tad-data ma jkollux kontroll fuq id-data mitluba;***

- (b) *talba simili għall-istess għan tkun giet sottomessa qabel minn korp ieħor tas-settur pubbliku jew mill-Kummissjoni, mill-Bank Ċentrali Ewropew jew minn korp tal-Unjoni u d-detentur tad-data ma jkunx gie nnotifikat bit-thassir tad-data skont l-Artikolu 19(1), il-punt (c);*
- (c) it-talba ma tissodisfax il-kundizzjonijiet stabbiliti fl-Artikolu 17(1) u (2).

■

3. Jekk id-detentur tad-data jiddeċiedi li jirrifjuta t-talba jew ifittex il-modifika tagħha f'konformità mal-paragrafu 2, il-punt (b), huwa għandu jindika l-identità tal-korp tas-settur pubbliku jew *tal-Kummissjoni, tal-Bank Ċentrali Ewropew jew* tal-korp ■ tal-Unjoni li qabel ikunu ssottomettew talba għall-istess għan.
4. *Meta d-data mitluba tinkludi data personali, id-detentur tad-data għandu janonimizza d-data kif xieraq, sakemm il-konformità mat-talba biex id-data ssir disponibbli għal korp tas-settur pubbliku, għall-Kummissjoni, għall-Bank Ċentrali Ewropew jew* għal korp ■ tal-Unjoni ma tkunx teħtieg l-iżvelar ta' data personali. *F'każijiet bhal dawn, id-detentur tad-data għandu jippsewdonimizza d-data* ■ .

5. Meta l-korp tas-settur pubbliku, *il-Kummissjoni, il-Bank Ċentrali Ewropew jew* il-korp ■ tal-Unjoni jkunu jixtiequ jikkontestaw ir-rifjut ta' detentur tad-data milli jipprovdi d-data mitluba, jew *meta d-detentur tad-data jkun jixtieq jikkontesta* t-talba, *u l-kwistjoni ma tkunx tista' tiġi risolta permezz ta' modifika xierqa tat-talba*, il-kwistjoni għandha tiġi riferuta lill-awtorità kompetenti maħtura skont l-Artikolu 37 *tal-Istat Membru fejn ikun stabbilit id-detentur tad-data*.

Artikolu 19

Obbligi tal-korpi tas-settur pubbliku, *tal-Kummissjoni, tal-Bank Ċentrali Ewropew u* tal-korpi ■ tal-Unjoni

1. Korp tas-settur pubbliku, *il-Kummissjoni, il-Bank Ċentrali Ewropew jew* korp ■ tal-Unjoni li *jirċievu* data fuq talba magħmula skont l-Artikolu 14 għandhom:
- (a) ma jużawx id-data b'mod li ma jkunx kompatibbli mal-għan li għalih tkun intalbet;
 - (b) *ikunu implimentaw miżuri tekniċi u organizzattivi li jippreservaw il-kunfidenzjalità u l-integrità tad-data mitluba u s-sigurtà tat-trasferimenti tad-data, b'mod partikolari d-data personali, u jissalvagwardaw id-drittijiet u l-libertajiet tas-sugġetti tad-data;*

(c) *ihassru* d-data hekk kif ma tibqax aktar neccessarja għall-għan iddikjarat u jinformaw lid-detentur tad-data *u lill-individwi jew lill-organizzazzjonijiet li jkunu rċevew id-data skont l-Artikolu 21(1) mingħajr dewmien żejjed* li d-data tkun *thassret, sakemm ma jkunx mehtieġ l-arkivjar tad-data f'konformità mal-liġi tal-Unjoni jew dik nazzjonali dwar l-aċċess pubbliku għad-dokumenti fil-kuntest tal-obbligi ta' trasparenza.*

2. *Korp tas-settur pubbliku, il-Kummissjoni, il-Bank Ċentrali Ewropew, korp tal-Unjoni jew parti terza li jirċievu data skont dan il-Kapitolu ma għandhomx:*

- (a) *jużaw id-data jew l-għarfien dwar is-sitwazzjoni ekonomika, l-assi u l-metodi ta' produzzjoni jew ta' operat tad-detentur tad-data biex jiżviluppaw jew itejbu prodott konness jew servizz relatat li jikkompeti mal-prodott konness jew mas-servizz relatat tad-detentur tad-data;*
- (b) *jikkondividu d-data ma' parti terza oħra għal kwalunkwe wiehed mill-għanijiet imsemmija fil-punt (a).*

3. L-iżvelar ta' sigrieti kummerċjali ■ lil korp tas-settur pubbliku, ***lill-Kummissjoni, lill-Bank Ċentrali Ewropew jew*** lil korp ■ tal-Unjoni għandu jkun meħtieġ biss sa fejn ikun strettament neċessarju biex jintlaħaq l-għan ta' talba ***skont l-Artikolu 15***. F'każ bħal dan, ***id-detentur tad-data jew, jekk ma jkunux l-istess persuna, id-detentur ta' sigriet kummerċjali għandu jidentifika d-data li tkun protetta bħala sigriet kummerċjali, inkluż fil-metadata rilevanti. Il-korp tas-settur pubbliku, il-Kummissjoni, il-Bank Ċentrali Ewropew jew il-korp ■ tal-Unjoni għandhom, qabel l-iżvelar ta' sigriet kummerċjali, jieħdu l-miżuri tekniċi u organizzattivi kollha neċessarji u xierqa biex jippreservaw il-kunfidenzjalità tas-sigrieti kummerċjali, inkluż, skont kif ikun xieraq, l-użu ta' mudelli ta' termini kuntrattwali, standards tekniċi u l-applikazzjoni ta' kodiċijiet ta' kondotta.***
4. ***Korp tas-settur pubbliku, il-Kummissjoni, il-Bank Ċentrali Ewropew jew korp tal-Unjoni għandhom ikunu responsabbli għas-sigurtà tad-data li jirċievu.***

Artikolu 20

Kumpens f'kazijiet ta' htieġa eċċezzjonali

1. **Id-detenturi** tad-data *għajr l-intrapriżi żgħar u l-intrapriżi mikro għandhom jagħmlu* disponibbli *d-data neċessarja* biex iwieġbu għal emerġenza pubblika skont l-Artikolu **15(1)**, il-punt (a), ■ mingħajr hlas. **Il-korp tas-settur pubbliku, il-Kummissjoni, il-Bank Ċentrali Ewropew jew il-korp tal-Unjoni li jkunu rċevew data għandhom jagħtu rikonoxximent pubbliku lid-detentur tad-data jekk dan jintalab mid-detentur tad-data.**
2. ■ Id-detentur tad-data **għandu jkun intitolat għal kumpens ġust** talli jkun għamel id-data disponibbli f'konformità ma' talba magħmula skont l-Artikolu **15(1), il-punt (b)**. Tali kumpens għandu **jkopri** l-kostijiet tekniċi u organizzattivi mgarrba għall-konformità mat-talba inkluż, fejn **applikabbli**, il-kostijiet tal-anonimizzazzjoni, **il-pseudonimizzazzjoni, l-aggregazzjoni** u l-adattament tekniku, u margni raġonevoli. Fuq talba tal-korp tas-settur pubbliku, tal-**Kummissjoni, tal-Bank Ċentrali Ewropew jew** tal-korp ■ tal-Unjoni, id-detentur tad-data għandu jipprovdi informazzjoni abbażi tal-kalkolu tal-kostijiet u tal-margni raġonevoli.

3. *Il-paragrafu 2 għandu japplika wkoll meta mikrointrapriża u intrapriża żgħira titlob kumpens talli tagħmel id-data disponibbli.*
4. *Id-detenturi tad-data ma għandhomx ikunu intitolati għalkumpens talli jagħmlu d-data disponibbli f'konformità ma' talba magħmula skont l-Artikolu 15(1), il-punt (b), meta l-kompitu speċifiku mwettaq fl-interess pubbliku jkun il-produzzjoni ta' statistika uffiċjali u meta x-xiri tad-data ma jkunx permess mil-liġi nazzjonali. L-Istati Membri għandhom jinnotifikaw lill-Kummissjoni meta x-xiri ta' data għall-produzzjoni ta' statistika uffiċjali ma jkunx permess mil-liġi nazzjonali.*
5. *Meta l-korp tas-settur pubbliku, il-Kummissjoni, il-Bank Ċentrali Ewropew jew il-korp tal-Unjoni ma jaqblux mal-livell ta' kumpens mitlub mid-detentur tad-data, huma jistgħu jressqu lment mal-awtorità kompetenti mahtura skont l-Artikolu 37 tal-Istat Membru fejn ikun ibbażat id-detentur tad-data.*

Artikolu 21

Kondiviżjoni ta' data miksuba fil-kuntest ta' hteġa eċċezzjonali ma' organizzazzjonijiet tar-riċerka jew korpi tal-istatistika

1. Korp tas-settur pubbliku, ***il-Kummissjoni, il-Bank Ċentrali Ewropew*** jew korp tal-Unjoni għandhom ikunu intitolati jikkondividu d-data li jkunu rċevew skont dan il-Kapitolu:
 - (a) ma' individwi jew organizzazzjonijiet bil-ħsieb li jwettqu riċerka xjentifika jew analitika kompatibbli mal-għan li għalih tkun intalbet id-data; jew
 - (b) ***ma'*** istituti nazzjonali tal-istatistika u l-Eurostat għall-***produzzjoni*** ta' statistika uffiċjali.
2. L-individwi jew l-organizzazzjonijiet li jirċievu d-data skont il-paragrafu 1 għandhom jaġixxu mingħajr skop ta' qligħ jew fil-kuntest ta' missjoni ta' interess pubbliku rikonoxxuta fil-liġi tal-Unjoni jew dik nazzjonali. Dawn ma għandhomx jinkludu organizzazzjonijiet li l-impriżi kummerċjali jkollhom influwenza ***sinifikanti*** fuqhom li ***x'aktarx*** tirriżulta f'aċċess preferenzjali għar-riżultati tar-riċerka.
3. L-individwi jew l-organizzazzjonijiet li jirċievu d-data skont il-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu għandhom jikkonformaw mal-***istess obbligi li japplikaw għall-korpi tas-settur pubbliku, għall-Kummissjoni, għall-Bank Ċentrali Ewropew jew għall-korpi tal-Unjoni skont*** l-Artikolu 17(3) u l-Artikolu 19.

4. *Minkejja l-Artikolu 19(1), il-punt (c), l-individwi jew l-organizzazzjonijiet li jirċievu d-data skont il-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu jistgħu jżommu d-data li jirċievu għall-ghan li għalih tkun intalbet id-data sa sitt xhur wara t-thassir tad-data mill-korpi tas-settur pubbliku, mill-Kummissjoni, mill-Bank Ċentrali Ewropew u mill-korpi tal-Unjoni.*
5. *Meta korp tas-settur pubbliku, il-Kummissjoni, il-Bank Ċentrali Ewropew jew korp tal-Unjoni jkollhom l-intenzjoni li jittrażmettu jew jagħmlu d-data disponibbli skont il-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu, huma għandhom jinnotifikaw **mingħajr dewmien żejjed** lid-detentur tad-data li mingħandu tkun waslet id-data, **u jiddikjaraw l-identità u d-dettalji ta' kuntatt tal-organizzazzjoni jew tal-individwu li jkun qed jirċievi d-data, l-ghan tat-trażmissjoni jew tat-tqegħid għad-dispożizzjoni tad-data, il-perjodu li għalih tintuża d-data u l-miżuri ta' protezzjoni teknika u organizzattivi meħuda, inkluż fejn ikunu involuti data personali jew sigrieti kummerċjali. Meta d-detentur tad-data ma jaqbilx mat-trażmissjoni jew mat-tqegħid għad-dispożizzjoni tad-data, huwa jista' jressaq ilment mal-awtorità kompetenti maħtura skont l-Artikolu 37 tal-Istat Membru fejn ikun stabbilit id-detentur tad-data.***

Artikolu 22

Assistenza reċiproka u kooperazzjoni transfruntiera

1. Il-korpi tas-settur pubbliku. *il-Kummissjoni, il-Bank Ċentrali Ewropew u* l-korpi ■ tal-Unjoni għandhom jikkooperaw u jassistu lil xulxin, biex jimplimentaw dan il-Kapitolu b'mod konsistenti.
2. Kwalunkwe data skambjata fil-kuntest ta' assistenza mitluba u pprovduta skont il-paragrafu 1 ma għandhiex tintuża b'mod li ma jkunx kompatibbli mal-għan li għalih tkun intalbet.
3. Meta korp tas-settur pubbliku jkollu l-intenzjoni li jitlob data mingħand detentur tad-data stabbilit fi Stat Membru ieħor, huwa għandu l-ewwel jinnotifika lill-awtorità kompetenti maħtura skont l-Artikolu 37 f' dak l-Istat Membru, b'dik l-intenzjoni. Dan ir-rekwizit għandu japplika wkoll għal talbiet mill-*Kummissjoni, mill-Bank Ċentrali Ewropew u minn* korpi ■ tal-Unjoni. *It-talba għandha tiġi eżaminata mill-awtorità kompetenti tal-Istat Membru fejn ikun stabbilit id-detentur tad-data.*

4. Wara li tkun *eżaminat it-talba fid-dawl tar-rekwiżiti stabbiliti fl-Artikolu 17*, l-awtorità kompetenti rilevanti għandha, mingħajr dewmien żejjed, *tiehu wahda* mill-azzjonijiet li *gejjin*:

- (a) *tittirażmetti t-talba lid-detentur tad-data u, jekk ikun applikabbli, tagħti parir lill-korp tas-settur pubbliku rikjedenti, lill-Kummissjoni, lill-Bank Ċentrali Ewropew jew lill-korp tal-Unjoni dwar il-htieġa, jekk ikun hemm, biex jikkooperaw mal-korpi tas-settur pubbliku tal-Istat Membru li fih ikun stabbilit id-detentur tad-data bl-għan li jitnaqqas il-piż amministrattiv fuq id-detentur tad-data biex jikkonforma mat-talba;*
- (b) *tirrifjuta t-talba għal raġunijiet debitament sostanzjali, f'konformità ma' dan il-Kapitolu.*

Il-korp tas-settur pubbliku rikjedenti, il-Kummissjoni, il-Bank Ċentrali Ewropew jew il-korp tal-Unjoni għandhom iqisu l-parir u r-raġunijiet mogħtija mill-awtorità kompetenti rilevanti skont l-ewwel subparagrafu qabel kwalunkwe azzjoni ulterjuri bħas-sottomisjoni tat-talba, jekk ikun applikabbli.

KAPITOLU VI
QLIB BEJN IS-SERVIZZI TAL-IPPROĊESSAR TAD-DATA

Artikolu 23

Tneħħija tal-ostakli għall-qlib effettiv

Il-fornituri ta' servizzi tal-ipproċessar tad-data għandhom jieħdu l-miżuri previsti fl-Artikoli 25, 26, 27, 29 u 30 biex **jippermettu** lill-klijenti jaqilbu għal servizz tal-ipproċessar tad-data, li jkopri l-istess tip ta' servizz, li huwa pprovdut minn fornitur **■** differenti **ta' servizzi tal-ipproċessar tad-data, jew għal infrastruttura tal-ICT fuq il-post, jew, fejn rilevanti, jużaw diversi fornituri ta' servizzi tal-ipproċessar tad-data fl-istess hin**. B'mod partikolari, il-fornituri **ta' servizzi tal-ipproċessar tad-data ma għandhomx jimponu u għandhom** ineħħu l-ostakli **prekummerċjali**, kummerċjali, tekniċi, kuntrattwali u organizzattivi li jimpedixxu lill-klijenti milli:

- (a) itemmu, wara *l*-perjodu massimu ta' avviż **u t-tlestija b'suċċess tal-proċess tal-qlib, f'konformità mal-Artikolu 25**, il-kuntratt tas-servizz tal-ipproċessar tad-data;
- (b) jikkonkludu kuntratti godda ma' fornitur differenti ta' servizzi tal-ipproċessar tad-data li jkopru l-istess tip ta' servizz;

- (c) jitransferixxu *d-data tal-klijent li tista' tiġi esportata u* assi diġitali, lil fornitur differenti ta' servizzi tal-ipproċessar tad-data *jew lil infrastruttura tal-ICT fuq il-post, inkluż wara li jkun ibbenefika minn offerta bla hlas;*
- (d) *f'konformità mal-Artikolu 24, jiksbu* ekwivalenza funzjonali *fl-użu* tas-servizz *il-ġdid* tal-ipproċessar tad-data fl-ambjent tal-ICT tal-fornitur differenti ta' servizzi tal-ipproċessar tad-data li jkopru l-istess tip ta' servizz;
- (e) *jisseparaw, fejn ikun teknikament fattibbli, is-servizzi tal-ipproċessar tad-data msemmija fl-Artikolu 30(1) minn servizzi oħra tal-ipproċessar tad-data pprovduti mill-fornituri ta' servizzi tal-ipproċessar tad-data.*

Artikolu 24

Kamp ta' applikazzjoni tal-obbligi tekniċi

Ir-responsabbiltajiet tal-fornituri ta' servizzi tal-ipproċessar tad-data stabbiliti fl-Artikoli 23, 25, 29, 30 u 34 għandhom japplikaw biss għas-servizzi, il-kuntratti jew il-prattiki kummerċjali pprovduti mill-fornitur sors ta' servizzi tal-ipproċessar tad-data.

Artikolu 25

Termini kuntrattwali dwar il-qlib

1. Id-drittijiet tal-klijent u l-obbligi tal-fornitur ta' servizzi tal-ipproċessar tad-data fir-rigward tal-qlib bejn il-fornituri ta' tali servizzi ***jew, fejn applikabbli, għal infrastruttura tal-ICT fuq il-post*** għandhom jiġu stabbiliti b'mod ċar f'kuntratt bil-miktub. Il-fornitur tas-servizzi tal-ipproċessar tad-data għandu jagħmel il-kuntratt disponibbli ***għall-klijent qabel l-iffirmar tal-kuntratt b'mod li jippermetti lill-klijent jaħžen u jipproduċi mill-ġdid il-kuntratt.***
2. Mingħajr preġudizzju għad-Direttiva (UE) 2019/770, il-kuntratt imsemmi fil-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu għandu jinkludi mill-inqas dan li ġej:
 - (a) klawżoli li jippermettu lill-klijent, fuq talba, jaqleb għal servizz tal-ipproċessar tad-data offrut minn fornitur differenti ta' ***servizzi*** tal-ipproċessar tad-data jew li jittrasferixxi d-data u l-assi diġitali kollha ***li jistgħu jiġu esportati għal infrastruttura ICT fuq il-post, mingħajr dewmien żejjed u fi kwalunkwe każ mhux wara l-perjodu tranżizzjonali massimu obbligatorju ta' 30 jum kalendarju, li jibda wara l-perjodu massimu ta' avviż imsemmi fil-punt (d), li matulu l-kuntratt tas-servizz jibqa' japplika u li matulu l-fornitur ta' servizzi*** tal-ipproċessar tad-data għandu:
 - (i) ***jagħti assistenza raġonevoli lill-klijent u lill-partijiet terzi awtorizzati mill-klijent fil-proċess tal-qlib;***

- (ii) *jaġixxi bl-attenzjoni dovuta biex tinżamm il-kontinwità tan-negozju, u jkompli jipprovdi l-funzjonijiet jew is-servizzi skont il-kuntratt;*
- (iii) *jipprovdi informazzjoni cara dwar ir-riskji magħrufa għall-kontinwità fil-forniment tal-funzjonijiet jew tas-servizzi min-naħa tal-fornitur sors tas-servizzi tal-ipproċessar tad-data;*
- (iv) *jiżgura li jinżamm livell għoli ta' sigurtà matul il-proċess tal-qlib, b'mod partikolari s-sigurtà tad-data matul it-trasferiment tagħha u l-kontinwità tas-sigurtà tad-data matul il-perjodu ta' rkupru speċifikat fil-punt (g), f'konformità mal-liġijiet tal-Unjoni jew dawk nazzjonali applikabbli;*
- (b) *obbligu tal-fornitur ta' servizzi tal-ipproċessar tad-data biex jappoġġa l-istrategija ta' hruġ rilevanti tal-klijent għas-servizzi kkuntrattati, inkluż billi jipprovdi l-informazzjoni rilevanti kollha;*
- (c) *klawżola li tispeċifika li l-kuntratt għandu jiġi kkunsidrat mitmum u l-klijent għandu jiġi nnotifikat bit-terminazzjoni, f'wiehed mill-każijiet li ġejjin:*

 - (i) *fejn applikabbli, mat-tlestija b'suċċess tal-proċess tal-qlib;*

- (ii) *fi tmiem il-perjodu massimu ta' avviż imsemmi fil-paragrafu (d), meta l-klijent ma jixtieqx jaqleb iżda jixtieq ihassar id-data li tista' tiġi esportata u l-assi diġitali kollha tiegħu mat-terminazzjoni tas-servizz;*
- (d) *perjodu massimu ta' avviż għall-bidu tal-proċess tal-qlib, li ma għandux jaqbeż xahrejn;*
- (e) *speċifikazzjoni eżawrjenti tal-kategoriji ■ kollha tad-data u l-assi diġitali li jistghu jiġu ttrasferiti matul il-proċess tal-qlib, inkluż, bhala minimu, id-data kollha li tista' tiġi esportata;*
- (f) *speċifikazzjoni eżawrjenti tal-kategoriji tad-data speċifiċi għall-funzjonament intern tas-servizz tal-ipproċessar tad-data tal-fornitur li jridu jiġu eżentati mid-data li tista' tiġi esportata skont il-punt (e) ta' dan il-paragrafu fejn jeżisti riskju ta' ksur tas-sigriet kummerċjali tal-fornitur; sakemm tali eżenzjonijiet ma għandhomx jimpedixxu jew idewmu l-proċess tal-qlib previst fl-Artikolu 23;*
- (g) *perjodu minimu għall-irkupru tad-data ta' mill-inqas 30 jum kalendarju, li jibda wara t-terminazzjoni tal-perjodu tranzizzjonali li kien miftiehem bejn il-klijent u ■ l-fornitur ta' servizzi tal-ipproċessar tad-data, f'konformità mal-punt (a) ta' dan il-paragrafu u l-paragrafu 4;*

- (h) klawżola li tiggarrantixxi t-thassir shih tad-data kollha li tista' tiġi esportata u ta' assi diġitali ġġenerati direttament mill-klijent, jew relatati mal-klijent direttament, wara l-iskadenza tal-perjodu ta' rkupru msemmi fil-punt (g) jew wara l-iskadenza ta' perjodu alternattiv maqbul f'data aktar tard mid-data tal-iskadenza tal-perjodu ta' rkupru msemmi fil-punt (g), dment li l-proċess tal-qlib ikun tlesta b'suċċess;*
- (i) l-imposti tal-qlib li jistgħu jiġu imposti mill-fornituri ta' servizzi tal-ipproċessar tad-data f'konformità mal-Artikolu 29.*

3. Il-kuntratt imsemmi fil-paragrafu 1 għandu jinkludi klawżoli li jipprovdu li l-klijent jista' jinnotifika lill-fornitur ta' servizzi tal-ipproċessar tad-data bid-deċiżjoni tiegħu li jwettaq waħda mill-azzjonijiet li ġejjin jew aktar mat-terminazzjoni tal-perjodu massimu ta' avviż imsemmi fil-paragrafu 2, il-punt (d):

- (a) jaqleb għal fornitur differenti ta' servizzi tal-ipproċessar tad-data, f'liema każ il-klijent għandu jipprovdi d-dettalji neċessarji ta' dak il-fornitur;*
- (b) jaqleb għal infrastruttura tal-ICT fuq il-post;*
- (c) ihassar d-data li tista' tiġi esportata u l-assi diġitali tiegħu.*

4. Meta l-perjodu tranżizzjonali massimu obbligatorju kif previst fil-paragrafu 2, il-punt (a) ma jkunx teknikament fattibbli, il-fornitur ta' servizzi tal-ipproċessar tad-data għandu jinnotifika lill-klijent fi żmien **14**-il jum tax-xogħol minn meta ssir it-talba għall-qlib, **u għandu jiġġustifikab'mod** xieraq in-nuqqas ta' fattibbiltà teknika **u jindika** perjodu tranżizzjonali alternattiv, li ma għandux jaqbeż **seba'** xhur. F'konformità mal-paragrafu 1, għandha tiġi żgurata l-kontinwità tas-servizz matul il-perjodu tranżizzjonali alternattiv kollu.
5. ***Minghajr preġudizzju għall-paragrafu 4, il-kuntratt imsemmi fil-paragrafu 1 għandu jinkludi klawżoli li jagħtu lill-klijent id-dritt li jestendi l-perjodu tranżizzjonali darba għal perjodu li l-klijent jikkunsidra aktar xieraq għall-ghanijiet tiegħu stess.***

Artikolu 26

Obbligu ta' informazzjoni tal-fornituri ta' servizzi tal-ipproċessar tad-data

Il-fornitur ta' servizzi tal-ipproċessar tad-data ghandu jipprovdi lill-klijent:

- (a) b'informazzjoni dwar il-proċeduri disponibbli għall-qlib u t-trasferiment għas-servizz tal-ipproċessar tad-data, inkluż informazzjoni dwar il-metodi u l-formati disponibbli tal-qlib u tat-trasferiment kif ukoll ir-restrizzjonijiet u l-limitazzjonijiet tekniċi li huma magħrufa mill-fornitur tas-servizzi tal-ipproċessar tad-data;*
- (b) b'referenza għal regjistru online aġġornat ospitat mill-fornitur ta' servizzi tal-ipproċessar tad-data, bid-dettalji tal-istrutturi tad-data u l-formati tad-data kollha kif ukoll l-istandards rilevanti u l-ispeċifikazzjonijiet miftuħa tal-interoperabbiltà, li fihom tkun disponibbli d-data li tista' tiġi esportata msemmija fl-Artikolu 25 (1a), punt (e).*

Artikolu 27

Obbligu ta' bona fide

Il-partijiet kollha involuti, inkluż il-fornituri ta' destinazzjoni ta' servizzi tal-ipproċessar tad-data, għandhom jikkooperaw in bona fide biex jagħmlu l-proċess tal-qlib effettiv, jippermettu t-trasferiment f'waqtu tad-data u jżommu l-kontinwità tas-servizz tal-ipproċessar tad-data.

Artikolu 28

Obbligi ta' trasparenza kuntrattwali dwar l-aċċess u t-trasferiment internazzjonali

- 1. Il-fornituri ta' servizzi tal-ipproċessar tad-data għandhom jagħmlu l-informazzjoni li ġejja disponibbli fuq is-siti web tagħhom, u jzommu dik l-informazzjoni aġġornata:*
 - (a) il-ġurizdizzjoni li għaliha tkun soġġetta l-infrastruttura tal-ICT użata għall-ipproċessar tad-data tas-servizzi individwali tagħhom;*
 - (b) deskrizzjoni ġenerali tal-miżuri tekniċi, organizzattivi u kuntrattwali adottati mill-fornitur ta' servizzi tal-ipproċessar tad-data sabiex jiġi evitat l-aċċess jew it-trasferiment internazzjonali mill-gvern ta' data mhux personali miżmuma fl-Unjoni fejn tali aċċess jew trasferiment johloq kunflitt mal-liġi tal-Unjoni jew mal-liġi nazzjonali tal-Istat Membru rilevanti.*
- 2. Is-siti web imsemmija fil-paragrafu 1 għandhom ikunu elenkati fi kuntratt għas-servizzi kollha tal-ipproċessar tad-data offruti mill-fornituri ta' servizzi tal-ipproċessar tad-data.*

Artikolu 29

Irtirar gradwali tal-imposti tal-qlib

1. Minn ... [tliet snin mid-data ***tad-dhul fis-seħħ*** ta' dan ir-Regolament], il-fornituri ta' servizzi tal-ipproċessar tad-data ma għandhom jimponu l-ebda imposta ***tal-qlib*** fuq il-klijent għall-proċess tal-qlib.
2. Minn ... [■ data tad-dhul fis-seħħ ■ ta' dan ir-Regolament] sa ... [tliet snin mid-data ***tad-dhul fis-seħħ*** ta' dan ir-Regolament], il-fornituri ta' servizzi tal-ipproċessar tad-data jistgħu jimponu imposti mnaqqa ***tal-qlib*** fuq il-klijent għall-proċess tal-qlib.
3. L-imposti ***mnaqqa tal-qlib*** imsemmija fil-paragrafu 2 ma għandhomx jaqbzu l-kostijiet imgarrba mill-fornitur ta' servizzi tal-ipproċessar tad-data li huma direttament marbuta mal-proċess tal-qlib ikkonċernat.
4. ***Qabel ma jidhlu f'kuntrattwali ma' klijent, il-fornituri ta' servizzi tal-ipproċessar tad-data għandhom jipprovdu lill-klijent prospettiv informazzjoni ċara dwar it-tariffi ta' servizz standard u l-penali ta' terminazzjoni bikrija li jistgħu jiġu imposti, kif ukoll dwar l-imposti mnaqqa tal-qlib li jistgħu jiġu imposti matul il-perjodu ta' żmien imsemmi fil-paragrafu 2.***

5. *Meta jkun rilevanti, il-fornituri ta' servizzi tal-ipproċessar tad-data għandhom jipprovdu informazzjoni lil konsumatur dwar servizzi tal-ipproċessar tad-data li jinvolvu qlib kumpless hafna jew għali jew li għalihom ikun impossibbli li jsir qlib minghajr interferenza sinifikanti fid-data, fl-assi diġitali jew fl-arkitettura tas-servizz.*
6. *Fejn ikun applikabbli, il-fornituri ta' servizzi tal-ipproċessar tad-data għandhom jagħmlu l-informazzjoni msemmija fil-paragrafi 4 u 5 disponibbli pubblikament għall-klijenti permezz ta' taqsima ddedikata tas-sit web tagħhom jew bi kwalunkwe mod ieħor faċilment aċċessibbli.*
7. Il-Kummissjoni għandha s-setgħa li tadotta atti delegati f'konformità mal-Artikolu 45 biex tissupplimenta dan ir-Regolament billi tistabbilixxi mekkanizmu ta' monitoraġġ biex il-Kummissjoni timmonitorja l-imposti tal-qlib, imposti mill-*fornituri ta' servizzi* tal-ipproċessar tad-data fis-suq sabiex tiżgura li l-irtirar *u t-tnaqqis ta'* imposti tal-qlib skont il-*paragrafi 1 u 2* ta' dan l-Artikolu jintlaħqu f'konformità mal-*iskadenzi* previsti f'*dawk il-paragrafi*.

Artikolu 30
Aspetti tekniċi tal-qlib

1. Il-fornituri ta' servizzi tal-ipproċessar tad-data li jikkonċernaw riżorsi tal-informatika skalabbli u elastiki limitati għal elementi infrastrutturali bħal servers, networks u r-riżorsi virtwali neċessarji għall-operat tal-infrastruttura, iżda li ma jipprovdux aċċess għas-servizzi operatorji, software u applikazzjonijiet li jinħażnu, li jiġu pproċessati mod ieħor, jew li jintużaw fuq dawk l-elementi infrastrutturali, għandhom, ***f'konformità mal-Artikolu 27, jiehdu l-miżuri raġonevoli kollha fis-setgħa tagħhom biex jagħmluha aktar faċli li l-klijent, wara li jaqleb għal servizz li jkopri l-istess tip ta' servizz tas-servizzi tal-ipproċessar tad-data, jikseb ekwivalenza funzjonali fl-użu tas-servizz ta' destinazzjoni tal-ipproċessar tad-data. Il-fornitur sors ta' servizzi tal-ipproċessar tad-data għandu jiffaċilita l-proċess tal-qlib billi jipprovdi kapaċitajiet, informazzjoni adegwata, dokumentazzjoni, appoġġ tekniku u, fejn xieraq, l-ghodod neċessarja.***
2. **█** Il-fornituri ta' servizzi tal-ipproċessar tad-data, ***għajr dawk imsemmija fil-paragrafu 1, għandhom jagħmlu l-interfaċċi miftuha disponibbli bl-istess mod għall-klijenti kollha tagħhom u għall-fornituri ta' destinazzjoni tas-servizzi tal-ipproċessar tad-data kkonċernati mingħajr hlas biex jiffaċilitaw il-proċess tal-qlib. Dawk l-interfaċċi għandhom jinkludu biżżejjed informazzjoni dwar is-servizz ikkonċernat biex jippermettu l-iżvilupp ta' software li jikkomunika mas-servizzi, għall-finijiet tat-trasferiment u l-interoperabbiltà tad-data.***

3. Għas-servizzi tal-ipproċessar tad-data għajr dawk imsemmija fil-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu, il-fornituri ta' servizzi tal-ipproċessar tad-data għandhom jiżguraw il-kompatibbiltà mal-*ispeċifikazzjonijiet komuni bbażati fuq speċifikazzjonijiet miftuħa tal-interoperabbiltà* jew standards *armonizzati* għall-interoperabbiltà *mill-inqas 12-il xahar wara li r-referenzi għal dawk l-ispeċifikazzjonijiet komuni jew l-istandards armonizzati għall-interoperabbiltà tas-servizzi tal-ipproċessar tad-data jkunu ġew ippubblikati fir-repożitorju ċentrali tal-istandards tas-servizzi tal-ipproċessar tad-data tal-Unjoni wara l-pubblikazzjonijiet tal-atti ta' implimentazzjoni sottostanti f'Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea* f'konformità mal-Artikolu 35(8).
4. *Il-fornituri ta' servizzi tal-ipproċessar tad-data għajr dawk imsemmija fil-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu għandhom jaġġornaw ir-reġistru online msemmi fl-Artikolu 26, il-punt (b), f'konformità mal-obbligi tagħhom skont il-paragrafu 3 ta' dan l-Artikolu.*

5. ***Fil-każ tal-qlib bejn servizzi tal-istess tip ta' servizz, li għalihom l-ispeċifikazzjonijiet komuni tal-l-istandards armonizzati għall-inteerooperabbiltà msemmija fil-paragrafu 3 ta' dan l-Artikolu ma jkunux ġew ippubblikati fir-repożitorju ċentrali tas-servizzi tal-ipproċessar tad-data tal-Unjoni f'konformità mal-Artikolu 35(7), il-fornitur ta' servizzi tal-ipproċessar tad-data għandu, fuq talba tal-klijent, jesporta d-data kollha li tista' tiġi esportata*** ■ fformat strutturat, użat b'mod komuni u li jinqara minn magna.
6. ***Il-fornituri ta' servizzi tal-ipproċessar tad-data ma għandhomx ikunu meħtieġa jiżviluppaw teknoloġiji jew servizzi godda, jew jiżvelaw jew jittrasferixxu assi diġitali li huma protetti minn drittijiet ta' propjetà intellettwali jew li jikkostitwixxu sigriet kummerċjali, lil klijent jew lil fornitur differenti ta' servizzi tal-ipproċessar tad-data jew jikkompromettu s-sigurtà u l-integrità tas-servizz tal-klijent jew tal-fornitur.***

Artikolu 31

Reġim speċifiku għal ċerti servizzi tal-ipproċessar tad-data

- 1. L-obbligi stabbiliti fl-Artikolu 23, il-punt (d), l-Artikolu 29 u l-Artikolu 30(1) u (3) ma għandhomx japplikaw għas-servizzi tal-ipproċessar tad-data li l-maġġoranza tal-karatteristiċi ewlenin tagħhom ikunu nbnew apposta biex jakkomodaw il-htigijiet speċifiċi ta' klijent individwali jew fejn il-komponenti kollha jkunu ġew żviluppati għall-finijiet ta' klijent individwali, u fejn daww is-servizzi tal-ipproċessar tad-data ma jiġux offruti fuq skala kummerċjali wiesgħa permezz tal-katalogu tas-servizzi tal-fornituri ta' servizzi tal-ipproċessar tad-data.*
- 2. L-obbligi stabbiliti f'dan il-Kapitolu ma għandhomx japplikaw għas-servizzi tal-ipproċessar tad-data pprovduti bhala verżjoni mhux tal-produzzjoni għall-finijiet tal-ittestjar u tal-evalwazzjoni u għal perjodu ta' żmien limitat.*
- 3. Qabel il-konklużjoni ta' kuntratt dwar il-forniment tas-servizzi tal-ipproċessar tad-data msemmija f'dan l-Artikolu, il-fornitur ta' servizzi tal-ipproċessar tad-data għandu jinforma lill-klijent prospettiv dwar l-obbligi ta' dan il-Kapitolu li ma japplikawx.*

KAPITOLU VII
***AĊĊESS U TRASFERIMENT GOVERNATTIV INTERNAZZJONALI ILLEGALI TA' DATA
MHUX PERSONALI***

Artikolu 32

Aċċess u trasferiment governattiv internazzjonali

1. Il-fornituri ta' servizzi tal-ipproċessar tad-data għandhom jiehdu l-miżuri tekniċi, organizzattivi u legali ***adegwati*** kollha, inkluż kuntratti, sabiex jevitaw l-aċċess ***u t-trasferiment internazzjonali u minn gvernijiet ta' pajjiżi terzi ta'*** data mhux personali miżmuma fl-Unjoni fejn tali trasferiment jew aċċess johloq kunflitt mal-liġi tal-Unjoni jew mal-liġi nazzjonali tal-Istat Membru rilevanti, mingħajr preġudizzju għall-paragrafu 2 jew 3.
2. Kwalunkwe deċiżjoni jew sentenza ta' qorti jew tribunal ta' ***pajjiż terz*** u kwalunkwe deċiżjoni ta' ***awtorità amministrattiva ta' pajjiż terz*** li tirrikjedi li fornitur ta' servizzi tal-ipproċessar tad-data jittrasferixxi jew jagħti aċċess għal data mhux personali li ***taqa'*** fil-kamp ta' applikazzjoni ta' dan ir-Regolament miżmuma fl-Unjoni ***għandha*** tiġi rikonoxxuta jew infurzabbli bi kwalunkwe mod biss jekk tkun ibbażata fuq ftehim internazzjonali, bħal trattat dwar l-assistenza legali reciproka, fis-sehħ bejn il-pajjiż terz rikjedenti u l-Unjoni, jew kwalunkwe ftehim bħal dan bejn il-pajjiż terz rikjedenti u Stat Membru.

3. Fin-nuqqas ta' [] ftehim internazzjonali *kif imsemmi fil-paragrafu 2*, fejn fornitur ta' servizzi tal-ipproċessar tad-data jkun id-destinatarju ta' deċiżjoni *jew sentenza* ta' qorti jew ta' tribunal *ta' pajjiż terz* jew deċiżjoni ta' awtorità amministrattiva *ta' pajjiż terz* [] li tittrasferixxi [] jew tagħti aċċess għal data mhux personali li *taqa'* fil-kamp ta' applikazzjoni ta' dan ir-Regolament miżmuma fl-Unjoni u l-konformità ma' tali deċiżjoni tkun qed tissogra li tpoġġi lid-destinatarju f'kunflitt mal-liġi tal-Unjoni jew mal-liġi nazzjonali tal-Istat Membru rilevanti, it-trasferiment ta' tali data jew l-aċċess għaliha minn dik l-awtorità ta' pajjiż terz għandu jsir biss *fejn*:
- (a) [] is-sistema ta' pajjiż terz tehtieg li jiġu stabbiliti r-raġunijiet u l-proporzjonalità ta' *tali* deċiżjoni jew sentenza [] u [] tirrikjedi li tali deċiżjoni jew sentenza [] tkun ta' natura speċifika, pereżempju billi tiġi stabbilita rabta suffiċjenti ma' ċerti persuni [] jew ksur suspettati;
- (b) l-oġġezzjoni motivata tad-destinatarju tkun soġġetta għal rieżami minn qorti jew tribunal kompetenti ta' *pajjiż terz* [] ; u

- (c) il-qorti jew it-tribunal kompetenti **ta' pajjiż terz** li joħroġ id-deċiżjoni jew is-sentenza jew li jirrieżamina d-deċiżjoni ta' awtorità amministrattiva jinghata s-setgħa skont il-liġi ta' dak il-pajjiż **terz** li jqis debitament l-interessi legali rilevanti tal-fornitur tad-data protetta mil-liġi tal-Unjoni jew mal-liġi nazzjonali tal-Istat Membru rilevanti.

Id-destinatarju tad-deċiżjoni jew sentenza jista' jitlob l-opinjoni tal-**korp** jew l-**awtorità nazzjonali** rilevanti **kompetenti għall-kooperazzjoni internazzjonali fi kwistjonijiet legali, sabiex** jiddetermina jekk il-kundizzjonijiet stabbiliti fl-ewwel subparagrafu humiex issodisfati, b'mod partikolari meta jqis li d-deċiżjoni tista' tkun relatata ma' **sigrieti kummerċjali u** data kummerċjalment sensittiva **ohra kif ukoll ma' kontenut protett mid-drittijiet ta' proprjetà intellettwali jew it-trasferiment jista' jwassal għal identifikazzjoni mill-ġdid. Il-korp jew l-awtorità nazzjonali rilevanti jistgħu jikkonsultaw lill-Kummissjoni. Jekk id-destinatarju jqis li d-deċiżjoni** jew sentenza tista' taffettwa l-interessi tas-sigurtà nazzjonali jew tad-difiża tal-Unjoni jew tal-Istati Membri tagħha, **huwa għandu jitlob l-opinjoni tal-korp jew l-awtorità nazzjonali rilevanti sabiex jiddetermina jekk id-data mitluba tikkonċernax l-interessi tas-sigurtà nazzjonali jew tad-difiża tal-Unjoni jew tal-Istati Membri tagħha. Jekk id-destinatarju ma jkunx irċieva tweġiba fi żmien xahar, jew jekk l-opinjoni ta' tali korp jew awtorità tikkonkludi li l-kundizzjonijiet stabbiliti fl-ewwel subparagrafu mhumiex issodisfati, id-destinatarju jista' jiċhad it-talba għal trasferiment jew aċċess, għad-data mhux personali, abbażi ta' dawk ir-raġunijiet.**

L-EDIB *imsemmi fl-Artikolu 42* għandu jagħti pariri u jassisti lill-Kummissjoni fl-iżvilupp ta' linji gwida dwar il-valutazzjoni ta' jekk il-kundizzjonijiet stabbiliti fl-ewwel subparagrafu ta' dan il-paragrafu humiex issodisfati.

4. Jekk il-kundizzjonijiet *stabbiliti* fil-paragrafu 2 jew 3 jiġu ssodisfati, il-fornitur ta' servizzi tal-ipproċessar tad-data għandu jipprovdi l-ammont minimu ta' data permissibbli bi twegiba għal talba, abbażi tal-interpretazzjoni raġonevoli **ta' dik it-talba mill-fornitur jew mill-korp jew awtorità nazzjonali rilevanti msemmija fil-paragrafu 3, it-tieni subparagrafu.**
5. Il-fornitur ta' servizzi tal-ipproċessar tad-data għandu jinforma lill-klijent tad-data dwar l-eżistenza ta' talba minn awtorità **ta' pajjiż terz** ■ biex taċċessa d-data tiegħu qabel ma jikkonforma ma' dik it-talba, hliet ■ fejn it-talba sservi skopijiet ta' infurzar tal-liġi u sakemm dan ikun neċessarju biex tiġi ppreservata l-effettività tal-attività tal-infurzar tal-liġi.

KAPITOLU VIII
INTEROPERABILITÀ

Artikolu 33

Rekwiziti essenzjali dwar l-interoperabilità *tad-data, tal-mekkaniżmi tal-kondiviżjoni tad-data kif ukoll tal-ispazji komuni Ewropej tad-data*

1. Il-*partecipanti* fl-ispazji tad-data *li joffru data jew servizzi tad-data lil partecipanti oħra* għandhom jikkonformaw mar-rekwiziti essenzjali li ġejjin biex jiffaċilitaw l-interoperabilità tad-data, tal-mekkaniżmi u tas-servizzi tal-kondiviżjoni tad-data kif ukoll *tal-ispazji komuni Ewropej tad-data li huma oqfsa interoperabbli speċifiċi għall-iskop jew għas-settur jew transsettorjali għal standards u prattiki komuni għall-kondiviżjoni jew għall-ipproċessar kongunt tad-data għal, fost l-oħrajn, l-iżvilupp ta' prodotti u servizzi godda, riċerka xjentifika jew inizjattivi tas-soċjetà ċivili:*
 - (a) il-kontenut tas-sett tad-data, ir-restrizzjonijiet fuq l-użu, il-licenzji, il-metodoloġija tal-ġbir tad-data, il-kwalità tad-data u l-inċertezza għandhom ikunu deskritti b'mod suffiċjenti, *fejn applikabbli, f'format li jinqara minn magna*, biex jippermettu lir-riċevitur isib, jaċċessa u juża d-data;
 - (b) l-istrutturi tad-data, il-formati tad-data, il-vokabularji, l-iskemi ta' klassifikazzjoni, it-tassonomiji u l-listi tal-kodiċijiet, *fejn disponibbli*, għandhom jiġu deskritti b'mod disponibbli pubblikament u konsistenti;

- (c) il-mezzi tekniċi għall-aċċess għad-data, bħall-interfaċċi għall-ipprogrammar tal-applikazzjonijiet, u t-termini tal-użu u l-kwalità tas-servizz tagħhom għandhom jiġu deskritti b'mod suffiċjenti biex jippermettu l-aċċess u t-trażmissjoni awtomatiċi tad-data bejn il-partijiet, inkluż kontinwament, ***f'tniżżil massiv*** jew f'hin reali, f'format li jinqara minn magna ***fejn dan huwa teknikament fattibbli u ma jostakolax il-funzjonament tajjeb tal-prodott konness***;
- (d) ***fejn applikabbli***, il-mezzi li jippermettu l-interoperabbiltà ***tal-ghodod għall-awtomatizzazzjoni tal-eżekuzzjoni tal-ftehimiet tal-kondiviżjoni tad-data***, bħal kuntratti intelligenti għandhom jiġu pprovduti ■ .

Ir-rekwiżiti jista' jkollhom natura ġenerika jew jistgħu jikkonċernaw setturi speċifiċi, filwaqt li jqisu bis-siġħ l-interrelazzjoni mar-rekwiżiti li joħorġu minn liġi tal-Unjoni jew dik nazzjonali.

2. Il-Kummissjoni għandha s-setgħa li tadotta atti delegati, f'konformità mal-Artikolu 45 ***ta' dan ir-Regolament*** biex tissupplimenta dan ir-Regolament billi tispeċifika aktar ir-rekwiżiti essenzjali stabbiliti fil-paragrafu 1 ***ta' dan l-Artikolu, b'rabta ma' dawk ir-rekwiżiti li, min-natura tagħhom, ma jistgħux jipproduċu l-effett mahsub sakemm ma jkunux speċifikati aktar f'atti legali vinkolanti tal-Unjoni u sabiex tirrifletti kif xieraq l-iżviluppi teknoloġiċi u tas-suq.***

Il-Kummissjoni għandha, meta tadotta atti delegati, tqis il-parir tal-EDIB f'konformità mal-Artikolu 42, il-punt (c)(iii).

3. *Il-partecipanti fl-ispazji tad-data li joffru data jew servizzi ta' data lil partecipanti oħra fl-ispazji tad-data li jissodisfaw l-istandards armonizzati jew partijiet minnhom li r-referenzi tagħhom huma* ippubblikati f'*Il-Gurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea* għandhom jiġu preżunti li huma f'konformità mar-rekwiżiti essenzjali stabbiliti fil-paragrafu 1 ■ safejn dawk ir-rekwiżiti jkunu koperti minn tali *standards armonizzati jew partijiet minnhom*.
4. Il-Kummissjoni *għandha*, skont l-Artikolu 10 tar-Regolament (UE) Nru 1025/2012, titlob lil organizzazzjoni Ewropea tal-istandardizzazzjoni waħda jew aktar biex tabbozza standards armonizzati li jissodisfaw ir-rekwiżiti essenzjali stabbiliti fil-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu.
5. Il-Kummissjoni *tista'*, permezz ta' atti ta' implimentazzjoni, tadotta speċifikazzjonijiet komuni li *jkopru* kwalunkwe rekwiżit *essenzjali* jew ir-rekwiżiti essenzjali kollha *stabbiliti* fil-paragrafu 1 *fejn ikunu ġew issodisfati l-kundizzjonijiet li ġejjin*:
- (a) *il-Kummissjoni tkun talbet, skont l-Artikolu 10(1) tar-Regolament (UE) Nru 1025/2012, lil organizzazzjoni Ewropea tal-istandardizzazzjoni waħda jew aktar biex jabbozzaw standard armonizzat li jissodisfa r-rekwiżiti essenzjali stabbiliti fil-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu u:*
- (i) *it-talba ma tkunx ġiet aċċettata;*
- (ii) *l-istandard armonizzat li jindirizza dik it-talba ma jkunx ġew ikkonsenjat fl-iskadenza stabbilita f'konformità mal-Artikolu 10(1) tar-Regolament (UE) Nru 1025/2012; jew*
- (iii) *l-istandard armonizzat ma jikkonformawx mat-talba; u*

(b) ma tkun giet ippubblikata l-ebda referenza għall-istandards armonizzati li jkopru r-rekwiżiti essenzjali rilevanti stabbiliti fil-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu f'Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea f'konformità mar-Regolament (UE) Nru 1025/2012 u l-ebda referenza bħal din ma tkun mistennija li tiġi ppubblikata fi żmien raġonevoli.

Dawk l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati f'konformità mal-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 46(2).

- 6. Qabel ma thejji abbozz ta' att ta' implimentazzjoni msemmi fil-paragrafu 5 ta' dan l-Artikolu, il-Kummissjoni għandha tinforma lill-komitat imsemmi fl-Artikolu 22 tar-Regolament UE Nru 1025/2012 li hija tqis li l-kundizzjonijiet fil-paragrafu 5 ta' dan l-Artikolu ġew issodisfati.*
- 7. Meta thejji l-abbozz ta' att ta' implimentazzjoni msemmi fil-paragrafu 5, il-Kummissjoni għandha tqis il-parir tal-EDIB u l-fehmiet ta' korpi jew gruppi ta' esperti rilevanti ohra u għandha tikkonsulta kif xieraq lill-partijiet ikkonċernati rilevanti kollha.*
- 8. Il-partiċipanti fl-ispazji tad-data li joffru data jew servizzi tad-data lil partiċipanti ohra fl-ispazji tad-data li jissodisfaw l-ispeċifikazzjonijiet komuni stabbiliti minn atti ta' implimentazzjoni msemmija fil-paragrafu 5 jew partijiet minnhom għandhom ikunu preżunti li jikkonformaw mar-rekwiżiti essenzjali stabbiliti fil-paragrafu 1 safejn dawk ir-rekwiżiti jkunu koperti minn tali speċifikazzjonijiet komuni jew partijiet minnhom.*

9. *Meta standard armonizzata jiġi adottat minn organizzazzjoni Ewropea tal-istandardizzazzjoni u jiġi propost lill-Kummissjoni għall-fini tal-pubblikazzjoni tar-referenza tiegħu f'Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea, il-Kummissjoni għandha tivvaluta l-istandard armonizzata f'konformità mar-Regolament (UE) Nru 1025/2012. Meta r-referenza ta' standard armonizzata tiġi ppubblikata f'Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea, il-Kummissjoni għandha thassar l-atti ta' implimentazzjoni msemmija fil-paragrafu 5 ta' dan l-Artikolu, jekk partijiet minnhom li jkopru l-istess rekwiżiti essenzjali bħal dawk koperti minn dak l-istandard armonizzata.*
10. *Meta Stat Membru jqis li speċifikazzjoni komuni ma tissodisfax għalkollox ir-rekwiżiti essenzjali stabbiliti fil-paragrafu 1, huwa għandu jinforma lill-Kummissjoni b'dan billi jissottometti spjegazzjoni dettaljata. Il-Kummissjoni għandha tivvaluta dik l-isjegazzjoni dettaljata u, jekk ikun xieraq, temenda l-att ta' implimentazzjoni li jistabbilixxi l-ispeċifikazzjoni komuni inkwistjoni.*
11. *Il-Kummissjoni tista' tadotta linji gwida filwaqt li tqis il-proposta tal-EDIB f'konformità mal-Artikolu 30, il-punt (h), tar-Regolament (UE) 2022/868 li jistabbilixxi oqsfa interoperabbli għal standards u prattiki komuni għall-funzjonament ta' spazji komuni Ewropej tad-data.*

Artikolu 34

Interoperabbiltà għall-finijiet ta' użu parallel tas-servizzi tal-ipproċessar tad-data

1. *Ir-rekwiżiti stabbiliti fl-Artikolu 23, l-Artikolu 24, l-Artikolu 25(2), il-punti (a)(ii), (a)(iv), (e) u (f) u l-Artikolu 30(2) sa (5) għandhom japplikaw ukoll mutatis mutandis għall-fornituri ta' servizzi tal-ipproċessar tad-data biex tiġi ffaċilitata l-interoperabbiltà għall-finijiet ta' użu parallel tas-servizzi tal-ipproċessar tad-data.*
2. *Meta servizz tal-ipproċessar tad-data qed jiġi użat b'mod parallel ma' servizz ieħor tal-ipproċessar tad-data, il-fornituri tas-servizzi tal-ipproċessar tad-data jistghu jimponu imposti tal-hruġ ta' data, iżda biss sabiex jiġu trasferiti l-kostijiet imġarrba, minghajr ma jeċċedu tali kostijiet..*

Artikolu 35

Interoperabbiltà tas-servizzi tal-ipproċessar tad-data

1. L-ispeċifikazzjonijiet miftuħa tal-interoperabbiltà u l-istandards *armonizzati* għall-interoperabbiltà tas-servizzi tal-ipproċessar tad-data għandhom:
 - (a) jiksbu, *fejn ikun teknikament fattibbli*, interoperabbiltà bejn servizzi differenti tal-ipproċessar tad-data li jkopru l-istess tip ta' servizz;

- (b) itejbu l-portabbiltà tal-assi digitali bejn servizzi differenti tal-ipproċessar tad-data li jkopru l-istess tip ta' servizz;
- (c) *jiffacilitaw*, fejn ikun teknikament fattibbli, ekwivalenza funzjonali bejn servizzi differenti tal-ipproċessar tad-data *msemmija fl-Artikolu 30(1)* li jkopru l-istess tip ta' servizz;
- (d) *ma jkollhomx impatt negattiv fuq is-sigurtà u l-integrità tas-servizzi tal-ipproċessar tad-data u tad-data;*
- (e) *jitfasslu b'tali mod li jippermettu avvanzi tekniċi u inklużjoni ta' funzjonijiet u innovazzjoni godda fis-servizzi tal-ipproċessar tad-data.*

2. L-ispeċifikazzjonijiet miftuħa tal-interoperabbiltà u l-istandards *armonizzati* għall-interoperabbiltà tas-servizzi tal-ipproċessar tad-data għandhom jindirizzaw *b'mod adegwat*:

- (a) l-aspetti tal-interoperabbiltà tal-cloud tal-interoperabbiltà tat-trasport, l-interoperabbiltà sintattika, l-interoperabbiltà tad-data semantika, l-interoperabbiltà tal-imġiba u l-interoperabbiltà tal-politika;
- (b) l-aspetti tal-portabbiltà tad-data fuq il-cloud tal-portabbiltà sintattika tad-data, il-portabbiltà semantika tad-data u l-portabbiltà tal-politika dwar id-data;
- (c) l-aspetti tal-applikazzjoni tal-cloud tal-portabbiltà sintattika tal-applikazzjoni, il-portabbiltà tal-istruzzjoni tal-applikazzjoni, il-portabbiltà tal-metadata tal-applikazzjoni, il-portabbiltà tal-imġiba tal-applikazzjoni u l-portabbiltà tal-politika tal-applikazzjoni.

3. L-ispeċifikazzjonijiet miftuħa tal-interoperabbiltà għandhom jikkonformaw mal-Anness II għar-Regolament (UE) Nru 1025/2012.
4. ***Wara li tqis l-istandards internazzjonali u Ewropej u l-inizjattivi awtoregulatorji rilevanti***, il-Kummissjoni tista', f'konformità mal-Artikolu 10(1) tar-Regolament (UE) Nru 1025/2012, titlob lil organizzazzjoni Ewropea tal-istandardizzazzjoni waħda jew aktar biex tabbozza standards ***armonizzati li jissodisfaw ir-rekwiżiti essenzjali stabbiliti fil-paragrafi 1 u 2 ta' dan l-Artikolu.***
5. ***Il-Kummissjoni tista' tadotta, permezz ta' atti ta' implimentazzjoni, speċifikazzjonijiet komuni ibbażat fuq speċifikazzjonijiet miftuħa tal-interoperabbiltà li jkopru r-rekwiżiti essenzjali kollha stabbiliti fil-paragrafi 1 u 2.***
6. ***Meta thejji l-abbozz ta' att ta' implimentazzjoni msemmi fil-paragrafu 5 ta' dan l-Artikolu, il-Kummissjoni għandha tqis il-fehmiet tal-awtoritajiet kompetenti rilevanti msemmija fl-Artikolu 37(5), il-punt (h), u ta' korpi jew gruppi ta' esperti rilevanti oħra u għandha tikkonsulta kif xieraq lill-partijiet ikkonċernati rilevanti kollha.***
7. ***Meta Stat Membru jqis li speċifikazzjoni komuni ma tissodisfax għalkollox ir-rekwiżiti essenzjali stabbiliti fil-paragrafi 1 u 2, huwa għandu jinforma lill-Kummissjoni b'dan billi jissottometti spjegazzjoni dettaljata. Il-Kummissjoni għandha tivvaluta dik l-isjegazzjoni dettaljata u, jekk ikun xieraq, tista' temenda l-att ta' implimentazzjoni li jstabbilixxi l-ispeċifikazzjoni komuni inkwistjoni.***

8. Għall-*fini* tal-Artikolu 30(3) ■ , il-Kummissjoni għandha, *permezz ta' atti ta' implimentazzjoni*, tippubblika r-referenzi tal-*istandards armonizzati u l-ispeċifikazzjonijiet komuni* għall-interoperabbiltà tas-servizzi tal-ipproċessar tad-data f'repożitorju ċentrali tal-Unjoni tal-istandards għall-interoperabbiltà tas-servizzi tal-ipproċessar tad-data ■ .
9. *L-atti ta' implimentazzjoni msemmija f'dan l-Artikolu għandhom jiġu adottati f'konformità mal-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 46(2).*

Artikolu 36

Rekwiżiti essenzjali rigward il-kuntratti intelligenti għall-**eżekuzzjoni tal-ftehimiet** tal-kondiviżjoni tad-data

1. Il-bejjiegh ta' applikazzjoni li tuża kuntratti intelligenti jew, fin-nuqqas ta' dan, il-persuna li l-kummerç, in-negozju jew il-professjoni tagħha tinvolvi l-użu ta' kuntratti intelligenti għal oħrajn fil-kuntest tal-**eżekuzzjoni** ta' ftehim **jew parti minnu**, biex id-data tkun magħmula disponibbli, **għandhom jiżguraw li daww il-kuntratti intelligenti** jikkonformaw mar-rekwiżiti essenzjali li ġejjin:
 - (a) robustezza **u kontroll tal-aċċess**, biex ikun żgurat li l-kuntratt intelligenti jkun tfassal biex joffri **mekkaniżmi ta' kontroll tal-aċċess u** grad għoli ħafna ta' robustezza biex jiġu evitati żbalji funzjonali u biex jiġi evitat għall-manipulazzjoni minn partijiet terzi;
 - (b) terminazzjoni u interruzzjoni sikuri, biex ikun żgurat li jeżisti mekkaniżmu biex tintemm il-kontinwazzjoni tal-eżekuzzjoni tat-tranzazzjonijiet u li l-kuntratt intelligenti jinkludi funzjonijiet interni li jistgħu jerggħu jstabilixxu jew jagħtu struzzjonijiet lill-kuntratt sabiex iwaqqaf jew jinterrompi l-operazzjoni, b'mod partikolari biex jiġu evitati eżekuzzjonijiet aċċidentali futuri;

(c) arkivjar u kontinwità tad-data, biex ikun żgurat, f'ċirkostanzi li fihom kuntratt intelliġenti jrid jiġi tterminat jew diżattivat, ikun hemm possibbiltà tal-arkivjar tad-data tranzazzjonali, il-logika u l-kodiċi tal-kuntratt intelliġenti sabiex jinżamm ir-rekord tal-operazzjonijiet imwettqa fuq id-data fil-passat (awditabbiltà); (d) kontroll tal-aċċess, biex ikun żgurat li kuntratt intelliġenti jiġi protett permezz ta' mekkaniżmi rigorużi ta' kontroll tal-aċċess fis-saffi ta' governanza u ta' kuntratti intelliġenti; u

(e) *konsistenza, biex tkun żgurata konsistenza mat-termini tal-ftehim dwar il-kondiviżjoni tad-data li l-kuntratt intelliġenti jeżegwixxi.*

2. Il-bejjiegħ ta' kuntratt intelliġenti jew, fin-nuqqas ta' dan, il-persuna li l-kummerċ, in-negozju jew il-professjoni tagħha tinvolvi l-użu ta' kuntratti intelliġenti għal oħrajn fil-kuntest ta' eżekuzzjoni ta' ftehim jew parti minnu, biex id-data tkun magħmula disponibbli għandhom iwettqu valutazzjoni tal-konformità bil-għan li jiġu ssodisfati r-rekwiziti essenzjali stabbiliti fil-paragrafu 1 u, malli jiġu ssodisfati dawk ir-rekwiziti, toħroġ dikjarazzjoni ta' konformità tal-UE.

3. Billi jfassal id-dikjarazzjoni ta' konformità tal-UE, il-bejjiegħ ta' applikazzjoni bl-użu ta' kuntratti intelligenti jew, fin-nuqqas ta' dan, il-persuna li l-kummerċ, in-negozju jew il-professjoni tagħha tinvolvi l-użu ta' kuntratti intelligenti għal oħrajn fil-kuntest ta' ftehim ta' eżekuzzjoni jew parti minnu, biex id-data tkun magħmula disponibbli għandhom ikunu responsabbli għall-konformità mar-rekwiżiti essenzjali stabbiliti fil-paragrafu 1.
4. Kuntratt intelligenti li jissodisfa l-istandards armonizzati jew il-partijiet rilevanti tagħhom, ***li r-referenzi tiegħu huma*** ippubblikati f'*Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea*, għandu jkun preżunt li huwa konformi mar-rekwiżiti essenzjali stabbiliti fil-paragrafu 1 ***sa fejn dawk ir-rekwiżiti jkunu koperti minn tali standards armonizzati jew partijiet minnhom.***
5. Il-Kummissjoni ***għandha***, skont l-Artikolu 10 tar-Regolament (UE) Nru 1025/2012, titlob lil organizzazzjoni Ewropea tal-istandardizzazzjoni waħda jew aktar biex jabbozzaw standards armonizzati li jissodisfaw ir-rekwiżiti essenzjali stabbiliti fil-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu **■** .

6. Il-Kummissjoni tista', permezz ta' atti ta' implimentazzjoni, tadotta speċifikazzjonijiet komuni *li jkopru kwalunkwe* rekwiżiti essenzjali jew ir-rekwiżiti essenzjali *kollha* stabbiliti fil-paragrafu 1 *fejn ikunu ġew issodisfati l-kundizzjonijiet li ġejjin:*

(a) *il-Kummissjoni tkun talbet, skont l-Artikolu 10(1) tar-Regolament (UE) Nru 1025/2012, lil organizzazzjoni Ewropea tal-istandardizzazzjoni wahda jew aktar biex jabbozzaw standard armonizzat li jissodisfa r-rekwiżiti essenzjali stabbiliti fil-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu, u:*

(i) *it-talba ma tkunx ġiet aċċettata;*

(ii) *l-istandards armonizzati li jindirizzaw dik it-talba ma jkunux ġew ikkonsenjati fl-iskadenza stabbilita f'konformità mal-Artikolu 10(1) tar-Regolament (UE) Nru 1025/2012; jew*

(iii) *l-istandards armonizzati ma jikkonformawx mat-talba; u*

(b) *ma tkun ġiet ppubblikata l-ebda referenza għall-istandards armonizzati li jkopru r-rekwiżiti essenzjali rilevanti stabbiliti fil-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu huwa f'Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea f'konformità mar-Regolament (UE) Nru 1025/2012 u l-ebda referenza bhal din ma tkun mistennija li tiġi ppubblikata fi żmien raġonevoli.*

Dawk l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati f'konformità mal-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 46(2).

7. *Qabel ma thejji abbozz ta' att ta' implimentazzjoni msemmi fil-paragrafu 6 ta' dan l-Artikolu, il-Kummissjoni għandha tinforma lill-komitat imsemmi fl-Artikolu 22 tar-Regolament (UE) Nru 1025/2012 li hija tqis li l-kundizzjonijiet fil-paragrafu 6 ta' dan l-Artikolu huma ssodisfati.*
8. *Meta thejji l-abbozz ta' att ta' implimentazzjoni msemmi fil-paragrafu 6, il-Kummissjoni għandha tqis il-parir tal-EDIB u l-fehmiet ta' korpi jew gruppi ta' esperti rilevanti oħra u għandha tikkonsulta kif xieraq lill-partijiet ikkonċernati rilevanti kollha.*
9. *Il-bejgiegħ ta' kuntratt intelligenti jew, fin-nuqqas ta' dan, il-persuna li l-kummerċ, in-negozju jew il-professjoni tagħha tinvolvi l-użu ta' kuntratti intelligenti għal oħrajn fil-kuntest tal-eżekuzzjoni ta' ftehim jew parti minnu, biex id-data tkun magħmula disponibbli jissodisfaw l-ispeċifikazzjonijiet komuni stabbiliti mill-atti ta' implimentazzjoni msemmija fil-paragrafu 6 jew partijiet minnhom għandhom ikunu preżunti li jikkonformaw mar-rekwiżiti essenzjali stabbiliti fil-paragrafu 1 sa fejn dawk ir-rekwiżiti jkunu koperti minn tali speċifikazzjonijiet komuni jew partijiet minnhom.*

10. *Meta standard armonizzata jiġi adottat minn organizzazzjoni Ewropea tal-istandardizzazzjoni u jiġi propost lill-Kummissjoni għall-fini tal-pubblikazzjoni tar-referenza tiegħu f'Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea, il-Kummissjoni għandha tivvaluta l-istandard armonizzata f'konformità mar-Regolament (UE) Nru 1025/2012. Meta r-referenza ta' standard armonizzata tiġi ppubblikata f'Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea, il-Kummissjoni għandha thassar l-atti ta' implimentazzjoni msemmija fil-paragrafu 6 ta' dan l-Artikolu, jew partijiet minnhom li jkopru l-istess rekwiżiti essenzjali bħal dawk koperti minn dak l-istandard armonizzata.*
11. *Meta Stat Membru jqis li speċifikazzjoni komuni ma tissodisfax għalkollox ir-rekwiżiti essenzjali stabbiliti fil-paragrafu 1, huwa għandu jinforma lill-Kummissjoni b'dan billi jissottometti spjegazzjoni dettaljata. Il-Kummissjoni għandha tivvaluta dik l-isjegazzjoni dettaljata u, jekk ikun xieraq, tista' temenda l-att ta' implimentazzjoni li jstabbilixxi l-ispeċifikazzjoni komuni inkwistjoni.*

KAPITOLU IX
IMPLIMENTAZZJONI U INFURZAR

Artikolu 37

Awtoritajiet kompetenti *u koordinaturi tad-data*

1. Kull Stat Membru għandu jahtar awtorità kompetenti waħda jew aktar biex tkun responsabbli għall-applikazzjoni u għall-infurzar ta' dan ir-Regolament (awtoritajiet kompetenti). L-Istati Membri jistgħu jistabbilixxu awtorità ġdida waħda jew aktar jew jiddependu fuq awtoritajiet eżistenti.
2. *Meta Stat Membru jahtar aktar minn awtorità kompetenti waħda, huwa għandu jahtar koordinatur tad-data minn fosthom biex jiffaċilita l-kooperazzjoni bejn l-awtoritajiet kompetenti u biex jassisti lill-entitajiet fil-kamp ta' applikazzjoni ta' dan ir-Regolament dwar il-kwistjonijiet kollha relatati mal-applikazzjoni u l-infurzar tiegħu. L-awtoritajiet kompetenti għandhom, fl-eżerċizzju tal-kompiti u s-setgħat assenjati lilhom skont il-paragrafu 5, jikkooperaw ma' xulxin.*

3. *L-awtoritajiet superviżorji responsabbli għall-monitoraġġ tal-applikazzjoni tar-Regolament (UE) 2016/679 għandhom ikunu responsabbli għall-monitoraġġ tal-applikazzjoni ta' dan ir-Regolament sa fejn hija kkonċernata l-protezzjoni tad-data personali. Il-Kapitoli VI u VII tar-Regolament (UE) 2016/679 għandhom japplikaw mutatis mutandis.*

Il-Kontrollur Ewropew għall-Protezzjoni tad-Data għandu jkun responsabbli għall-monitoraġġ tal-applikazzjoni ta' dan ir-Regolament sa fejn jikkonċerna l-Kummissjoni, il-Bank Ċentrali Ewropew jew il-korpi tal-Unjoni. Meta rilevanti, l-Artikolu 62 tar-Regolament (UE) 2018/1725 għandu japplika mutatis mutandis.

Il-kompiti u s-setgħat tal-awtoritajiet superviżorji msemmija f'dan il-paragrafu għandhom jiġu eżerċitati fir-rigward tal-ipproċessar ta' data personali.

4. Mingħajr preġudizzju għal paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu:

■

- (b) għal kwistjonijiet speċifiċi ta' *aċċess u użu* tad-data settorjali relatati mal-applikazzjoni ta' dan ir-Regolament, il-kompetenza tal-awtoritajiet settorjali għandha tiġi rispettata;
- (c) l-awtorità kompetenti responsabbli għall-applikazzjoni u għall-infurzar tal-Artikoli 23 sa 31 u l-Artikolu 34 u 35 għandu jkollha esperjenza fil-qasam tas-servizzi tad-data u tal-komunikazzjonijiet elettronici.

5. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-kompiti u s-setgħat tal-awtoritajiet kompetenti jkunu definiti b'mod ċar u jinkludu:
- (a) il-promozzjoni ta' sensibilizzazzjoni tal-*litteriżmu fid-data* fost l-utenti u l-entitajiet li jaqgħu fil-kamp ta' applikazzjoni ta' dan ir-Regolament dwar id-drittijiet u l-obbligi skont dan ir-Regolament;
 - (b) it-trattament ta' lmenti relatati ma' allegat *ksur* ta' dan ir-Regolament, *inkluż fir-rigward ta' sigrieti kummerċjali*, u investigazzjoni, sa fejn ikun xieraq, tas-sugġett tal-ilmenti u l-informar *regolari* lill-ilmentaturi, *fejn rilevanti f'konformità mal-liġi nazzjonali*, dwar il-progress u l-eżitu tal-investigazzjoni f'perjodu ta' żmien raġonevoli, b'mod partikolari jekk tkun neċessarja aktar investigazzjoni jew koordinazzjoni ma' awtorità superviżorja oħra;
 - (c) it-twetiq ta' investigazzjonijiet fi kwistjonijiet li jikkonċernaw l-applikazzjoni ta' dan ir-Regolament, inkluż abbażi ta' informazzjoni rċevuta minn awtorità superviżorja jew minn awtorità pubblika oħra;
 - (d) l-impożizzjoni ta' penali finanzjarji *effettivi, proporzjonati u* dissważivi li jistgħu jinkludu penali perjodiċi u penali b'effett retroattiv, jew il-bidu ta' proċedimenti ġudizzjarji għall-impożizzjoni ta' multi;

- (e) il-monitoraġġ tal-iżviluppi teknoloġiċi **u kummerċjalment rilevanti** ta' rilevanza għat-tqeghid għad-dispożizzjoni u għall-użu tad-data;
- (f) il-kooperazzjoni mal-awtoritajiet kompetenti ta' Stati Membri oħra **u, fejn rilevanti, mal-Kummissjoni jew mal-EDIB**, biex tiġi żgurata l-applikazzjoni konsistenti **u effiċjenti** ta' dan ir-Regolament, inkluż l-iskambju tal-informazzjoni rilevanti kollha b'mezzi elettronici, mingħajr dewmien żejjed, **inkluż fir-rigward tal-paragrafu 10 ta' dan l-Artikolu**;
- (g) **il-kooperazzjoni mal-awtoritajiet kompetenti rilevanti responsabbli għall-implimentazzjoni ta' atti legali oħra tal-Unjoni jew nazzjonali, inkluż mal-awtoritajiet kompetenti fil-qasam tas-servizzi tad-data u tal-komunikazzjoni elettronika, mal-awtorità superviżorja responsabbli għall-monitoraġġ tal-applikazzjoni tar-Regolament (UE) 2016/679 jew mal-awtoritajiet settorjali biex jiġi żgurat li dan ir-Regolament jiġi infurzat b'mod konsistenti ma' liġijiet oħra tal-Unjoni u nazzjonali**;

■

- (h) il-kooperazzjoni mal-awtoritajiet kompetenti rilevanti biex jiġi żgurat li l-Artikoli 23 sa 31 u l-Artikolu 34 **u l-Artikolu 35** jiġu infurzati b'mod konsistenti mal-liġi tal-Unjoni u mal-awtoregolamentazzjoni applikabbli għall-fornituri ta' *servizzi* tal-ipproċessar tad-data;
- (i) l-iżgurar li l-imposti għall-qlib jiġu rtirati f'konformità mal-Artikolu 29;
- (j) ***l-eżami tat-talbiet għad-data maghmula skont il-Kapitolu V.***

Meta jinhatar, il-koordinatur tad-data għandu jiffaċilita l-kooperazzjoni msemmija fil-punti (f), (g) u (h) tal-ewwel subparagrafu u għandu jassisti lill-awtoritajiet kompetenti fuq talba tagħhom.

6. ***Il-koordinatur tad-data, fejn tkun inhatret tali awtorità kompetenti, għandu:***
- (a) ***jaġixxi bhala l-punt uniku ta' kuntatt għall-kwistjonijiet kollha relatati mal-applikazzjoni ta' dan ir-Regolament;***
 - (b) ***jiżgura d-disponibbiltà pubblika online tat-talbiet biex id-data ssir disponibbli maghmula mill-korpi tas-settur pubbliku fil-każ ta' htieġa eċċezzjonali skont il-Kapitolu V u jippromwovi l-ftehimiet volontarji dwar il-kondiviżjoni tad-data bejn il-korpi tas-settur pubbliku u d-detenturi tad-data;***

(c) *jinforma lill-Kummissjoni, fuq bażi annwali, dwar ir-rifjuti nnotifikati skont l-Artikolu 4(2) u (8) u l-Artikolu 5(11).*

7. L-Istati Membri għandhom jinnotifikaw lill-Kummissjoni bl-ismijiet tal-awtoritajiet kompetenti u tal-kompiti u s-setgħat tagħhom u, fejn applikabbli, l-isem tal-**koordinatur tad-data**. Il-Kummissjoni għandha żżomm registru pubbliku ta' dawg l-awtoritajiet.
8. Meta jwettqu l-kompiti tagħhom u jeżerċitaw is-setgħat tagħhom f'konformità ma' dan ir-Regolament, l-awtoritajiet kompetenti għandhom jibqgħu **imparzjali u** hielsa minn kwalunkwe influwenza esterna, kemm diretta kif ukoll indiretta, u la għandhom ifittxu u lanqas jieħdu struzzjonijiet **għal każijiet individwali** minn kwalunkwe awtorità pubblika oħra jew minn kwalunkwe parti privata.
9. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-awtoritajiet kompetenti jingħataw ir-rizorsi **umani u tekniċi suffiċjenti u l-għarfien espert biex** iwettqu **b'mod effettiv** il-kompiti tagħhom f'konformità ma' dan ir-Regolament.

10. *Entitajiet li jaqgħu fil-kamp ta' applikazzjoni ta' dan ir-Regolament għandhom ikunu soġġetti għall-kompetenza tal-Istat Membru fejn hija stabbilita l-entità. Meta l-entità tkun stabbilita f'aktar minn Stat Membru wieħed, hija għandha tiġi kkunsidrata li tkun taħt il-kompetenza tal-Istat Membru li fih ikollha l-istabbiliment ewlieni tagħha, jiġifieri, fejn l-entità jkollha l-uffiċċju prinċipali jew l-uffiċċju rreġistrat tagħha minn fejn jiġu eżerċitati l-funzjonijiet finanzjarji prinċipali u l-kontroll operazzjonali.*
11. *Kwalunkwe entità li taqa' fil-kamp ta' applikazzjoni ta' dan ir-Regolament li tagħmel prodotti konnessi disponibbli jew toffri servizzi relatati fl-Unjoni, u li mhijiex stabbilita fl-Unjoni, għandha tahtar rappreżentant legali f'wieħed mill-Istati Membri.*
12. *Għall-fini li tiġi żgurata l-konformità ma' dan ir-Regolament, rappreżentant legali għandu jingħata mandat minn entità li taqa' fil-kamp ta' applikazzjoni ta' dan ir-Regolament li tagħmel prodotti konnessi disponibbli jew toffri servizzi relatati fl-Unjoni li għandhom jiġu indirizzati flimkien magħha jew minflokha mill-awtoritajiet kompetenti fir-rigward tal-kwistjonijiet kollha relatati ma' dik l-entità. Dak ir-rappreżentant legali għandu jikkoopera mal-awtoritajiet kompetenti u jurihom b'mod komprensiv, fuq talba, l-azzjonijiet mehuda u d-dispożizzjonijiet stabbiliti mill-entità li taqa' fil-kamp ta' applikazzjoni ta' dan ir-Regolament li tagħmel prodotti konnessi disponibbli jew toffri servizzi relatati fl-Unjoni biex tiġi żgurata l-konformità ma' dan ir-Regolament.*

13. *Entità li taqa' fil-kamp ta' applikazzjoni ta' dan ir-Regolament li tagħmel prodotti konnessi disponibbli jew toffri servizzi relatati fl-Unjoni, għandha titqies li taqa' taht il-kompetenza tal-Istat Membru fejn ikun jinsab ir-rappreżentant legali tagħha. Il-hatra ta' rappreżentant legali minn tali entità għandha tkun mingħajr preġudizzju għar-responsabbiltà ta', u kwalunkwe azzjoni legali li tista' tinbeda kontra, tali entità. Sakemm entità tahtar rappreżentant legali f'konformità ma' dan l-Artikolu, hija għandha tkun taht il-kompetenza tal-Istati Membri kollha, fejn applikabbli, għall-finijiet tal-iżgurar tal-applikazzjoni u l-infurzar ta' dan ir-Regolament. Kwalunkwe awtorità kompetenti tista' teżerċita l-kompetenza tagħha, inkluż billi timponi penali effettivi, proporzjonati u dissważivi, dment li l-entità ma tkunx soġġetta għal proċedimenti ta' infurzar skont dan ir-Regolament fir-rigward tal-istess fatti minn awtorità kompetenti oħra.*
14. *L-awtoritajiet kompetenti għandu jkollhom is-setgħa li jitolbu mingħand l-utenti, id-detenturi tad-data, jew ir-riċevituri tad-data, jew ir-rappreżentanti legali tagħhom, li jaqgħu taht il-kompetenza tal-Istat Membru tagħhom l-informazzjoni kollha neċessarja biex tiġi vverifikata l-konformità ma' dan ir-Regolament. Kwalunkwe talba għal informazzjoni għandha tkun proporzjonata għat-twettiq tal-kompitu sottostanti u għandha tkun motivata.*

15. *Meta awtorità kompetenti fi Stat Membru wiehed titlob assistenza jew miżuri ta' infurzar minn awtorità kompetenti fi Stat Membru iehor, hija ghandha tippreżenta talba motivata. Malli tirċievi talba bhal din, awtorità kompetenti ghandha tipprovdi tweġiba, bid-dettalji dwar l-azzjonijiet li ttiehdu jew li huma maħsuba li jittiehdu, minghajr dewmien żejjed.*
16. *L-awtoritajiet kompetenti ghandhom jirrispettaw il-prinċipji ta' kunfidenzjalità u ta' segretezza professjonali u kummerċjali u ghandhom jipproteġu d-data personali f'konformità mal-liġi tal-Unjoni jew dik nazzjonali. Kwalunkwe informazzjoni skambjata fil-kuntest ta' talba ghal assistenza u moghtija skont dan l-Artikolu ghandha tintuża biss fir-rigward tal-kwistjoni li għaliha tkun intalbet.*

Artikolu 38

Dritt li jitressaq ilment ■

1. Mingħajr preġudizzju għal kwalunkwe rimedju amministrattiv jew ġudizzjarju ieħor, il-persuni fiżiċi u ġuridiċi għandu jkollhom id-dritt li jipprezentaw ilment, individwalment jew, fejn rilevanti, kollettivament, mal-awtorità kompetenti rilevanti fl-Istat Membru tar-residenza abitwali tagħhom, post tax-xogħol jew stabbiliment jekk iqisu li d-drittijiet tagħhom skont dan ir-Regolament ikunu nkisru. ***Il-koordinatur tad-data għandu, fuq talba, jipprovi l-informazzjoni kollha neċessarja lill-persuni fiżiċi u ġuridiċi għall-preżentazzjoni tal-ilmenti tagħhom lill-awtorità kompetenti xierqa.***
2. L-awtorità kompetenti li lilha jkun gie pprezentat l-ilment għandha tinforma lill-ilmentatur, ***f'konformità mal-liġi nazzjonali,*** dwar il-progress tal-proċedimenti u dwar id-deċiżjoni meħuda.
3. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jikkooperaw biex jittrattaw u jsolvu l-ilmenti ***b'mod effettiv u f'waqthom,*** inkluż billi jiskambjaw l-informazzjoni rilevanti kollha b'mezzi elettronici, mingħajr dewmien żejjed. Din il-kooperazzjoni ma għandhiex taffettwa l-mekkaniżmi ta' kooperazzjoni previsti fil-Kapitoli VI u VII tar-Regolament (UE) 2016/679 ***u mir-Regolament (UE) 2017/2394.***

Artikolu 39

Dritt ghal rimedju ġudizzjarju effettiv

- 1. Minkejja kwalunkwe rimedju amministrattiv jew mhux ġudizzjarju ieħor, kwalunkwe persuna fiżika u ġuridika affettwata għandu jkollha d-dritt ghal rimedju ġudizzjarju effettiv fir-rigward ta' deċiżjonijiet legalment vinkolanti mehuda mill-awtoritajiet kompetenti.*
- 2. Meta awtorità kompetenti tonqos milli taġixxi fuq ilment, kwalunkwe persuna fiżika u ġuridika affettwata għandha, f'konformità mal-liġi nazzjonali, jew ikollha d-dritt ghal rimedju ġudizzjarju effettiv inkella aċċess ghal rieżami minn korp imparzjali bl-għarfien espert xieraq.*
- 3. Il-proċedimenti skont dan l-Artikolu għandhom jitressqu quddiem il-qrati jew tribunali tal-Istat Membru tal-awtorità kompetenti li kontraha jintalab ir-rimedju ġudizzjarju b'mod individwali jew, fejn rilevanti, kollettivament mir-rappreżentanti ta' persuna fiżika jew ġuridika waħda jew aktar.*

Artikolu 40

Penali

1. L-Istati Membri għandhom jistabbilixxu r-regoli dwar penali applikabbli għal ksur ta' dan ir-Regolament u għandhom jieħdu l-miżuri kollha neċessarji sabiex jiżguraw li jiġu implimentati. Il-penali previsti għandhom ikunu effettivi, proporzjonati u dissważivi.
2. L-Istati Membri għandhom, sa ...[20 xahar mid-data tad-dhul fis-sehh ta' dan ir-Regolament] jinnotifikaw lill-Kummissjoni b'dawk ir-regoli u l-miżuri u għandhom jinnotifikawha mingħajr dewmien b'kwalunkwe emenda sussegwenti li taffettwahom. ***Il-Kummissjoni għandha taġġorna regolarment u żżomm registru pubbliku faċilment aċċessibbli ta' dawk il-miżuri.***
3. ***L-Istati Membri għandhom iqisu -rakkomandazzjonijiet tal-EDIB u l-kriterji mhux eżawrjenti li ġejjin għall-impożizzjoni ta' penali għall-ksur ta' dan ir-Regolament:***
 - (a) *in-natura, il-gravità, l-iskala u t-tul ta' żmien tal-ksur;*
 - (b) *kwalunkwe azzjoni meħuda mill-parti li tkun wettqet il-ksur biex ittaffi jew turrimedja għall-ħsara kkawżata mill-ksur;*
 - (c) *kwalunkwe ksur preċedenti mill-parti li tkun wettqet il-ksur;*
 - (d) *il-benefiċċji finanzjarji miksuba jew it-telf evitat mill-parti li wettqet il-ksur minhabba l-ksur, sakemm tali benefiċċji jew telf jistgħu jiġu stabbiliti b'mod affidabbli;*

(e) kwalunkwe fattur aggravanti jew mitiganti iehor applikabbli għaċ-ċirkostanzi tal-każ;

(f) il-fatturat annwali tal-kontraventur fis-sena finanzjarja preċedenti fl-Unjoni.

4. Għal ksur tal-obbligi stabbiliti fil-Kapitolu II, III u V ta' dan ir-Regolament, l-awtoritajiet superviżorji responsabbli għall-monitoraġġ tal-applikazzjoni tar-Regolament (UE) 2016/679 jistgħu, fl-ambitu tal-kompetenza tagħhom, jimponu multi amministrattivi f'konformità mal-Artikolu 83 tar-Regolament (UE) 2016/679 u sal-ammont imsemmi fl-Artikolu 83(5) ta' dak ir-Regolament.
5. Għal ksur tal-obbligi stabbiliti fil-Kapitolu V ta' dan ir-Regolament, is-Superviżur Ewropew għall-Protezzjoni tad-Data tista' timponi, fl-ambitu tal-kompetenza tagħha, multi amministrattivi f'konformità mal-Artikolu 66 tar-Regolament (UE) 2018/1725 sal-ammont imsemmi fl-Artikolu 66(3) ta' dak ir-Regolament.

Artikolu 41

Mudelli ta' termini kuntrattwali *u klawżoli kuntrattwali standard*

Il-Kummissjoni, *qabel ... [20 xahar mid-data tad-dhul fis-seħħ ta' dan ir-Regolament]*, għandha **■** tiżviluppa u tirrakkomanda mudelli mhux vinkolanti ta' termini kuntrattwali dwar l-aċċess u l-użu tad-data, *inkluż termini dwar kumpens raġonevoli u l-protezzjoni tas-sigrieti kummerċjali, u klawżoli kuntrattwali standard mhux vinkolanti għall-kuntratti tal-cloud computing* biex jassistu lill-partijiet fl-abbozzar u fin-negozjar ta' kuntratti bi drittijiet u obbligi kuntrattwali *ġusti, raġonevoli u mhux diskriminatorji*.

Artikolu 42

Rwol tal-EDIB

L-EDIB stabbilit mil-Kummissjoni bhala grupp ta' esperti tal-Kummissjoni skont l-Artikolu 29 tar-Regolament (UE) 2022/868, fejn l-awtoritajiet kompetenti għandhom ikunu rappreżentati, għandu jappoġġa l-applikazzjoni konsistenti ta' dan ir-Regolament billi:

- (a) *jagħti pariri u jassisti lill-Kummissjoni fir-rigward tal-iżvilupp ta' Prattika konsistenti tal-awtoritajiet kompetenti fl-infurzar tal-Kapitoli II, III, V u VII;*

- (b) *jiffaċilita l-kooperazzjoni bejn l-awtoritajiet kompetenti permezz tal-bini tal-kapaċità u l-iskambju ta' informazzjoni, b'mod partikolari billi jistabbilixxi metodi għall-iskambju effiċjenti ta' informazzjoni relatata mal-infurzar tad-drittijiet u l-obbligi skont il-Kapitoli II, III u V f'każijiet transfruntieri, inkluż il-koordinazzjoni fir-rigward tal-istabbiliment ta' penali;*
- (c) *jagħti pariri u jassisti lill-Kummissjoni fir-rigward ta':*
- (i) *jekk għandux jintalab l-abbozzar tal-istandards armonizzati msemmija fl-Artikolu 33(4), l-Artikolu 35(4) u l-Artikolu 36(5);*
 - (ii) *it-thejjija tal-atti ta' implimentazzjoni msemmija fl-Artikolu 33(5), l-Artikolu 35(5) u (8) u l-Artikolu 36(6);*
 - (iii) *it-thejjija tal-atti delegati msemmija fl-Artikolu 29(7) u l-Artikolu 33(2); u*
 - (iv) *l-adozzjoni tal-linji gwida li jistabbilixxu l-oqsfa interoperabbli għal standards u prattiki komuni għall-funzjonament tal-ispażji komuni Ewropej tad-data msemmija fl-Artikolu 33(11).*

KAPITOLU X
DRITT *SUI GENERIS* SKONT ID-DIRETTIVA 96/9/KE

Artikolu 43

Bażijiet tad-data li jkun fihom ċerta data

■ Id-dritt *sui generis* previst fl-Artikolu 7 tad-Direttiva 96/9/KE ma **għandux** japplika **meta** d-data tinkiseb minn jew tiġi ġġenerata minn ■ prodott konness jew servizz relatat **li jaqa' fil-kamp ta' applikazzjoni ta' dan ir-Regolament, b'mod partikolari fir-rigward tal-Artikoli 4 u 5 tiegħu.**

KAPITOLU XI
DISPOŻIZZJONIJIET FINALI

Artikolu 44

Atti legali oħra tal-Unjoni li jirregolaw id-drittijiet u l-obbligi dwar l-aċċess u l-użu tad-data

1. L-obbligi speċifiċi għat-tqegħid għad-dispożizzjoni ta' data bejn in-negozji, bejn in-negozji u l-konsumaturi, u fuq bażi eċċezzjonali bejn in-negozji u l-korpi pubbliċi, fl-atti legali tal-Unjoni li daħlu fis-seħħ fi jew qabel ... [*id-data tad-dhul fis-seħħ ta' dan ir-Regolament*], u l-atti delegati jew ta' implimentazzjoni skonthom, għandhom jibqgħu mhux affettwati.
2. Dan ir-Regolament huwa mingħajr preġudizzju għal-liġi tal-Unjoni li tispeċifika, fid-dawl tal-ħtiġijiet ta' settur, spazju komuni Ewropew tad-data, jew qasam ta' interess pubbliku, rekwiżiti ulterjuri, b'mod partikolari fir-rigward ta':
 - (a) l-aspetti tekniċi tal-kondiviżjoni tad-data;
 - (b) l-limiti fuq id-drittijiet tad-detenturi tad-data li jaċċessaw jew jużaw ċerta data pprovduta mill-utenti;
 - (c) aspetti li jmorru lil hinn mill-aċċess u l-użu tad-data.
3. ***Dan ir-Regolament, bl-eċċezzjoni tal-Kapitolu V, huwa mingħajr preġudizzju għal-liġi tal-Unjoni u dik nazzjonali li tipprevedi l-aċċess għad-data u l-awtorizzazzjoni tal-użu tagħha għal finijiet ta' riċerka xjentifika.***

Artikolu 45

Eżerċizzju tad-delega

1. Is-setgħa ta' adozzjoni ta' atti delegati hija mogħtija lill-Kummissjoni sugġett għall-kundizzjonijiet stabbiliti f'dan l-Artikolu.
2. Is-setgħa ta' adozzjoni ta' atti delegati msemmija fl-Artikolu 29(7) **u l-Artikolu 33(2)** għandha tingħata lill-Kummissjoni għal perjodu ta' żmien indeterminat minn ... [*mid-data tad-dhul fis-seħħ ta' dan ir-Regolament*].
3. Id-delega ta' setgħa msemmija fl-Artikolu 29(7) **u l-Artikolu 33(2)** tista' tigi revokata fi kwalunkwe mument mill-Parlament Ewropew jew mill-Kunsill. Deċiżjoni li tirrevoka

għandha ttemm id-delega ta' setgħa speċifikata f'dik id-deċiżjoni. Għandha ssir effettiva fil-jum wara l-pubblikazzjoni tad-deċiżjoni f'*Il-Gurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea* jew f'data aktar tard speċifikata fih. Ma għandhiex taffettwa l-validità ta' kwalunkwe att delegat li jkun diġà fis-sehħ.

4. Qabel ma tadotta att delegat, il-Kummissjoni għandha tikkonsulta esperti nnominati minn kull Stat Membru f'konformità mal-prinċipji stipulati fil-Ftehim Interistituzzjonali tat-13 ta' April 2016 dwar it-Tfassil Aħjar tal-Ligijiet.

5. Hekk kif tadotta att delegat, il-Kummissjoni għandha tinnotifikah simultanjament lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill.
6. Att delegat adottat skont l-Artikolu 29(7) **jew** l-Artikolu 33(2) ■ għandu jidhol fis-seħh biss jekk ma tiġix espressa oġġezzjoni mill-Parlament Ewropew jew mill-Kunsill fi żmien tliet xhur min-notifika ta' dak l-att lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill jew jekk, qabel ma jiskadi dak il-perjodu, il-Parlament Ewropew u l-Kunsill ikunu t-tnejn ikunu infurmaw lill-Kummissjoni li mhumiex se jrin joġġezzjonaw. Dak il-perjodu għandu jiġi estiż bi tliet xhur fuq l-inizjattiva tal-Parlament Ewropew jew tal-Kunsill.

Artikolu 46

Proċedura ta' kumitat

1. Il-Kummissjoni għandha tkun meġhuna mill-Kumitat stabbilit bir-Regolament (UE) 2022/868. Dak il-kumitat għandu jkun kumitat fis-sens tar-Regolament (UE) Nru 182/2011.
2. Fejn issir referenza għal dan il-paragrafu, għandu japplika l-Artikolu 5 tar-Regolament (UE) Nru 182/2011.

Artikolu 47

Emenda għar-Regolament (UE) 2017/2394

Fl-Anness għar-Regolament (UE) Nru 2017/2394 jizdied il-punt li ġej:

"29. Ir-Regolament (UE) 2023/... tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ta'... dwar regoli armonizzati dwar l-aċċess ġust għad-data u l-użu tagħha u li jemenda r-Regolament (UE) 2017/2394 u d-Direttiva (UE) 2020/1828 (l-Att dwar id-Data) (ĠU L...)+."

Artikolu 48

Emenda għad-Direttiva (UE) 2020/1828

Fl-Anness *I* għad-Direttiva (UE) 2020/1828, jizdied il-punt li ġej:

"68. Ir-Regolament (UE) 2023/... tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ta'... dwar regoli armonizzati dwar l-aċċess ġust għad-data u l-użu tagħha u li jemenda r-Regolament (UE) 2017/2394 u d-Direttiva (UE) 2020/1828 (l-Att dwar id-Data) (ĠU L...)+."

+ ĠU: Jekk joghġbok fit-test dahhal in-numru, id-data u r-referenza għall-ĠU tar-Regolament li tinsab fid-dokument PE-CONS 49/23 (2022/0047(COD)).

Artikolu 49

Evalwazzjoni u rieżami

1. ***Sa ... [56 xahar mid-data ta' dħul fis-seħħ ta' dan ir-Regolament], il-Kummissjoni għandha twettaq evalwazzjoni ta' dan ir-Regolament u tipprezenta rapport dwar is-sejbiet ewlenin lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill, u lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew. Dik l-evalwazzjoni għandha tivvaluta, b'mod partikolari:***

(a) sitwazzjonijiet li għandhom jiġu kkunsirati bhala sitwazzjonijiet ta' hteġa eċċezzjonali għall-fini tal-Artikolu 15 ta' dan ir-Regolament u l-applikazzjoni tal-Kapitolu V ta' dan ir-Regolament fil-prattika, b'mod partikolari l-esperjenza fl-applikazzjoni tal-Kapitolu V ta' dan ir-Regolament minn korpi tas-settur pubbliku, il-Kummissjoni, il-Bank Ċentrali Ewropew u korpi tal-Unjoni; l-għadd u l-eżitu tal-proċedimenti mressqa quddiem l-awtorità kompetenti skont l-Artikolu 18(5) dwar l-applikazzjoni tal-Kapitolu V ta' dan ir-Regolament, kif irrapportati mill-awtoritajiet kompetenti; l-impatt ta' obbligi ohra stabbiliti fil-liġi tal-Unjoni jew dik nazzjonali għall-finijiet ta' konformità ma' talbiet għal aċċess għal informazzjoni; l-impatt tal-mekkaniżmi volontarji ta' kondiviżjoni tad-data, bħal dawk stabbiliti mill-organizzazzjonijiet tal-altruwiżmu fir-rigward tad-data rikonoxxuti skont ir-Regolament (UE) 2022/868, fuq l-ilhuq tal-objettivi tal-Kapitolu V ta' dan ir-Regolament, u r-rwol tad-data personali fil-kuntest tal-Artikolu 15 ta' dan ir-Regolament, inkluż l-evoluzzjoni ta' teknoloġiji li jtejbu l-privatezza;

- (b) *l-impatt ta' dan ir-Regolament fuq l-użu tad-data fl-ekonomija, inkluż fuq l-innovazzjoni tad-data, il-prattiki ta' monetizzazzjoni tad-data u s-servizzi ta' intermedjazzjoni tad-data, kif ukoll fuq il-kondiviżjoni tad-data fi hdan l-ispazji komuni Ewropej tad-data;***
- (c) *l-aċċessibbiltà u l-użu ta' kategoriji u tipi differenti ta' data;***
- (d) *l-eskluzjoni ta' ċerti kategoriji ta' intraprizi bħala benefiċjarji skont l-Artikolu 5;***
- (e) *in-nuqqas ta' kwalunkwe impatt fuq id-drittijiet ta' proprjetà intellettuali;***
- (f) *l-impatt fuq is-sigrieti kummerċjali, inkluż fuq il-protezzjoni kontra l-akkwist, l-użu u l-iżvelar illegali tagħhom, kif ukoll l-impatt tal-mekkaniżmu li jippermetti lid-detentur tad-data jirrifjuta t-talba tal-utent skont l-Artikolu 4(8) u l-Artikolu 5(11), b'kont meħud, sa fejn ikun possibbli, ta' kwalunkwe reviżjoni tad-Direttiva (UE) 2016/943;***
- (g) *jekk il-lista ta' termini kuntrattwali inġusti msemmija fl-Artikolu 13 hijiex aġġornata fid-dawl ta' prattiki kummerċjali ġodda u l-pass mgħaġġel tal-innovazzjoni tas-suq;***

■

- (h) bidliet fil-prattiki kuntrattwali tal-fornituri tas-servizzi tal-ipproċessar tad-data u jekk dan jirriżultax f'konformità suffiċjenti mal-Artikolu 25;
- (i) it-tnaqqis fl-imposti, imposti mill-fornituri tas-servizzi tal-ipproċessar tad-data għall-proċess tal-qlib, f'konformità mal-irtirar gradwali tal-imposti tal-qlib skont l-Artikolu 29;
- (j) *l-interazzjoni ta' dan ir-Regolament ma' atti legali oħra tal-Unjoni ta' rilevanza għall-ekonomija tad-data;*
- (k) *il-prevenzjoni ta' aċċess governattiv illegali għal data mhux personali;*
- (l) *l-effikaċja tar-reġim ta' infurzar mehtieġ skont l-Artikolu 37;*
- (m) *l-impatt tar-regolamentazzjoni fuq l-SMEs fir-rigward tal-kapaċità tagħhom li jinnovaw u tad-disponibbiltà ta' servizzi tal-ipproċessar tad-data għall-utenti fl-Unjoni u l-piż tal-konformità mal-obbligi l-godda.*

2. *Sa ... [56 xahar mid-data ta' dhul fis-seħħ ta' dan ir-Regolament], il-Kummissjoni għandha twettaq evalwazzjoni ta' dan ir-Regolament u tippreżenta rapport dwar is-sejbiet ewlenin lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill, u lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew. Dik l-evalwazzjoni għandha tivvaluta l-impatt tal-Artikoli 23 sa 31 u l-Artikoli 34 u 35, b'mod partikolari fir-rigward tal-ipprezzar u d-diversità tas-servizzi tal-iproċessar tad-data offruti fl-Unjoni, b'enfasi speċjali fuq il-fornituri tal-SMEs.*
3. *L-Istati Membri għandhom jipprovdu l-informazzjoni neċessarja lill-Kummissjoni għat-thejjija tar-rapporti msemmija fil-paragrafi 1 u 2.*
4. *Abbażi tar-rapporti msemmija fil-paragrafi 1 u 2, il-Kummissjoni tista', fejn xieraq, tippreżenta proposta legiżlattiva lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill biex temenda dan ir-Regolament.*

Artikolu 50

Dhul fis-seħħ u applikazzjoni

Dan ir-Regolament għandu jidhol fis-seħħ fl-għoxrin jum wara dak tal-pubblikazzjoni tiegħu f'*Il-Gurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea*.

Għandu japplika minn ... [20 xahar mid-data tad-dhul fis-seħħ ta' dan ir-Regolament].

L-obbligu li jirriżulta mill-Artikolu 3(1) għandu japplika għall-prodotti konnessi u s-servizzi relatati magħhom imqieghda fis-suq wara ... [32 xahar mid-data tad-dhul fis-seħħ ta' dan ir-Regolament].

Il-Kapitolu III għandu japplika biss fir-rigward tal-obbligi li d-data tkun magħmula disponibbli f'konformità mal-liġi tal-Unjoni jew il-leġiżlazzjoni nazzjonali ***adottata f'konformità mal-liġi tal-Unjoni***, li tidhol fis-seħħ wara ... [20 xahar mid-data tad-dhul fis-seħħ ta' dan ir-Regolament].

Il-Kapitolu IV għandu japplika għall-kuntratti konkluzi wara ... [20 xahar mid-data tad-dhul fis-seħħ ta' dan ir-Regolament].

Il-Kapitolu IV ghandu japplika minn ... [44 xahar mid-data tad-dhul fis-seħħ ta' dan ir-Regolament] għall-kuntratti konklużi fi jew qabel ... [20 xahar mid-data tad-dhul fis-seħħ ta' dan ir-Regolament] dment li jkunu:

(a) ta' durata ta' żmien indefinit; jew

(b) ser jiskadu mill-inqas 10 snin minn ... [id-data tad-dhul fis-seħħ ta' dan ir-Regolament].

Dan ir-Regolament ghandu jorbot fl-intier tieghu u japplika direttament fl-Istati Membri kollha.

Magħmul fi ...,

Għall-Parlament Ewropew

Il-President

Għall-Kunsill

Il-President